

UNIVERSITY OF MYSORE

ORIENTAL LIBRARY PUBLICATIONS
KANNADA SERIES No. 8.

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಮಹಾಕವಿ ವಿರಚಿತ
ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಹಾಭಾರತ
೫ ನೆಯ ಸಂಪುಟ
ವಿರಾಟಪರ್ವ

THE
KARNATAKA MAHABHARATA

BY
KUMARAVYASA MAHAKAVI
Volume V
VIRATA PARVA

EDITED BY

R. SHAMA SASTRY, B.A., M.R.A.S.,
*Curator, Government Oriental Library, Mysore,
Periodical Lecturer to Post-graduates' Classes,
Calcutta University.*

MYSORE:

PRINTED AT THE GOVERNMENT BRANCH PRESS
1920

ALL RIGHTS RESERVED

ಅ ವ ತ ರ ಣಿ ಕೆ .

ಇದು ಕರ್ಣಾಟಕ ನುಹಾಭಾರತದ ಐದನೆಯ ಸಂಪುಟವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಪರ್ವ ಕೀಚಕವಧಪರ್ವ ಸಮಯಪಾಲನಪರ್ವ ಗೋಹರಣಪರ್ವ ವೈವಾಹಿಕಪರ್ವಗಳನ್ನು ಬಳಗೊಂಡಿರುವ ವಿರಾಟ ಪರ್ವವು ಸಮಗ್ರವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಿರಾಟರಾಯನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮೊಳುಗೊಂಡು ಅಭಿಮನ್ಯು ವಿನಾಹಾಂತವಾದ ಕಥೆಯು ಹನ್ನೊಂದು ಸಂಧಿಗಳಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಇದರ ಶೋಧನೆಯು ಕ. ಖ. ಚ. ಜ. ಝ. ಟ. ಎಂಬ ಓಲೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಪಾಠಾಂತರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಅಂಕಗಳು ಪಾಠಾಂತರಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವ ಭಾಗದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಡಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವು 140ನೆಯ ಪುಟದ ಮೊದಲಿಂದ ಪಾಠಾಂತರಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವ ಭಾಗಗಳ ಮೊದಲಲ್ಲಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಎಲ್ಲವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಬಂದಿರತು ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅನಾವಶ್ಯಕಗಳೆಂದು ತೋರಿದ ಪದ್ಯಗಳು ಮೇಲೆ ನಕ್ಷತ್ರಚಿಹ್ನೆವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಬಹು ಪುಸ್ತಕಾನುಸಾರಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಅಥವಾ ಸರಸವಾಗಿರುವ ಪಾಠಗಳು ಮೇಲುಗಡೆಯಲ್ಲಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಪಾಠಾಂತರಗಳೂ ಲೇಖನಾದಿದೋಷಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಪಾಠವು ಮೇಲಣ ಪಾಠಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸರಸವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೂ ಬಹುಪುಸ್ತಕಾನುಸರಣಿಯಿಂದಲೂ ಶುದ್ಧಿಯನುಸರಣಿಯಿಂದಲೂ ಬೇರೆ ಪಾಠವನ್ನು ಮೇಲಿಟ್ಟು ಅದು ಕೆಳಗಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ರಸಜ್ಞರಾದ ಪಂಡಿತರು

ತಮಗಿಷ್ಟವಾದ ಪಾಪವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬಹುದು “ಲೋಕೋಭಿನ್ನ ರುಚಿ” ಎಂಬುದು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಈಗ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಕನ್ನಡ ಭಾರತದ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಓಲೆಯಗರಿಯ ಬಹುಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೀಚಕವಧಪರ್ವಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಯಪಾಲನ ಪರ್ವವು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಮಹಾ ಭಾರತ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುವ, ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಕಾಪಿಗೆ ಮೂಲವಾದ ಕ. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕೀಚಕವಧ ಪರ್ವವು ಸಮಯಪಾಲನಪರ್ವಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮಧ್ಯಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸೂಚನೆಗಳು ಪದ್ಯಗಳ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವೋತ್ತರ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನಾ ನುಪೂರ್ವಿಯನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ರಸಾಸ್ವಾದವನ್ನು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಖೇಸರವುಂಟಾಗುವುದೆಂದು ಆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊನೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪದ್ಯಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಅನುಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಓದಿದವರಿಗೆ ಕಥಾಂಶವು ಪದ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯತಾತ್ಪರ್ಯಗಳೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ವಿಷಯಸೂಚಿಕೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಪ್ರಮಾದದಿಂದ ಉಂಟಾದ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶುದ್ಧ ಪತ್ರಿಕೆಯೂ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು.

ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಅರ್ಧಭಾಗಕ್ಕೆ ಮುಂದಣ ಭಾಗವು ಶೋಧನಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಪರಿಶ್ರಮವಿಲ್ಲದ ನನ್ನ ಶೋಧನೆಗೆ ಬಳಪಟ್ಟಿದ್ದುದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾದದಿಂದ ತಪ್ಪುಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದರೂ ಗುಣೈಕ ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳಾದ ಪಂಡಿತರು ಕ್ಷಮಿಸಿ ತಿದ್ದಿ ಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ನಂಬಿರುವೆ,

ಟಿ. ಎ. ಸುಬ್ಬರಾಯಶಾಸ್ತ್ರಿ,

ಕರ್ಣಾಟಪಂಡಿತ.

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಧರ್ಮರಾಯನು ಗೋಪಾಲಕರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆ ಯುದಂತ ಹೇಳಿ, ಭೀಮನಿಗೆ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಕೊಡದಂತೆ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡುದು	 4
ಧರ್ಮರಾಯನು, ಅರ್ಜುನನು ಕೇಳಿದರೆ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದೆಂದು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಹೇಳಲು ; ಭೀಮನು ಕೋಪ ಗೊಳ್ಳುವುದು	 5
ಧರ್ಮರಾಯನು ಭೀಮನನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿ, ಯತಿವೇಷ ದಿಂದ ವಿರಾಟನಗಾಗಿ ಹೋದುದು	.... ”
ವಿರಾಟನು ಕಾಣಿಕೆಯೊಡನೆ ಯತಿವೇಷದ ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಇದಿರುಗೊಂಡುದು	 6
ವಿರಾಟನು ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಎತ್ತಿಬಿಡಬಂದ ಬಂದಿರೆಂದು ಹೇಳಲು ; ಪು.ಭಿಷ್ಣುರನು ಪಾಂಡವರು ವನವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ; ಆಶ್ರ ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇತ್ತ ಬಂದೆನು ನನ್ನ ಹೆಸರು ಕಂಕನೆಂದು ಹೇಳಿ ದುದು	.... ”
ವಿರಾಟನು ಲುಪ್ತಿಯಾದ ಕಂಕನನ್ನು ತನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡುದು	.... ”
ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಕಳೆಯಲು ; ಭೀಮನು ವಿರಾಟನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ತಾನು ಭೀಮನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದವನು ; ಬಾಣಸಿಯು ; ಮಲ್ಲವಿದ್ಯೆಯನ್ನರಿತವನೆಂದು ಹೇಳಲು ; ವಿರಾಟನು ಅವನನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು	 7
ಸುರುದಿವಸದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನು ಅರವಿಣ್ಣಿನ ವೇಷದಿಂದ ವಿರಾಟನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರಲು ; ಅವನು ತನ್ನ ಮಗಳ ನಾಟ್ಯವಿದ್ಯಾ ಭಿಷ್ಣುವಿನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಿದುದು	.... ”
ಆಮೇಲೆ ನಕುಲಸಹದೇವರು ಬಂದು ಅರ್ಜುನನ ಪಶುಪಾಲನ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಿದುದು	.... ”
ದ್ರೌಪದಿಯು ವಿರಾಟನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದುದು	.... ”
ದ್ರೌಪದಿಯು ಮನವಣಿಗೆಗೆ ...	.... ”
ದ್ರೌಪದಿಯು ವಿರಾಟಪತ್ನಿಯ ಮನೆಗೆ ಬರಲು ; ಅಲ್ಲಿಯ ನಾರಿ	 8

	ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಯರು ಬೆರಗಾದುದು ಮತ್ತು ವಿರಾಟಪತ್ನಿಯರು ಮನದೋ ಳಳುಕಿದುದು	....	8
ಸುಧೇಷ್ಣೆಯು ಕೆಳದಿಯರನ್ನು ಕಳುಹಿ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಉಚಿತವಚನದಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದುದು	....	9
ದ್ರೌಪದಿಯು ತನ್ನ ಬರುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವನ್ನೂ ತಾನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಹೇಳಿದುದು	....	”
ಸುಧೇಷ್ಣೆಯು ದ್ರೌಪದಿಯ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ತನ್ನ ಸಖೀಜನ ರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಮನ್ನಿಸಿದುದು	....	10
ಪಾಂಡವರೂ ದ್ರೌಪದಿಯೂ ನಿರಾತಂಕರಾಗಿ ಪ್ರಜ್ಞೆನ್ನರಾಗಿ ದ್ದುದು	....	”

೧ನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿಯು ಸೂಚನೆ	....	”
ಹತ್ತು ತಿಂಗಳುಗಳ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಕೀಚಕ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಪಾಂಡವರ ಮತ್ತು ದ್ರೌಪದಿಯ ವೃತ್ತಿಗಳ ಅನುವಾದವು	....	11
ಕೀಚಕನು ಬಂದು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಆಕ್ರಮದ ಸುಧೇಷ್ಣೆಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಆಕೆಗೆ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಮಸ್ಕ ರಿಸಿದುದು	....	12
ಸುಧೇಷ್ಣೆಯು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೀಚಕನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಪಕ್ಕ ದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿ ಮರ್ಯಾದಿಸಲು ; ಅವನು ಸುಧೇಷ್ಣೆಯ ಮೇಳದಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ನೋಡಿದುದು	....	”
ಸ್ತ್ರೀಯರ ನಡುವೆಯಿದ್ದ ದ್ರೌಪದಿಯು ವರ್ಣನೆ, ಮತ್ತು ಅವಳನ್ನು ಕೀಚಕನು ಕಂಡುದು	....	”
ದ್ರೌಪದಿಯು ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೀಚಕನಿಗೆ ಕಾವೂ ವಿಭಾವವಾದುದು	....	”
ಕೀಚಕನು ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿಕೊಂಡು ಆಸೆಯಿಂದ ನೋಡಿದುದು	....	13

ವಿಷಯ

ಪುಟ

ದ್ರೌಪದಿಯು ಕೀಚಕನನ್ನು ನೀನು ವ್ಯರ್ಥವಾದ ಮಾತನ್ನಾಡಬೇಡ, ಸಿನಗೆ ಕುಲವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದನೆಂಬ ಅಪಕೀರ್ತಿಯೂ ಎನಗೆ ಹಲಬರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸಿದಳೆಂಬ ನಿನ್ನ ರಾಣಿಯರ ಬೈಗಳೂ ಬರ್ಪುದೇ ಹೊರತು ಬಳ್ಳಿಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಿರಾಕರಿಸಿದುದು	....	....	....	19
ಕೀಚಕನು ತನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ; ಅದಕ್ಕೆ ದ್ರೌಪದಿಯು ರಾವಣನ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	....	....	....	20
ಕೀಚಕನು ಮತ್ತೆ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ವೈಷ್ಣವಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು	....	....	....	"
ದ್ರೌಪದಿಯು ಕೀಚಕನನ್ನು ನಿನ್ನರಮನೆಗೆ ತೆರಳು ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯೆನ್ನ ಗಂಡಾದಿರು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವರೆಂದು ಹೆದರಿಸಿದುದು	....	....	....	"
ದ್ರೌಪದಿಯು ಸ್ಯಾಯಾಸ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಸೂರ್ಯಾಂಧಕಾರ ಸಾವ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದು	....	....	....	"
ದ್ರೌಪದಿಯು ತನ್ನ ಗಂಡಾದಿರಿಗೂ ಕೀಚಕನಿಗೂ ಸಿಂಹಕ್ಕೂ ನಾಯಿಗೂ ಇರುವಷ್ಟು ಅಂತರವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	....	....	21
ದ್ರೌಪದಿಯು ವ್ಯತಿರೇಕವಾಗಿ ಆಸೆಯು ತೋರಿದಿರಲು ; ಕೀಚಕನು ತನ್ನ ಅಕ್ಕನ ಮನೆಗೆ ಬಂದುದು	....	....	....	"
ಬಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದ ಕೀಚಕನನ್ನು ಸುಧೇಷ್ಣೆಯು ಎತ್ತಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಮುಖವಿಕಾರವನ್ನು ನೋಡಿ ಮರುಗಿದುದು	....	....	....	"
ಸುಧೇಷ್ಣೆಯು ಕೀಚಕನನ್ನು ಮುಖವಿಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಕೇಳಲು ; ಕೀಚಕನು ಸ್ವಲ್ಪ ನಾಚಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ನಗುತ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಾರಂಭಿಸಿದುದು	....	....	....	"
ಕೀಚಕನು ಸುಧೇಷ್ಣೆಯೇನು ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಪ್ರಾಣಗಳು ಉಳಿವುವು ; ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	....	....	22
ಸುಧೇಷ್ಣೆಯು ತನ್ನಿಗೆ ಪರವನಿತಾಪೇಕ್ಷೆಯು ಸರಿಯಾದುದೆಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	....	....	....	"
ಸುಧೇಷ್ಣೆಯು ಪರವನಿತೆಯರನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದವರು ಕೆಡುವರೆಂಬ ವಿಷಯವಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	....	....	....	23

ಸುಧೇಷ್ಣೆಯು ದ್ರೌಪದಿಯ ಗಂಡಂದಿರು ದುರ್ಜಯರೆಂದು ಹೇಳಿ ಮತ್ತಾವಳನ್ನಾದರೂ ನಿನಗೆ ಮದುವೆಮಾಡುವೆನು ಅವಳ ಸಂಗತಿ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	23
ಕೀಚಕನು ತನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕಾದರೆ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನೇ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	”
ಸುಧೇಷ್ಣೆಯು, ಸೈರಂಧ್ರಿಯು ನಿನಗಾಗತಕ್ಕವಳಲ್ಲ; ಅವಳ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಬಿಡು; ಎಂದು ಕೀಚಕನಲ್ಲಿ ಕೋಪಗೊಂಡುದು ...	....	”
ಕಾಮಿಗೆ ವಿಷಯಾಂತರಗಳು ಸೋಗಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು	....	”
ಕೀಚಕನು ಶಕಿ ಮೃಗಾರ್ಥಗಳ ದೃಷ್ಟಾಂತದಿಂದ ತನ್ನ ದುರ್ದೈಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ತನ್ನನ್ನು ಕಾಯಬೇಕೆಂದು ಸುಧೇಷ್ಣೆಗೆ ಮತ್ತೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವುದು	....	24
ಸುಧೇಷ್ಣೆಯು ತಮ್ಮನನ್ನು ಕರುಣೆಯಿಂದಬಿಟ್ಟು ನಾಳೆ ಸೈರಂಧ್ರಿಯನ್ನು ನಿನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹುವೆನು; ಪರಸತಿಯ ಸಂಬಂಧವು ಸರಿಯಲ್ಲ; ಹೋಗು; ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಕೀಚಕನನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿದುದು	....	”
ಕೀಚಕನು ಅಕ್ಕನನ್ನು ಬಿಳ್ಳೊಡು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮನೆಗೆ ಹೋದುದು	....	”
ಸೂರ್ಯನು ಅಸ್ತವನ್ನು ಹೊಂದಿದುದು	....	”
ಚಂದ್ರೋದಯ ವರ್ಣನೆ	....	”
ಚಂದ್ರೋದಯದ ಕಾರ್ಯಗಳ ವರ್ಣನೆ	....	25
ಕೀಚಕನ ವಿಪ್ರಲಂಭಾನುಭಾವಗಳ ವರ್ಣನೆ	....	”
ಕೀಚಕನು ವಿರಹತಾಪದಿಂದ ಮಂಚದಲ್ಲಿ ಹೊರಳುತ್ತಿದ್ದುದು	....	26
ಸೂರ್ಯೋದಯಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಕಾರ್ಯಗಳ ವರ್ಣನೆ ...	....	”
ಸೂರ್ಯನು ಪೂರ್ವಾಚಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಸರಿಸಿದುದು. ಸೂರ್ಯೋದಯವರ್ಣನೆ	....	”

ಶಿನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಮೂವನೆಯ ಸಂಧಿಯ ಸೂಚನೆ	...	....	27
ಸುಧೇಷ್ಣೆಯು ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಕೀಚಕನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮಧುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದುದು.			”
ದ್ರೌಪದಿಯು; ಕೀಚಕನು ದುಷ್ಕೃತನು, ಅವನ ಮನೆಗೆ ನಾನು ಹೋಗಲಾರನು ; ಬೇರೆ ಜನರನ್ನು ಕಳುಹುವುದೆಂದು ಸುಧೇಷ್ಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದು	...	....	”
ಸುಧೇಷ್ಣೆಯು ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬಾರೆಂದು ಹೇಳಲು;			
ದ್ರೌಪದಿಯು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅರಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಡುವುದು	....		28
ದ್ರೌಪದಿಯು ವಿಷ್ಣುಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದುದು	....		”
ಒಪತಿಯು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಒಲ್ಲೆನೆಂಬುದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಪ್ರಭುಗಳಿಗೆ ಗಾಗಲಿ ಅವರ ಕಡೆಯವರಿಗಾಗಲಿ ಮೃತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು ಬಲತಪ್ಪು. ಹೇಗೆ ನಡೆದರೂ ತಪ್ಪಾಗುವುದರಿಂದ ಪಂಡಿತರು ಸೇವೆಯನ್ನು ಕಷ್ಟವೆಂಬರು. ಎಂದುಕೊಂಡು ದ್ರೌಪದಿಯು ಹರಿಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದುದು	....		”
ದ್ರೌಪದಿಯು ಅಪ್ಪದಿಕ್ಕಾಲಕರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಸೂರ್ಯಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅವನು ಕಾವಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ದೈತ್ಯನನ್ನು ಕೊಡಲು ; ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲಗೆ ಕೀಚಕನ ಮನೆಗೆ ಬಂದುದು.			29
ಭವನಮಯೂರಾದಿಗಳಿಗೆ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವ ದ್ರೌಪದಿಯ ವರ್ಣನೆ	....	....	”
ಕೀಚಕನು ಬರುತ್ತಿರುವ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಬೆರಗಾದುದು			”
ಕೀಚಕನು ಮಾಡಿದ ದ್ರೌಪದಿಯ ವರ್ಣನೆ	....	....	30
ಕೀಚಕನು ದ್ರೌಪದಿಯ ಪತಿಗಳ ಸುಕೃತವನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾ ಇದಿರಾಗಿ ಬರುವುದು	....	....	”
ಕೀಚಕನು ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲು ; ಅವಳು ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡುದು	....	....	”
ದ್ರೌಪದಿಯು ಕೋಪದಿಂದ ಬಯ್ಯುತ್ತಾ ತಾನು ಬಂದ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೂ ಕೀಚಕನು ಯಾವುದನ್ನೂ ಯೋಚಿಸದೆ ಅವಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡುದು	....	....	”

ದ್ರೌಪದಿಯು ಕೀಚಕನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ ಕೈಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ರಾಜಸಭೆಗೆ ಓಡಿಹೋದುದು	....	31
ರಾಜಸಭೆಗೆ ಓಡಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಕೀಚಕನು ಹಿಂದಟ್ಟಿ ತುರುಖನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೆಡಹಲು; ಅವಳು ನೆಲ ದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಹೋರಳಿದುದು	....	”
ಸೂರ್ಯನು ಕಾವಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ದೈತ್ಯನು ಕೀಚಕನನ್ನು ಹೊಡೆದು ಮರ್ದಿಸಲು ; ಕೀಚಕನು ಬಿದ್ದು ಉಪಾಯ ದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಓಡಿಹೋಗಲು ; ಅದನ್ನು ಕಂಡ ರಾಜಾದಿಗಳು ಭಯದಿಂದ ನಡುಗಿದುದು	....	”
ದ್ರೌಪದಿಯು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಯೆದ್ದು ಕೂದಲಿನ ಧೂಳನ್ನು ಕೊಡಹಿ ಕೊಂಡು ಮೇಲುಸೆರಗನ್ನು ಹೊದ್ದುಕೊಂಡು ಗಲ್ಲದ ರಕ್ತ ವನ್ನು ತೊಡೆದು ಈದುಷ್ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಹಿರಿಯರು ಸುಮ್ಮನೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಅತ್ತುದು ...	...	32
ದ್ರೌಪದಿಯು ನನ್ನ ದುಃಖದ ಫಲವು ನನ್ನನ್ನು ದುಃಖಪಡಿಸಿದ ಪಾಪಿಗಳ ಹೆಂಡಿರನ್ನು ಸೇರಲಿ ನನಗೇನೂ ಬಾಧೆಯಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾದ ಮಾತನ್ನಾಡುತ್ತಾ ಇಷ್ಟಜನ ಗಳಿದ್ದರೂ ಈಸ್ಮಳವು ನನಗೆ ಘೋರಾರಣ್ಯದಂತಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅತ್ತುದು	....	”
ದ್ರೌಪದಿಯು ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ತನ್ನ ದುಃಖವನ್ನು ಪರ್ಯಾ ಯೋಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಂಡುದು ...	...	”
ಧರ್ಮರಾಯನು ಮುಂದಣ ಕಾರ್ಯಭಾಗವನ್ನು ತಿಳಿದು ದ್ರೌಪ ದಿಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸದೆ ಸುಮ್ಮನಿರಲು ; ಭೀಮ ಸೇನಾದಿಗಳು ಅಣ್ಣನ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕಾಲವಲ್ಲವೆಂದು ದುಗುಡದಿಂದ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದುದು ...	....	”
ಭೀಮನು ದ್ರೌಪದಿಯ ನೋವಿಗಾಗಿ ಮನದಲ್ಲೆ ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟು ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡು ಜನರು ತಿಳಿಯದಂತೆ ಬಾಗಿ ಅರಮನೆಯು		

ಕೊನೆಗೆ ಎಬ್ಬಿಸುವೆನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದುದು	....	38
ದೌಪದಿಯು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಭೀಮನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಲು ; ಎಚ್ಚರಗೊಂಡ ಭೀಮನು ದೌಪದಿಯ ಬರುವಿಕೆಗೂ ದುಗುಡಕ್ಕೂ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೇಳಿದುದು	....	....
ದೌಪದಿಯು ಭೀಮನೊಡನೆ ಹಿಂದಣದಿನದ ಕೀಚಕಪರಿಭವವನ್ನೂ ಮುಂದೆಯೂ ಅವನು ತೊಂದರೆಪಡಿಸುವುದನ್ನೂ ಹೇಳಿ ಇನ್ನು ನಾನು ಬದುಕಲಾರೆನು ಪಾತಕವು ನಿನ್ನನ್ನು ಸೇರುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	39
ಭೀಮನು ಕೋಪಗೊಂಡು ತಾನು ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವ ನಲ್ಲವೆಂದೂ ಮತ್ತೆ ನಾಲ್ವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದೆಂದೂ ದೌಪದಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದುದು	....	....
ದೌಪದಿಯು ಭೀಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಮಿಕ್ಕ ನಾಲ್ವರು ಔಚಿತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತವರಲ್ಲ, ನೀನು ಮಮತೆಯನ್ನು ಬಿಡದೆ ಕೀಚಕನನ್ನು ಕೊಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡು ಎಂದು ಕೈಮುಗಿದು ಕೇಳಿಕೊಂಡುದು	....	....
ಭೀಮನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಾನು, ಭೋಗಕ್ಕೆ ಇತರರು, ಎಂಬುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ನಾನು ಹೆದರುವೆನು. ಆದುದರಿಂದ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಾದಿಗಳಿಗೆ ನೀನು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಕೀಚಕನನ್ನು ಹೊಡೆದು ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡುವರು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೋಷವು ಅವರನ್ನು ಸೇರುವುದು. ನಿನ್ನ ತೊಡಕು ನನಗೆ ಬೇಡವೆಂದು ದೌಪದಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು	....	40
ಬಬ್ಬ ಗಂಧನಾದರೆ ಹೆಂಡತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ವೈರಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವನು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತನ್ನ ಶರೀರವನ್ನಾದರೂ ಬಿಡುವನು. ಮೂರುಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಸಮರ್ಥರಾದ ಐದುಜನ ಗಂಧಂದಿರು ಬಬ್ಬಳನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಲಾರಿರಿ. ನೀವು ಕಲಿಗಳೂ ಹೇಡಿಗಳೂ ಎಂದು ದೌಪದಿಯು ಭೀಮನನ್ನು ಜರೆದುದು	....	....
ದೌಪದಿಯು ಭೀಮನನ್ನು ಕುರಿತು, ನಾನು ನಿವೈವರೂ ಸಮರ್ಥರೆಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸೇರಿದರೆ ಕೌರವನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೀರೆ		

... ಯನ್ನು ಸುಲಿಸಿದಾಗಲೂ ಈಗ ಕೀಚಕನು ಎಡಗಾಲಿಂದ ಒದೆ ದಾಗಲೂ ಯಾವಪ್ರತೀಕಾರವನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಹೆಂಗುಸನ್ನು ಕೊಂದಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	....	”
ಹೇಡಿಗಳ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿ ರುವ ನನ್ನನ್ನು ನೀನು ಹೆದರದೆ ಯಾವರೀತಿಯಿಂದಾದರೂ ನಿಂದಿಸಬಹುದೆಂದು ಭೀಮನು ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು	....	....	41
ಭೀಮನು ದ್ರೌಪದಿಯೊಡನೆ ನೀನೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾಗಳೆ ಅಂದು ದುಶ್ಯಾಸನನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೂ ಇಂದು ಕೀಚಕನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮರವನ್ನು ಮುರಿವುದಕ್ಕೂ ಹೊರಟು ಧರ್ಮರಾಯನು ತಡೆದುದರಿಂದ ಸುವ್ಯನಾದ ಎನಗೆ ಅಪರಾಧವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	....	”
ಕುಂತೀಪುತ್ರನು ಹೆಂಗುಸಿಗಾಗಿ ಅಣ್ಣನಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮೀರಿದ ನೆಂದು ದುರ್ಜನರು ಹೇಳುವರು. ಅದರಿಂದ ಅಣ್ಣನ ಆಜ್ಞೆ ಯೆಂಬ ಹಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವಡೆದು ಬಿದ್ದಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ಭೀಮನು ದ್ರೌಪ ದಿಯೊಡನೆ ಹೇಳಿದುದು	....	....	”
ಭೀಮನು ಅರ್ಜುನನಿಂದ ಕೀಚಕನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸು ಎಂದು ದ್ರೌಪದಿಯೊಡನೆ ಹೇಳಿದುದು	....	....	”
ಭೀಮನು ದ್ರೌಪದಿಯೊಡನೆ ಇಂದು ಮೊದಲಾಗಿ ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕು ರನ್ನೇ ಪತಿಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ನಿನ್ನ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇ ಹೊರತು ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಹೇಳಿದರೆ ಫಲವಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದುದು	....	....	42
ಭೀಮನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ದ್ರೌಪದಿಯು ಬಹುವಾಗಿ ದುಃಖ ಪಟ್ಟುದು	....	....	”
ದ್ರೌಪದಿಯು ದುಃಖಾನುಭಾವಗಳ ವರ್ಣನೆ	....	....	”
ದ್ರೌಪದಿಯು ತನ್ನ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣಾಂತರಗಳನ್ನು ಸಂಭಾ ವಿಸಿದುದು.	....	....	”
ದ್ರೌಪದಿಯು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ತನ್ನಂತೆ ದುಃಖಭಾಗಿನಿಯಾದವಳು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	....	43

ದ್ರೌಪದಿಯು ತನ್ನ ಮರಣಕ್ಕೆ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ವಿಕಲ್ಪಿಸಿದುದು....	43
ದ್ರೌಪದಿಯು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತನ್ನಂತೆ ಮತ್ತು ಪಾಂಡವರಂತೆ ಯಾವದಂಪತಿಗಳೂ ದುಃಖಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟದಿರಲೆಂದು ಕೋರಿದುದು	 43
ದ್ರೌಪದಿಯು ತನಗೆ ಮೂರುಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರುಜನರಂದ ಉಂಟಾದ ಮೂರುತೆರನಾಗ ಭಂಗವನ್ನು ನೆನೆದು ದುಃಖಿಸಿದುದು	..
ದ್ರೌಪದಿಯು ತನ್ನ ಉನ್ನತಗಳಾದ ಜನ್ಮಸ್ಥಲಾದಿಗಳನ್ನೂ ತನಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಅವಸ್ಥೆಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿಕೊಂಡುದು ...	..
ದ್ರೌಪದಿಯು ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಅಧೀನರಾಗಿ ಅಪಮಾನವನ್ನು ಸಹಿಸಿ ಕೊಂಡು ಪಾಂಡವರಂತೆ ಮಾನಹೀನರಾಗಿರುವವರಾರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ದುಃಖಿಸಿದುದು	 44
ದ್ರೌಪದಿಯು ಕೆರಳಿದರೆ ಯಮನನ್ನಾದರೂ ಮುರಿವ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವುಳ್ಳ ನೀವೈವರೂ ಎನ್ನೊಬ್ಬಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಾರಿ. ಅಪಕೀರ್ತಿಗಂಜುವರಲ್ಲ, ಹ್ವತ್ರಿಯುಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಭುಜ ಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವುದು ವ್ಯರ್ಥವೆಂದು ಭೀಮನನ್ನು ಜರೆದು ಹೇಳಿದುದು	 44
ದ್ರೌಪದಿಯು ಭೂಮಿಭಾಂಡಾಗಾರಾದಿಗಳನ್ನು ಕೌರವನು ಸೆಳೆದು ಕೊಂಡನು. ನನ್ನನ್ನು ಕೀಚಕನ ವಶಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿರಲಿನ್ನು ಕೇವಲರಾಗಿ ನೀವೇ ಇರುವುದು ಲೇಸಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಹಲು ಬಿದುದು	 44
ಸಾಯುವವಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಭಯವೇನೆಂದು ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದ ದ್ರೌಪದಿಯು ಭೀಮನೊಡನೆ ಕೌರವನು ಎಷ್ಟು ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿಯೋ ರಾಜಾಧಿರಾಜನಾಗಿರುವನು. ನಿವು ಕೃಷ್ಣನ ಸೇವಕರಾಗಿ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಪರಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊರೆಯುತ್ತಿರುವಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು	 44
ದ್ರೌಪದಿಯು ಭೀಮನನ್ನು ಕುರಿತು “ ನಿಮ್ಮಣ್ಣನಾಜ್ಞೆಗೆ ವಿರಾಮವಿಲ್ಲವೆ ? ನಾನು ಸಾಯುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಣೆಯೇ ? ಶ್ರೀಡಾಸಮಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸು. ನನ್ನ ತಿಕ್ರಮವನ್ನು ಹ್ವಮಿಸು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದುದು	 45

ದೌಪ್ರದಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕರುಣಗೊಂಡ ಭೀಮು ಸೇನನು ಅಣ್ಣನಾಚ್ಚೆಯನ್ನು ಮಿಾಡೆನು ಹೆದರಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ದೌಪ್ರದಿಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದುದು	”
ಭೀಮನು ಕೀಚಕನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವೆನು. ಈಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದರೂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಕ್ಕೆ ತಾರೆನು. ಎಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದುದು.	46
ಭೀಮನು ದೌಪ್ರದಿಗೆ ಅಭಯದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೀಚಕನನ್ನು ಸಂಕೇತದಿಂದ ನಾಟ್ಯಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡೆಂದುದು	”
ನಾಟ್ಯಮಂಟಪಕ್ಕೆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಯಾರೂ ಅರಿಯದಂತೆ ಕೀಚಕನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವೆನು. ಎಂದು ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿ ಭೀಮನು ದೌಪ್ರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿದುದು	47
ದೌಪ್ರದಿಯು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಭೀಮನನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಅವನಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದುದು ...	”
ಸೂರೈದಿಯವಾದುದು	”
ಆದಿಸದದಲ್ಲಿ ಕೀಚಕನು ಅರಚುನೆಗೆ ಬರುತ್ತಾ ದೌಪ್ರದಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಕೈದುಡುಕಲಂಜಿ ನಗುತ್ತ ಮಾತಾಡಿಸಿದುದು	”
ದೌಪ್ರದಿಯು ಕೀಚಕನನ್ನು ಕುರಿತು ಪರಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಳುಪಿಡ ದುರಾತ್ಮನಿಗೆ ಬಳ್ಳಿಯದೆಲ್ಲವೂ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟುದಾಗುತ್ತದೆ ಯೆಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	”
ಕೀಚಕನು ದೌಪ್ರದಿಯ ಮಾತನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಯಿ ಬೇಕೆಂದು ಕೈನುಗಿದುದು	48
ದೌಪ್ರದಿಯು ಕೀಚಕನಿಗೆ ನಾಟ್ಯಶಾಲೆಗೆ ಯಾರೂ ಅರಿಯದಂತೆ ಬರುವುದೆಂದೂ ತಾನೂ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅರಿಯದಂತೆ ಬರುವನೆಂದೂ ಹೇಳಿದುದು	”
ಕೀಚಕನು ದೌಪ್ರದಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಅವ ಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚಿಸಲು ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ದೌಪ್ರ ದಿಯು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಸಂಕೇತದಲ್ಲಿರುವುದೇ ಹೊರತು. ಇತ ರರು ನಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಕೀಚಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು	”

ಪುಟ	ವಿಷಯ	ಪುಟ
	ಕೀಚಕನು ಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೋದುದು 49	49
	ಸೂರ್ಯನು ಆಸಾಜ್ಜಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದುದು .... ”	”
	ದೌಪದಿಯು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಣಸದ ಮನೆಗೆ ಬಂದುದು ..... ”	”
	ದೌಪದಿಯು ಭೀಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಕೀಚಕನಿಗೆ ನಾಟ್ಯಗೃಹಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಬಂದನೆಂದೂ ನೀನು ಸಾವಕಾಶವಾಡದೆ ಹೋಗಿ ಆ ನೀಚನನ್ನು ಕೊಂದು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದೆಂದೂ ಹೇಳಲು; ಭೀಮನು ನಗುತ್ತ ಎದ್ದು ಮಲ್ಲಗಂಟಿನಿಂದ ಒಟ್ಟಿಯನ್ನುಟ್ಟುದು .... ”	”
	ದೌಪದಿಯು ಭೀಮನಿಗೆ ಅಲಂಕಾರಮಾಡಿ ಖಳನನ್ನು ಮುರಿಯೆಂದು ಹರಸಿ ಬೀಳ್ಕೊಡಲು ಭೀಮನು ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟ್ಯಗೃಹಕ್ಕೆ ನಡೆತಂದು ಗೃಹಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಮಣಮಂಜದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದುದು ..... ”	”
	ಕೀಚಕನು ಅಲಂಕಾರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುರಗಿಯನ್ನು ತಿರುಹುತ್ತ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ ತನ್ನ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟುದು .... ”	”
	ಸಾಯುವವನಾಗಿರುವ ಕೀಚಕನು ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಯಾಗುವ ಅಪಕೃತಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಕೃಶಾನವಾರ್ಗದಿಂದ ಬಂದು ನಾಟ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಮಂಜವಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಹೋದುದು 50	50
	ಕೀಚಕನು ಇಷ್ಟವಾದ ಭೋಗ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ಉಪಚರಿಸುತ್ತಾ ತನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುತ್ತಾ ಮಾತಾಡಿದುದು ..... ”	”
	ಭೀಮನು ಕೀಚಕನ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರಿಗಳಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ತನ್ನ ರೂಪಾದಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದುದು 51	51
	ಭೀಮನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೀಚಕನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಭೀಮನ ಮೈಯನ್ನು ತಡವಿ ಸ್ತ್ರೀಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಾಣದೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಮಾತಾಡಿದುದು .... ”	”

ವಿಷಯ

ಪುಟ

ಕೀಚಕನು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸಹಜವಾದ ಕೋಮಲತ್ವಾದಿಗಳಿಲ್ಲದಿ ರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೇಳಲು ; ಭೀಮನು ಹಾಸ್ಯವಾಡಿ ...ಕೀಚಕನ ಮುಂದಲೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುದು	....	”
ಕೀಚಕನು ಭೀಮನ ಮುಂಗೈಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಿಡಿಸಿ ಮತ್ತೆಯ ವನು ಹಿಂಭಾಗದ ತುರುಬನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಂಗುಸಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಹಣಗಿದುದು	....	”
ಭೀಮಕೀಚಕರು ಹೊಡೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ದ್ರೌಪದಿಯು ನಗುತ್ತ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದುದು	....	52
ಕೀಚಕನು ಹೊಡೆದುದನ್ನು ಭೀಮನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಕೀಚಕ ನನ್ನು ಬಿಳುವಾಗಿ ಹೊಡೆಯಲು ಕೀಚಕನು ಮೂರ್ಛಾವೋ ದಂತಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ಭೀಮನನ್ನು ಬೀಳಿಸುತ್ತ ಘೋಷದಿಂದ ಹೊಡೆದುದು	....	”
ಭೀಮನು ಕೀಚಕನನ್ನು ಹೊಡೆದು ಕೊಂದುದು	....	”
ಭೀಮನು ಕೀಚಕನ ತಲೆಯನ್ನು ಎದೆಯೊಳಗೊ ಕೈಕಾಲು ಗಳನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೊ ತುರುಕಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಿಂದು ದ್ರೌಪದಿಗೆ ತೋರಲು ಅವಳು ಯಮಮಹಿಷವು ತುಳಿ ದಂತೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಕೀಚಕನನ್ನು ನೋಡಿ ನಗುತ್ತಾ ಭೀಮ ನನ್ನು ಆಲಿಂಗಿಸಿದುದು	....	53
ಭೀಮನು ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಹೋಗೆಂದು ಹೇಳಿ ತನ್ನ ನಿವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ; ದ್ರೌಪದಿಯು ಕಾಹಿನವರಿಗೆ ಕೀಚಕನ ವೃತ್ತಾಂ ತವನ್ನು ತಿಳುಹಲು ; ಅವರು ದ್ರೌಪದಿಯೊಡನೆ ಕೀಚಕನು ಬಿದ್ದಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದುದು	....	”
ಕಾಹಿನವರು ಕೈದಿವಿಗಿಯಿಂದ ಹುಡುಕಿ ಕೀಚಕನಿರುವ ರೀತಿ ಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಹೋಗಿ ಅವನ ತಮ್ಮಂದಿರಿಗೆ ಹೇಳಲು ; ಅವರು ಬಾಯಿಬಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದು ಕೀಚಕನ ದೇಹ ವನ್ನು ಆಲಿಂಗಿಸಿ ಯಮಗಿನ್ನಾರು ಗತಿ ಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಪ್ರಲಾಪಿಸಿದುದು	....	”

ಕೀಚಕಾನುಜರು ಕೀಚಕನನ್ನು ಕೊಂದವರಾರೆಂದು ಹಲಬು
ತ್ತಿರುವುದನ್ನು ದೌಪದಿಯು ಮುಗುಳುನಗೆಯೊಡನೆ ನೋಡಿ
ದುದು 54

ಕೀಚಕಾನುಜರು ದೌಪದಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಇವಳಿಗಾಗಿ ಕೀಚಕ
ನಳಿದನೆಂದು ಆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೆ ವಿರಾಟನಿಗೆ ತಿಳುಹಿ ಅವಳನ್ನೂ
ಕೀಚಕನೊಡನೆ ಕಳುಹುವುದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು
ಬಂದು ದೌಪದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುದು .... ”

ಕೀಚಕಾನುಜರು ಕೀಚಕನ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜಡ ಮೇಲಿಟ್ಟು
ಅವನ ಕಾಲ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ದೌಪದಿಯನ್ನು ಮಲಗಿಸಿ ಬಿಗಿದು
ಕಟ್ಟಲು ; ದೌಪದಿಯು ಗಂಧರ್ವ ರನ್ನು ಕೂಗುತ್ತಾ ಹಲು
ಬಿದುದು .... ”

ದೌಪದಿಯು ಜಯನೆ, ಜಯಂತನೆ, ವಿಜಯನೆ, ಜಯದ್ವಲನೆ,
ಜಯತ್ನೇನನೆ, ಎಂದು ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕೂಗಿ ಎನ್ನನ್ನು ಪಾಪಿ
ಗಳು ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಳಿಸುವರು. ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊ
ಳ್ಳರೆಂದು ಹೇಳಲು ; ಭೀಮನು ಆ ಆಕ್ರಂದನ ಧ್ವನಿಯನ್ನು
ಕೇಳಿದುದು .... ”

ಭೀಮನು ದುರಾತ್ಮರಾದ ಉಪಕೀಚಕರನ್ನು ಕೀಚಕನ ಜತೆಗೆ
ಕಳುಹಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಬೇಗದಲ್ಲಿ ಬಂದು ರುದ್ರಭೂಮಿ
ಯನ್ನು ನೇರಿ ದೊಡ್ಡ ಮರವನ್ನು ಮುರಿದು ಕೊಂಡುದು. ... 55

ಉಪಕೀಚಕರು ಭೀಮನನ್ನು ಕಂಡು ಗಂಧರ್ವನ ವಧುವನ್ನು
ಕಳಚಿಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹಣವನ್ನು ಬಿಸುಟು ದಿಕ್ಕು
ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಓಡುತ್ತಿರಲು ; ಭೀಮನು ನಗುತ್ತಾ ಹಿಂದಟ್ಟ
ದುದು .... ”

ಭೀಮನು ಉಪಕೀಚಕರನ್ನು ಕೊಂದು ದೌಪದಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ
ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಬಂದು ಬಾಣಸದ ಮನೆಯನ್ನು ನೇರಿದುದು .... ”

ದೌಪದಿಯು ಕೊಳದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರಲು
ಜನಗಳು ಹೆದರಿ ಕೈಮುಗಿಯುತ್ತಿದ್ದುದು .... ”

ದೌಪದಿಯು ಬಗೆಬಗೆಯ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ನೋಡುತ್ತಿ ರುವ ಜನಗಳ ನಡುವೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಬಾಣಸದ ಬಾಗಿ ಲಲ್ಲಿ ಭೀಮನನ್ನು ನೋಡಿದುದು	....	....	56
ದೌಪದಿಯು ಮುಗುಳುನಗೆಯೊಡನೆ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಭೀಮ ನನ್ನು ನೋಡಿ ವಂದಿಸಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದುದು ಮತ್ತು ಸೂರೈದಿಯವಾದುದು	....	....	”
ದೌಪದಿಯು ವೃತ್ತಾಂತವು ಊರೊಳಗೆಲ್ಲ ಹರಡಲು ; ವಿರಾಟನು ಹೆದರಿ ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯೊಡನೆ ಸೈರಂಧ್ರಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಬಿ ಡುವಂತೆ ಹೇಳುವುದು	....	...	”
ಸುದೇಷ್ಣೆಯು ಸೈರಂಧ್ರಿಯನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ನೀನಿಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲ ರಿಗೂ ಭೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಯಾದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿರದೆ ಮನಸ್ಸು ಬಂದೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	....	”
ದೌಪದಿಯು ಸುದೇಷ್ಣೆಯೊಡನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯೇನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ನಾವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೆಡಿಸುವರಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	....	57
ಸುದೇಷ್ಣೆಯು ದೌಪದಿಯೊಡನೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಭಯವಾಗುವುದರಿಂದ ನೀವು ಇಲ್ಲಿರಬೇಡಿ ಯೆನಲು ; ದೌಪದಿಯು ಸುದೇಷ್ಣೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಇನ್ನು ಹದಿನೂರುದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ನೀವು ನೂಕಿದರೂ ನಾವು ಹೋಗು ವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	...	”
ದೌಪದಿಯು ಇನ್ನು ಹದಿನೂರುದಿನಗಳು ಕಳೆದರೆ ಮುಂದೆ ಲ್ಲವೂ ಒಳ್ಳೆಯದುಗುವುದು. ದುಷ್ಕರು ಸತ್ತುಹೋದರು. ನೀವು ಹೆದರಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸುದೇಷ್ಣೆಗೆ ಸಮಾಧಾನ ವನ್ನು ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೋದುದು	....	....	”
ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿಯು ಸೂಚನೆ.	....	....	58
ಪಾಂಡವರು ಅಜ್ಞಾತವಾಸದಲ್ಲಿರಲು ಕೌರವನು ಪಾಂಡವರ, ನಿಯತವಾದ ಕಾಲವು ಕಳೆಯುತ್ತಾ ಬಂದುದು. ಮುಂದೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದು ಭೀಷ್ಮನಿಗೆ ತಿಳಿದುದು	....	....	”

ವಿಷಯ

ಪುಟ

ದುರ್ಯೋಧನನು ದ್ರೋಣನೇ ಮೊದಲಾದವರಿಂದ ಪರಿವೃತ
ನಾಗಿ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿರಲು; ವಿರಾಟನಗಿರುವ ಬುಟ್ಟ
ದೂತನು ಬಂದುದು. .... ”

ವಿರಾಟನಗಿರುವ ಬಂದ ಚರನು ಕೀಚಕನ ಮೃತಿಯನ್ನು
ಹೇಳಲು; ದುರ್ಯೋಧನನು ಕೊಂದ ವಿರನಾರಂದು
ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದುದು .... ”

ಗಂಧರ್ವರು ಸ್ತ್ರೀನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಕೀಚಕಕುಲವನ್ನು ಕೊಂದ
ರೆಂದು ದೂತನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು 59

ದುರ್ಯೋಧನನು ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಅತುಲ ಭುಜ ಬಲನಾದ ಕೀಚ
ಕನು ಕಾಮಿಸಲು ಭೀಮನು ಅವನನ್ನು ಕೊಂದನೆಂದು ನಿಶ್ಚ
ಯಿಸುವುದು .... ”

ಪಾಂಡವರು ಅರಣ್ಯವಾಸವನ್ನು ಕಳೆದು ಅಜ್ಞಾತವಾಸಕ್ಕೋ
ಸುಗ ವಿರಾಟನಗಿರುವಲ್ಲಿ ಗೂಢವಾಗಿರುವರು. ಮಲ್ಲರನ್ನು
ಕಳುಹಿ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ದುರ್ಯೋಧನನು ಯೋ
ಚಿಸಿದುದು .... ”

ವಿರಾಟನಗರದಲ್ಲಿ ಭೀಮನಿದ್ದರೆ ಮಲ್ಲರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವನು
ಅದರಿಂದ ಅವರವನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಜಯ
ವುಂಟಾಗುವುದೆಂದು ಭೀಷ್ಮದ್ರೋಣರಿಗೆ ತಿಳುಹಿ ದುರ್ಯೋ
ಧನನು ಹರುಷದಿಂದ ಮಲ್ಲರನ್ನು ಕರೆಸಿದುದು .... ”

ದುರ್ಯೋಧನನ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿ ದೂತರು ಕರೆದು
ಕೊಂಡು ಬಂದ ಮಲ್ಲರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದುದು 60

ಕೆಲವುಜನ ಮಲ್ಲರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದುದು .... ”

ಬೇಮೂತವಲ್ಲನು ತನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ದೊರೆಯ
ಬೆಸನನ್ನು ಬೇಡಿದುದು 61

ಸಿಂಧುರ ಮಲ್ಲನು ಬೆಸನನ್ನು ಬೇಡಿದುದು .... ”

ಬಂದ ಮಲ್ಲರಿಗೆ ದುರ್ಯೋಧನನು ಮತ್ಸ್ಯಪುರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಲ್ಲವಿ
ದ್ಯಯನ್ನು ತೋರಿ ಭೀಮನು ಅಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು
ಒತ್ತೊತ್ತಿ ಹೋಗಿಸುವುದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದುದು .... ”

ದುರ್ಯೋಧನನು ಮಲ್ಲರನ್ನು ಕುರಿತು ಮತ್ಸ್ಯಪುರದಲ್ಲಿ ಪಾಂಚವ ರದ್ದರೆ ಒಡನೆಯ ಯುದ್ಧಾಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಬ್ಬನನ್ನು ಹಸ್ತಿನಾವತಿಗೆ ಕಳುಹುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	62
ದುರ್ಯೋಧನನು ರತ್ನಾಭರಣಾದಿಗಳಿಂದ ಮಲ್ಲರನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಿ ವೀಳೆಯವನ್ನಿತ್ತು ಕಳುಹಿದುದು	....	”
ದುರ್ಯೋಧನನು ಕಳುಹಿದ ಮಲ್ಲರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನೇರಿ ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಪಯಣಗೈದುದು	....	”
ಮಲ್ಲರ ಪಯಣಾಲಯದಲ್ಲಿ ಆದ ವಾದ್ಯಗಳ ವಿವರಣೆಯು	....	63
ಜೇಮೂತಾದಿಮಲ್ಲರು ಗಂಗಾನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಗೋದಾವರಿಯ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಾ ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ವಿನಾಘ ಪುರದಲ್ಲಿ ಬೀಡುಬಿಟ್ಟುದು	....	”
ಬಬ್ಬ ಮಲ್ಲನು ಒಂದುದಿನ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ದುಸ್ವಪ್ನವನ್ನು ಕಂಡು ಕಳವಳಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಚಲಿಸಲು; ಮಲ್ಲರು ದಿಕ್ಕುದಿಕ್ಕಿಗೆ ಚದರಹೋದುದು	....	”
ಮಲ್ಲರು ದುಸ್ವಪ್ನವನ್ನು ಕಂಡ ಮಲ್ಲನನ್ನು ಕರೆದು ಭೀತಿಗೊಳಿ ಸುವ ಯಾವಸ್ವಪ್ನವನ್ನು ನೋಡಿದೆ ಯೆಂದು ಕೇಳಲು; ಅವ ನು ದುಃಖಗೊಂಡು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾರಂಭಿಸಿದುದು	....	”
ಸ್ವಪ್ನವಾದ ರೀತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದುದು	....	64
ಜೇಮೂತಮಲ್ಲನು ಸ್ವಪ್ನವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಮುಂದೆ ಹೊರಟುದು	....	”
ಮಲ್ಲರು ಮತ್ಸ್ಯಪುರಿಗೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಬರುವಿಕೆಯನ್ನು ರಾಜನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹುವುದು	....	”
ಮಲ್ಲರು ಕಳುಹಿದ ಭಟರು ಅರಮನೆಯ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬುಗಿಲಿನ ಭಟರಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು	....	”
ಹೊರಬಾಗಿಲವರು ಬಳಬಾಗಿಲವರಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತ ಬರಲು; ಏಳನೆಯ ಬಾಗಿಲಿನ ನಾಲಿ ಯೆಂಬವನು ಕೇಳಿ ದೊರೆಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವನ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ದುದು	....	”

ವಿಷಯ

ಪುಟ

ನಾಲಿಯು ದೊರೆಯ ಅನುಜ್ಞೆಯಿಂದ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಮಲ್ಲರ ಕಡೆಯ ಭಟನು ವಿರಾಟರಾಯನನ್ನು ಕಂಡು ಕೈ ಮುಗಿದು ತನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳಲು; ದೊರೆಯು ದಾರುಕನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿದುದು	....	....	65
ದಾರುಕನು ಬಂದು ಕೈಮುಗಿಯಲು; ವಿರಾಟರಾಯನು ಅವನನ್ನು ಮಲ್ಲರನ್ನು ಕರೆತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಬಂದಿದ್ದ ಭಟನೊಡನೆ ಕಳುಹಲು; ದಾರುಕನು ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಕರೆಯುವುದು	....	....	”
ಮಲ್ಲರು ನಾನಾವಿಧದ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿರುದ ವಾದ್ಯಗಳೊಡನೆ ವಿರಾಟರಾಯನ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದುದು	....	....	”
ಮಲ್ಲಾಧಿಪತಿಯಾದ ಜೀಮೂತನು ವಿರಾಟರಾಯನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಸಿಂಧಿರಲು; ದೊರೆಯು ನೀವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಂದು ಕೇಳಿದುದು	....	....	”
ಜೀಮೂತನು ನಾವು ದುರೈಯ್ಯಧನನ ಕಡೆಯ ಮಲ್ಲರೆಂದು ವಿರಾಟನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು	....	....	”
ವಿರಾಟನು ಮಲ್ಲರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದುದು. ಮತ್ತು ಅವರು ಕೌರವನಿಂದ ಕಳುಹಲ್ಪಟ್ಟವರಾಗಿ ಮಲ್ಲಗಳಿಗೆ ಬಂದಿರುವೆವೆಂದು ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	....	....	66
ವಿರಾಟನು ಕರ್ಪಗೊಂಡು ಮಲ್ಲರನ್ನು ಹೋಗಳಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೂರ ರಾದ ಜಟ್ಟಗಳಿರುವರು. ನಾಳದಿನದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಸ್ನಾನ ಕಡನಕ್ಕೆ ಕರಿಸುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಬಿಡಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿ ಅವರಿಗೆ ಪಡಿ ಪಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸುವಂತೆ ಚರಲಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದುದು	....	....	”
ವಿರಾಟನು ಮಲ್ಲರನ್ನು ಕಳುಹಿ ಬಳಿಕ ನಮ್ಮ ಮಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅವರೊಡನೆ ಹೋರಲಾರರು. ಮಾನಭಂಗದ ಕಾಲವು ಬಂದ ಗಿಂತೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು	....	....	67
ಧರ್ಮರಾಯನು, ರಾಜಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡಬಾರದು, ನಿಮ್ಮ ಮಲ್ಲರನ್ನು ಕರೆಯಿಸು ಎಂದು ವಿರಾಟನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು	....	....	”

ವಿರಾಟರಾಯನು ಕರೆಯಿಸಲು ಅವನ ಮಲ್ಲರು ಅಲಂಕಾರವಾಡಿ
ಕೊಂಡು ವಾದ್ಯರಭಸದೊಡನೆ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಬಂದು ರಾಯನ
ಮುಂದೆ ಪರಾಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಗರ್ವಸುತ್ತಿರಲು;
ವಿರಾಟನು ಅವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದುದು 67

ವಿರಾಟರಾಯನು ತನ್ನ ಕಡೆಯ ಮಲ್ಲರಿಗೆ ಕೌರವನ ಮಲ್ಲರು
ಬಂದಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಅವರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ
ಕದನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಲು ; ದುರ್ರೋಧನನ ಕಡೆಯ ಮಲ್ಲ
ರನ್ನು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ದೂತರನ್ನು ಕಳುಹಿದುದು 68

ಜೇನೂತಾದಿ ಮಲ್ಲರು ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಆರಮನೆಗೆ ಖರಲು
ಅವರನ್ನು ವಿರಾಟನು ಮರ್ಯಾದಿಸಿದುದು .... ..

ವಿರಾಟನ ಕಡೆಯ ಮಲ್ಲರು ಬಾಹುಗಳನ್ನು ಪ್ಪಳಿಸಿ ಅರ್ಭಟವಾಡಿ
ಕೊಂಡು ನಿಂದಿರಲು ; ಸಿಂಧುರಮಲ್ಲನು ಕೋಪದಿಂದ ಪ್ರತಿ
ಭಟಿಸಿ ನಿಂದಿದುದು .... ..

ಸಿಂಧುರಮಲ್ಲನು ವಿರಾಟನ ಒಬ್ಬ ಮಲ್ಲನನ್ನು ತಲೆಯೊಡೆದು
ನೂರುಪಾಲಾಗುವಂತೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದುದು .... ..

ಸಿಂಧುರಮಲ್ಲನು ಚೌದಂತಮಲ್ಲನನ್ನು ಕೊಂದುದು
ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಲ್ಲನು ಸಿಂಧುರನ ಮೇಲೆ ಬೀ
ಳಲು ; ಸಿಂಧುರನು ಅವನನ್ನು ಕೊಂದುದು .... ..

ತಂಬುರನೆಂಬ ಮಲ್ಲನು ಸಿಂಧುರನೊಡನೆ ಹೊಡೆದಾಡಿ ಬೀಳಲು ;
ಉಳಿದ ಮಲ್ಲರು ಕದನಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಮುಸುಕುದಲೆಯಲ್ಲಿ
ಹೋಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ವಿರಾಟರಾಯನು ಮನೋವ್ಯಥೆ
ಯಿಂದ ಬೆರಗಾದುದು .... ..

ಸಿಂಧುರನು ತನ್ನೊಡನೆ ಕಾಳಗಕ್ಕೆ ಬರುವವರು ಬೇಗದಿಂದ ಖರ
ಲೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಲ್ಲರನ್ನು ಜವಳಿಯಿಂದ ಅಪ್ಪಳಿಸುತ್ತಿರಲು
ವಿರಾಟನು ಕಂಡು ನಿಲ್ಲಿಸಿದುದು 70

ವಿರಾಟನು ಹಸ್ತಿನಾವತಿಯ ಮಲ್ಲರನ್ನು " ಈ ದಿನದಲ್ಲಿ ನೀವು
ಜಯಿಸಿದಿರಿ ಮತ್ತೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕರೆಯಿಸುವೆನು " ಎಂದು
ವೀಳಿಯವಿತ್ತು ; ಕಳುಹಲು ಧರ್ಮರಾಯನು ವಿರಾಟನನ್ನು
ಆಹ್ವೇಷಿಸಿದುದು .... ..

ವಿರಾಟನು ಯುದ್ಧವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲು ; ಮಲ್ಲರನ್ನು
ಖರಹೇಳಿದುದು ಬಲುಜನಾನ್ವಯಿತೆಂದು ಧರ್ಮರಾಯನು ಹೇ
ಳಿದುದು

70

ಧರ್ಮರಾಯನು ವಿರಾಟನೊಡನೆ “ ಬಾಣಸದ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ
ವಲನು ಭೀಮನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿತ
ವನು ಭೀಮನಿಂದ ಬಲ್ಲಿದನು ಅವನನ್ನು ಕರೆಯಿಸು ” ಎಂದು
ಹೇಳಿದುದು

71

ವಿರಾಟನು ಧರ್ಮರಾಯನೊಡನೆ ಸಿಂಧುರನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲು
ವನು ; ಬಿಡುವನಾದ ವಲನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸಲು ಯೋಚಿಸಬಿಡುವೆ
ಎಂದುದು

”

ಧರ್ಮರಾಯನು, ವಲನು ಬಿಡುಸಮರ್ಥನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆನು,
ಹೆದರದೆ ಅವನನ್ನು ಕರೆಯಿಸು, ಎಂದು ವಿರಾಟನಿಗೆ ಹೇಳಿ
ದುದು ....

”

ವಿರಾಟನು, ವಲನು ಸತ್ತಹೋದರೆ ಅಪಕೀರ್ತಿಯು ನಿನ್ನನ್ನು
ಸೇರುವುದು, ನನಗೆ ಬರಲು, ಕಾರಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಧರ್ಮರಾ
ಯನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು

”

ಧರ್ಮರಾಯನು ಭೀಮನಿಂದ ಬಲಿಷ್ಠನಾದ ವಲನನ್ನು ಕರ
ಯಿಸು. ಎನಲು, ವಿರಾಟನು ಅವನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿದುದು ....

72

ವಿರಾಟನಿಡಿದಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂದ ಭೀಮನ ವರ್ಣನೆ

”

ವಿರಾಟನು ಭೀಮನನ್ನು ಪಚ್ಚರಿಸಿ, “ ಮಲ್ಲವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿದಿರು
ವೆಯಾ ? ಮಲ್ಲರನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವೆಯಾ ? ನಿನ್ನ ಭಿಷ್ಣಯವೇನು ?
ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು

”

ಭೀಮನು ನಗುತ್ತಾ ನಾನು ಸತ್ತರೆ ರಾಜಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡಿಸಿದ
ಫಲವು. ಗೆದ್ದರೆ ಮಲ್ಲರಲ್ಲ ಉತ್ತರಾಯಿಗಳಾಗುವರು. ಇದಕ್ಕೆ
ಚಿಂತೆಯೇಕೆ ? ನಿಮ್ಮ ಕರುಣವಿದ್ದರೆ ಸಾಕೆಂದು ವಿರಾಟ
ನೊಡನೆ ನುಡಿದುದು

”

ಪ್ರಾಣಗಳ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯೇನು ? ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು.
ನಾನೇ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅವರ ಜೀವದ ನಿಲುಗಡೆಯನ್ನೆಲ್ಲ
ವನ್ನೂ ನೋಡುವೆನು ಎಂದು ಭೀಮನು ಹೇಳಿದುದು

”

ವಿರಾಟನು ದುರ್ಯೋಧನನ ಕಡೆಯ ಮೃಗ್ಗರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಲು ಅವರು ಬಂದು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಯಿಸುವ ಸಮರ್ಥನನ್ನು ಕರೆಯಿಸೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	....	73
ವಿರಾಟನು ಭೀಮನನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಮೃಗರು ಗಡಗಹಿಸಿ ನಗಲು ; ಭೀಮನು ಕೋಪದಿಂದ ಅರ್ಭಟಿಸಿದುದು	....	....	"
ಸಿಂಧುರಮೃಗನು ಭೀಮನನ್ನು ಹಾಸ್ಯವಾಡಿ ಸಾಯದೆ ಹೋಗು ವೆಂದುದು	....	....	"
ಭೀಮನು ನವ್ಮ್ರ ಯುದ್ಧವನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ನಗುವುದು ಉಚಿತವು, ಮುಂದಣಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ನಗುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ನಗದೆ ಯೆನ್ನೊಡನೆ ಸೇನಿಸುವಂ ದುದು.	....	....	"
ಸಿಂಧುರನು ವೀರವಾದವನನ್ನು ಡುತ್ತ, ಭೀಮನೊಡನೆ ಕಾಳಗ ವಾಡಿದುದು	....	....	74
ಭೀಮನು ಸಿಂಧುರನನ್ನು ಕೊಂದುದು	....	....	"
ಗಜಸಿಂಗನೆಂಬ ಮೃಗನು ಎದ್ದು ಭೀಮನ ಕಿಬ್ಬದಿಗೆ ಗುದ್ದಲು; ಭೀಮನು ಅವನನ್ನು ಕೊಂದುದು	....	....	"
ಪಿಂಗಳಮೃಗನು ಕೋಪದಿಂದೆದ್ದು ಭೀಮನೊಡನೆ ಹೋರಿದುದು	....	....	"
ಭೀಮನು ಪಿಂಗಳಮೃಗನನ್ನು ಕೊಂದುದು	....	....	75
ವಿರಾಟನು ಭೀಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಜೀಮೂತಮೃಗನನ್ನು ಗೆದ್ದು ನನಗೆ ಹರ್ಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡು; ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಬಲ್ಲೊಡೆ ಹೋರು, ಏನಲು; ಭೀಮನು; ನಗುತ್ತ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಹಿಡಿ ದುದು	....	....	"
ಜೀಮೂತನು ಭೀಮನೊಡನೆ ಮೃಗಗಳಿಗೆ ಹೊಕ್ಕುದು	....	....	"
ಜೀಮೂತನು ಭೀಮನೊಡನೆ ಮೃಗಬಿನ್ನಣವನ್ನು ತೋರಿದುದು	....	....	"
ಭೀಮಜೀಮೂತರ ಕದನದಿಂದಂಟಾದ ಅದ್ಭುತದ ವರ್ಣನೆ	....	....	76
ಭೀಮಜೀಮೂತಮೃಗರ ದ್ವಂದ್ವಯುದ್ಧದ ವರ್ಣನೆ	....	....	77
ಭೀಮನು ಜೀಮೂತಮೃಗನನ್ನು ಕೊಂದುದು	....	....	79

ವಿಷಯ

ಪುಟ

ಭೀಮನು ಧೃಷ್ಟರಾಜನವರು ಕಡನಕ್ಕೆ ಬರಲೆಂದು ಕೂಗಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಂದು ತನ್ನನ್ನು ಮುತ್ತಿಕೊಂಡ ಮಲ್ಲರನ್ನೆಲ್ಲರನ್ನೂ ನಗುತ್ತ ತುಳಿದು ಕೊಂದುದು.	....	”
ಐನೂರುಜನ ಮಲ್ಲರೂ ಭೀಮನಿಂದ ಮೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದುದನ್ನು ನೋಡಿ ವಿರಾಟರಾಯನು ಭೀಮನನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಮರ್ಯಾದಿಸಿದುದು	....	80
ವಿರಾಟರಾಯನು ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಹೊಗಳಿದುದು	....	”
ವಿರಾಟರಾಯನು ಸಭೆಯವರನ್ನೆಲ್ಲರನ್ನು ಅವರವರ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಿ ಸುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೈದಿದುದು	....	”
ಧರ್ಮರಾಯನು ನಾರಾಯಣನು ಗುಪ್ತವಾಸದ ಬೇಗೆಯನ್ನು ಪರಿಪರಿಸಿ ಈ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಕಾಪಾಡಿದನೆಂದು ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದುದು	....	81
ಜನವೇಷಯನಿಗೆ ವೈಕಂಪಾಯನನು “ಭೀಮನು ಯಾರಿಗೂ ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪವು ತಿಳಿಯದಂತೆ ಕೌರವನ ಮಲ್ಲರನ್ನು ಗೆಲಿದನು. ನಾರಾಯಣಕರುಣೆಯಿಂದ ಪಾಂಡವರು ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದರು” ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	”

೫ ನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಐದನೆಯ ಸಂಧಿಯ ಸೂಚನೆ....	....	”
ದುರ್ರೋಧನನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ದೂತರು ಭೂಮಿಯೊಳಗೆಲ್ಲ ಕುಡುಕಿ ಹೋಲುವೆಯಿಂದ ಪಾಂಡವರನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಾರದೆ ಕಾಲದ ಅವಧಿಯು ಮುಗಿಯಲು : ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದುದು	....	”
ಚರರು ದುರ್ರೋಧನನನ್ನು ಕುರಿತು ಪಾಂಡವರು ಸ್ವರ್ಗಲೋಕ ಪಾತಾಲಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಯೆಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇರಬಹುದೇಹೊರತು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	82
ದೂತರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ದುರ್ರೋಧನನು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿರಲು : ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಕೀಪನಮಾಚಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ದೂತನು ಕೀಚಕನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	....	”

ಗಂಧರ್ವರು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೀಚಕನನ್ನೂ ಅವನ ತಮ್ಮಂದಿರನ್ನೂ ಕೊಂದರೆಂದು ಹೇಳಿದ ದೂತನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ದುರ್ರೋಧನನು ಬೆರಗಾದುದು	....	82
ದುರ್ರೋಧನನು ಗಂಧರ್ವರಿಗೂ ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ ದ್ವಂದ್ವಯು; ದ್ಧವು ನಡೆಯಲು ಕಾರಣವಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ವೃತ್ತಾಂತವು ಸುಳ್ಳೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	83
ದೂತನು ದುರ್ರೋಧನನನ್ನು ಕುರಿತು ಗಂಧರ್ವಪತ್ನಿಯು ವಿರಾಟಪತ್ನಿಯನ್ನು ಓಲೈಸುತ್ತಾ ಅವಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಕೀಚಕನು ಕಂಡು ಕಾಮಿಸಲು ಸೈರಂಧ್ರಿಯು ಅವನನ್ನು ನಾಟ್ಯಗೃಹಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಸಂಕೇತವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರವಾಡಲು ಗಂಧರ್ವರು ಬಂದು ಅವನನ್ನೂ ಅವನ ತಮ್ಮಂದಿರನ್ನೂ ಕೊಂದರು ನಿಶ್ಚಯವು; ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	"
ದುರ್ರೋಧನನು ಮೂಗಿನಲ್ಲಿ ಕೈಯಿಟ್ಟು ತಲೆದೂಗಿ ಸೈರಂಧ್ರಿಯನ್ನು ದ್ರೌಪದಿಯೆಂದೂ ಕೀಚಕಾರಿಯನ್ನು ಭೀಮನೆಂದೂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಹೇಳಿದುದು	....	"
ಮಂತ್ರಿಗಳು ದುರ್ರೋಧನನನ್ನು ಮಧುಕರದೃಷ್ಟಾಂತದಿಂದ ಚರರಿಗೆ ತಿಳಿಯಲಾಗದ ವಿಷಯವನ್ನು ನೀನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ಹೊಗಳಿದುದು	....	"
ದೂತರು ಬಂದು ಜೇಮೂತಮಲ್ಲನು ಕೀಚಕನ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ಹಿಡಿದನೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	"
ದುರ್ರೋಧನನು ಹೆದರಿ ಭೀಷ್ಮನೇ ಮೊದಲಾದ ಸಚಿವರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ದೂತವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿಸಿದುದು	....	84
ದುರ್ರೋಧನನು ತನ್ನ ಕುಲದವರಿಗೆ ಪಾಂಡವರು ವಿರಾಟನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗೂಢವಾಗಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವರು; ಇದಕ್ಕೆ ವೃತ್ತರಾದ ಮಲ್ಲಕೀಚಕರೇ ಸೂಚಕರು; ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	"
ಭೀಷ್ಮನು ದುರ್ರೋಧನನನ್ನು ಕುರಿತು ಕೀಚಕಜೇಮೂತರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಭೀಮನಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಭಟನೂ ಸಮರ್ಥನಲ್ಲ; ಭೀಮಾರ್ಜುನರ ಇದಿರನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲು ಯಾರೂ ಸಮರ್ಥರಲ್ಲ; ಆದುದರಿಂದ ಪಾಂಡವರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕುವುದು; ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	"

ವಿಷಯ

ಪುಟ

ಪಾಂಡವರು ನಿವೃತ್ತಿಡನೆ ಸೇರಿದರೆ ನಿನಗೆ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಕರ್ಣನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಕುಲನಾಶವಾ ಗುವುದು. ಅರ್ಜುನನು ಕೋಪಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ ದ್ರೋಣನನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲುವನು ; ಆದುದರಿಂದ ಯಾರ ಬಲವನ್ನೂ ನೆಚ್ಚದಿರು ; ಎಂದು ಭೀಷ್ಮನು ದುರ್ರೋಧನನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು	84
ಕರ್ಣನು ಈಶ್ವರನನ್ನಾದರೂ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲುವೆನು. ಅರ್ಜು ನನನ್ನು ಗಣಿಸುವೆನೇ ಎಂದು ದುರ್ರೋಧನನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು	”
ಕೌರವನು ಕರ್ಣನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಪಾಂಡವರನ್ನು ಕರೆಯಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	85
ವಿದುರನು ದುರ್ರೋಧನನನ್ನು ಕುರಿತು ನಿನಗೆ ಬದುಕುವ ಯೋಚನೆಯು ಇದ್ದರೆ ಭೀಷ್ಮನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳು ; ದೊರೆಯು ನೀತಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಾರದು. ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು	”
ದುರ್ರೋಧನನು ಭೀಮ ಬಲರಾಮ ಕೀಚಕ ಶಲ್ಯರು ಸಮಬಲ ರಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಿಲ್ಲನು. ಕೀಚಕನನ್ನು ಕೊಂದವನು ಭೀಮನೇ ಸರಿ ; ಗೋಧರಾಗಿರುವ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ನಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಾಶ ಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೇನೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಬೇ ಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದುದು	”
ದುರ್ರೋಧನನು ವಿರಾಟರಾಯನ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಸೆರೆವಿಡಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವ ಪಾಂಡವರು ಬರುವರು ; ಆಗ ಅವರನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದು ಮತ್ತೆ ಹದಿನೂರುವರುಷದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯವಾಸವನ್ನು ಮಾಡು ವುದಕ್ಕೆ ವಿಳಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವೆವೆಂದು ಹೇಳಿ ದುದು	86
ಕರ್ಣನು ದುರ್ರೋಧನನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿದುದು	”
ಸುಕರ್ಮನು ದ್ರೋಣ ಕೃಪ ಭೀಷ್ಮ ದ್ರೋಣಸುತ ಶಕುನಿ ಕೌರವನುಜರು ಸರಿ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ದುರ್ರೋಧನನು ಮಾಡಿದ ಯೋಚನೆಯು ಸರಿಯಾದುದೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	”

ಭೀಷ್ಮನು ದುರ್ರೋಧನನು ಹೇಳಿದ ವರ್ಗವು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿ ಇನ್ನು ಐದಾರುದಿನಗಳು ಕಳೆದರೆ ಪಾಂಡವರ ಅವಧಿಯು ತೀರುವುದು ; ಎಂದುಹೇಳಿದುದು	....	86
ದ್ರೋಣಾದಿಗಳು ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಗಳು ಆಗುವುವು ; ಕೀಘುವಾಗಿ ರಾಜಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ; ಹೇಗಾದರೂ ಪಾಂಡವರ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿದರೆ ಭೂಮಿಯು ದುರ್ರೋಧನನಿಗೆ ಸ್ಥಿರವಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	87
ಕೌರವನು ವಿರಾಟನಗರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೇನೆಯು ಸಿದ್ಧವಾಗಲೆಂದು ನೇಮಿಸಿದುದು	....	”
ಮರದಿವಸ ಸೂರೋದಯವಾಗಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ದುರ್ರೋಧನನ ಮನೆಗೆ ಬಂದುದು	....	”
ದುರ್ರೋಧನನು ಬಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಅವರ ಆಶೀ ರ್ವಾದವನ್ನು ವಿನಯದಿಂದ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಹೇಮ ವಿತ್ತ ತಾಂಬೂಲಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದು	....	”
ದುರ್ರೋಧನನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕಳುಹಿ ಸಾಮಂತರಾಜರಿಗೆ ತಾನು ಯೋಚಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದುದು	....	88
ದುರ್ರೋಧನನು ಸುಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಸುಶರ್ಮಾದಿಗಳೊಡನೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿದುದು	....	”
ದುರ್ರೋಧನನು ತುರುಸೆರೆಗೊಳ್ಳಿ ಸಾಹಸಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸೇನೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದುದು	....	”
ಕೂಡಿ ಸನ್ನದ್ಧವಾದ ಸೇನೆಯ ವರ್ಣನೆ	....	”
ದುರ್ರೋಧನನ ಪ್ರಯಾಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಆಪಶ್ಚುಕನಗಳು	....	89
ದುರ್ರೋಧನನ ಸೇನಾವಾದ್ಯಗಳ ವರ್ಣನೆ	....	90
ರಾಜಸೇನೋಪಕರಣಗಳ ವರ್ಣನೆ	....	”
ಗುಂಪುಗೊಡಿ ಸೇನೆಯು ನಡೆಯುವಾಗ ಆದ ಕಾರ್ಯಗಳ ವರ್ಣನೆ	....	”
ದುರ್ರೋಧನನು ವಿರಾಟನ ನೆಲವನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಸೇನೆಯನ್ನು ಎರಡುಭಾಗಮಾಡಿ ನಾವು ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ತುರುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿ		

ವಿಷಯ

ವೆಣ್ಣು, ನೀವು ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ತುರುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎಂದು ಹೇಳಲು; ಸುಕರ್ಮನು ತೆಂಕದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ದಾಳಿಯಿಟ್ಟುದು	91
ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದ ಅಷ್ಟಮಿಯ ದಿನದಲ್ಲಿ- ಸುಕರ್ಮನ ಕಡೆಯವರು ವಿರಾಟನ ಪಶುಸಮೂಹವನ್ನು ಮುತ್ತಿ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕೆಡಹಿ ಹೊಸಕಡೆಗೆ ಹೊಡೆಯಲು; ಪಶುಗಳು ಹಿಂಡೊಡೆದು ಕೂಗುತ್ತಾ ದಿಕ್ಕುದಿಕ್ಕಿಗೆ ಓಡಿಹೋದುದು ...	”
ವಿರಾಟನ ಪಶುಪಾಲಕರಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನರಾದವರು ಬಾಣಪ್ರಯೋಗ ಗಳಿಂದ ಸುಕರ್ಮನ ಚತುರಂಗಸೇನೆಯನ್ನು ಕೆಡಹುತ್ತಾ ಬಂದುದು	92
ಕುರುಸೇನೆಯು ಗೋಪರನ್ನು ತುಳಿಯುತ್ತಾ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುದು	”
ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಹೆಬ್ಬಲವನ್ನು ಕಂಡು ಗೋಪರು ತಮಗೆ ಕಾಳಗವು ಸಾಧ್ಯವೆಲ್ಲವೆಂದು ಹಿಂದಿರುಗಿದುದು ...	”
ಗೋಪರು ಕುಬ್ಜ ಕೋಲು ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ಬೆಸುಟು ಗಾಯವೊಂದಿದ ಗೋಪರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕೊಂಡು ರಣಭೀತಿ ಯಿಂದ ಬಹುವಾಗಿ ಆಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಕಂಠತಪ್ರಾಣ ರಾಗಿ ತೊದಲು ಸುಡಿಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾ ಕೈಸನ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋದುದು	”
ಅನುಗಳದಳೆದ ಗೋಪರು ವಿರಾಟನಿಗೆ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ಪಶುಗಳನ್ನು ಆಸದೃಶವಾದೊಂದು ಬಲವು ಬಂದು ಹಿಡಿದುದೆಂದು ಹೇಳಿ ದುದು	93
ವಿರಾಟನು ಕೀಚಕನು ಸತ್ತುಹೋದುದಕ್ಕಾಗಿ ವೈಸನಪಟ್ಟು ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ನೋಡಲು; ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ವೀರರು ತನಗೆ ವಿಳಿಯುವವನ್ನು ಕೊಡು ತನಗೆ ವಿಳಿಯುವವನ್ನು ಕೊಡೆಂದು ಮನಗಿದುದು ...	”
ಶೂರರಾದ ನೃಪಾಲರು ಭಾವಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ ಹೊರಡಲು; ವಿರಾಟನು ಪಟ್ಟಣದ ಕಾವಲಿಗೆ ಉತ್ತರನನ್ನಿಟ್ಟು ಅವನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಕೆಲವರನ್ನಿರಿಸಿ ಚತುರಂಗಬಲದೊಡನೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿದುದು ...	”

ಧರ್ಮರಾಯನು ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರವನು ತುರು ಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವನೆಂದು ತಮ್ಮಂದಿರಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು ...	”
ಭೀಮಾದಿಗಳು ಕಾರವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಮತ್ತೆ ನಮಗೆ ಅರಣ್ಯವಾಸವನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿರುವ ರೆಂದು ಹೇಳಿದುದು 94	94
ಧರ್ಮರಾಯನು ಅವಧಿಯು ಕಳೆದರೂ ಅಥವಾ ಕಳೆಯದಿದ್ದರೂ ತುರುಸೇರೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಉದಕಪ್ರಾಶನಮಾಡಿದರೆ ಮಹಾ ಪಾತಕವು ಬರುವುದರಿಂದ ನಾನು ವಿರಾಟನಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಪಶುಗಳನ್ನು ತಿರುಹುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿದುದು ...	”
ಧರ್ಮರಾಯನು ವಿರಾಟನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮಂದಿರೊಡನೆ ವಿರಾಟನ ಹಿಂದೆ ಹೋದುದು.	”
ವಿರಾಟನ ತಮ್ಮಂದಿರು ಅಲಂಕಾರಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಆನೆ ಕುದುರೆಗಳೊಡನೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿದುದು.....	95
ವಿರಾಟನ ಸೈನಿಕರು ಕಾರವನ ಸೈನಿಕರೊಡನೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊಕ್ಕುದು.	”
ಕುರುಸೇನೆಯು ಕೀಚಕನು ಸತ್ತು ಹೋದುದರಿಂದ ವಿರಾಟನು ಕೆಟ್ಟನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ನಕ್ಕುದು.	96
ವಿರಾಟನ ಸೇನೆಗೂ ಸುಕರ್ಮನ ಸೇನೆಗೂ ನಡೆದ ಯುದ್ಧದ ವರ್ಣನೆ.	”
ಮುಂಭಾಗದ ಸೈನಿಕರು ಹೊಡೆದಾಡಿ ಸಾಯಲು; ವಿರಾಟಸುಕ ರ್ಮರು ತಮ್ಮ ಮೂಲಬಲಗಳೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಾಡಿದುದು.	97
ಸುಕರ್ಮನು ವಿರಾಟನ ಬಲವನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ವಿರಾಟನೊಡನೆ ಕಾದಿದುದು. 98	98
ಸುಕರ್ಮನು ವಿರಾಟನನ್ನು ಹಿಡಿದುದು.	”
ವಿರಾಟನ ಸಹೋದರರು ತಾವು ಕೈಯಿಕ್ಕಬೇಕೆಂದು ಕೂಗಿದುದು	”
ಧರ್ಮರಾಯನು ವಿರಾಟನಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಭಂಗವನ್ನು ಭೀಮನಿಗೆ ತೋರಿದುದು.	”
ಭೀಮನು ಧರ್ಮರಾಯನ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ತಲೆಯೊಳಿಂತು ವಿರಾಟನನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದಣಾಲದಮರವನ್ನು ನೋಡಿದುದು, ... 99	99

ಭೀಮನು ಈ ದೊಡ್ಡ ಮರವನ್ನು ಕೆತ್ತು ಸುಶರ್ಮನನ್ನು ಹೊಡೆದು ಕೊಲ್ಲುವೆವೆ, ಹೇಳಲು; ಧರ್ಮರಾಯನು ಮರವನ್ನು ಮುರಿಯಬೇಕೆಂದೆ ಭೀಮನನ್ನು ತಡೆದುದು	....	99
ಧರ್ಮರಾಯನು ಭೀಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಮರವನ್ನು ಮುರಿದರೆ ಕೌರವನು ಇಂತಹ ಸುಕನವು ಭೀಮನಿಗಲ್ಲದೆ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಊಹಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವನೆಂದು ಹೇಳಲು; ಭೀಮನು ಕೌರವನಹಿತವಾದಿವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೊಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಾರೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	”
ಧರ್ಮರಾಯನು ಬಹುಕಷ್ಟದಿಂದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದವು ಈಗ ಕ್ರೂರಕರ್ಮವನ್ನು ಯೋಚಿಸಬಾರದು ವಿರಾಟನನ್ನು ವಾತ್ಸ ಬಿಡಲು ಎಂದು ಭೀಮನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು	....	”
ಭೀಮನು ಸುಶರ್ಮನ ಸೇನೆಯನ್ನು ಸವರಿ ವಿರಾಟನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಸುಶರ್ಮನನ್ನು ಹಿಡಿದುದು	....	100
ಸುಶರ್ಮನ ಸೈನಿಕರು ತುರುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಬಿಸುಟು ಓಡಿ ಹೋದುದು	....	”
ವಿರಾಟನು ಭೀಮನನ್ನು ಹೋಗಳಿದುದು.	....	”
ಧರ್ಮರಾಯನು ಸುಶರ್ಮನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿ ರುವಿದುದು	....	”
ವಿರಾಟನು ಯುಧಿಷ್ಠಿರಾದಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನೀವು ನಾಲ್ವರೂ ಯಾವ ದೇಶದ ರಾಯರೋ ಈಗ ನೀವೇ ರಾಯರು. ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುವೆನೆಂದು ಹೇಳಲು; ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ನಿನ್ನ ಸನ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಮೈಚ್ಚಿದನು ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಭೂಮಿ ನಮ್ಮದು ಎಂದು ವಿರಾಟನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು	....	101
ಸುಶರ್ಮನು ಮಾನಭಾಗವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಹೊರಟು ಹೋಗಲು; ಸೂರೈದಯವಾದಮೇಲೆ ಉತ್ತರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೌರವನು ಗೋವುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುದು	....	”
ಸುಶರ್ಮನು ಹಸ್ತಿನಾವತಿಗೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಭಾನು ಮತಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು	....	”
ಭೀಮನು ಶತ್ರುವನ್ನು ಗೆದ್ದು ಗೋವುಗಳನ್ನು ತಿರುಹಿಕೊಂಡು ವಿರಾಟನೊಡನೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪಟ್ಟಣದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಲು		

	ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಧರ್ಮರಾಯನು ನಾರಾಯಣಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು	... ..	...
ಓನೆಯ ಸಂಧಿ —		
ಆನೆಯ ಸಂಧಿಯ ಸೂಚನೆ	... ..	... 102
ಕರ್ಣಾದಿಗಳು ಗೋಪಾಲಕರನ್ನು ಹೊಡೆದುದು	... ..	... ”
ಗೋಪಾಲಕರು ಬಾಣಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಕ್ಕುಟವ ಧನರ ಕೊಡೆ ಯುದ್ಧ ರಂಭವನ್ನು ಮಾಡಿದುದು	... ..	... ”
ಕೌರವಸೇನಾಗ್ರದ ನಾಯಕರು ಗೋಪಾಲರನ್ನು ಕೊಂದುದು	... ..	... ”
ಸಾಯಲಂಜದ ಗೋಪರು ಕದನವಾಡಿ ಸಾಯಲು ; ಉಳಿದವರು ಓಡಿ ಹೋಗಲು ಕೌರವಸೈನಿಕರು ಒಬ್ಬ ಗೋಪಾಲನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮೂಗಿನಮೇಲೆ ಸುಣ್ಣವನ್ನು ಬರೆದು ವಿರಾಟನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿದುದು	... ..	... 103
ಬಿರುದರಿದ್ರೆ ಕಳುಹೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿದ ಗೋಪಾಲನು ಬಂದು ಉತ್ತರನನ್ನು ಕಂಡುದು	... ..	... ”
ಉತ್ತರನಡೆಗೆ ಬಂದ ಗೋಪಾಲನವಸ್ಥೆಯ ವರ್ಣನೆ	... ..	... ”
ಗೋಪಾಲಕನು ಉತ್ತರನೊಡನೆ ಕೌರವನು ಗೋವುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುದನ್ನೂ ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯುದ್ಧೋದ್ಧೇಷನಾಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೂ ಹೇಳಿದುದು	... ..	... 104
ಉತ್ತರನು ಗೋಪಾಲನನ್ನು ಹಿಂದಣ ದಿನದಲ್ಲೆ ತಂದೆಯು ಜಯಿಸಿ ಬಂದರೂ ನಿನ್ನ ವಿಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಎಂದು ಕೇಳಲು ; ಅವನು ಉತ್ತರಗೋಗ್ರಹಣವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	... ..	... ”
ಗೋಪಾಲಕನು ಬಂದಿದ್ದ ಕುರುಸೇನೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದುದು	... ..	... ”
ಯುದ್ಧೋದ್ಧೇಷಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಗೋಪನನ್ನು ಉತ್ತರನು ಕೋಪಿಸಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದುದು	... ..	... 105
ತಾನು ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೂರಟರೆ ದೇವತೆಗಳೂ ತನ್ನಿಬ್ಬರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಲಾರರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡ ಉತ್ತರನನ್ನು ಸ್ತುತಿಮಾಡಲು ; ಅವನು ಸಂತೋಷಗೊಂಡುಬಿಟ್ಟ ವಿವಾಸವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಹೆಂಗಳ ಮುಂದೆ ಮಾತಾಡುವುದಕ್ಕಾರಂಭಿಸಿದುದು	... ..	... 106
ಉತ್ತರನ ಪರಾಕ್ರಮವಚನದ ವರ್ಣನೆ	... ..	... ”

- ಉತ್ತರನು ಕೌರವನನ್ನು ನಿಂದಿಸುತ್ತಾ ತನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು
ಹೇಳಿಕೊಂಡುದು 107
- ಉತ್ತರನು ತನಗೆ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಸಾರಥಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡುದು 109
- ಉತ್ತರನ ವಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಅರ್ಜುನನು ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಗೂಢವಾಗಿ ಕರೆದು “ ನೀನು ಉತ್ತರಗೆ ಅರ್ಜುನನ ಸಾರಥಿಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಯೆನ್ನನ್ನು ಈಗಲೇ ಕರೆಯಿಸು ” ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು 110
- ದ್ರೌಪದಿಯು ಬಿಂದು ಉತ್ತರಗೆ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ಅರ್ಜುನನ ಸಾರಥಿಯಾಗಿದ್ದನೆಂದು ಹೇಳಿದುದು 111
- ಉತ್ತರನು ಬಿಂದು ಅಣ್ಣನಾದ ಉತ್ತರನಿಗೆ ಹೇಳಲು ; ಉತ್ತರನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸಾರಥಿಯು ಸಮರ್ಥನೆ ? ಹೇಳಿದವರಾದುದು ಕೇಳಿದುದು ... .. ”
- ಉತ್ತರನು ನಾನರಿಯೆನು ಸೈರಂಧ್ರಿಯು ಹೇಳಿದಳು ಬೃಹಸ್ಪತಿಯನ್ನು ಕರೆಯಿಸು ಎನಲು, ಉತ್ತರನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸೈರಂಧ್ರಿಯೇ ನೀನೇ ಹೇಳಿ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಬಾ ಯೆಂದು ಹೇಳಲು ; ಅವಳು ಉತ್ತರನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕರೆಯಿಸಿದುದು ಹೇಳಿದುದು ... .. ”
- ಉತ್ತರನು ಬೃಹಸ್ಪತಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ತನ್ನ ತಂಗಿಗೆ ಹೇಳಲು ; ಅವಳು ಬೃಹಸ್ಪತಿಯ ಹೊರಟುದು 112
- ಬೃಹಸ್ಪತಿಯನ್ನು ಕರೆಯಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಉತ್ತರನು ವರ್ಣನೆ ... .. ”
- ಕೀಘ್ರವಾಗಿ ಬಂದ ಉತ್ತರನನ್ನು ನೋಡಿ ಅರ್ಜುನನು ಹೇಳಿದುದು 113
- ಉತ್ತರನು ತಾನು ಬಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಜುನನ ವಚನಪಾಲನಾನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುದು ... .. ”
- ಉತ್ತರನು ಅರ್ಜುನನೊಡನೆ ಹಸ್ತಿನಾವತಿಯ ಅರಸರನ್ನು ನಮ್ಮ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಗೋಪರನ್ನು ಕೊಂದರು. ಆ

ತುರುಗಳನ್ನು ಮರಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಣ್ಣಿನಿಗೆ ಸಾರಥಿಯಿಲ್ಲವು. ನೀವು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಸಾರಥಿಯಾಗಿದ್ದಿರೆಂದು ಹೇಳಿದನೆಂದು ಹೇಳಿ ಸ್ವಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದುದು	”
ಸಾರಥಿಯಾಗಲೊಪ್ಪಿ ಬಂದ ಬ್ರಹ್ಮಹನ್ಮಳೆಯನ್ನು ಉತ್ತರನು ಮರಣ್ಯದಿಸಿದುದು	114
ಉತ್ತರನು ಬ್ರಹ್ಮಹನ್ಮಳೆಗೆ ನೀನು ಸಾರಥಿಯಾಗು ; ನೀನು ಮೆಚ್ಚು ವಂತೆ ಶತ್ರುಗಳೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಾಡಿ ತೋರುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿ ದುದು	”
ಬ್ರಹ್ಮಹನ್ಮಳೆಯು ಉತ್ತರನೊಡನೆ ನಾನು ನಾಟ್ಯವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಡಿ ತನು ರಾಜರ ಇದಿರನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲು; ಹೆದರುವನು ಸಾರಥಿಯಾಗ ಬಲ್ಲೆನೆ ಎನಲು; ಉತ್ತರನು ತಾನಿರಲು ಹೆದರಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	”
ಅರ್ಜುನನು ಭರತವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವಾಡಿ ಕೊಂಡು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸಾರಥಿಯಾಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಮರೆದೆನು ಅಲ್ಲದೆ ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳ ಇದಿರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಲು ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಆಗು ವುದೇ ಎಂದು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು	”
ಉತ್ತರನು ತಾನಿರಲು ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳಿಂದ ಹೆದರಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ ನೀನು ಸಾರಥಿಯಾಗು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವೆನೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮಹನ್ಮಳೆಗೆ ಹೇಳಿದುದು	115
ಬ್ರಹ್ಮಹನ್ಮಳೆಯು ಮತ್ತೆ ಕೌರವಬಲವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಭೀತಿಯಾ ಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	”
ಉತ್ತರನು ಮತ್ತೆ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	”
ಅರ್ಜುನನು ಸಾರಥಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡುದು	”
ಅರ್ಜುನನು ಲಾಯದಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಿಯ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ತಂದು ರಥಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿದುದು	116
ಉತ್ತರನು ಹೋಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ರಥದಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದುದು	”
ಉತ್ತರನು ನಾರಿಯರಿಂದ ಆರತಿಯ ನೆತ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ತಾನು ಸರ್ವಾಂಗಶೃಂಗಾರದಿಂದ ಕೂಡಿ ಬಂದು ರಥವೇರಿ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಕವಚವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದು	”

ಆರ್ಜನನು ಕವಚವನ್ನು ವೃತ್ತಾಸವಾಗೆ ತೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆರಸಿಯರು ನಗುತ್ತಿರಲು ; ಉತ್ತರನು ತಾನೇ ಆರ್ಜನನಿಗೆ ಕವಚವನ್ನು ತುಡಿಸಿದುದು	...	... 116
ಉತ್ತರನು ನಮ್ಮಣ್ಣನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಯಿಸುವನು ಸೋತವರ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳನ್ನು ನೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ ಯೆಂದು ಆರ್ಜನನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು	....	 117
ಆರ್ಜನನು ಮುಗುಳ್ಳಗೆಯಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ರಥವನ್ನು ವೇಗ ದಿಂದ ನಡೆಯಿಸಲು ; ಚತುರಂಗ ಬಲವು ಹಿಂದುಳಿದುದು	....	.... ”
ರಥವೇಗವರ್ಣನೆ	...	.... ”
ಉತ್ತರನು ಆರ್ಜನನಿಗೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಳವರೆದು ತೇರನ್ನು ನಡೆಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	.... ”
ಆರ್ಜನನು ಚಮತ್ಕಾರದಿಂದ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿದುದು	....	118
ಈ ದಿನದಲ್ಲಿ ಆರ್ಜನನು ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸುವನೆಂದು ನಾರಾಯಣನು ಹರುಷಗೊಂಡುದು	...	... ”

೨ನೆಯ ಸಂಧಿ —

ಏಳನೆಯ ಸಂಧಿಯ ಸೂಚನೆ	...	... ”
ಉತ್ತರನು ಕುರುಸೇನೆಯನ್ನು ಕಂಡುದು	...	... 119
ಕುರುಸೇನೆಯು ಜಲನಿಧಿಯಂತಿದ್ದುದೆಂದು ವರ್ಣಿಸುವುದು	...	... ”
ಉತ್ತರನಿಗೆ ಕುರುಸೇನೆಯು ದವಾಗ್ನಿಯಂತೆ ತೋರಿದುದೆಂದು ವರ್ಣಿಸುವುದು	...	... ”
ಕೌರವನ ಸೇನಾನಾಂಕಗಳ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷಣವು	...	... ”
ಉತ್ತರನು ಕುರುಬಲವನ್ನು ನೋಡಿ ಅಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟುದು	...	... 120
ಉತ್ತರನು ಕುರುಸೇನೆಯನ್ನು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆದರಿದುದು	...	... ”
ಕುರುಸೇನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಭಯಾನುಭಾವಗಳ ವರ್ಣನೆ	...	... ”
ಉತ್ತರನು ಆರ್ಜನನಿಗೆ ರಥವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ಕುದುರೆ ಗಳನ್ನು ತಡೆದು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ತಿರಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು	...	... ”
ಆರ್ಜನನು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮುಂದಕ್ಕೆ ರಥವನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿದುದು	...	... 121

- ಉತ್ತರನು ಮತ್ತೆ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ರಥವನ್ನು ಹಿಂದಿರಿಸೆಂದು
ಹೇಳಿದುದು 121
- ಅರ್ಜುನನು ಉತ್ತರನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳದೆ ರಥವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ
ನಡೆಯಿಸಲು ಉತ್ತರನ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣಗಳು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವುದು... ,,
- ಉತ್ತರನು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಕುರಿತು ಬಡೆಯರಾದ ನಾವು ಹೇಳುವು
ದನ್ನು ಕೇಳದೆ ಸ್ಯಾಮಿದ್ರೋಹವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿ
ಯಲ್ಲ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸು ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು ... 122
- ಅರ್ಜುನನು ನಗುತ್ತಾ ಮುಂದಕ್ಕೆ ರಥವನ್ನು ನಡೆಯಿಸಲು
ಉತ್ತರನು ಸಾರಥಿಯು ತನ್ನನ್ನು ಕೊಂದನೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾ
ಮುಂಜೆರಗನ್ನು ಸಂವರಿಸಿ ರಥದಿಂದ ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಿ ಬದುಕಿದ
ನೆಂದು ಓಡಿದುದು ... .. ,,
- ಉತ್ತರನು ತಲೆಯನ್ನು ಕೆದರಿಕೊಂಡು ಓಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು
ನೋಡಿ ಅರ್ಜುನನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಲು ಕೌರವಸೇನೆಯು ಕಂಡು
ನಕ್ಕುದು ... .. ,,
- ಕೌರವನ ಸೈನಿಕರು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಹೋಗುವವನು ಅರ್ಜುನನನ್ನು
ಹೋಲುವನೆಂದು ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡುದು ... .. ,,
- ಸೂತತನವೂ ನಪುಂಸಕವೇಷವೂ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಬಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ
ವಾದುದರಿಂದ ಈತನು ಉತ್ತರನಾಗಿರಬಹುದು. ಬಂದು
ವೇಳೆ ಅರ್ಜುನನಾದರೂ, ಬಂದರೆ ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವೆನು
ಎಂದು ಕರ್ಣನು ಹೇಳಿದುದು ... .. ,,
- ಇತ್ತ ಅರ್ಜುನನು ಉತ್ತರನನ್ನು ಬೆಂಬತ್ತಿ ನಿಲ್ಲು ನಿಲ್ಲು ನಲು; ಅವನು
ಇವನನ್ನೇಕೆ ಸಾರಥಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡನೋ ಮೃತ್ಯು
ವಾಗಿರುವನಲ್ಲ ಎಂದು ಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಓಡಿದುದು ... 123
- ಅರ್ಜುನನು ನೂರು ಹೆಜ್ಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರನನ್ನು ಹಿಡಿದು
ನಿಂದಿಸಿದುದು ... .. ,,
- ಉತ್ತರನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಳುಹು ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ
ನೀನೇ ಕಠಾರಿಯಿಂದ ತಿವಿದು ಕೊಲ್ಲು; ಇತರರಿಂದ ಕೊಲ್ಲಿ
ಸಬೇಡವೆಂದು ಬೇಡಿದುದು ... .. ,,

ಅರ್ಜನನು ಉತ್ತರನನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ; ಕಾದುವುದಕ್ಕೆ ... ನಡೆ ಯೆಂದುದು.	123
ಉತ್ತರನು ಮತ್ತೆ ಬಿಟ್ಟು ಕಳುಹೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡುದು ...	124
ಅರ್ಜನನು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಈ ಯೌವನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೆದರಬಾರದು ಸೂರ್ಯಜಂಧ್ರರಿರುವವರೆಗೂ ಅಪಕೀರ್ತಿಯು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾದು ನಡೆ ಯೆಂದು ಹಿಡಿ ಬೆಳೆದುದು	"
ಅರ್ಜನನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಜ್ಜೆಯನ್ನಿಟ್ಟರೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಜ್ಜೆಯನ್ನಿಟ್ಟರೂ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸತ್ತರೂ ಉಂಟಾಗುವ ಪಾಪ ಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು ...	"
ಉತ್ತರನು ಪಾಪವನ್ನು ಒದಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉಪಾಯವನ್ನೂ ಸ್ವರ್ಗಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಸೆಯಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನೂ ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟು ಕಳುಹೆಂದು ಅರ್ಜನನನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡುದು ...	"
ಅರ್ಜನನು ಉತ್ತರನನ್ನು ಮತ್ತೆ ನಿಂದಿಸುವುದು ...	125
ಉತ್ತರನು ದಾನಾದಿ ಸನ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡುದು ...	"
ಅರ್ಜನನು ನೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಯುದ್ಧಮಾಡಬೇಡ ; ಬಾ ; ಎಂದು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿ ನಾನು ಕಾದುವೆನು ; ನೀನು ಸಾರಥಿ ಯಾಗು ; ಎಂದುದು	126
ಉತ್ತರನು ಅರ್ಜನನನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ ನಿನ್ನಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ; ಬಿಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು	"
ಅರ್ಜನನು ಉತ್ತರನನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ನಾನು ನಿನ್ನಿ ದಿರಿನಲ್ಲಿಯೆ ಗೆಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಗುವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಿಡಿದು ತಂದು ರಥವನ್ನು ಹತ್ತಿಸಿದುದು.	"
ಅರ್ಜನನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ರಥವನ್ನು ನಡೆಯಿಸಲು ಉತ್ತರನು ನಿನ್ನೆ ದಾಸನಾಗುವೆನು ನನ್ನನ್ನು ಬಿಡು ಎಂದು ಬೇಡಿ ಕೊಂಡುದು	127
ಅರ್ಜನನು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿ ಸಾರಥಿಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಬನ್ನಿಯವರದ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದುದು	"

ಅರ್ಜುನನು ದಿಕ್ಪಾಲಕರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಕೈದುಗಳನ್ನು ತೆಗೆವುದಕ್ಕೆ ನೇಮವನ್ನು ಪಡೆದುದು	127
ಅರ್ಜುನನು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಮರವನ್ನು ಹತ್ತಿ ಕೈದುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಡೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	"
ಉತ್ತರನು ಹೇಳಿದ ಆಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಕೈದುಗಳ ಹೊರೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಣವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು ಅರಸುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ; ಬೇರೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	128
ಅರ್ಜುನನು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಇವು ಪಾಂಡವರು ಇಟ್ಟಿರುವ ಕೈದುಗಳು ಹೇಣವಲ್ಲ; ತೆಗೆ ಯೆನಲು; ಅವನು ಮರಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿ ತೆಗೆವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕೈದುಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದುದು	"
ಉತ್ತರನು ಭಯಗೊಂಡು ಮಾಡಿದ ಕೈದುಗಳ ವರ್ಣನೆ ಉತ್ತರನು ಶರಗಳ ತೇಜಸ್ಸಿಗೆ ಹೆದರಿ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಬಿಡಿಸೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದುದು	"
ಅರ್ಜುನನು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಫಲಗುಣನ ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ತೆಗೆ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗುವುವು ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು	129
ಉತ್ತರನು ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಮನದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ಗಾಂಧೀವವನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ದ್ಯುಕ್ತನಾದುದು	"
ಉತ್ತರನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನೂ ಅಂಶು ಮೊದಲಾದವನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಕೊಟ್ಟುದು	"
ಉತ್ತರನು ಈ ಬಿಲ್ಲುಗಳು ಯಾರು ಯಾರು ಹಿಡಿಯತಕ್ಕವೆಂದು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಕೇಳಿದುದು	130
ಅರ್ಜುನನು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದುದು	"
ಅರ್ಜುನನು ಅವರವರ ಬತ್ತಳಿಕೆಮೊದಲಾಪುವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದುದು	"
ಉತ್ತರನು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ನೀನಾರು; ಪಾಂಡವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೋ ಏನೋ ಏನೋ ಉಂಥವನೋ ಆಯುಧಗಳ ವಿಷಯವು ನಿನಗೆಂತು ತಿಳಿದುಂಥು ಕೇಳಿದುದು	131

ಅರ್ಜುನನು ಪಾಂಡವರನ್ನೂ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದುದು	...	...	131
ಉತ್ತರನು ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಬೇಡಿ ಕಾಯಬೇಕೆಂದು ಕಾಲೈ ರಗಿದುದು	...	...	"
ಅರ್ಜುನನು ಉತ್ತರನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಸವಾಧಾನಪಡಿಸಲು ; ಅವನು ನರನ ದಶನಾಮಾವಳಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದುದು	...	...	"
ಅರ್ಜುನನು ತನ್ನ ದಶನಾಮಾವಳಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದುದು	...	...	132
ಉತ್ತರನು ಅರ್ಜುನನ ಹಬ್ಬನ್ನೆಳೆತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೇಳಿದುದು	...	...	"
ಅರ್ಜುನನು ತನಗೆ ಬ್ರಹ್ಮನ್ನೆಳೆತನವು ಊರ್ವಶಿಯ ಶಾಪದಿಂದ ... ಬಂದುದನ್ನೂ ಅದು ಅಜ್ಞಾತವಾಸಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾದುದನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿದುದು	...	...	"
ಅರ್ಜುನನು ತನ್ನ ಬ್ರಹ್ಮನ್ನೆಳೆಯ ರೂಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪುರುಷಾಕೃತಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡುದು	...	...	133
ಅರ್ಜುನನು ತನ್ನ ಪೂರ್ವದ ಯುದ್ಧೋದಕರಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡುದು	...	...	"
ಅರ್ಜುನನು ಗಾಂಡಿವವನ್ನು ಜೇನಡೆದು ಉತ್ತರನನ್ನು ಸಾರಥ್ಯದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸೆಂದು ಹೇಳಲು ; ಅವನು ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ವೇಗದಿಂದ ಬಿಟ್ಟುದು	...	...	"
ಉತ್ತರನು ನಡೆಯಿಸಿದ ಕುದುರೆಗಳ ವೇಗಗಮನದ ವರ್ಣನೆ.	...	...	134
ಉತ್ತರನು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಕೌರವಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಕೌರವ ಭೀಷ್ಮ ಕೃಪಾದಿಗಳಾರೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದುದು	...	...	"
ಅರ್ಜುನನು ಉತ್ತರನಿಗೆ ದ್ರೋಣನನ್ನು ತೋರಿದುದು	...	...	"
" " ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನನ್ನು ತೋರಿದುದು	...	...	"
" " ಕರ್ಣನನ್ನು ತೋರಿದುದು	...	...	135
" " ಕೃಪಾಚಾರ್ಯನನ್ನು ತೋರಿದುದು	...	...	"
" " ಭೀಷ್ಮಾಚಾರ್ಯನನ್ನು ತೋರಿದುದು	...	...	"
" " ದುರೋಧನನನ್ನು ತೋರಿದುದು	...	...	"
" " ಭೂರಿಶ್ರವ ಜಯದ್ರಥಾದಿಗಳನ್ನು ತೋರಿದುದು	...	...	136

ಅರ್ಜುನನು ತೋರಿದ ಶತ್ರುಸ್ಯಸ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಉತ್ತರನು ಬೆರ
... ಗಾದುದು 136

ಉತ್ತರನು ಅರ್ಜುನನ ಹೇಷಿತಾದಿ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಮೂರ್ಛೆ
... ವೋಗಲು; ಅರ್ಜುನನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿ ರಥದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿ
ದುದು ... .. ”

ಅರ್ಜುನನು ಉತ್ತರನನ್ನು ಬವಣಿಗೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೇಳಿ ಮುಂದೆ
ಮಹಾನಿನಾದವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಸಮಾಧಾನ
ಪಡಿಸಿ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಾಣವನ್ನು ಪೂಡಲು; ಗಗನದಲ್ಲಿ ದೇವತ
ತಿಯು ಕದನವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ನೆರೆದುದು ... 137

ನೆಯ ಸಂಧಿ —

ಎಂಟನೆಯ ಸಂಧಿಯ ಸೂಚನೆ. ... .. ,

ಭೀಷ್ಮ ದ್ರೋಣರಿಗೆ ಬಂದವನು ಪಾರ್ಥನೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಲು ;
ದ್ರೋಣನು ದುರ್ಮಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಮಗೆ ಜಯವುಂಟಾ
ಗುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಭೀಷ್ಮನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು ... 138

ದ್ರೋಣನು ಉತ್ಪಾತಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದುದು ... .. ”

ಕ್ಷಪಿವರಕಲಕಲವೇ ಮೊದಲಾದುವುಗಳಿಂದ ಬಂದವನು ಅರ್ಜುನ
ನೆಂದು ದ್ರೋಣನು ದೃಢಪಡಿಸಿದುದು ... .. ”

ದ್ರೋಣನು ಭೀಷ್ಮನೊಡನೆ ಪಾರ್ಥಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಹೋಗ
... ಳುತ್ತಾ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರಲು ; ಕರ್ಣನು ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡು
ಮಾತಾಡುವುದಕ್ಕು ರಂಭಿಸಿದುದು ... 139

ಕರ್ಣನು ದ್ರೋಣನನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ ತನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳಿ
ಕೊಂಡುದು ... .. ”

ಕರ್ಣನು ದ್ರೋಣಾದಿಗಳನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ನಾನು
ಹೊಡೆಯುವೆನು : ದ್ರೋಣಾದಿಗಳ ಚಪಲೋಕ್ತಿಯನ್ನು
ಕೇಳದಿರೆಂದು, ದುರ್ಮ್ಯೇಧನನೊಡನೆ ಹೇಳಿದುದು ... 140

ಕರ್ಣನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೃಪಾಚಾರ್ಯನು ಕರ್ಣನ ಮಾತನ್ನು
ನಿಶ್ಚಯವೆಂದು ಎಣಿಸಬೇಡ ; ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ

ಯಾರಿಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ದರ್ಯೋಧನನಿಗೆ ಹೇಳಿ ... ದುಡು	... 140
ಕೃಪಾಚಾರ್ಯನು ದುರ್ರೋಧನನೊಡನೆ ಅರ್ಜುನನು ಹಿಂದೆ ನಡೆ ಯಿಸಿದ ಸಾಹಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	.. ”
ಕೃಪಾಚಾರ್ಯನು ದ್ರೌಪದಿಯ ಮದುವೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಚಿತ್ರರಥನು ದುರ್ರೋಧನನನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋದಾಗಲೂ ಬದವಿದ ಅಪಮಾನವನ್ನೂ ಸೈಂಧವನಿಗೆ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಅಪಮಾ ನವನ್ನೂ ಕರ್ಣನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು	... 141
ಕರ್ಣನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕೃಪಾದಿಗಿ ಳನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದುದು	.. ”
ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ಕರ್ಣನನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವುದು. ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ದಾನಧರ್ಮಾದಿಗಳಿಲ್ಲ ದ್ರವ್ಯ ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜಗತ್ತನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ವಿಪ್ರರಿಗೇ ಹೊರತು ಇತರರಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ವರ್ಣಜ ತುಪ್ಪಯದ ಕರ್ಮಾಧಿಕಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಯಾವವರ್ಣಕ್ಕೂ ಸೇರದ ನೀನು ಮಾತಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	... 143
ಕರ್ಣನು ಮತ್ತೆ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮಾದಿಗಳನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದುದು. ...	... 144
ಕರ್ಣನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ಬಹು ಕುಹಿತನಾಗಿ ಕರ್ಣನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವೆನೆಂದು ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಸೆಳೆದುದು	.. ”
ದುರ್ರೋಧನನು ಸ್ವಪ್ನೋಹದಲ್ಲಿ ಕಲಹವು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದುದು	.. ”
ದುರ್ರೋಧನನು ಭೀಷ್ಮನಿಗೆ ಕೈಮುಗಿದು ಬಂದವನು ಅರ್ಜು ನನಾದೊಡೆ ಹದಿಮೂರನೆಯ ವರ್ಷವು ಕಳೆವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡುದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಣಂತೆ ನವೆಯಬೇಕೆಂ ದುದು	... ”
ಭೀಷ್ಮನು ದುರ್ರೋಧನನೊಡನೆ ಹತ್ತುವರುಷಗಳಿಗೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಅಧಿಕವಾಗುವುದರಿಂದ ಮಾಸಗಳ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರು ಹದಿಮೂರು ವರುಷಗಳನ್ನು ಕಳೆದಂತಾಯಿತು	

ತಿಳಿದು ನೋಡಿದೊಡೆ ನಿನ್ನಿನ ಹಗಲು ನಿನ್ನದು ಇಂದಿನದಿನ ವವರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು	145
ಭೀಷ್ಮನು ದುರ್ಯೋಧನನಿಗೆ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಕುರಿತು ವನ್ನು ಬಿಡುವನಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	"
ಭೀಷ್ಮನು ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ಕುರಿತು ಅರ್ಜುನನೊಡನೆ ಯುದ್ಧಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ; ಆದುದರಿಂದ ಪಾಂಡವ ರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಅವರೊಡನೆ ಸಂಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ನಿನಗೆ ಸಮಾನರಾರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	"
ದುರ್ಯೋಧನನು ಭೀಷ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಪಾಂಡವರೊಡನೆ ವೈರ ವನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	"
ಭೀಷ್ಮನು ಕೌರವನಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ನೀನೇ ಬಲ್ಲೆ ಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಮನದಲ್ಲೆ ಕೌರವನು ಕೆಟ್ಟನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡು, ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡುವೆವು, ನೀನು ಕೆಲವು ಭಟರೊಡನೆ ಪಶುಪಾಲವನ್ನು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹಸ್ತಿನಾವತಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು ...	146
ಭೀಷ್ಮನು ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ಸೇನೆಯೊಡನೆ ಕಳುಹಿ ಕರ್ಣಾ ದಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಅರ್ಜುನನೊಡನೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಂದುದು	"
ಇತ್ತಲರ್ಜುನನು ಮಹಾರಥಾದಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಟ್ಟಣದಕಡೆಗೆ ಪಶುಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಭೀಷ್ಮನು ಮಾಡಿದುದುಪಾಯವು ಬಿಟ್ಟು ದಯೆಯಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿದು ದಲ್ಲಿ ಎಡದ ಲಗಾಮನ್ನು ಹಿಡಿ ಎಂದು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು	"
ತುರುಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿರಿಗಿಸುವುದು ನಮಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯ ವಾದುದರಿಂದ ಮೊದಲು ಆಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಈಮಹಾರಥರ ಸೌಕುಮ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ; ಲಗಾ ಮನ್ನು ಹಿಡಿದು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಹೊಡೆ	

ದು ತಿರುಗುವ ಜಮುತ್ಕಾರವನ್ನು ನೋಡೆಂದು ಅರ್ಜನನು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು ...	...	146
ಉತ್ತರನು ವಾಯುವೇಗದಿಂದ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿ ಕೌರವನ ದಿಂಚಿತ್ತಿ ಬಂದಿರುವನು; ಕುರುಕುಲದವಾನಲನಾದರ್ಜನನು ತುರುಗಳನ್ನು ಬಿಡು ಎಂದು ಗರ್ಜಿಸಿದುದು ...	...	147
ಇತ್ತಲಾದ್ರೋಣಾದಿಗಳು ಅರ್ಜನನು ದೂರೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹತ್ತಿದನು ಅವನನ್ನು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅರ್ಜನನನ್ನು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿದುದು ...	...	”
ಅರ್ಜನನು ನಗುತ್ತಾ ದ್ರೋಣ ಕೃಪರ ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಎರಡೆರಡು ಬಾಣಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಮತ್ತೆ ಕೌರವನ ಸೇನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದುದು ...	...	”
ಅರ್ಜನನ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಆದ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಕುರುಬಲವು ಹೆದರಿ ಚದರಿ ಬಿದ್ದುದು ...	...	”
ಕುರುಸೇನೆಯು ಅರ್ಜನನ ಅಹೋಪವನ್ನು ನೋಡಿ ಕರ್ಣಾದಿ ಸುಭಟರನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದುದು ...	...	148
ಕುರುಬಲವು ಅಕಳನ್ನು ಮರಳಿ ಹೋಡೆ; ಗೋಪರನ್ನು ಬಿಡು; ನಮ್ಮ ರಾಯನು ತುರುಸೆರಗೊಂಡುದು ತಪ್ಪು; ಶತ್ರುಬಾಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ತೆರದಿರೆಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡುದು ...	...	”
ಅರ್ಜನನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಬಾಣಗಳು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳ ವರ್ಣನೆ ...	...	”
ಅರ್ಜನನ ಬಾಣಪ್ರಹಾರಗಳಿಂದ ಕೌರವನ ಚತುರಂಗಕ್ಕೆ ಉಂಟಾದ ಅವಸ್ಥೆಗಳ ವರ್ಣನೆ ...	...	149
ಅರ್ಜನನ ಬಾಣಗಳ ಮಹಿಮೆಯ ವರ್ಣನೆ ...	...	”
ಪಾರ್ಥಪಾವಕನು ಕುರುಸೇನಾಕಾನನಮಾಲೆಯನ್ನು ಕಾಲಾಗ್ನಿಯು ಜಂಗಮಜಾಲವನ್ನು ಸುಡುವಂತೆ ಸುಟ್ಟುದೆಂಬ ವರ್ಣನೆ ...	...	150
ಆಂಜನೇಯನು ಅರ್ಜನನನ್ನು ಹೊಗಳಿದುದು ...	...	151
ದೇವತೆಗಳು ಅರ್ಜನನ ಬಾಣಪ್ರಯೋಗದ ಚಾತುರ್ಯವನ್ನು ಹೊಗಳಿದುದು ...	...	”

	ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಅರ್ಜಾನನ ಬಾಣಪ್ರಹಾರದಿಂದ ನೊಂದ ಭಟರ ಅವನೇಗಗಳ ವರ್ಣನೆ ...	...	151
ಅರ್ಜಾನನು ಕೌರವನನ್ನು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿ ಮೂದಲಿಸಿದುದು	...	152
ಕುರುಸೇನೆಯ ಕೂಗನ್ನು ಕೇಳಿ ಗುರು ಗಾಂಗೇಯಾದಿಗಳು ಕೂಡಿದುದು	...	”
ಕೌರವನ ಭೃತ್ಯರು ತುರುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲು ; ಗೋಪಾಲರ ಸನ್ನೆಯಿಂದ ಪಶುಗಳ ಹಿಂಡು ಪಟ್ಟಣದ ಕಡೆಗೆ ಓಡಲು ಉತ್ತರನು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟುದು	...	”
ಪಟ್ಟಣದ ಕಡೆಗೆ ಓಡಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಪಶುಗಳ ವರ್ಣನೆ	...	”
ಪಶುಗಳ ಹಿಂಡುಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಗೂಳಿಗಳ ವರ್ಣನೆ ...	...	153
ಪಶುಗಳು ಹಿಂದಿರಿಗಿ ಹೋಗಲು ; ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಉತ್ತರಾರ್ಜುನನು ಮತ್ತೆ ಕಾಳಕ್ಕೆ ನಿಂದುದು ಮತ್ತು ಅರ್ಜಾನನು ವೀರರನ್ನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕರೆದುದು	...	”

೧ನೆಯ ಸಂಧಿ :—

ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿಯ ಸೂಚನೆ	...	”
ತುರುಗಳು ಮರಳಿದ ಮೇಲೆ ಸೌಖ್ಯ ಸ್ವಂಧವಾದಿಗಳು ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ಅರ್ಜಾನನನ್ನು ಮುತ್ತಿ ಕೊಂಡುದು	...	154
ರಣವಾದ್ಯಗಳ ವರ್ಣನೆ	...	”
ದುರ್ಯೋಧನನ ಕಡೆಯವರು ಅರ್ಜಾನನನ್ನು ಮೂದಲಿಸುತ್ತಾ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದುದು	...	155
ದುರ್ಯೋಧನನ ಸೈನಿಕರು ಅರ್ಜಾನನನ್ನು ಮುತ್ತುವಾಗ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಗಳ ವರ್ಣನೆ	...	”
ಅರ್ಜಾನನನ್ನು ಮುತ್ತುವಾಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಅಬ್ರರಣಗಳ ವರ್ಣನೆ	...	”
ದುರ್ಯೋಧನನ ಕಡೆಯ ಅತಿರಥರು ಅರ್ಜಾನನನ್ನು ನಿಂದಿಸುತ್ತಾ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದುದು	...	156
ಅರ್ಜಾನನು ತಕ್ಕ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಾಣಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದುದು	...	”

ಅರ್ಜುನನು ಮುರಿದ ರಥಗಳ ಸಂಖ್ಯಾನವು ...	...	156
ಅರ್ಜುನನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಬಾಣಗಳ ವಿಟನಿಂದ ಕೃಪಾದಿ ಪ್ರತಿ ಯೋಧರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಫಲಗಳ ವರ್ಣನೆ ..	...	157
ಭೀಷ್ಮದ್ರೋಣರ ಅಪ್ಪಣೆಗಳಿಂದ ಸನೇಯು ಮತ್ತೆ ಅರ್ಜುನನ ಮೋಲೆ ನುಗ್ಗಿದುದು ...	...	”
“ಆಗ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ಕೋಪದಿಂದ ಕರ್ಣನನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದುದು ...	...	158
ದ್ರೋಣನು ಕರ್ಣನನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದುದು ...	...	”
ದ್ರೋಣನು ಕರ್ಣನನ್ನು ಹಂಗಿಸಿದುದು ...	...	”
ಕರ್ಣನು ದ್ರೋಣಾದಿಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಪ್ರತಿ ಭಟಿಸಿದುದು ...	...	159
ಕರ್ಣನು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕರೆಯುತ್ತಾ ಇದಿರಾ ದುದು ...	...	”
ಅರ್ಜುನನು ಕರ್ಣನೊಡನೆ ವಿರವಾದವನ್ನಾಡಿದುದು ...	...	”
ಕರ್ಣಾರ್ಜುನರ ಯುದ್ಧದಿ ವರ್ಣನೆ	...	160
ಅರ್ಜುನನು ಕರ್ಣನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸುತ್ತಾ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದುದು ...	...	”
ಕರ್ಣನು ಅರ್ಜುನನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸುತ್ತಾ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದುದು	...	”
ಕರ್ಣನ ಬಾಣಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಉತ್ತರನು ಹೆದರಿ ಮುಖವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡುದು	...	”
ಅರ್ಜುನನು ಕರ್ಣನ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದುದು ...	...	161
ಕರ್ಣನು ಅರ್ಜುನನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸುತ್ತಾ ಬಾಣ ಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದುದು	...	”
ಅರ್ಜುನನು ಕರ್ಣನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸುತ್ತಾ ಬಾಣ ಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದುದು	...	”
ಅರ್ಜುನನ ಬಾಣಗಳಿಂದ ಮರೆಯಾದ ಕರ್ಣನನ್ನು ಕಾಣದೆ ಕುರುಸನೇಯು ಭೀಷ್ಮ ದುರ್ಯೋಧನರನ್ನು ಬಿರಹೇಳಿದುದು ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದುದು	...	”
ಕರ್ಣನು ಅರ್ಜುನನ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಶರಪಂಜರವನ್ನು ಹೂಡಲು ಉತ್ತರನೇ ಮೊದಲಾದವರು ಹೆದರಿದುದು ...	...	162

ಕೌರವನ ಸೈನಿಕರು ವೀರವಾದವನ್ನೂ ಡಿದುದು	 162
ಅರ್ಜುನನು ಕರ್ಣನ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಸಾರಥಿ ರಥ ಚಾಪ ಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಲು; ಕರ್ಣನು ಭಂಗಿತನಾಗಿ ಮೌನದಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋದುದು	.... ,,
ದ್ರೋಣನು ಕರ್ಣನ ಓಟವನ್ನು ನೋಡಿ ಹೀಯಾಳಿಸಿ ಅರ್ಜುನ ನೊಡನೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾದುದು	.... ,,
ದ್ರೋಣನು ಅರ್ಜುನನೊಡನೆ ಇದಿರಾಗು ಈಶ್ವರನಿಂದೊದವಿದ ಬಾಣಗಳ ರೀತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	 163
ಅರ್ಜುನನು ದ್ರೋಣನಿಗೆ ಉಪಚಾರೋಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದುದು	.... ,,
ದ್ರೋಣನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಯುದ್ಧದಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿನಯವು ಯೋಗ್ಯ ವೆ ? ಎಂದು ಅಕ್ಷೇಪಿಸುತ್ತಾ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದುದು	.... ,,
ಅರ್ಜುನನು ದ್ರೋಣನನ್ನು ಕುರಿತು ನೀವು ಕಲಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಲಿತಿರುವುದನ್ನು ನಿಮಗೊಪ್ಪಿಸುವೆನು ನೋಡುವು ದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಸುರಿದುದು	 164
ದ್ರೋಣನು ವಿಷಯಲಂಕಟತನದಿಂದ ಪಡೆದ ಪುತ್ರನಶ್ವತ್ಥಾ ಮನು ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರನಾದ ಮಗನು ನೀನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅರ್ಜುನನನ್ನೂ ಅವನ ಕೈಚಳಕವನ್ನೂ ಹೊಗ ಳಿದುದು	.... ,,
ದ್ರೋಣನು ಅರ್ಜುನನ ಮೇಲೆ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದುದು	.... ,,
ಅರ್ಜುನನು ದ್ರೋಣನನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಾ ಅವನ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವುದು	.... ,,
ಅರ್ಜುನನ ಬಾಣಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವತೆಗಳು ಅವ ನನ್ನು ಹೊಗಳಿದುದು	 165
ಅರ್ಜುನನ ಬಾಣಪ್ರಹಾರದಿಂದ ದ್ರೋಣನ ಸಾರಥಿಯು ಸಾಯಲು ದ್ರೋಣನು ಹಿಂದೆಗೆದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕರ್ಣನು ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿದುದು	.... ,,
ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ಕರ್ಣನನ್ನು ಸಾರಥಿಯು ಮಡಿದುಬರಿದ ದ್ರೋಣನು ಹಿಂದೆಗೆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹಾಸ್ಯಮಾಡುವುದುಚಿತವಲ್ಲ	

ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾನು ನಿಂತಿರುವೆನು ನೋಡೆಂದು ಹೇಳಿ ಅರ್ಜಾನ ನನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದುದು	....	 165
ಆತ್ಮತ್ಯಾ ಮನು ಅರ್ಜಾನನನ್ನು ನಿನ್ನ ಚಾಪ ಶರ ವಿದ್ಯೆಗಳ ಆತನೇತೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿ ಕ್ರಮವಿಧ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಷ್ಠಿ ಯನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಅರಿ ಯೆಂದು ಬಾಣಗಳಿಂದ ಹೊಡೆದುದು	....	.... ”
ಅರ್ಜಾನನು ಆತ್ಮತ್ಯಾ ಮನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾ ಹೊಡೆದುದು	....	 166
ಆತ್ಮತ್ಯಾ ಮನು ಅರ್ಜಾನನನ್ನು ಹೋಗಳುತ್ತಾ ದೇವತೆಗಳು ಸ್ತು ತಿಸುವಂತೆ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದುದು	....	.... ”
ಅರ್ಜಾನನು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಆತ್ಮತ್ಯಾ ಮನ ಸಾಹಸವನ್ನು ತೋರಿ ಆವನ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದುದು	....	.... ”
ಅರ್ಜಾನಾತ್ಮತ್ಯಾ ಮರ ಯುದ್ಧದ ವರ್ಣನೆ	....	 167
ಬಾಣಗಳು ಮೃಗಿದುರಂದ ಆತ್ಮತ್ಯಾ ಮನು ಕೈಗೊಂದಿ ನಿಲ್ಲಲು; ಕೃಪಾಚಾರ್ಯನು ಅರ್ಜಾನನನ್ನು ತರುಬಿದುದು	....	.... ”
ಕೃಪಾಚಾರ್ಯನರ ಯುದ್ಧದ ವರ್ಣನೆ	....	.... ”
ಕೃಪಾಚಾರ್ಯನ ಸಾರಥಿ ತುರಗಗಳನ್ನೂ ಬಿಲ್ಲನ್ನೂ ಅರ್ಜಾನನು ಕಡಿಯಲು; ಕೃಪನು ಹಿಂದಿರಿಗಿದುದು	....	.... ”
ಕುರುಸೇನೆಯು ತಮಗೆ ಅಪಜಯವುಂಟಾದುದೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	 168
ಭೀಷ್ಮನು ಕುರುಸೇನೆಯು ಅನಾಯಾಕ ವಾದುದೆಂದು ಪಾರ್ಥನು ರವಣಿಯನ್ನು ತಡೆದುದು	....	.... ”
ಭೀಷ್ಮನು ಅರ್ಜಾನನನ್ನು ತಡೆದೊಡನೆಯೇ ಓಡಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಸುಭಟರು ದೈರ್ಯವನ್ನು ತಾಳಿ ಹುರಿಗೊಡಿ ಅರ್ಭಟಿಸಲು; ಚತುರ್ಬಲವು ಭೀರಿಯ ನಾದದೊಡನೆ ಅರ್ಜಾನನನ್ನು ಮು ತ್ತಿದುದು	....	.... ”
ಭೀಷ್ಮನು ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ಹೋಗಳಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಿಂದುದುದು	....	.... ”
ಭೀಷ್ಮನು ಅರ್ಜಾನನನ್ನು ಕರ್ಣ ದೋಣ ಕೃಪಾತ್ಮತ್ಯಾ ಮರ ನ್ನು ಗೆಲಿದುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಳುತ್ತಾ ನಿಮ್ಮ ವಧಿಯು ಕಳೆದುದೇ? ನಿಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವಿರಾ ? ಎಂದು ಕಾಕಲಾ ನುಯೋಗದೊಡನೆ ಬಾಣಪ್ರಯೋಗಮಾಡಿದುದು	....	 169

ಅರ್ಜಾನನು ನಿನ್ನು ಕರುಣಾವಲೋಕನದಿಂದಲೆ ನಮ್ಮ ಸಿರಿಯುಂ ಟಾಗುವುದು ಬೇರಲ್ಲ ವೇಬುವೇ ಮೊದಲಾದ ವಿನಯೋಕ್ತಿಗಳ ನ್ನಾಡುತ್ತಾ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದುದು	... 169
ಭೀಷ್ಮನು ಪಾರ್ಥನ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಸಾರಥಿಯನ್ನೂ ಹನುಮನನ್ನೂ ಗಾಯಗಾಣಿಸಿ ಕವಚವನ್ನು ತರಿದು ಎದಗೆ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಅರ್ಭಟಿಸಿದುದು....	.... ”
ಭೀಷ್ಮನ ಏಟಗೆ ಮೈಮರೆದ ಉತ್ತರನನ್ನು ಅರ್ಜಾನನು ಬೀಸಿ ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದುದು	.... ”
ಅರ್ಜಾನನು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಕವಚವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನು ಹೆದರ ದಿರು ಈಗ ಉಂಟಾದ ವ್ಯಥೆಯು ನಿನಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಎನಗೂ ಧೃಜದಲ್ಲೀರುವ ಹನುಮನಿಗೂ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಕೋಪಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ ಭೀಷ್ಮನು ರುದ್ರಸಮಾನನೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	 170
ಅರ್ಜಾನನು ಭೀಷ್ಮನ ಸಾರಥಿಯನ್ನು ನೋಯಿಸಿ ಧೃಜದಂಡ ವನ್ನು ಮುರಿದು ರಥವನ್ನು ಕಿಠಿಲಗೊಳಿಸಲು, ಭೀಷ್ಮನು ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಣಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದುದು	.... ”
ಭೀಷ್ಮ ಪಾರ್ಥರ ಮಂತ್ರಾಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗಗಳ ವರ್ಣನೆ	 171
ಇಂದ್ರನು ಭೀಷ್ಮ ಪಾರ್ಥರ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದುದು	.... ”
ದೇವತೆಗಳು ಭೀಷ್ಮ ಪಾರ್ಥರನ್ನು ಹೊಗಳಿದುದು	 172
ಉತ್ತರನು ಭೀಷ್ಮನುರವಣೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಬಂದ ಕರ್ಣ ಗುರುನಂ ದನ ಗುರು ಕೃಪರಿಂದಧಿಕವೆಂದು ಅರ್ಜಾನನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು	.... ”
ಅರ್ಜಾನನು ಉತ್ತರನೊಡನೆ ಭೀಷ್ಮನ ಸಾಹಸವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	.... ”
ಮತ್ತೆ ಭೀಷ್ಮ ಪಾರ್ಥರ ಬಾಣಪ್ರಯೋಗಗಳ ವರ್ಣನೆ	.... ”
ಅರ್ಜಾನನ ಏಟಿನಿಂದ ಭೀಷ್ಮನು ಮೂರ್ಛಿತನಾಗಿ ಬೀಳಲು; ದು ರ್ಯೋಧನನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಟುದು	 173
ದುರ್ಯೋಧನನ ಸಾರಥಿಯು ರಥವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು; ಅತಿರಥರೂ ಕೆದರಿದ ಬಲವೂ ಬಂದು ಸೇರಲು; ವಾದ್ಯ ರಥಸದೊಡನೆ ಕೌ ರವನ ಬಿರುದನ್ನು ಹೊಗಳಿದುದು	.... ”
ಅರ್ಜಾನನು ಕೌರವನ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಚೆದರಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಹೊಡೆ ದುದು	 174

ಕೌರವನು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಮೂದಲಿಸುತ್ತ ಬಾಣಪ್ರಯೋಗ ವನ್ನು ಮಾಡಿದುದು	....	 174
ಅರ್ಜುನನು ಅವಧಿಯು ಕಳೆಯಿತು ಇನ್ನು ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಕೊಳುವೆವೆನುತ್ತ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಹೊಡೆ ದುದು	....	.... ”
ಕೌರವಾರ್ಜುನರ ವಿರವಾದಪೂರ್ವಕವಾದ ಯುದ್ಧದ ವರ್ಣನೆ....	....	175
ದುರೈಕ್ಯೋಧನನು ಜವಗುಂದಿ ಸಾರಥಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿ ರಥವನ್ನು ಹಿಂದಿ ರಿಗಿಸಲು ಅರ್ಜುನನು ಪಾರ್ಥಿವರಿಗೆ ಪಲಾಯನವು ಯೋಗ್ಯ ವಲ್ಲ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ ನಿಲ್ಲು ಎಂದು ಕೌರವನನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದುದು ...	....	 176
ಅರ್ಜುನನು ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ಮಂಳಿ ನೋಡೆಂದು ಮತ್ತೆ ಆಣೆಯಿಟ್ಟು ಹೇಳಿದುದು	....	.... ”
ದುರೈಕ್ಯೋಧನನು ನಾಚಿಕೊಂಡು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮತ್ತೆ ಕಾಳಗಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಲು ಸೇನೆ ಯಲ್ಲವೂ ಸಾವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡು ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿದುದು	....	.... ”
ಕರ್ಣನು ದೋರಗೆ ನೋವನ್ನು ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವೆನೆಂದು ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಗಿದುದು, ಮತ್ತೊಂ ದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ವಿಜೃಂಭಿಸಿದುದು ವೃಷನೇನಾದಿ ಗಳೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ವಿಜೃಂಭಿಸಿದುದು	....	.... ”
ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರೋಣನೂ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಹಿಲಕಾದಿ ಗಳೂ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇತರಸೈನ್ಯವೂ ಹೀಗೆ ಯೆಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಯಲ್ಲಿಯೂ ಸೈನಿಕರು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಮುತ್ತಿಕೊಂಡುದು....	....	177
ಸೇನೆಯ ಮುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಉತ್ತರನು ನಾವು ಉಳಿಯುವ ರಿತಿ ಯಾವುದೆಂದು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಕೇಳಿದುದು	....	.... ”
ಅರ್ಜುನನು ವೈರಿಬಲವನ್ನು ಬಂದೆಬಾಣದಿಂದ ಗೆಲ್ಲುತ್ತೇನೆ ಹೆದರಬೇಡವೆಂದು ಉತ್ತರನಿಗೆ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು ...	....	.... ”
ಅರ್ಜುನನು ವೈರಿಸೈನ್ಯವನ್ನು ಇತರ ಬಾಣಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ಜಯಿಸುವುದಕ್ಕಾ ಗುವುದಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಸಮ್ಮಾಹನಾಸಕ್ತ ವನ್ನು ಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದುದು ...	....	 178

ದಿವಯ

ಫುಟ

ಶತ್ರುಸೈನ್ಯವು ಮುಂದೆ ನುಗ್ಗಿ ಬರಲು ಅರ್ಜುನನು ಸಮ್ಮೋಹ ನಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಹೂಡಿದುದು	....	....	178
ಸಮ್ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರದ ಮುಮೆಯಿಂದ ಸೈನ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಮೈಮು ರಾದುದು	....	....	”
ಸಮ್ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಮೈಮುರಾದ ಚತುರಂಗದ ಅವಸ್ಥಾನು ... ವರ್ಣನವು	... ..	... ..	179
ವಿಶ್ವ ತೈಜಸ ಪ್ರಾಜ್ಞ ನಾವುಗಳಿಂದ ಜಾಗ್ರತ್ಸ್ವಪ್ನ ಸುಷುಪ್ತಿ ಗಳೆಂಬ ಅವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನು ಸಂಬಂಧಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ತುರಿಯನು ಹೇಗೆ ಅವಸ್ಥಾತ್ರಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸ್ವಪ್ರಕಾಶ ಚಿದ್ರೂಪದಿಂದ ಬೆಳಗುವನೋ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ ಸೈನ್ಯವೂ ತೂಕಡಿಸಿ ಬಿಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಭೀಷ್ಮನು ಸಮ್ಮೋಹ ನಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಬಳಗಾಗದೆ ರಥದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಲನಾಗಿ ಪ್ರಕಾ ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು	... ..	... ..	180
ಅರ್ಜುನನು ಒಬ್ಬನೇ ಎಲ್ಲಬಲವನ್ನೂ ಗೆದ್ದದನ್ನು ನೋಡಿ ದೇವತೆಗಳು ಹೊವುಗಳನ್ನು ಚೆಲ್ಲಲು ; ಅರ್ಜುನನು ನಿಜಮು ಹಿಮುರಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ರಥವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುದು	... ..	... ..	”
ಅರ್ಜುನನು ದ್ರೋಣ ಭೀಷ್ಮರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಕರ್ಣನ ಮಕುಟಪಟ್ಟಿ ಯನ್ನು ಸೆಳೆದು ದುರ್ಯೋಧನನ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರನನ್ನು ನಿಯೋಗಿಸಿದುದು	... ..	... ..	181
ಅರ್ಜುನನ ರತ್ನ ದಿಸಂಗ್ರಹದ ವರ್ಣನೆ	... ..	... ..	”
ಅರ್ಜುನನ ನಿಯೋಗದಂತೆ ಉತ್ತರನು ರತ್ನಾಂಬರ ಭೂಷಣಂ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಥಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದುದು. ಮತ್ತು ಭೀಷ್ಮನು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಅಡ್ಡ ಹಾಕಿದುದು	... ..	... ..	182
ಅರ್ಜುನನು ಭೀಷ್ಮನ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಮಕುಟವನ್ನು ಕೆಡಹಿ ಹಿಂದಿರಿಗಿ ಉತ್ತರನೊಡನೆ ಬರುತ್ತಾ ಬನ್ನಿಯ ಮರದಲ್ಲಿ ಆಯುಧಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಮೊದಲಿನ ರಥವನ್ನೇ ಜೋಡಿಸಿ ವಿರಾಟನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದುದು	... ..	... ..	’
ದೇವತೆಗಳು ನಾರಾಯಣನ ವೈದ್ಯದಾನಂದ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಹೊಗ ಳಿದುದು	... ..	... ..	”

ಗಂನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಹತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿಯ ಸೂಚನೆ	...	... 183
ದುರ್ಯೋಧನನ ಕಡೆಯವರು ಅಪಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಮೇಲು ಮುಸುಕಿನಿಂದ ಕೂಡಿ ದುಗುಡದಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋದುದು	... ..	... ”
ಹಿಂದಣ ಸಂಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅರ್ಜುನನು ಬನ್ನಿಯ ಮರದಲ್ಲಿ ಕೈದುಗಳನ್ನಿರಿಸಿ ಮುನ್ನಿನ ಹುಲುರಥವನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ತಾನು ಸಾರಥಿಯಾಗಲು ಅಂಜನೇಯನು ಬೀಳ್ಕೊಳ್ಳಲು ಪಟ್ಟಣದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂದು ಉತ್ತರನೊಡನೆ ಮಾತಾಡಿದುದು	... ..	... 184
ಅರ್ಜುನನು ಉತ್ತರನಿಗೆ ನೀನೆ ಗೆದ್ದೆ ನೆಂದು ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಹರಡು; ರಾಜನು ನಿನ್ನನ್ನೆ ಮುನ್ನಿನ ಸಲಿ ಪಾರರು ನಿನ್ನೆ ವಿಜಯಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷಿಸಲಿ ಯೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	... ..	... ”
ಉತ್ತರನು ಅರ್ಜುನನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ದೂತರನ್ನು ವಿರಾಟನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿದುದು	... ..	... ”
ಇತ್ತಲಾವಿರಾಟನು ಕಂಕನೊಡನೆ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದು ಉತ್ತರನನ್ನು ಕಾಣದೆ ರಾಣಿಯರನ್ನು ಕೇಳಲು; ಅವರು, ಉತ್ತರನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುದು	... ..	... ”
ವಿರಾಟನು ಉತ್ತರನ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟು ಅವನಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಲವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿ ಮನೋವ್ಯಥೆಯಿಂದಿರಲು; ದೂತಾದಿಗಳು ಬಂದು ಧ್ವಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸು ಉತ್ತರನನ್ನು ಇದಿರುಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡು ಎಂದು ವಿರಾಟನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು	... ..	... 185
ಉತ್ತರನ ಮತ್ತು ಅವನ ಜಯದ ವರ್ಣನೆ	... ..	... ”
ವಿರಾಟನ ಹರ್ಷಾನುಭಾವಗಳ ವರ್ಣನೆ	... ..	... ”
ವಿರಾಟನು ದೂತಾಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣಪಾತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದು	... ..	... 186
ರಾಜಪುತ್ರಿಯರು ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಮೃದಂಗಾದಿ ವಾದ್ಯಗಳೊಡನೆ ಉತ್ತರನನ್ನು ಇದಿರುಗೊಳ್ಳಲು ಹೊರಟುದು	... ..	... ”

ವಿಷಯ

ಪುಟ

ವಿರಾಟನು ಹರುವವನ್ನು ತಾಳಿ ಕಂಕನನ್ನು ದ್ಯೂತಕೇಳಿಗೆ ಕರೆದುಲು; ಅವನು ಜಾಜಿನಲ್ಲಿರುವ ದೋಷವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ... ದುಡು	... 186
ವಿರಾಟನು ಪಣವಿಲ್ಲದೆ ಹರುವದಿಂದ ಆಡಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಮನ ವಾದುದರಿಂದ ದೋಷವಿಲ್ಲ; ಹೂಡೆನಲು ಕಂಕನು ನಗುತ್ತ ಹಾಸಂಗಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದುದು	... ”
ವಿರಾಟನು ಆಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಧರ್ಮರಾಯನೊಡನೆ ಉತ್ತರನ ಪರಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹೊಗಳಿದುದು	... 187
ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಸಾರಥಿಯಿಂದ ಜಯವಾದುದೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಮಾತಾಡಿದುದು	... ”
ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ಮಾತಿಗೆ ವಿರಾಟನು ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡುದು	... ”
ವಿರಾಟನು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನೊಡನೆ ಸಾರಥಿಯು ಗೆಲಿದನೆಂದು ಹೇಳಿ ದುದನ್ನು ಈಗ ಸಹಿಸಿರುವೆನು ಇನ್ನು ಮುಂದಾರೊಡನೆಯೂ ಹೇಳಬೇಡವೆಂದು ನಿಂದಿಸಿದುದು	... 188
ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ವಿರಾಟನನ್ನು ಕುರಿತು ಕೋಪಿಸಬೇಡ, ನಿಜವ ನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಾರಥಿಯು ಗೆದ್ದವನು ನಿನ್ನ ಮಗನು ಸಾರಥಿ ಯಾದವನು ನಾನು ಸುಳ್ಳುಡುವವನಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	... ”
ವಿರಾಟನು ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡು ಧರ್ಮರಾಯನ ಹಣೆಯೊಡೆಯು ವಂತ ಸಾರಿಯಿಂದ ಹೊಡೆಯಲು; ರಕ್ತಧಾರೆಯು ಸುರಿದುದು	... ”
ಧರ್ಮರಾಯನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ರಕ್ತವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಹಿಡಿದು ಓರನೊಟದಿಂದ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ನೋಡಲು; ಅವಳು ಬಂದು ಸೀರೆಯ ಸರಗಿನಿಂದ ರಕ್ತವನ್ನು ತೊಡ ದುದು	... 189
ದ್ರೌಪದಿಯು ಬಂದು ಕಂಕನ ಘಾಲ ಕವೊಲಗಳನ್ನು ತೊಳ ದುದನ್ನು ಕಂಡು ವಿರಾಟನು ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ರಕ್ತವನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಕಾರಣವನ್ನು ಕೇಳಿದುದು	... ”
ಕಂಕನ ರಕ್ತವು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದರೆ ಆಪ್ರದೇಶವನ್ನೇ ಹಾಳು ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಬೃಹನ್ನಳಯ ಬಿರುವುದು ಇರುವುದು	

- ಕಾರುಣಿಕನಾದ ಈ ಮುನಿಯು ರಕ್ತವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ
ಈ ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದನೆಂದು ದ್ರೌಪದಿಯು
ವಿರಾಟನೊಡನೆ ಹೇಳಿದುದು ... 189
- ವಿರಾಟನು ಸ್ಮರಂಧ್ರಿಯಾರು ? ಬೃಹನ್ನಳಿಯಾರು ? ಕಂಕ
ಮುನಿಗಳಾರು ? ಇವರಿಗೇನುಸಂಬಂಧವಿರುವುದೋ ಎಂದು
ಚಿಂತಿಸಿ ಸುಷ್ಮನಿರಲು ; ಇತ್ತ ಉತ್ತರನನ್ನು ನೋಡುವವರ
ಗುಂಪು ಬಲವಾಗಿ ಸೇರಿದುದು ... 190
- ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಿರುಗೊಳ್ಳಲು ಸುದತಿಯರು ಸೇನೆಯನ್ನು
ಚೆಲ್ಲಲು ; ಉತ್ತರನ ವದನವು ಕಳೆಗುಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ
ಪಂಡಿತರು ಜಯವು ಯಾವರಿತಿಯಾದುದೋ ಎಂದು
ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಗುಜುಗುಜಿಸಿದುದು ... ,,
- ಮಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಉತ್ತರನು ಕರ್ಣ ದ್ರೋಣಾದಿಗಳನ್ನು
ಗೌರವಿಸಿದನೋ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಬೃಹನ್ನಳಿಯಿಂದ ಜಯವುಂ
ಟಾಗಿರಬಹುದೆಂದೂ ಹೇಳಿಕೊಂಡುದು ... ,,
- ಉತ್ತರನು ಹೆಚ್ಚಿದ ದುಗುಡದಿಂದ ಕೂಡಿ ರಾಜಾಲಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ;
ವಿರಾಟನು ಇದಿರುವುದಾಲಿಂಗಿಸಿದುದು ... ,,
- ವಿರಾಟನು ಬಂದ ಉತ್ತರನನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿದುದು 191
- ಉತ್ತರನು ವೀರೋಪಚಾರವು ತನಗೆ ಸಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು
ನಿರಾಕರಿಸಲು ; ವಿರಾಟನು ದುಗುಡವು ಭೀಷ್ಮ ದ್ರೋಣಾ
ದಿಗಳನ್ನು ಗೆಲಿದು ಬಂದ ನಿನಗೆ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಮತ್ತೆ
ಉಪಚರಿಸಿದುದು ... ,,
- ಉತ್ತರನು ಸಾರಥಿಯಾದ ತನಗಿಷ್ಟ ಉಪಚಾರವೇಕೆನಲು ;
ನೀನೇ ಗೆಲಿದವನು ಸಾರಥಿಯಾದವನು ಬೃಹನ್ನಳಿ ಹಿಗಿರಲು
ನೀನು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ವಿರಾ
ಟನು ಹೇಳಿದುದು .... ,,
- ಉತ್ತರನು ಅತ್ಯನಿಂದೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗೆಲಿದವನನ್ನು
ಉದಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಿದಿರಿನಲ್ಲಿಯೆ ತೋರುವನೆಂದು ಹೇಳಿ
ಬೀಳ್ಕೊಂಡುದು ... 192

- ಅರ್ಜನನು ಉತ್ತರೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ತಾನು ತಂದ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಾದಿಗಳನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಧರ್ಮರಾಯನ ಮನೆಗೆ ಬಂದುದು... .. 192
- ಭೀಮ ನಕುಲ ಸಹದೇವರೂ ದ್ರೌಪದಿಯೂ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ಮನೆಗೆ ಬರಲು ಎಲ್ಲರೂ ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ವಂದನಾಲಿಂಗ ನಾದಿಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿದುದು ... .. ”
- ಅರ್ಜನನು ಕೌರವಬಲವನ್ನು ಗೆದ್ದ ರೀತಿಯನ್ನೂ ಇತರರು ತ್ರಿಗರ್ತನನ್ನು ಗೆದ್ದ ರೀತಿಯನ್ನೂ ಹೇಳಿದುದು ... .. ”
- ಅರ್ಜನನು ಧರ್ಮರಾಯನ ಹಣೆಯ ಗಾಯವನ್ನು ಕಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು ... 193
- ಧರ್ಮರಾಯನು ಹಣೆಯ ಗಾಯದ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳಿದಿರಲು ; ಅರ್ಜನನು ದ್ರೌಪದಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೋಪ ಗೊಂಡು ವಾತನಾಡಿದುದು ... .. ”
- ಭೀಮನು ಕೋಪಗೊಂಡು ವಿರಾಟನನ್ನೂ ಅವನ ಕುಲವನ್ನೂ ಸಂಹರಿಸುವೆನೆಂದು ಉದ್ಯೋಗಿಸಿದುದು ... .. ”
- ಧರ್ಮರಾಯನು ರಕುತವು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಣೆಯಿಟ್ಟು ಹೇಳಿ ಭೀಮನನ್ನು ತಡೆದುದು ... .. ”
- ವಿರಾಟನು ಸ್ವಾಮಿ ಯೆಂಬಹಂಕಾರದಿಂದ ಕೂಡಿರುವನು ; ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಕೀಚಕನ ಬಾಧೆಯೂ ಇವನ ಕೂಟದಿಂದ ದುಡು ; ಆದುದರಿಂದ ಇವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವೆನು ಸೆರಗನ್ನು ಬಿಡೆಂದು ಭೀಮನು ಹೇಳಿದುದು ... 194
- ಧರ್ಮರಾಯನು ನಾವು ವಿರಾಟನನ್ನು ಒಲೈಸಿ ಅವನನ್ನೇ ಕೊಂದರೆ ಲೋಕಾಪವಾದವು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ; ನಮ್ಮ ದುಷ್ಕೃತಿ ತಂದ ನಮಗೆ ನೋವುಂಟಾದುದು ; ಇದಕ್ಕೆ ಇತರರನ್ನು ಅವಗಡಿಸಿದರೆ ನಮಗೆ ಹಾನಿಯು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ ನೀನು ಸ್ಮರಿಸು ಎಂದು ಭೀಮನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು ... .. ”
- ಭೀಮನು ಹದಿನೂರು ವರ್ಷಗಳು ತೋಳಲಿದುದು ಸಾಲದೆ ; ಈಗಲೂ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತರೆ ರಃಜತೇಜಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರಕಾಶ

ಗೋಳಿಸುವುದು ಯಾವಾಗ ? ನಮ್ಮನ್ನು ಹರಿಯಬಿಡಿಯೆಂದು ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು ...	... 194
ಧರ್ಮರಾಯನು ಭೀಮನನ್ನು ಸ್ವಾಳಿ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ವಿರಾಟನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ವಿರಾಟನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೋಪಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವೆಂ ; ಹರ್ಷದಿಂದ ಕಂಡರೆ ಮನ್ನಿಸುವೆಂ ; ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿದುದು ...	... 195

೧೧ನೆಯ ಸಂಧಿ: —

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಸಂಧಿಯ ಸೂಚನೆ ...	... ”
ಪಾಂಡವರು ಹರುಷದಿಂದ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಕಳೆಯಲು ; ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅರುಣೋದಯವಾದ ದು ...	... 196
ಅರಣೋದಯವರ್ಣನೆ ...	... ”
ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳೊಡನೆ ಸೂರ್ಯೋದಯದ ವರ್ಣನೆ ...	... ”
ಪಾಂಡವರು ಎದ್ದು ಮಂಗಳಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದುದು ...	... ”
ಪಾಂಡವರು ಅಲಂಕೃತರಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಧೇನ್ವಾದಿದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದುದು ...	... 197
ವೇಷಾಂತರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜ್ಞಾತೃರಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದ ಧರ್ಮರಾಯನ ಉಪವಾಸದ ಕಥನವು ...	... ”
ಧರ್ಮರಾಯನು ಭೀಮಾದಿಗಳೊಡನೆ ವಿರಾಟನ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿರಲು ; ಭೀಮಾದಿಗಳು ಅವನ ಪಾದಗಳ ನೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು	... ”
ಕಂಚುಕಿಗಳು ಪಾಂಡವರ ತೇಜಸ್ಸನ್ನು ನೋಡಿ ಹೆದರಿ ಅವರನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲಾದ ಬಂದು ವಿರಾಟನಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದುದು	... ”
ವಿರಾಟನು ಕಂಚುಕಿಗಳ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಚಿಂತಿಸಿದುದು	... 198
ವಿರಾಟನು ಉತ್ತರ ಪುರೋಹಿತ ಪ್ರಧಾನರೊಡನೆ ಓಲಗಸಾಲೆಗೆ ಬಂದು ದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ಪಾಂಡವರ ರತ್ನಾಭರಣಪ್ರಭೆಯನ್ನು ಕಂಡುದು	... ”

lxi

ವಿಷಯ

ಪುಟ

ವಿರಾಟನು ಸೋದರಚತುಷ್ಟಯದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೆರೆಯುವ ಯುದ್ಧಿಷ್ಠಿರನನ್ನೂ ವಾಮುಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿದುದು	...	....	... 198
ವಿರಾಟನು ಪಾಂಡವರನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆರಗುವಡೆದುದು	....	..	..
ಪಾಂಡವರನ್ನು ನೋಡಿ ಕೆಲವರು ಕಂಕಾದಿಗಳನ್ನು ಹೋಲುವ ರೆಂದೂ ಕೆಲವರು ಸುರಲೋಕಪಾಲಕರೆಂದೂ ಕೆಲವರು ತಿಳಿಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರಲು ; ಆ ಕೂಟವನ್ನು ನೂಕಿಸಿ ವಿರಾಟನಿಗೆ ಉತ್ತರನು ಹೇಳಿದುದು	....	....	199
ಉತ್ತರನು ವಿರಾಟನಿಗೆ ಪಾಂಡವರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತೇರಿದುದು	....	....	..
ಉತ್ತರನು ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನೂ ವಿರಾಟನಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ವಂದಿಸುವಂ ನಡೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	...	...	200
ವಿರಾಟರಾಯನು ಇವರು ಪಾಂಡವರೆ ? ಇವರು ಎಲ್ಲಿಂದೆಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬೆರಗಾದುದು	....	..	..
ಪಾಂಡವರು ಒಂದು ವರುಷವಜ್ಞಾತವಾಸವನ್ನು ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸುಗಂಧವೇ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿದ್ದರು ಇವರ ನಡವಳಿಯೇ ಬೇರೆತೆರನಾದುದು ; ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ಫಲಿಸಿತು ನಾವು ಧನ್ಯರಾದೆವೆಂದು ವಿರಾಟನು ಸಂತೋಷಗೊಂಡುದು	....	....	..
ವಿರಾಟನು ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನೊಪ್ಪಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದುದು	....	...	201
ವಿರಾಟನು ಮಂತ್ರಿ ಪುತ್ರಾದಿಗಳೊಡನೆ ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಅಪರಾಧಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಬೇಡಿದುದು	....	....	..
ವಿರಾಟಪತ್ನಿಯು ತನ್ನ ಮಗಳೊಡನೆ ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆಗೊಟ್ಟು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದುದು. ಮತ್ತು ನಮಸ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳೊಬ್ಬರು ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ನಮಸ್ಕರಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ನೋಡಿದುದು	....	....	..

ಧರ್ಮರಾಯನು ಮಂದಹಾಸದಿಂದ ಭಾವಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಭೀಮಾರ್ಜುನರನ್ನು ನೋಡಲು ; ಅವರು ತರೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಂದಿಸಿದುದು	....	”
ಧರ್ಮರಾಯನು ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕರುಣಾರಸಪೂರ್ಣವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮನ್ನಿಸಿದುದು ...	202	
ಧರ್ಮರಾಯನು ವಿರಾಟನನ್ನು ಕರೆದು ತನ್ನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕುಳಿರಿಸಲು ; ಅವನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಗದ್ದುಗೆಗೆ ಸರಿದು ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಹೊಗಳಿದುದು	....	”
ವಿರಾಟನಾಯನು ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕವನ್ನು ಮಾಡುವೆನು ; ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು ...	....	”
ಧರ್ಮರಾಯನು ವಿರಾಟನಿಗೆ ನಗುತ್ತಾ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	....	”
ಧರ್ಮರಾಯನು ವಿರಾಟನಿಗೆ ಭೀಮಾರ್ಜುನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದುದು	....	203
ಉತ್ತರನು ಧರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ವಂದನೆಗೈದು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಉತ್ತರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಲು ; ಧರ್ಮರಾಯನು ನಗೆಯೊಡನೆ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ನೋಡಿ ನೋಚಿಸಿದುದು	....	”
ಅರ್ಜುನನು ಉತ್ತರೆಯು ಕಿಷ್ಕಿಂಧೆಗೆ ತನ್ನನ್ನು ತಂದೆಯಂತೆ ಭಾವಿಸಿ ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವಳನ್ನು ತಾನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಇಷ್ಟವಾದರೆ ಉತ್ತರೆಯನ್ನು ಅಭಿಮನ್ಯುವಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹಮಾಡಲೆಂದು ಹೇಳಿದುದು	....	”
ಅಭಿಮನ್ಯುವಿಗೆ ಉತ್ತರೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿದ ವಿರಾಟನನ್ನು ಧರ್ಮರಾಯನು ವಿಳೇಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮನ್ನಿಸಿ ಯೆಮ್ಮತ್ತ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಕೃಷ್ಣನು ಒಪ್ಪಿದರೆ ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ಮದುವೆಯು ನಡೆಯುವುದು. ಎಂದು ಹೇಳಲು ; ವಿರಾಟನು ಮದುವೆಗೆ ಕೃಷ್ಣನು ಒಪ್ಪಲಿ ಅಥವಾ ಒಪ್ಪದಿರಲಿ ಅವನನ್ನು ತೋರಿದೊಡೆ ತಾನು ಕೃತಾರ್ಥನಾಗುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿದುದು ...	204	

ಧರ್ಮರಾಯನು ನಾನಾತೆರವಾದ ಪಾವ್ತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಓಲೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ವೇಗಶಾಲಿಗಳಾದ ದೂತರನ್ನು ಕಳುಹಲು ; ಅವರು ವೇಗದಿಂದ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿಯ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಬಂದು ಅರಮನೆಯನ್ನು ನೋಡಿದುದು	....	204
ದೂತರು ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಬಿನ್ನವತ್ತಲೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದುದು	....	....
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ದೂತರನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಪಾಂಡವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನೂ ದ್ರೌಪದಿಯ ಕ್ಷೇಮವನ್ನೂ ಕೇಳಲು ; ದೂತರು ಅವರ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ತಿಳಿದುದು	....	205
ಪಾಂಡವರು ಕೃಷ್ಣ ಬಲದೇವಾದಿಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಯಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ಉಡುಗೊರೆಗಳನ್ನು ಚರರು ಸಮರ್ಪಿಸಿದುದು	....	....
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಉಡುಗೊರೆಗಳನ್ನಂಗೀಕರಿಸಿ ಸಂಧಿವಿಗ್ರಹಿಯನ್ನು ಕರೆದು ಸೂಚಿಸಲು ; ಅವನು ಪಾಂಡವರ ಲಿಖಿತವನ್ನು ಓದಿದುದು	....	....
ಪಾಂಡವರು ಬರೆದಿದ್ದ ಓಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ವಕ್ತನೆ	....	206
ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿಯು ಪಾಂಡವರ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಕೌರವನ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ತಲೆದೂಗಿದುದು	....	207
ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿಯು ತಮ್ಮ ತಂದೆಯು ಕುಂತಿಯ ವ್ಯಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ತಾನೂ ಮರುಗುತ್ತಿದ್ದನೆಂದೂ ಈಗ ಚಿಂತೆಯು ಶಾಂತವಾದುದೆಂದೂ ಹೇಳಿದುದು	....	208
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಇದುವರೆಗೂ ಪಾಂಡವರು ನವೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ನವುಗೂ ದುಗುಡವಾಗಿದ್ದುದು. ಈಗ ಅವರಿಗಭ್ಯುದಯವುಂಟಾದುದರಿಂದ ಎವುಗೂ ಅಭ್ಯುದಯವಾದುದೆಂದು ಸಂತೋಷಿಸಿದುದು	....	....
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸಕಲಯಾದವ ಜಾಲವೂ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಲೆಂದು ನೇಮಿಸಿದುದು	....	....
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪಾಂಡವರು ಕಳುಹಿದ್ದ ದೂತರಿಗೆ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣ ತಾಂಬೂಲಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರಾಯಸವನ್ನೂ ಬರಿಸಿ	....	....

ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಲು ; ಅಪರು ಮರಳಿ ಬಂದು ಪಾಂಡವರಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾ ಪಿಸಿದುದು	....	....	 208
ಪಾಂಡವರು ಸುಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ವಿರಾಟನಗರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟು ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಉಪಪ್ಲವ್ಯಾಚ್ಚಿಪತ್ತನವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಸಮಸ್ತರಾಜರನ್ನು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಜನಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿದುದು	....	....	 209
ದುಪದರಾಜನು ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನಾದಿಗಳೊಡನೆ ಉಪಪ್ಲವ್ಯನಗ ರಕ್ಕೆ ಬಂದುದು	....	....	.... ”
ಪಾಂಡವರು ಬಂದ ಮಹೀಶ್ವರರನ್ನು ಇದಿರುಗೊಂಡುದು	....	....	 210
ಪಾಂಡವರು ಕೃಷ್ಣ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಅಲಂಕರ ಿಸಿದುದು	....	....	.... ”
ಪತ್ತನಾಲಂಕಾರವರ್ಣನೆ	....	....	.... ”
ಪಾಂಡವರು ಹೋಗಿ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಇದಿರುಗೊಂಡುದು	....	....	 211
ಕಳಸಕನ್ನಡಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸುವಾಸಿನಿಯರು ಹೋ ದುದು	....	....	.... ”
ದುಪದ ವಿರಾಟ ಪಾಂಡವರು ದೂರದಲ್ಲಿಯೆ ಗರುಡಧ್ವಜವನ್ನು ಕಂಡು ಅಂದಳಂಗಳನ್ನಿಳಿದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಕಾಲುನಡೆಯಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿರಲು ; ಕೃಷ್ಣನು ಆನೆಯಿಂದಿಳಿದು ಬಂದುದು	....	....	.... ”
ಕೃಷ್ಣ ಗವನದ ವರ್ಣನೆ	....	....	 212
ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನೋಡಿ ಆನೆಕುದುರೆಗಳು ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲರೂ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಸಂತೋಷಗೊಂಡುದು	....	....	.... ”
ಸಮಸ್ತಜನಗಳೂ ಕೃಷ್ಣನ ಶರೀರದ ಸಾಂದರ್ಭವನ್ನು ತಣಿವಿಲ್ಲದೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದುದು	....	....	.... ”
ಧರ್ಮರಾಯನು ಕೃಷ್ಣಪಾದದಲ್ಲಿ ರತ್ನಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಲು ; ಸಮಸ್ತರಾಜರೂ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದುದು	....	....	 213
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಧರ್ಮರಾಜನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಆಲಿಂಗಿಸಿ ಖಳಿಕ ಭೀಮಾ ರ್ಜುನಾದಿಗಳನ್ನೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಆಲಿಂಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ಇತರರಾಜರನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿದುದು	....	....	.... ”

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಂಡು ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ತನ್ನ ರಾಣಿಯರ ಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಲು ದ್ರೌಪದಿಯು ಬಂದು ರುಕ್ಮಿಣಿ ವೊಡಲಾದವರನ್ನು ಕಂಡು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದುದು	....	....	213
ಪಾಂಡವರು ವಸುದೇವಾದಿಗಳನ್ನು ಕಂಡುದು ಮತ್ತು ಸುಭದ್ರೆಯು ಬಂದು ಯುಧಿಷ್ಠಿರಾದಿಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಲು ; ಅಭಿಮನ್ಯು ಪಾಂಡವರನ್ನು ಅಂಲಿಗಿಸಿದುದು	....	....	214
ವಸುದೇವನು ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸಿದುದು	....	..	
ಧರ್ಮರಾಯನು ವಸುದೇವನಿಗೆ ಉತ್ತರಹೇಳಿದುದು	....	..	
ವಸುದೇವನು ಧರ್ಮರಾಯನ ಮಾತಿಗೆ ಅನುಮೋದಿಸಿ ಕೃಷ್ಣನ ಗುಣಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದುದು	....	....	215
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಗೋಗ್ರಹಣದ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದುದು	....	....	216
ಧರ್ಮರಾಯನು ಅರ್ಜುನನು ಮಾಡಿದ ಸಾಹಸಕ್ಕೆಲ್ಲ ನೀನೇ ಪ್ರೇರಕನೆಂದು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಸಾಯಂಕಾಲವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಬಿಜಯಂಗೈಯ್ಯಬೇಕೆಂದು ಕರೆದುದು	....	..	
ದೀವಿಗೆಯವರು ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಬರಲು ದೇವತೆಗಳು ಜಯಘೋಷವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಲು ; ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಮದುವೆಯಾಗುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಕಲಪರಿವಾರದೊಡನೆ ಹೊರಟುದು	....	....	217
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪಾಂಡವರೊಡನೆ ನಗರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಸೂರಿಗಳು ಹೊಗಳಿದುದು	....	....	..
ಕೃಷ್ಣಾಗಮನವರ್ಣನೆ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣನ ರಾಜಮಂದಿರಪ್ರವೇಶವು	....	....	..
ಭೀಮಾರ್ಜುನರು ನೆಲನುಗ್ಗಡಿಸುತ್ತಿರಲು ; ಧರ್ಮರಾಯನು ಕೈಗುಡುತ್ತಿರಲು ; ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಬಂದು ಮಣಿಮಯಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುದು	....	....	218
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಇತರರಾಜರನ್ನು ಕಳುಹಿ ಕುಂತೀಕುಮಾರರನ್ನು ದುರ್ರೋಧನನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡರೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳುವುದುಂಟೆ ? ನಿಮ್ಮ ಮಾತೇನೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದುದು	....	..	

ಧರ್ಮರಾಯನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು ತುರುಗಳು ಇತ್ತಬರಲು ; ಶತ್ರುಗಳು ಹೊರಟುಕೊಂಡ ವೇಲೆ ವಿರಾಟರಾಯನು ನಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೊಂಡಾಡಿ ಉತ್ತರೆಯನ್ನು ಅಭಿಮನ್ಯುವಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ವಿವಾಹಮಾಡಬೇಕೆಂದವೇಕ್ಷಿಸಲು ; ಅದಕ್ಕೋಸುಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಯಕಳುಹಿಸಿದವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದುದು	....	 218
ಧರ್ಮರಾಯನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ನಮಗೂ ವಿರಾಟನಿಗೂ ಕೊಳು ಕೊಡೆಯು ಸೇರುವುದಾದರೆ ನೀನೊಲಿದು ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದು ; ಭೂಮಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದಣ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿಗಲಿಸುವುದು ; ಎಮ್ಮನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿದವೇಲೆ ಬಿಜಯಂಗೈಯ್ಯದೆಂದು ಹೇಳಲು ; ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಮನವೊಲಿದು ಮಾತಾಡಿದುದು	....	.... ”
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಕೊಳುಕೊಡೆಯಲ್ಲಿ ದೋಷವಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಬುದ್ಧಿದುದು	....	 219
ಕನ್ಯಾಪರಣಕ್ಕೋಸುಗ ಅಭಿಮನ್ಯುಶೃಂಗಾರ ಸಂಭಾರಸಜ್ಜಿಕರಣಗಳ ವರ್ಣನೆ	....	.... ”
ಪರಮರ್ಷಿಗಳು ಪ್ರಣ್ಯಾಹಾದಿ ವಿವಾಹವಿಧಿಗಳನ್ನು ನಡಿಸಲು ; ಉತ್ತರೆಯು ವಿಧಿಹುತಾಗ್ನಿಯನ್ನು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಮಾಡುತ್ತಾ ಸಪ್ತಪದಿಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ ವರನ ವಾಸುಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದುದು....	....	.... ”
ಸಭಾಪೂಜೆಯಾದನಂತರದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಪತ್ನಿಯರು ವರನಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿದುದು	....	.... ”
ಅಭಿಮನ್ಯು ವಿವಾಹವರ್ಣನೆ	....	 220
ಧರ್ಮರಾಯನು ಯಾದವರೇ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ಬಂಧುವರ್ಗಕ್ಕೂ ಸನ್ಮಾನಮಾಡಿದುದು	....	.... ”
ಚತುರ್ಥಿಯ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ವಧೂವರರ ವೇ.ರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಮರಾದವಸದಲ್ಲಿ ಓಕುಳಿಯಾಡಿದುದು	....	.... ”
ಓಕುಳಿಯಾಟದ ವರ್ಣನೆ	....	 221

ವಿಷಯ

ಪುಟ

ವಿರಾಟರಾಯನು ಅಳಿಯನಿಗೆ ಭೂ ಹಿರಣ್ಯ ಲಲನಾದಿಗಳನ್ನು ಬಳಿವಳಿಯಾಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಯದು ಪಾಂಚಾಲಾದಿಗಳನ್ನು ವಸ್ತು ವಾಹನಗಳಿಂದ ಮನ್ನಿಸಿದುದು	 222
ಧರ್ಮರಾಯನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ಮುಂದಣಿ ಕಾರ್ಯ ವನ್ನು ತಿಳುಹಬೇಕೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದುದು	.... ,,

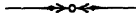

ಶ್ರೀ

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಮಹಾಕವಿ ವಿರಚಿತ

ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಹಾಭಾರತ

ವಿರಾಟಪರ್ವ.

ಪಂಚಮ ಸಂಪ್ರಟ.

ಒಂದನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಕಾಯಿದರು ಸತ್ಯವನು ವನನಾ
ಸಾಯತವ ನೆಣಿ ಗೆಲಿದು ಪಾಂಡವ
ರಾಯರೋಲೈಸಿದರು ಬಂದು ವಿರಾಟನಗರಿಯಲಿ ||

ಪಾಂಡವರು ಅಜ್ಞಾತನಾಸಕ್ಕೆ ಉಪಾಯವನ್ನು ಚಿಂತಿಸಿದುದು.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರ್ಮೀ
ಪಾಲ ಮುನಿಜನನೃಪ¹ ಜನಂಗಳ
ಬೀಡುಗೊಟ್ಟನು ಭೂಮಿಪತಿ² ಬಲವಂದು ಹುತವಹನ |
ಮೇಲುಶಕುನದ ಚಾರುನಿನದವ
ನಾಲಿಸುತ ಸೋದರರು ಸಹಿತ ವ
ನಾಲಯವ ಹೊಪವೆಂಟು ಸೇರಿದರೊಂದು ವಟಕುಜವ || ೧

1 ಧರ್ಮಜ ಮುನಿ, ಟ.

2 ನಗರಿಯನು, ಟ,

* ಬಂದು ವೆಟಕುಜದಡಿಯಲೈವರು
 ನಿಂದು ದ್ರೌಪದಿಸಹಿತ ನೆಳಲೊಳ
 ಗಂದು ವಿಶ್ರಮಿಸಿದರು ಚಿಂತಿಸಿ ಧರ್ಮನಂದನನು |
 ಹಿಂದೆ ಹನ್ನೆ ರಡಬುದ ಸವೆದುವು
 ಮುಂದಣನುವಿನ ಹದನು ತಮಗಿ ¹
 ನ್ನೊಂದಬುದವಜ್ಞಾ ತವುತ ಟವಾಯ್ತಲಾ ಯೆಂದ ² || ೧

ಬಡಗಲವೆರದು ಮೂಡಣರಸುಗ
 ಳಡೆಗೆಣೆಯರಾತಂಗೆ ತೆಂಕಣ
 ಕಡೆಯವರು ಕಂಡಿಹರು ಕೆಲಬಲದವರು ಕೊಂಡೆಯರು |
 ಪಡುವಣವೆರತಿಕ್ರಮ ನಮಗಿ
 ನ್ನಡಗಿರಲು ತೆನುವಾದೆಂದೆನೆ
 ನುಡಿವನರ್ಜುನದೇವನವನೀಪತಿಗೆ ವಿನಯದಲಿ || ೨

ವಿರಾಟನ ಪಟ್ಟಣವು ವಾಸೋಚಿತವೆಂದು ಅರ್ಜುನನು ಹೇಳಿದುದು.
 ವೆಳತವನು ಹೊಕ್ಕಿಟ್ಟುದು ಕೌರವ
 ರೊಳಗೆ ಹಗೆಯಾಗಿಹನು ಕೀಚಕ
 ಬಲ ವಿರಾಟಂಗವನ ದೆಸೆಯಿಂ ³ ಭವವಿಹೀನವದು |
 ಮುಳಿದು ಹೇಳಿಕೆಯಾದ ರವಿಸುತ
 ಕಲಿತ್ರಗರ್ತಾದಿಗಳನಿಪ ಮಂ
 ಡಳಕರನು ಕೈಕೊಳ್ಳದಾಳುವೆರವರು ಪಶಿ ಮವ || ೪
 ಅದಕ್ಕೆ ಧರ್ಮರಾಯನ ಸಮ್ಮತಿ.

ನೃಪತಿ ನಿಶ್ಚೈಸಿದನು ಮತ್ಸ್ಯಾ
 ಧಿಪನ ಸುಗರಿಯೊಳಲ್ಲಿ ಸೈರಿಸಿ

* ಖ. ಟ. ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

- 1 ಕಿಂಗನುಗತಿ ಬಟಿ, ಚ. 2 ಕೊಂದುವರುಪಜ್ಞಾ ತವಾಸಕ್ಕಾವ ತಾವೆಂದ, ಚ.
 3 ಫಲಹಂ, ಖ.

ಕೃಪಣತನದಲಿ ನೂಕಬೇಹುದು ನುಡಿದವತ್ಸರವೆ |
 ಗುಪಿತವೆಂತಳವೆಡುವುದಾಶ್ರಯ
 ದಪದೇಶಿಯನೆಂತಾನುವಿರಿ ನಿ

ಷ್ಕೃತಿಯೊಳೆಂತಾನೆಂಬೆನೆಂದನು ಧರ್ಮನಂದನನು || ೫

ಪಾಂಸವರು ಮತ್ತು ದ್ರೌಪದಿಯು ಬೇರೆಬೇರೆ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿದುದು.

ದೇವ ನಿಮ್ಮಯ ಮತವೆ ಮತವೆಮ
 ಗಾವವೇಷದ ವಿವರ ನಿಮಗದ
 ನೀವು ಬೆಸಸುವುದೆಂದು ಭೀಮಾರ್ಜುನರು ಬಿನ್ನವಿಸೆ |
 ನಾವು ಭೂಸುರವೇಷದಲಿ ಸಂ
 ಭಾವಿತರು ಮತ್ತೆಲ್ಲಿ ಸನ್ಯಾ
 ಸಾವಲಂಬನ ಕಂಕನೆಂಬಭಿಧಾನ ತನಗೆಂದ || ೬

ವೆಲನೇಂಬಭಿಧಾನದಲಿ ನೃಪ
 ನಿಳಯವನು ಸಾಞ್ಜವನು ತಾನೆಂ¹
 ದುಲಿಯೆ ಮಾರುತಿ ನುಡಿದ ವರನಾಟ್ಯವಿ² ದವೇಷವನು |
 ಫಲಗುಣನು ಹಯಗೋನಿವಾಸ
 ಸ್ಥಳವಿಳಾಸಿತರೆನಲು ಯಮಳರು
 ಲಲನೆ ಬಿನ್ನಹಮಾಡಿದಳು ಸೈರಂಧ್ರಿವೇಷವನು || ೭

ತೊಲಿದಿರಿ ಹನ್ನೆರಡುವರುಷವು
 ಹಠುವೆದಲಿ ಸೊಂಪಡಗಿ ಪರರೊಡ
 ನುಟಗೇಲಸದೂಟಗವಿದೆಂತೈ ಸಾರ್ವಭೌಮರಿಗೆ |
 ಏಲಿದಿರಿ ಹಿರಿದಾಗಿ ನಿಮ್ಮುವ
 ನಜಲಿಸಿದ ತನ್ನಂತೆ ಪಾಪಿಗ
 ಳೊಳರೆ ಭುವನದೊಳೆಂದು ಕುಂತೀಸೂನು ಬಿಸುಸುಯು || ೮

1 ನೆನುತ್ತಾ, ೨ ಚಲನಸುತ ಬಿನ್ನಿಸಿದನು ನಟ್ಟವಿಗ, ೩

ಬಡಲ ಬಟಿ ನೆಳಲಿಂಗಿ ಗತಿ ಬೇ
 ಪಡಿಪಿಪುದೆ ಸುಖಮುಖವಿವು ನಿ
 ಮ್ಹುಡಿಗಳಲಿ ತನು ನಾಲ್ಕು ಜಲಿ ಜೀವಾತ್ಮ ನೀವೆಮಗೆ |
 ಅಡವಿಯೇ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ನಿಮ್ಮಡಿ
 ಯೊಡನಿರಲು ನೀವಿಲ್ಲದಿರೆ ಪುರ
 ವೆಡವಿ ಯೆಮಗಹುದೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಿದರು ಭೂಪತಿಗೆ || ೯

ತುಷ್ಯನಾದನು ನೃಪತಿ ಕೃತವರಿ
 ಶಿಷ್ಯಪಾಲನು ಜಗದೊಳತ್ತು
 ತ್ಕೃಷ್ಯ ಚರಿತನು ತೆಂಕದೆಸೆಗೆ ಸಹೋದರರು ಸಹಿತ |
 ಮುಷ್ಯಮೃಗಗಳ ಜೀವಿಯಾಡಿ ವ
 ಸಿಷ್ಯಮುನಿಯಾಶ್ರಮದ ಸುಜನರ
 ವಿಷ್ಯವನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತೆತಂದರು ಸರಾಗದಲಿ || ೧೦

ತಮ್ಮ ಬಳಿಯಿದ್ದ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಒಂದು ಮರವೆಲ್ಲಿನಿದುದು.

ಬಂದು ಮತ್ಸ್ಯಪುರೋಸಾಕಂಠದ
 ನಂದನದ ಕೆಲಕಡೆಯಲನಿಬರು
 ಬಂದು ನಾಲುಕು ದೆಸೆಯನೀಕ್ಷಿಸಿ ನಿಜವಿಲಾಸದಲಿ |
 ತಂದಚರ್ಮದಲಖಿಳಕ್ಕೆದುವ
 ನೊಂದುಹೊನಾಕಾರದಲಿ ಬಿಗಿ
 ದೊಂದು ಬನ್ನಿಯ ಮರದ ತುದಿಯಲಿ ಕಟ್ಟಲೇಣಿದರು || ೧೧

ತೆಗೆಯದಿರಿ ನೀವೆಂದು ತುಪುಗಾ
 ಹಿಗಳನಂಜಿಸಿ ಧರ್ಮಸುತ ದೃಗು
 ಯುಗವೆ ಮುಚ್ಚಿ ಸುರೇಂದ್ರಯಮವೆರುಣಾದಿಗಳಿಗೆಣಿ |
 ವಿಗಡನೀಕಲಿಭೀಮನೀಕೈ
 ದುಗಳನೀತಂಗೀಯದಿರಿ ಕೈ
 ನ್ನುಗಿದು ಬೇಡುವೆನೆಂದು ಸುರರಿಗೆ ನುಡಿದನವನೀಶ || ೧೨

ಈವುದಾಬೇಡಿದರೆ ಪಾರ್ಥಂ
 ಗೀವುದೀಯಜ್ಞಾತವಾಸದೊ
 ಳೇವಿಗಡಭೀಮೆಂಗೆ ಕೊಡದಿರಿ ಯೆನಲು ಖತಿಗೊಂಡು |
 ನೀವು ಕುಂತಿಯ ಮಕ್ಕಳಾದಿರಿ
 ನಾವು ದುರ್ಯೋಧನನವರು ತ
 ಪ್ಪಾವುದಿದಕೆಂದನಿಲಸುತನೊಡೊತ್ತಿ ಗರ್ಜಿಸಿದ || ೧೩

ಸುರನಿಕರ ಕಾದಿರಲಿ ಮೇಣೀ
 ಧರಣಿ ಕೊಡೆನೆಂದೆನಲಿ ಹಸ್ತಿನ
 ಪುರಕೆ ಧಾಟಿಯನಿಡುವೆನವರರ ಮೋಣಿಗಳ ತಿವಿದು |
 ಉರುತರಾಸ್ತ್ರವನೊಯ್ಯೆನೆಂದ
 ಬ್ರಹ್ಮನಿ ಮಾರುತಿ ನುಡಿಯೆ ತಮ್ಮನ
 ಭರದ ಖತಿಯನು ನಿಲಿಸ ತೆಗೆದಬ್ಬಿದನು ಭೂಪಾಲ || ೧೪

ಅವಧಿ ಯೊಂದೇವೆರುಷವಿದಹೊಳ
 ಗೆವೆಗೆ ಸೈರಣೆಯುಂಟು ನೀ ಮುನಿ
 ದವಗಡಿಸಿದೊಡೆ ಬ್ರಹ್ಮಕ ಸೈರಿಸಲಣಿಯೆ ಮನಮುಳಿದು |
 ಅವನಿಯಲಿ ಹನ್ನೆ ರಡುವರುಷವು
 ಸನೆದುವಿದು ¹ ನಿಷ್ಕಲವಲಾ ಕೌ
 ರವರಿಗತಿಲಾಗಹುದು ನೀನೇ ಬಲ್ಲೆ ಹೋಗೆಂದ || ೧೫

ಧರ್ಮರಾಯನು ಯತಿವೇಷದಿಂದ ವಿರಾಟನಗರಿಗೆ ಬಂದುದು.
 ಹದುಳವಿಟ್ಟನು ಭೀಮನನು ಸಾ ²
 ಮದಲಿ ³ ಮತ್ಸ್ಯನ ಪ್ರರಿಗೆ ಯತಿವೇ
 ಷದಲಿ ಬಂದನು ಹೊನ್ನೆ ಸಾರಿಯುಚ್ಚೀಲಕಹ್ಲದಲಿ |
 ಇದಿರೊಳಾನತರಾಯ್ತು ಕಂಡವೆ

---

1 ಸನ್ನೆಧುದು, ಚ 2 ನಿ, ಬ, 3 ಮುದನು, ಕ.

ರುದಿತತೇಜಃಪುಂಜದಲಿ ಸೂಂ

ವೈದವಿ ಬರಲು ವಿರಾಟ ಕಾಣಿಕೆಗೊಂಡು ನಡೆತಂದ¹ || ೧೬

ಇತ್ತ ಬಿಜಯಂಗೈಯಿ ಹಿರಿಯರಿ

ದೆತ್ತಣೆಂದೈತಂದರೈಯು

ತ್ಯುತ್ತುಮದ ವೇಷದ ಮಹಾತ್ಮರ ಕಂಡು ಬದುಕಿದೆವು |

ಚಿತ್ತವಿಸು ಭೂಪಾಲ ಪಾಂಡವ

ರತ್ತ ವನವಾಸಕ್ಕೆ ನಡೆಯು

ಲಿತ್ತ ಬಂದೆವು ಮುನ್ನಿನೋಲಗವಂತರಿಸಿತಾಗೆ || ೧೭

ಕೆಟ್ಟದಿಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥ ಪಾಂಡವ

ರುಟ್ಟು ಹೋದರು ನಾರಸೀಣಿಯ

ನಟ್ಟವಿ ಮನೆಯಾಯ್ತು ರಾಜಾನ್ವಯದ ರಾಯರಿಗೆ |

ಬಿಟ್ಟರೆಮ್ಮನು ಜಠರಭರಣಕ್ಕೆ

ನೆಟ್ಟನಾಶ್ರಯವಿಲ್ಲದರೆ ಕಂ

ಗೆಟ್ಟು ಬಂದೆವು ಕಂಕನೆಂಬಭಿಧಾನ ತನಗೆಂದ || ೧೮

ಓಲಗಕೆ ಬಂದಖಿಳರಾಯರ

ಮೊಳಮಾಕ್ತಿ ಕಮಣಿಮೆಯೂಖನಿ

ವಾಳಯಲಿ ನೆಣಿ ಮೆಚುವುದಾತನ ಪಾದಪದ್ಮಯುಗ |

ಕಾಲವಾವನನಾವಪರಿಯಲಿ

ಕಿಳುಮಾಡದು ಧರ್ಮ ಪುತ್ರನ

ನಾಳುಗೊಂಡನು ಮತ್ಸ್ಯನೇಲೆ ಜನಮೇಜಯುಕ್ಷಿತಿಪ || ೧೯

ಆದುದೈ ನಿರ್ವಾಹ ಕಂಕಂ

ಗಾದುದಾ ಮತ್ಸ್ಯೇಶನಿಂದ ವಿ

ವಾದವಿಲ್ಲದೆ ಸೇವೆ ನಿಜವಾದಂತೆ ಯಿರುತ್ತಿರಲು |

ವಿರಾಟನಗರಿಗೆ ಭೀಮನು ಬಂದುದು.

ಹೋದುವಿತ್ತೆಲು ಕೆಲವುದಿನ ತನ
ಗಾದ ಸಾಹಾಯ್ಯದಲಿ ರಿಪುಬಲ
ಭೇದಿ ಮಾರುತಿ ಬಂದು ಹೊಕ್ಕನು ಮತ್ಸ್ಯಪುರವರವ¹ || ೮೦

ಏನು ಪರಿಣತಿ ನಿನಗೆ ಬಾಣಸಿ
ಯಾನು ಭೀಮನ ಮನೆಯವನು ಮ
ತ್ತೇನು ಭುಜಬಲವಣಿವೆನಗ್ಗದ ಮಲ್ಲವಿದ್ಯೆಯಲಿ |

ಅರ್ಜುನನ ಬರುವಿಕೆ.

ನೀನಧಿಕನೆಂದಾಸಮೀರನ
ಸೂನುವನು ಮನ್ನಿಸಿದನಿತ್ತೆಲು
ಮಾನನಿಧಿ ಮೆಣ್ಣಿದಿವಸ ಹೊಕ್ಕನು ಪಾರ್ಥನಾಹೋಳ || ೮೧

ಸುರಪನರಸಿಯ ಶಾಪದಲಿ ಸಿತ
ತುರಗ ನೆಣಿವೆಣಾ ಗಿ ಮತ್ಸ್ಯೇ
ಶ್ವರನ ಮಗಳಿಗೆ ನಾಟ್ಯವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸಂಗದಲಿ |

ನಕುಲ ಸಹದೇವರು ವಿರಾಟನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದುದು.

ಇರಲು ಯಮಳರು ತುರಗಗೋವ್ರಜ
ಭರಣರಾದರು ಬಟಕ ಪಾಂಡವ
ರರಸಿ ಸಾರಿದಳೊಳವಿನಲಿ ವೈರಾಟಪಟ್ಟಣವ || ೮೨

ದ್ರೌಪದಿಯ ಆಗಮನ.

ತರಣಿಗಂಜಿದೊಡೆಂದು ತಲೆಗಾ
ಯಿ ರಿಸಿದನೊ ಮುಷಿಯಾಗಿ ತಿಮಿರದ
ಹೊರಳಗಳನೆನೆ ಮುಡಿಗೆ ಮೋಹಿದವೇಣಿವಲ್ಲರಿಯ |

¹ ಕಂಠನು ಮತ್ಸ್ಯಭೂಪತಿಯು, ಖ. ಜ.

ಹಿರಿದು ಸ್ಯೌರಿಸಲಾರೆಂದೊಡ
ನಿರಿಸಿದನೊ ಕೈರವವೆನಲೆಂ
ದರಳುಗಂಗಳ¹ ಧಾಳವೊಪ್ಪಿರೆ ಬಂದಳೆಂದುಮುಖಿ || ೧೦೩

ಮೊಲೆಯ ಮೇಲುದ ಜಾಣಿ ಜಾಣಿದ
ರಳಮನರು ಕಂಗಳಿನ ಮಿಂಚಿನ
ಹೊಳಹಿನಲಿ ನಡೆಗೆಟ್ಟು ನಂದರು ಚಿತ್ತವಿಹ್ವಳರು |
ತೆಳುವೆಸುರು ತಲೆದೋಣಿ ತೋಹಿದು
ದಲಗು ಮೆಣುಮೊನೆಯನಲು ವಿಟ
ರಳವಳೆಯೆ ನಡೆತರುತಿರ್ದಳಂಗೆನೆ ಬೀದಿಬೀದಿಯಲಿ || ೧೦೪

ಎಲೆಲೆ ಮದನನ ಗಜವು ತೊತ್ತಳ
ದುಡಿದುದೋ ಕಾಮುಕರನನೆ ಗಾ
ವಳಯೊಳಗೆ ಗಾಣಾಯ್ತು² ಗರುವಿಕೆ ವಿಟವಿದೂಷಕರ |
ಅಳುಕಿದರು ಮನುಮಥನ ಗರುಡಿಯ
ಬಲುಮೆಕಾಣಿರು ಬಂದಳಗ್ಗದ
ನಳನಮುಖಿ ಬಹುಜನದ ಬಗೆಗಚ್ಚ ರಿಯನೊದವಿಸುತ || ೧೦೫

ದೌವದಿಯ ರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಣೀವಾಸದವರು ಬೆರಗಾದುದು.

ಜನದ ಜಾಣಕ್ಕಾಡಲಾ ಮೋ
ಹನಮೆಹೋದಧಿ ಮತ್ಸ್ಯನೃಪನಂ
ಗನೆಯ ನಿಳಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ಬೆಣಿಗಾಯ್ತುಖಿಳನಾರಿಯರು |
ವನಿತೆ ಮಾನಿಸಿಯಲ್ಲ ಮನುಜರಿ
ಗಿನಿತು ರೂಪೆಲ್ಲಿಯದು ವಿಸ್ತಯ
ವೆನುತ ಮನದೊಳಗಳುಕಿದರು ಮತ್ಸ್ಯನೃಪನರಸಿಯರು || ೧೦೬

¹ ದರಕಂಗಳ, ಚ.

² ಕಾಳಾಯ್ತು, ಕ. ಖ.

ಸುದೇಷ್ಣೆಯು ಇಷ್ಟದಂತೆ ರಾಜಮಂದಿರಕ್ಕೆ
ದೌಪದಿಯು ಬಂದುದು.

ಬರವೆ ಕಂಡು ಸುದೇಷ್ಣೆ ಮನದಲಿ
ಹರುಷ ಮಿಗೆ ಹಿಗ್ಗಿ ದಳು ಕರೆ ಕರೆ
ತರುಣಿ ಯಾರೆಂದಟ್ಟಿದಳು ಕೆಳದಿಯರನನಿಬರನು ¹ |
ಸರಸಿಜಾಯತಗಂಧವನು ಮೋ
ಹರಿಸಿ ಮುಂಚುವ ಪರಿಮಳವನಂ
ದರನಿ ಬೀಡಿತ ಬಂದು ಹೊಕ್ಕಳು ರಾಜಮಂದಿರವೆ || ೨೬

ಕೆಳದಿಯರು ಕಾಣಿಸಿದರರಸನ
ಲಲನೆಯನು ಪರ್ಯಂಕಪೀಠದ
ಕೆಲಕೆ ಕರೆದಳು ಕಮಲವದನೆಯನುಚಿತವಚನದಲಿ ||
ನಳನಮುಖಿ ನೀನಾರು ನಿನಗಾ
ರೊಳರು ರಮಣರು ಮಾಸಿಕೊಂಡಿಹ
ಮೆಲಿನವೃತ್ತಿಯಿದೇಕೆನುತ ಬೆಸಗೊಂಡಳಂಗನೆಯ || ೨೭
ದೌಪದಿಯು ನುಡಿ.

ಅತುಳಬಲಗಂಧವರ್ಷವೆರು
ಪತಿಗಳನಗುಂಟೆನ್ನ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ
ಖತಿಯ ಮಾಡಿದೊಡೊಂದುವೆರುಷವು ಬಿಡುವೆನವರುಗಳ |
ಸತತವಾಕುಂತೀಕುಮಾರರ
ಸತಿಯರೊಲೈಸಿದ್ಧ ಬಚಕವೆ
ರತಿಗಹನದಲಿ ನಿಷ್ಕರಾಗಲು ತನಗೆ ಬರವಾಯ್ತು || ೨೮

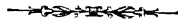
ಏನ ಮಾಡಲು ಬಲ್ಲೆಯೆಂದರೆ
ಮಾನಿನಿಯು ಸಿರಿಮುಡಿಯ ಕಟ್ಟುವೆ
ಸೂನ ಮುಡಿಸುವವರ ಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾಡಿಗೈಯನಿಡುವೆ |

¹ ನಿಬ್ಬರನು, ಕ. ಖ.

ಏನ ಹೇಳಿದ ಮಾಡ ಬಲ್ಲೆನು
 ಸಾಸುರಾಗದೊಳಂದೆನಲು ವರ
 ಮೊಸಿಯ ನಸುನಗುತ ನುಡಿಸಿದಳಂದು ವಿನಯದಲಿ || ೩೦

ಎನಲು ಮೆಚ್ಚಿದಳಾವಿರಾಟನ
 ವನಿತೆ ವಿರರ ವಧುವನಾಸಖಿ
 ಜನದೊಳಗೆ ಮೆನ್ನಿಸಿರಳನಿಬಿರಿಗಾಯ್ತು ನಿವಾಹ |
 ಮನದ ದಗೆಯಡಗಿದುದು ಮತ್ಸ್ಯೇ
 ಶನ ಪುರಾಂತರದೊಳಗೆ ಮೈಮೆಚ್ಚಿ
 ದನುಪಮಿತಭುಜಸತ್ವರಿದ್ಧರು ಭೂಪ ಕೇಳಂದ || ೩೧

ಒಡನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

* ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನ.

ಕುಸುಮಶರಸುರುವಣೆಯ ಗಾಯದ
 ಲೆಸುಗೆವಡೆದನು ಕೀಚಕನು ತ
 ನ್ನ ಸುಪನಳತೆಯ ನೋಡದೇ ತುಡುಕಿದನು ದ್ರೌಪದಿಯು ||
 ಪಾಂಡವರು ವಿರಾಟನ ಬಳಿ ಸುಖದಿಂದ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆದುದು.

ಕೇಳು ಜನಪೇಜಯ ಧರಿತ್ರೀ
 ಪಾಲ ನಿಮ್ಮೆಯ ಪೂರ್ವಭೂಮಿಾ 1
 ಪಾಲದ್ಧರು ಗುಪಿತದಿಂದ ವಿರಾಟನಗರಿಯಲಿ |

* ಚ. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಧಿಯು ಮೂರನೆಯದಾಗಿದೆ.

ಕಾಲ ಸವೆದುದು ಹತ್ತುತಿಂಗಳ
ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದತಿಶಯೋಕ್ತಿಯ
ನಾಲಿಸೈ ವಿಸ್ತರದಲಱುವುವೆನೆಂದನಾಮುನಿಪ || ೧

ಜವನ ಮಗ ಸಂನ್ಯಾಸಿವೇಷದಿ
ಪವನಸುತ ಬಾಣಸಿನ ಮನೆಯಲಿ
ದಿವಿಜರಾಯನ ತನಯನಿದ ಶಿಖಂಡಿವೇಷದಲಿ |
ಜವಳಮಕ್ಕಳು ಗೋಹಯಂಗಳ
ನಿವಹಕಧಿಪರು ಕಮಲಮುಖಿ ಕಾ
ಲವನು ಕಳದಳು ರಾಯನರಸಿಯ ಕೆಳದಿಯರ ಗೂಡಿ || ೨

ಆಸುದೇವಾ ದೇವಿಯರ ನಿಡು
ಕೇಶವನು ಹಿಕ್ಕುವಳು ಮುದದಲಿ
ವೋಸೆಮಲ್ಲಿಗೆಯರಳದೆಖಾಳವನು ಮುಡಿಸುವಳು |
ಆಸತಿಯ ಮನವೊಲಿದು ನಡೆವಳು
ಲೇಸುಲೇಸೆಂದೆನಿಸಿ ಬಾಳುವ
ಭಾಷೆಯನು ಸಲಿಸುತ್ತಲಿದಳು ಪತಿಗಳಾಜಿ ಯಲಿ || ೩

ಆವಿರಾಟನ ರಾಜಧಾನಿಯೊ
ಳಾವಿಲಾಸವೆ ಮುಸುಕಿದರು ಪರ
ಸೇವೆಯಲಿ ಪಾಂಡವರು ಕಳದರು ಹತ್ತುಮಾಸವನು |
ರಾವಣನು ಮುನ್ನೊಮ್ಮೆ ಸೀತಾ
ದೇವಿಗಳುಪಿದ ಕಥೆಯ ವೊಲು ಸಂ
ಭಾವಿಸೈ ಕೀಚಕವಿಳಾಸವೆನೆಂದನಾಮುನಿಪ ¹ || ೪

ಒಂದಾನೊಂದು ದಿವಸ ಕೀಚಕನು ತನ್ನ ಅಕ್ಕನನ್ನು
ನೋಡಲು ಬಂದುದು.

ಒಂದುದಿವಸ ವಿರಾಟನರಸಿಯ
ಮಂದಿರವನೋಲೈಸಲೆಂದೈ

1 ಭಾವಿಸಿದ ಕೀಚಕ ವಿಡಂಬುವ ಕೀಳು ಭೂಪಾಲ, ಚ.

ತಂದನಾಕೆಯ ತಮ್ಮ ಕೀಚಕನತುಳಭುಜಬಲನು |
 ಹಿಂದೆ ಮುಂದಿಕ್ಕೆಲದ ಸತಿಯರ
 ಸಂದಣಿಯ ಮಧ್ಯವಲಿ ಮೆಚುವರ
 ವಿಂದವನೆಯ ಕಂಡು ಕಾಣಿಕೆ ಯಿತ್ತು ಪೊಡಮಟ್ಟೆ || ೫

ಅನುಜನನು ತೆಗೆದಪ್ಪಿ ಸಿಂಹಾ
 ಸನದ ಕೆಲದೊಳಗಿರಿಸಿ ಮುದವಲಿ
 ಮನದಣಿಯೆ ಮೆನ್ನಿ ಸಿದಳಂಗನೆ ತತ್ತಹೋದರನ |
 ತನುಪುಳಕ ತಲೆದೋತಲವನು
 ಬಿನಲಿ ಸತ್ತ ತನಾಗಿ ಕಮಲ
 ನನೆಯನು ನೋಡಿದ ಸುದೇಷ್ಣೆಯ ಮೇಳದಬಲೆಯರ || ೬

ಆಗ ಕೀಚಕನಿಗೆ ಪಾಂಚಾಲಿಯ ದರ್ಶನ.

ಅವರ ಮಧ್ಯದೊಳಮಲತಾರಾ
 ನಿವಹದಲಿ ರೋಹಿಣಿಯವೊಲು ಸುರ
 ಯುವತಿಯರೊಳೂರ್ವಶಿಯವೊಲು ನದಿಗಳಲಿ ಜಾಹ್ನವಿಯ |
 ಅವಯವದ ಪರಿಮಳದ ಪಸರಕೆ
 ಕವಿವ ತುಂಬಿಯ ಸಾರಸಂಗಿ
 ತವನು ಕೇಳುತ ಕಂಡನವ ಪಾಂಚಾಲನಂದನೆಯ || ೭

ಮೊದಲೊಳವನವಳಂಗವೆಟ್ಟವ
 ನೊವನಿ ನೋಡಿದೊಡಲ್ಲಿಯೇ ಗಾ
 ಢದಲಿ ನೆಟ್ಟವು ಕೀಚಲರಿದಾಯ್ತಾ ಲಿಗಳನಲುಗಿ |
 ಮದನ ಮಸೆದೋಪಿದನು ಹೂಗಣೆ
 ಹೃದಯವನು ಹೂಚಿದುವು ಹರ ಹರ
 ಹೆದಖಿದನು ಹವೈ ಸಿದನು ಖಳನೊಂದು ನಿಮಿಷದಲಿ || ೮

ಸಲೆ ಯಿವಳು ಮೂಜಗವೆ ಮೋಹಿಸ
ತಿಲಕವೋ ಕಾಮಂಗೆ ಕಟ್ಟಿದ
ಕಳನ ಭಾಷೆಗೆ ನಿಂದ ಮೂಸಾಳೋ ಮಹಾದೇವ |
ಕೊಲೆಗಡಿಗ ಕಂದರ್ಪಕನ ಕೂ
ರಲಗೊ ಮದನನ ಸೊಕ್ಕಿ ದಾನೆಯೊ
ನಳನಮುಖಿ ಯಿವಳಾವೆ ಸತಿ ಯೆಂದಳುಪಿ ನೋಡಿದನು || ೯

ಜಗವೆ ಕೆಡಹಲು ಜಲಜಸಂಭವ
ಬಿಗಿದ ಬಲೆ ಯಿವಳಲ್ಲಲೇ ಮೂ
ಜಗದ ಯತಿಗಳನೆಸಲು ಮನುಮುಠನೆಸೆದ ಕೂರಲಗೊ |
ವಿಗಡನಾದನು ಕಾಮನಂಬುಗ
ಳುಗಿದುವೆದೆಯಲಿ ನಟ್ಟದೃಷ್ಟಿಯ
ತೆಗೆಯಲಖಿಯದೆ ಸೋತು ಕೀಚಕ ಪಾತಕವ ನೆನೆದ || ೧೦

ಆಗ ಕೀಚಕನ ಅವಸ್ಥೆ.

ನಿಂದು ನೋಡಿದ ದ್ರೌಪದಿಯ ಮುಖ
ದಂದನನು ಕಂಡಾಗ ಕೀಚಕ
ನೊಂದನೆನೆ ಮುಖದಿರುಹಲೆಚ್ಚ ನು ಕಾಮ ಕೈಗೂಡಿ |
ಅಂದು ಬೆಣಿಗಾದನು ಮಹಾಸತಿ
ಯೆಂದು ತುಳದಳು ಮನವ ಯಿವಳಾ
ರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಚಾಚಿದನು ಕದಪಿನಲಿ ಕರತಳವೆ || ೧೧

ಸೂಜಿಯೋದುದು ಚಿತ್ತ ಕಂಗಳು
ಮೂಱುವೋದುವು ಖಳನ ಧೈರ್ಯವೆ
ತೋಜಿ ಕಾಣನು ಕರಣದಲಿ ಕಳಕಳದ ಬೀಡಾಯ್ತು !
ಮಿಾಣಿ ಮೊಗವಂಗಳನ ಶರದಲಿ
ದೋಱುವೋದುದು ಹೃದಯ ಕಣು ರಿ
ಗಾಖಿ ಯಿವಳಾರ್ನುತ ಗಜಬಜಿಸಿದನು ನಿಮಿಷದಲಿ || ೧೨

ಅಖಿವು ತಲೆಕೆಳಗಾಯ್ತು ಧೈರ್ಯದ
 ಸಿಪ್ಪಿಗೆ ನೆಗೆಗೇಡಾಯ್ತು ಲಜ್ಜೆಯ
 ಹೊಣಿಗೆ ಬಿಜ್ಜೆದೊಣಿಯಾಯ್ತು ಕರಿವೊಳೆಯಾಯ್ತು ಭಯಬೀಜ್
 ಮೆಣವೆ ಗರಿಗಟ್ಟಿತು ಮನೋಭವ
 ಸಿಪ್ಪಿಗೆಲಸ ಬಲುಪಾಯ್ತು ಹೊಗಲುವೊ
 ಡಣಿಯೆನಾತನ ಚಿತ್ತದಂತಸ್ತಾಪದೇಶ್ಚೆಯನು ¹ || ೧೩

ಬೀಳ್ಕೊಂಡುದು ಲಜ್ಜೆ ಮುಹಿಮೆಯ
 ಕೀಲು ಕಳಚಿತು ದ್ರುಪದತನುಜೆಯ
 ನಾಲಿಯಲಿ ನುಂಗಿದನು ಮನವಲಿ ಸತಿಯ ಸೆಣವಿಡಿದು |
 ಕೇಳು ಬಿನ್ನದವಕ್ಕು ಸಿಮ್ಮಡಿ
 ಯೋಲೆಕಾತಿಯರೊಳಗೆ ವಿರಾಟನ
 ಮೇಲುಗೈ ಮಿವಳಾರನುತ ಜೆಸಗೊಂಡನಗ್ರಜಿಯ || ೧೪

ಈಕೆ ಗಂಧರ್ವರ ರಮಣಿ ನ
 ವ್ಯಾಕೆಯಾಗಿಯೆ ಮಾನ್ಯವೃತ್ತಿಯೊ
 ಳೀಕೆಯನು ಸಲಹುವೆವು ಬಲ್ಲಿದರಿವಳ ವಲ್ಲಭರು |
 ಸಾಕು ಬೀಡಾರಕ್ಕು ನೀ ಹೋ
 ಗೀಕೆ ನಿನಗಹಳಲ್ಲ ನಿಂದಿರು
 ಕಾಕನಾಡದಿರೆನುತ ² ಬೀಜುಗೊಟ್ಟಳು ನಿಜಾನುಜನ || ೧೫

ತಾಖಿತಂತೆಕರಣ ಕಾಮನ
 ಕೊಣುಗಣೆಗೀಡಾಯ್ತು ಮೈ ಮನ
 ಪೇಣುಮುಚಿದು ದುಗುಡ ಬಲಿದುದು ಮುಸುಕು ಮೋಣಿಯಲಿ |
 ವಿಾಣಿ ನಿಜಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಡಗೈ ಮೈ
 ದೋಣಿ ಬಂದನು ಮೆಣುದಿವಸ ತಲೆ
 ದೋಣಿ ಕಂಡನು ದ್ರುಪದಿಯನರಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲಿ || ೧೬

¹ ದೀಪನವ, ಕ. ಖ.ಯು.

² ನುಡಿಯದಿರೆಂದು, ದ್ವಿ.

ಕಳುಹಿದನು ತನ್ನೊಡನೆ ಬಹು ಗಾ
 ವಳಿಯ ಪರಿವಾರವನು ತನ್ನಯ
 ಬಟಿಯ ಹಡಪದ ಬಾಲಕನ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ನಡೆತಂದ |
 ಬಲಿದು ಸಿಂಹದ ಸತಿಗೆ ನರಿ ಮನ
 ವೊಲಿದು ಬಪ್ಪಂದದಲಿ ಗರುಡನ
 ಲಲನೆಗಹಿ ಬಯಸುವವೊಲವನ್ನೈದಿದನು ಬಾಲಿಕೆಯ || ೧೩
 ರತಿಯ ಸೊಬಗಂತಿರಲಿ ವರಪಾ
 ವರ್ತಿಯ ರೂಪಂತಿರಲಿ ಬೊಮ್ಮನ
 ಸತಿಯ ಚೆಲುವಂತಿರಲಿ ಈಬಾಲಿಕೆಯ ರೂಪಿಂಗೆ |
 ಪ್ರತಿಯ ಕಾಣೆನು ಪಾಂಡವರ ದೌ
 ಪತಿಗೆ ಸರಿ ಮಿಗಿಲೆನಿಸಿ ತೋರುವ
 ಸತಿಯ ವಿಭ್ರಮ ನೆಟ್ಟುದೆನ್ನಯ ಮನದೊಳನುತಿದ್ || ೧೪
 ಕೀಚಕನು ದ್ರೌಪದಿಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಾತನಾಡಿಸಿದುದು
 ಏಳನ ಮನದಿಂಗಿತವೆ ತನ್ನೊಳು
 ತಿಳಿದು ಕಾಮಿನಿ ಬೆದಳಾದಳು ಕಳ
 ವಳಗೆ ಸೋತನು ಕೆಟ್ಟನೆಂದಳು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ |
 ತೊಲಗಿ ಹಿಂದಡಿಯಿಡಲು ಕೀಚಕ
 ನಳುಕನೈತಂದಬುಜವದನೆಯ
 ಬಟಿಗೆ ಬಂದನು ನುಡಿಸಲಾಗದೆ ತರಳ ನೀನೆಂದ ¹ || ೧೫
 ಎಲೆ ಮರುಳ ಬೇಡಳುಪದಿರು ಕೂ
 ರಲಗ ಕೊರಳಿಗೆ ಬಯಸದಿರು ಕಳ
 ವಳಸದಿರು ಕೈಯೊಡನೆ ನಿನ್ನ ರಮನೆಗೆ ತಿರುಗುವುದು |
 ಸುಲಭೆ ನಾ ನಿನಗಲ್ಲ ನಿನ್ನನು
 ಕೆಲರು ನಗುವರು ಪರಮಸ್ಥತಿ
 ತೊಲಗುವುದು ಮೂಣೆನುತ ಮುಖದಿರುಹಿದಳು ಲಲಿತಾಂಗಿ || ೧೬

¹ ಸಿಂದು ನುಡಿದನು ಮಧುರ ವಚನದಲಿ. ಝ.

ನಿಲ್ಲೆ ಲೆಗೆ ಸೈರಂಧ್ರಿ ಕಾಮನ
 ಬಲ್ಲೆ ಪದ ಬಲುಗಾಯ ತಾಕಿತು
 ಬಲ್ಲೆ ಸೀನವ್ರಪಧಿಯ ಬದುಕಿಸಿಕೊಳ್ಳು ತನ್ನೊಡಲ |
 ಮೆಲ್ಲನಡಿ ಯಿಷು ಮೊತ ಮನ್ನಿಸು
 ಚೆಲ್ಲೆ ಗಂಗಳನ್ನೆ ಮುಖದಲಿ
 ಚೆಲ್ಲೆ ಸತ್ತಾಣಿಸಲು ಬೇಜುದು ವಿಗಡಜೀವನವ || ೧೦

ಎಳನಗೆಯ ಬೆಳದಿಂಗಳನು ನೀ
 ತಳದು ತಾಪವ ಕೆಡಿಸು ಮಧುರದ
 ಮುಲುನುಡಿಯ ಸುಧೆಯಿಂದ ತೃಪ್ತಿಯನಕಟ ಪರಿಹರಿಸು |
 ಆಳಮನವ ಬಡತನದ ನಿನ್ನಯ
 ಕಳಶಕುಚಲಕ್ಷ್ಮಿಯಲಿ ಕಳ ಮನ
 ದೊಲವನಿತ್ತಲು ತಿದ್ದ ಬೇಜುದು ಕಾಂತೆ ಕೇಳಂದ || ೧೧

ತೋಳತೆಕ್ಕೆಯ ತೊಡಿಸಿ ಕಾಮನ
 ಕೋಲ ತಪ್ಪಿಸು ಖಳನ ಕಗ್ಗಾಲೆ
 ಯುಚಿಗವ ಕೇಳು ಸುರದಿಹರೆ ಸಮರ್ಥರಾದವರು |
 ಸೋಲಿಸಿದ ಗೆಲವಿಂದ ಬಲು ಮೊತಾ
 ತಾಳ ಯಿವನೆನ್ನ ದಿರು ಹರಣದ
 ಮೇಲೆ ಸರಸವೆ ಕಾಯಬೇಜುದು ಕಾಂತೆ ಕೇಳಂದ || ೧೨

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಾಂಚಾಲಿ ನಡುಗಿದುದು.

ಕೇಳಿ ಕಿವಿ ಮುಚ್ಚಿ ದಳು ಮನದಲಿ
 ಮೇಳದೈವರ ನೆನೆದು ಶಿವ ಶಿವ
 ಶೂಲಪಾಣಿ ಮುಕುಂದ ಯೆನುತಾರವಿಯನೀಕ್ಷಿಸುತ |
 ಕಾಳಮೊಳನಲಾ ಖಳಾಗ್ರಣಿ
 ಮೇಲುಗಾಣನಲಾ ಮದಾಂಧನ ¹
 ಸೋಲಿಸುವರಾರುಂಟೆನುತ ನಡುಗಿದಳು ನಳನಾಕ್ಷಿ ² || ೧೪

¹ ದುರಾತ್ಮನ, ಧು. ಪ.

² ತಲೆಬಾಗಿದಳು ತರಳೆ, ಚ.

ಎಲೆ ದುರಾತ್ಮ ಮಹಾಪರಾಧವೆ
 ಬಳಸುವರೆ ಬಯಲಿಗೆ ನಿನ್ನಯ
 ಕುಲದ ಬೇಟನು ಕಾಯ್ದುರೇ ಫಲವಾವುದಿದಱಿಂದ 1 |
 ಹಚಿವು ಹೊದ್ದದೆ ಹೆತ್ತವೆರು ಮೆ
 ಕ್ಯಳುಗಳೆಂಬೀ ಬದುಕು ಮೋದಿ
 ಯೆಳಸಿಕೊಂಬಂತಾದುದೆಂದಳು ಪಾಂಡವರ ರಾಣಿ || ೨೫

ಕೀಚಕ ಪಾಂಚಾಲಿಯರ ವಿವಾದ.

ಎಲೆಗೆ ಪಾತಕಿ ನಿನ್ನ ಕಣೆಂ
 ಬಲಗಿನಲಿ ಯೆನ್ನೆದೆಯ ನೋಯಿಸಿ
 ತೊಲಗಬಹುದೇ ಕರುಣವಿಲ್ಲವೆ ನಿನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ |
 ಬಲಿದು ಬಂದೆನು ಕಾಮನೂಟಿಗ
 ಬಲುಹು ವೈರಿಯ ಭಯವ ತಪ್ಪಿಸಿ
 ತಲೆಯ ಕಾಯಲು ಬೇಡುದೆಂದನು ನಗುತ ಕೀಚಕನು 2 || ೨೬

ಕಾತರಿಸದಿರು ಮಂದಿವಾಳದ
 ಮೂತುಗಳು ಬೇಡಕಟ ಕೆಡದಿರು
 ಸೋತರೇನದು ಮನುಜಧರ್ಮವು ಚಿತ್ತ ಚಂಚಲವು |
 ಈತತುಕ್ಷಣ ವಾರುಕೇಳಿದೊ
 ತಾತಗಳು ಸೈರಿಸರು ದೇವ
 ವ್ರಾತದಲಿ ಬಲ್ಲಿದರು ತನ್ನ ವರೆಂದಳಿದುಮುಖಿ || ೨೭

ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಖಳ ನುಡಿದನೆನ್ನಾ
 ಟೋಪವನು ನೀನಱಿಯೆ ಬಡವರ
 ಕೋಪವಾಡಿಗೆ ಮೃತ್ಯು ನಿನ್ನವರೇನ ಮಾಡುವರು |

1 ಕೊಯ್ಯುರೇಬಹುದಾವದಿಂದ, ಚ, ಛ, ಖ.

2 ಬೇಕೆನುತ ಕೀಚಕನು ಕೈಮುಗಿದ, ಚ.

ಆವೆನವರಂತಿರಲಿ ನೀನೆನ
ಗೋಪಳಾದರೆ ಸಾಕು ಮಲತೊಡೆ
ಯಾಪಿನಾಕಿಗೆ ತೆರಳುವೆನೆ ಬಿಡಕಲ್ಲೆ ನೋಡೆಂದ || ೨೮

ಹುಳುಕನಲ್ಲಾ ತುಂಬಿ ಕೋಗಿಲೆ
ಗಳಹನಲ್ಲಾ ಶಶಿವಸಂತರ
ಬಲುಹು ಮಾನ್ಯರನಿಖಿಯವೇ ತಂಗಾಳ ಧಾರ್ಮಿಕನೆ |
ಖಳನಲಾ ಮೂಕಂದ ಲೋಕದ
ಕೊಲೆಗೆಡಿಗನಲ್ಲಾ ಮನೋಭವೆ
ನಿಷಕೆಗೊಂಬರೆ ಪಾಪಿಯೊಲಿಯದೆ ಕೊಲುವರೇ ಯೆಂದ || ೨೯

ಬಲಿದೆ ನೀನಹುದಾನು ಕೊಲ್ಲೆನು ¹
ಕೊಲುವ ಸುಭಟರು ಬೇಣಿ ಬಯಲಿಗೆ
ಹಲವು ಗಳಹಿದರೇನು ಫಲವಿಲ್ಲ ² ಕಟ ಸಾಣಿದೆನು |
ಮುಳದರಾದರೆ ಕೇಳು ³ ನಿನ್ನಯ
ತಲೆಯ ಕೊಯ್ಯದೆ ತುಪ್ಪರಾಗರು
ಕಲಕುವರು ನಿನ್ನ ಸ್ವಯಾಭಿ ಯನೆಂದಳಂದುಮುಖಿ || ೩೦

ಎಲವೊ ಬಾಹಿರ ಹಲವು ಮೊತನು
ಗಳಹದಿರು ನೀ ಬದುಕವೊಲಿದೊಡೆ
ಕೊಲುವರೆನ್ನಯ ಪತಿಗಳದಣಿಂ ಬೇಗ ತೊಲಗುವುದು |
ಜಲುವವಧು ಕೇಳಲೆ ದುರಾತ್ಮಕ
ರಟವರೇ ಯೆನ್ನನು ಧರಿತ್ರಿಯೊ
ಳಟವೆ ಹಟವನು ಹೊತ್ತು ಬದುಕುವುದೆಂದನಾಖಳನು || ೩೧

ಸಾವು ತಪ್ಪದು ತನಗೆ ಕಾಮನ
ಡಾವರವು ಘನ ನಿನ್ನ ನೆರೆದೇ
ಸಾವೆನಲ್ಲದೆ ಕಾಮನಂಬಿಂಗೊಡಲನೊಪ್ಪಿಸೆನು |

¹ ಬಲಿದು ನಿನ್ನನು ನಾವು ಕೊಲ್ಲೆವು, ಚ. ಛ.

² ಬೇಡ, ಕ. ಖ.

³ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಯೆನ್ನವರು, ಚ.

ಭಾವೆ ನೂಕಲು ಬೇಡ ನಿನ್ನ ಕೃ
ಪಾವಲೋಕನದಿಂದಲೆನ್ನಯ
ಜೀವವನು ಸಲಹೆನುತ ಬಳ ನಸುನಗುತ ಕೈಮುಗಿದ ¹ || ೩೦

ಸರರ ಸತಿಗಳುಪಿದರೆ ಪಾತಕ
ದೊರಕುವುದು ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ
ಸರಿವಳು ಧರೆಯೊಳಗ್ಗೆ ದ ಕೀರ್ತಿ ಮೂಸುಗು ಗತಿಗೆ ಕೇಡಹುದು |
ಕೊರಳುಹಲವಾದಸುರನಂತಕ
ಪುರವೆನ್ನೆದಿದ ಕಥೆಯ ನೀ ಕೇ
ಳ್ ಣಿಯಲಾ ಕಡುಮೂರ್ಖನೆಂದಳು ಸರೋಜಮುಖಿ || ೩೧

ಮೇಲೆ ಸದ್ಗತಿ ಬೆಂದುಹೋಗಲಿ
ಕಾಲನವೆರೈತರಲಿ ಬಂಧುಗ
ಳೇಳಸಲಿ ಯೆನ್ನವರು ತೋಲಗಲಿ ರಾಣಿಯರು ಬಿಡಲಿ |
ಬಾಲೆ ನಿನಗಾನೊಲಿದೆ ಕಾಮನ
ಕೋಲು ತನ್ನನು ಮರಳಲೀಯವು
ಲೋಲಲೋಚನೆ ಬಿಜುಬ ನುಡಿಯದೆ ತನ್ನನುಣುಹೆಂದ || ೩೨

ಕುಲದಲೊಬ್ಬನು ಜನಿಸಿ ವಂಶವೆ
ನಟದನಕಟಕಟೆಂಬ ದುರ್ಯಶ
ವುಚ್ಚವುದಲ್ಲದೆ ಲೇಸ ಕಾಣೆನು ಬಣಿದೆ ಗಳಹದಿರು |
ಕೊಲೆಗೆಡಿಕೆಯೋ ಪಾಪಿಹೆಂಗುಸು
ಹಲಬರನು ಕೊಲಿಸಿದಳು ಸುಡಲೆಂ
ದಱಲುವರು ನಿನ್ನ ಬಿಳನಾರಿ ² ಯರೆಂದೊಡೆಂದುಮುಖಿ || ೩೩

1 ಭಾವೆ ನೂಕದಿರನ್ನ ಸರ ರಾ

ಜೀವಮುಖಿ ಕೃಪೆಮಾಡು ತನ್ನಯ

ಜೀವನವನುಳುಹೆನುತ ಕಮಲಾನನಗೆ ಕೈಮುಗಿದ, ಚ ಳ,

2 ರಾಣಿ, ಚ,

ಹರಿವಿರಿಂಚಿಗಳಾದೊಡೆಯು ಸಂ
 ಗರದೊಳನಗಿದಿರಿಲ್ಲ ಮರುಳೇ
 ತರುಣಿ ನಿನ್ನ ವರೇನು ¹ ತೋರಿಸು ನಿನ್ನ ವಲ್ಲಭರ |
 ಪರಸತಿಯ ಸೆಣಿಗೆಯೈ ನುತಿತ್ತು
 ನೆರೆದು ಕೋಡಗವಿಂಡು ಸುಭಟನು
 ಸರಿದನಂತಕನಗರಿಗಣಿಯಾ ಯೆಂದಳೆಂದುಮುಖಿ * || ೨೬

ನೀಣಿ ನೂಕದಿರೆನ್ನ ಮನ ನೆಣಿ
 ಮಾಣುವೋದುದು ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತವೆ
 ಸೂಜುಗೊಂಡಿನ್ನೇಕೆ ಕೊರಲಿಂಗಲಗ ಹೂಣಿಸುವೆ |
 ಜಾಣದಿರು ಯೆನ್ನೆದೊಗೆ ತಾಪವೆ
 ಬೀಣದಿರು ಕಾರುಣ್ಯವನು ಕೈ
 ದೋಣಿನಗೆ ಕಮಲಾಕ್ಷಿ ಮರಣವೆ ಮಾಣಿಸೆನಗೆಂದ || ೨೭

ಮರುಳ ಮನದ ವಿಕಾರಮಾರಿಯು
 ಸರಸವಾಡುವರುಂಟೆ ಮೃತ್ಯುವೆ
 ನೆರೆವರೇ ದಳ್ಳುರಿಯ ಪ್ರತಿಮೆಯ ನಪ್ಪವರೆ ಬಯಸಿ |
 ಗರಳಕಂಗೈಸುವರೆ ಪಾಪಿಯೆ
 ಮರಳು ನಿನ್ನ ರಮನೆಗೆ ಯೆನ್ನಯ
 ಗರುವೆಗಂಡರು ಕಡಿದು ಹರಹುವೆರೆಂದಳೆಂದುಮುಖಿ || ೨೮

ನ್ಯಾಯವನು ಮಿಗೆ ಗೆಲುವುದೀಯು
 ನ್ಯಾಯವಧಿಕವು ಧರ್ಮಪರರೇ
 ಸ್ಥಿಯಿಗಳು ತಿಮಿರಕ್ಕೆ ಭಾಸ್ಕರಗಾವುದಂತರವು |

¹ ನಿನ್ನೊಡನೆನು, ಚ.

* ನೆರೆವಿಕೋಡಗ ಕೊಲ್ಲವೆದರಕೆರನ ಮಡುಹಿದನಾವನೋ ಹೇತೆಂದ
 ಳಬುಜಾಕ್ಷಿ, ಕ. ೨.

ಕಾಯರೆನ್ನ ವರವರ ಕೈಗುಣ
 ದಾಯತವ ಬಲ್ಲವರೆ ಬಲ್ಲರು
 ನಾಯಿ ಸಿಂಹಕ್ಕಿದಿರೆ ಘಡ ಹೋಗಿಂದಳಬುಜಾಕ್ಷಿ || ೩೯

ಕೀಚಕನು ತನ್ನ ಅಕ್ಕನನ್ನು ನೋಡಿಮದು.

ಹೂಣಿ ಹೊಕ್ಕು ದು ವಿರಹದಾಸೆಯ
 ಕಾಣಿನಾಕೆಯ ಮೊತಿನಲಿ ಮುಂ
 ಗಾಣಿಕೆಯಲೇ ಸೂಷಿಯೋದುದು ಮನದ ಸರ್ವಸ್ವ |
 ತ್ರಾಣ ಸಡಿಲಿತು ಬುದ್ಧಿ ಕದಡಿ ಕೃ
 ಪಾಣಪಾಣಿ ವಿರಾಟರಾಯನ
 ರಾಣಿಯರಮನೆಗೈದಿದನು ಕಂಡನು ನಿಜಾಗ್ರಜೆಯ || ೪೦

ನುದೇವ್ಲಿಯು ಕೀಚಕನನ್ನು ಆದರಿಸಿದುದು.

ಹಣೆಯನಂಭಿಗೈ ಚಾಚಲೆತ್ತಿದ
 ಳಣಕಿಗನ ತೆಗೆದಪ್ಪಿ ಮದವಾ
 ರಣನೆ ಕುಳ್ಳಿ ರೆನುತ್ತ ನೋಡಿಡಳಾಸಹೋದರನ |
 ಹೆಣಮುಸುಡು ಬಿದ್ದಿ ದೆ ಲತಾಂಗಿಯ
 ಕೊಣಕಿದನು ಕಡುಪಾಪಿ ವಂಶವ
 ಹಣಿದವಾಡದೆ ಮೋನೇಗುವೆನೆನುತ ಮುಱುಗಿದಳು || ೪೧

ಅಚಿದುದಗ್ಗ ದ ಮಹಿಮೆ ಮುಸುಡಿನ
 ಬೆಳಕು ಬೀತುದು ಬಹಳಚಿಂತಾ
 ಜಲಧಿಯೊಳಗದಂತೆ ಸೊಂಪಡಗಿತು ನಿಜಾಕಾರ |
 ಕುಲಶಿರೋಮಣಿ ಪೇಱು ಚಿತ್ತದ
 ನೆಲೆಯನೆನೆ ನಸುನಾಚಿ ಮದನನ
 ಹಿಳುಕು ಸುಮತಿಯು ¹ ಸೀತೆ ಬಚಿಕ್ಕಿಂತೆಂದನವ ನಗುತ || ೪೨

¹ ಮಮತೆಯ, ಖ.

ಕೀಚಕನು ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದುದು,

ಬೇಣಿ ಬಿನ್ನ ಹವೇನು ಸತಿಯರ
ನೂಣುಮಡಿ ರೂಪಿನಲಿ ¹ ಚಿತ್ತವ
ಸೂಣಿಗೊಂಡವಳಹಳು ನಿವ್ಯೋಲಗದ ಸತಿಯರಲಿ |
ಮಾಣಿದಳು ಮದನಗೆ ಜೀವಿಸ
ಲಾಣಿನಾಕೆಯನೊಳಗುಮಾಡಿಸಿ
ತೋಪುದರೆ ತನ್ನೊಡಲೊಳಸುವಿಂಗೆಹುದು ನಿರ್ವಾಹ || ೪೩

ಆಕೆಯ ಅಸಮಾಧಾನ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಾದ.

ಕೀರ್ತಿಲತೆ ಕುಡಿವ್ರೋಗಿತ್ಯೆ ಮದ
ನಾರ್ತನಾದ್ಯೆ ಕುಲಕೆ ಕಾಲನ
ಮೂರ್ತಿ ನೀನವತರಿಸಿದ್ಯೆ ಸಂವರಿಸಿದ್ಯೆ ಜಸವ ² |
ಸ್ಫೂರ್ತಿಗಡೆ ಮನುಜರಿಗೆ ರಾವಣ
ನಾರ್ತಿಯಪ್ಪುದು ಅಜಿಯಲಾಕಡು ³
ಧೂರ್ತ ನಿನಗಂಜುವೆನನುತ ನಡುಗಿದಳು ನಳನಾಕ್ಷಿ || ೪೪

ಬೇಟವೇ ಪರವೆಧುವಿನಲಿ ಕೈ
ಮಾಟವೇ ಪರವಿತ್ತದಲಿ ತೆಗೆ
ದೋಟವೇ ಕದನದಲಿ ಗುಣವೇ ರಾಜಪುತ್ರರಿಗೆ |
ಆಟವಿಕರೊಡನಾಡಿ ಕಲಿತು ವಿ
ರಾಟನನು ಕೊಲಲೆಳಸಿದ್ಯೆ ನಿ
ನ್ನಾಟಕಾವಂಜುವೆನನುತ ಮುಖದಿರುಹಿದಳು ತರಳ || ೪೫

ಕುಲವೆನಿತೆಯರ ಕೂಟದಿಂದವೆ
ಕುಲದ ತಲೆ ಕುಡಿ ಹಬ್ಬುವುದು ಪರ
ಲನೆಯರ ಸಂಭೋಗಸುಖವೆದು ರಕ್ತವಿಪರೀತ |

¹ ಚೆಲುವಿನಲಿ, ಖ. ಚ,

² ಸಂಹರಿಸಿದ್ಯೆ ಕುಲವೆ, ಚ. ³ ನಾರ್ತನೇಮರುಳಾದೆ ತಮ್ಮನೆ, ಚ. ಖ,

ಎಲೆ ಮರುಳ ಮುನ್ನಾ ಸುರೇಶ್ವರ
 ನಳುಟಿ ತಾನೇನಾದನಗ್ಗದ
 ಬಲುಹನುಳ್ಳ ದಶಾನನನ ನೆನೆ ಯೆಂದಳೆಂದುಮುಖಿ || ೪೬

ಅವಳ ಗಂಡರು ಸುರರು ಸುರರಿಗೆ
 ನವೆಗದಾವಂತರವು ಮುನಿದರೆ
 ದಿವಿಜಬಲಕಿರಿದುಂಟೆ ನಮ್ಮನದಾರು ಕಾವವರು |
 ಅವಳ ತೊಡಕೇ ಬೇಡ ಸತಿಯರ
 ನಿವಹದಲಿ ನೀನಾರ ಬಯಸಿದೊ
 ಡವಳ ನಾಮುಂದಿಟ್ಟು ಮದುವೆಯನೊಲಿದು ಮಾಡುವೆನು ||೪೭

ಅಕ್ಕನನ್ನು ಕುರಿತು ಕೀಚಕನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಅಕ್ಕ ಮರುಳು ಚಿತ್ತವವಳಲಿ
 ಸಿಕ್ಕಿ ಬೇರ್ವಣಿಯಿತ್ತು ಬಣಿದೇ
 ಮಿಕ್ಕ ಡಿಂಭಕೆ ಮದುವೆಯುಂಟೇ ಮನವ ಬೇರಿರಿಸಿ |
 ಮಕ್ಕಳಾಟಕೆಯಾದರಾಗಲಿ

ತಕ್ಕರಲ್ಲೆಂದೆನಲಿ ಸಲಹುವೊ
 ಡಕ್ಕ ಸ್ಮರಂಧ್ರಿಯನು ಸೇರಿಸಬೇಕು ತನಗೆಂದ || ೪೮

ತಪ್ಪ ಮಾಡಿದೆ ತಮ್ಮ ನಿನಗವ
 ಳಪ್ಪಳಲ್ಲೆಲೆ ಮರುಳ ಜೀವಕೆ
 ಮುಪ್ಪ ಬಯಸಿದೆ ಮುಖಿದು ಕಳೆಯು ಮತ್ತೆ ನೆನೆಯದಿರು ¹ |

ತಪ್ಪದಿರು ಕೈಕೊಂಡೆಸೆವ ಕಂ
 ದರ್ಪನಂಬಿಗೆ ನೋಯದಿರು ನುಡಿ
 ಯೊಪ್ಪವೆಲ್ಲಿದು ತಮ್ಮ ಯೆನುತ ಸುದೇವ್ಣೆ ಕನಲಿದಳು || ೪೯

ಸೊಗಸವಿತರರ ಮಾತು ಕಣು ಗ
 ಳೊಗಡಿಸವು ಮಿಕ್ಕವರ ರೂಹನು
 ಹಗೆಗಳಾಗಿಹುವುಚಿದವರ ನಾಮಗಳು ನಾಲಿಗೆಗೆ |

1 ಬೆಳಸದಿರು, ಖ.

ಸೆಗಳಕೆಯ ಶಶಿಯಾದೆನ್ನೆಯ
ಬಗೆಯ ಸಲಿಸೌ ಹರಿದ ಕರುಳನ
ಮೃಗದ ಮಣಿಯನು ಕಾಯದೀಕೆಂದೆಣಿದನು ಪದಕೆ || ೫೦

ಕೀಚಕನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೋದುದು.

ಆಲಿ ನೀರೇಣುದುವು ತಮ್ಮನ
ಮೇಲೆ ತಳತುದು ಮೋಹ ಕಾಲನ
ಪಾಳಯಕೆ ಕೈಗೊಟ್ಟಳಂಗನೆ ನೆಗಹಿದಳು ಖಳನ |
ಏಳು ಭವನಕೆ ಹೋಗು ತರುಣಿಯ
ನಾಳ ನಾ ಕಳುಹುವನು ಪರಸತಿ
ಮೇಳ ಲೇಸಲ್ಲೆಂದು ಕಳುಹಿದಳಾಸಹೋದರನ ¹ || ೫೧

ಮನದೊಳಗೆ ಗುಡಿಗಟ್ಟಿದನು ಮಾ
ನಿನಿಯ ಕರುಣಾಪಾಂಗರಸಭಾ
ಜನವು ಪುಣ್ಯವಲಾ ಯೆನುತ ಬೀಚ್ಚೊಂಡನಗ್ರಜಿಯ |
ಮನದೊಳಾದವಿದ ಮರುಳುತನದು
ಬ್ಬಿನಲಿ ಹೊಕ್ಕನು ಮನೆಯನಿತ್ತಲು
ದಿನಕರಂಗಾಯ್ತಸ್ತಮೆಯವೆಸ್ತಾ ಚಲಾದ್ರಿಯಲಿ || ೫೨

ಆಗ ಚಂದ್ರವಯವಾಗಲು ಕೀಚಕನಿಗೆ ಆದ ಅವಸ್ಥೆ.

ಸಲೆ ದಿಗಂಗನೆ ಯಿಟ್ಟಚಂದನ
ತೀಲಕವೋ ಮನುಮಥನ ರಾಣಿಯ
ಚೆಲುವಗೈಗನ್ನಡಿಯೊ ಮದನನ ಬಿರುದಿನೊಡ್ಡಣವೊ |
ತಳತ ² ವಿರಹಿಯ ಸುಡುವ ಕೆಂಡದ
ಹೊಳಹೊ ಬೆಸಗೊಳಲೇನು ರಜನೀ
ವಳಯದಲಿ ಶಶಿಯುದಯವಾದನು ಜಗವೆನುಜ್ವಳಿಸಿ || ೫೩

¹ ಬೀಣುಗೊಟ್ಟಳು ನಿಜಾನುಜನ, ಚ. ² ಸುರತ, ಚ.

ಬೆಚ್ಚಿ ದುವು ಚಕ್ರಾಂಕಯುಗ ತಾ
 ವೆಚ್ಚಿ ದುದು ಮುಣಿದುಂಬಿ ಕುಮುದವ
 ಮುಂಚಿ ದುವು ಮುಸುಡುಗಳನಂಬುಜರಾಜೆ ತಮತಮೆಗೆ |
 ಹೆಚ್ಚಿ ದುವು ಸಾಗರದ ತೆಣಿಗಳು
 ಬೆಚ್ಚಿ ದರು ಜಾರೆಯರು ಚಂದ್ರಮೆ
 ಕಿಚ್ಚಿ ನೊಟ್ಟಿದನಕಟ ಸಕಲವಿಯೋಗಿಜನಮನಕೆ |

೫೪

ಕೀಚಕನಿಗೆ ವಿರಹದ ತಾಪ.

ಬಳನ ವಿರಹದ ತಾಪದುರಿ ವೆ
 ಗ್ಗಳಿಸೆ ತನ್ನ ರಮನೆಗೆ ಬಂದನು
 ಕಳವಳಿಗ ಹಾ ಯೆನುತ ಕೆಡೆದನು ತಳರ ಹಾಸಿನಲಿ |
 ನಳನವೈರಿಯ ಸುಚಿವು ತನ್ನಯ
 ಕೊಲಿಗೆ ಬಂದುದು ಪಾಪಿ ಕಮಲಜ
 ಚಲವಿಲೋಚನೆಗೆಕೆ ಮಾಡಿದನಿತ್ತುಚೆಲುವಿಕೆಯ ||

೫೫

ಉರಿದುದೊಡಲೊಳು ವೀಳಯದ ಕ
 ಪುರದ ಹಳಕುಗಳಮೆಳಗಂಧದ
 ಸರಸಕರ್ಮೆ ಕಣಿಕುವೆಣಿದುದು ಪೂಸಿದಂಗದಲಿ |
 ಹೊರಳ ನೀರಿನ ಪೊಟ್ಟಣವು ದ
 ಳ್ಳುರಿಯೊಲಾದುದು ಬಲಿದ ಚಂದ್ರಿಕೆ
 ಬೆರಸಿ ಕರಗಿದ ತವರವಾಯಿತು ಕೀಚಕನ ಮನಕೆ ||

೫೬

ಹಾಸಿದೆಳದಳರೊಣಗಿದುದು ಹೊಗೆ
 ಸೂಸಿದುದು ಸುಯಿಲಿನಲಿ ಮೆಲ್ಲನೆ
 ಬೀಸುತಿರೆ ಸುಳವಾಳಯೆಲೆ ಬಾಡಿದುದು ಝಳಹೊಯ್ದು |
 ಆಶಶಿಯ ಕೋಗಿಲೆಯ ತುಂಬಿಯ
 ನಾಸರೋಜವೆ ಮೆಲ್ಲಿಗೆಯ ಕೈ
 ವೀಸಿದನು ಕುಸುಮಾಸ್ತು ನಾಕೀಚಕನ ಕಗ್ಗೊಲೆಗೆ ||

೫೭

ಪರಿಮೆಳದೆ ಸುಟಿವಾಲವಟ್ಟಿದೊ
 ಳರದೆ ಪೂಸಿದ ಗಂಧಕರ್ಪುರ
 ವರರೆ ಸೀದುವು ಕೀಚಕನ ಕಾಮಾಗ್ನಿ ತಾಪದಲಿ |
 ವರಪತಿವ್ರತೆಗಳುಪಿದವನಾ
 ಹರಣದಾಶೆಯ ಮೆಣಿದು ಪಾತಕ
 ಹೊರಳುತಿರ್ದನು ಚಂದ್ರಕಾಂತದ ಮೆಣಿಯ ಮಂಚದಲಿ ¹ ||೫೮

ತೊಣಿದುವು ಪರಿಮೆಳದ ಪುಷ್ಪಗ
 ಳೊಣಿದುವು ಮೆಧುಕರವು ಹರೂಷದ
 ಲಾಣಿದುವು ಶಶಿಕಾಂತಶಿಲೆಗಳು ಮುಗಿಯೆ ಕೈರವೆವು |
 ಸಾಣಿದುವು ಮಂದಿರದ ಕಹಳಗ
 ಳೊಣಿದುವು ಪೂರ್ವಾಚಲಕೆ ರವಿ
 ಬೀಣಿದನು ಕರದಿಂದ ಕಾಂತಿಯ ಜಗದ ಜನ ನಲಿಯೆ || ೫೯

ಆರೆಘೆಗಳೆ ಯುಗವಾಗಿ ನೂಕಿದ
 ನಿರುಳನುದಯಾಚಲದ ಶಿರದಲಿ
 ತರಣಿ ತಲೆದೊಣಿದನು ತೊಡೆದನು ಭುವನದಂಧತೆಯ |
 ಪರಿಮೆಳದ ಪಾವುಡದಿನಳಿಗಳೆ
 ಕರೆಸಿದುವು ತಾವರೆಗಳನೆ ಕಾ
 ತರಲತಾಂಗಿಯ ಸುಯುಲ್ಲ ತಾಗಿತು ಕುಮುದಿನೀಪತಿಗೆ || ೬೦

ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

1 ಮೇಲುವುಟ್ಟಿ ನಲಿ, ಛ. ಚ.

ಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ರಾಯ ಕುರುಬಲವಿಲಯಕರನಬು
ಜಾಯತಾಕ್ಷಿಯ ಸಲಹಿ ಕೀಚಕ
ರಾಯವಂಶಾರಣ್ಯವನು ಸವರಿದನು ಕಲಿಭೀಮ ||

ಕೀಚಕನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮಧುವನ್ನು ತಾರಿದು ಸುದೇಷ್ಣೆಯು
ಸೈರಂಧ್ರಿಗೆ ಹೇಳಿದುದು.

ಬಯಸಿದಳು ಮೈತ್ಯುವನು ಕಡುಪಾ
ಪಿಯ ಮನೋಧರ್ಮವನು ಜನವೇ
ಜಯಮಹೀವತಿ ಕೇಳು ಪಾಂಚಾಲಿಯನು ಕರೆಸಿದಳು |
ನಯವಿಹೀನೆ ಸುದೇಷ್ಣೆ ಬಂದಾ
ಕೆಯನು ಬೆಸಸಿದಳಲಗಿಯನುಜಾ
ಲಯದೊಳುತ್ತಮಮಧುವ ನೀ ಝಡಿತೆಯಲಿ ತಹುದೆಂದು || ೧

ಅದಕ್ಕೆ ದೌಪದಿಯ ಉತ್ತರ.

ಅಮ್ಮನಲ್ಲಿಗೆ ದೇವಿ ನಿಮ್ಮೆಯ
ತಮ್ಮ ದುರುಳನು ಲೇಸು ಹೊಲ್ಲೆ ಹ
ವೆಮ್ಮ ತಾಗುವುದಾತನೊಡರೆ ಬಚಕ ಹಚವೆಮಗೆ |
ನಿಮ್ಮ ನಾವೋಲೈಸಿ ನಿಮಗೆ ವಿ
ಕರ್ಮವನು ಮೊಡುವುದು ನಮಗದು
ಧರ್ಮವಲ್ಲೊಡವರ ಕಳುಹುವುದೆಂದಳಂದುಮುಖಿ ||

ಏನಲು ಭುಗಿಲೆಂದಳು ಸುಡೇತಕೆ
 ಮನದ ಗರ್ವವ ನುಡಿವೆ ನಿನ್ನಿಂ
 ದೆನೆಗೆ ಮೋಣೆನ್ನ ವರಿಗುಂಟೇ ಹಾನಿಹರಿಬಗಳು |
 ಅನುಜನಾರಂದಜಿಯೆ ಸಾಕಾ
 ತನ ಸಮೀಪಕೆ ಹೋಗಿ ಬಾ ನಡೆ
 ಯೆನಲು ಕೈಕೊಂಡಬಲೆ ಹೊಅವಂಟಳು ನೃಪಾಲಯವೆ ¹ || ೩

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ಕೀಚಕನ ಮನೆಗೆ ಹೋದುದು.

ಹರಿ ಹು ಶ್ರೀಕಾಂತ ದಾನವ
 ಹರ ಮುಕುಂದ ಮುರಾರಿ ಗತಿಶೂ
 ನ್ಯರಿಗೆ ನೀನೇ ಗತಿಯಲಾ ಗರುವಾಯಿಗಿಟ್ಟನಲೈ |
 ಕುರುಕುಲಾಗ್ರಣಿ ಸೆಳದ ವಸ್ತ್ರಾ
 ಕರುಷಣದ ಭಯ ಮತ್ತೆ ಬಂದಿದೆ
 ಕರುಣಿ ನೀನೇ ಬಲ್ಲೆ ಯೆನುತಡಿಯಿಟ್ಟಳಬುಜಾಕ್ಷಿ || ೪

ದೇವಿ ನೇಮಿಸಲಣಿಯೆಂದೊಡಿ
 ದಾವಧರ್ಮವು ಶಿವ ಶಿವೀಹದ ²
 ಸಾವನವರಿಗೆ ತಹುದು ಬದ್ಧವಿಘಾತಿ ಯಿದು ಬಲುಹು ³ |
 ಸೇವೆ ಯಿದಕೇ ಕಷ್ಟವೆಂಬುದು ⁴
 ಕೋವಿದರ ಮತ ಶಿವ ಶಿವಾ ರಾ
 ಜೀವಲೋಚನ ಕೃಷ್ಣ ಬಲ್ಲೆ ಯೆನುತ್ತ ಗಮಿಸಿದಳು || ೫

¹ ನಿಜಾಲಯವ, ಖ. ಚ.

² ನಾವು ಗರ್ವಗಳೊಲಿದೊಡಿವನಿಗೆ, ಝ.

³ ಸಾವುತಂದವರೆಂದು ಬಂದ ವಿಘಾತಿಯಿದು ಬಲುಹು, ಝ

⁴ ಸೇವಿಸುವುದೇ ಕಷ್ಟವೆಂಬುದು, ಚ.

ಸುರಪ ಶಿಖಿ ಯಮ ನಿರುತಿ ವರುಣಾ
 ದ್ಯುರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಕಣೆ ವೆಯ ಬಿಗಿ
 ದರಭಳಗೆ ನಿಂದಬುಜಮಿತ್ರನ ಭಜಿಸಿ ಕಣ್ಡಿಯೆ |
 ದುರುಳ¹ ದೈತ್ಯನ ಕಾಹ ಕೊಟ್ಟನು
 ತರಣಿ ತರುಣಿಗೆ ಮಂದಮಂದೋ
 ತ್ತರದ ಗಮನದಲಬಲೆ ಬಂದಳು ಕೀಚಕನ ಮನೆಗೆ || ೬

ಹಾರನೂಪುರಯುಣಯುಣಿತಯುಂ
 ಕಾರ ಘನರವವೆಂದು ಭವನಮ
 ಯೂರ ಕುಣಿದುದು ವರಕಟಾಕ್ಷದ ಮಿಂಚು ಥಳಥಳನೆ |
 ಆರು ಹೊಗಣುವರಂಗವಟ್ಟದ
 ಸೌರಭದ ಪರಿಮಳಕೆ ತುಂಬಿಯ
 ಸಾರ ಕಟ್ಟಿತು ಬಂದಳಂಗನೆ ಕೀಚಕಾಲಯಕೆ || ೭

ಮನುಮಥನ ಮದದಾನೆ ಕಂದ
 ಪನ ಮಹಾಮಂತ್ರಾಧಿದೇವತೆ
 ಜನರು ಮರುಳಹ ಮದ್ದು ಸಂಸೃತಿಸುಖದ ಸಾಕಾರ |
 ಮನಸಿಜನ ಮಸೆದಲಗು ಜನಮೋ
 ಹನತಿಲಕ ಲಾವಣ್ಯಸಾಗರ
 ಜನಿತ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಲತಾಂಗಿ ಬಂದಳು ಕೀಚಕನ ಮನೆಗೆ || ೮

ಕೀಚಕನು ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಬೆರಗಾದುದು.
 ಕುಡಿಹೆಕಂಗಳ ಚಪಳೆಯುಂಗರ
 ವಿಡಿಯನಡುವಿನ ನೀಜಿ ಹಂಸೆಯ
 ನಡೆಯ ನವಿಲಿನಮಾಳಿಕಾತಿ ಪಯೋಜಪರಿಮಳದ |
 ಕಡುಚೆಲುವೆ ಬರಲವನು ತನು ನಡು
 ನಡುಗಿ ನಿಂದನದಾವ ಹೆಂಗುಸು
 ಪಡೆದಳೇ ಚಲುವಿಕೆಯನೆನುತಡಿಗಡಿಗೆ ಬೆಂಗಳಾದ || ೯

1 ಮುಖಿಸ, ಚ.

2 ನೆನುತೀಕ್ಷಿಸಿದನಂಗನೆಯ, ಚ.

ಅಜಿದು ಸತ್ತ ರುಗಾಣದಲಗಿದು
 ನೆಣಿ ಬಿಗಿಯೆ ಮೈಬಾಸುಳಲಳದ
 ಹುರಿ ಬಲಿದ ನೇಣಿ ಸೋಂಕಿದರೆ ಹೋಗಿ ಮೆಸಗದೆದಿಗಿಚ್ಚು |
 ಆರರೆ ಕಂಗಳ ಧಾರೆಯಾವನ
 ಕೊರಳ ಕೊಯ್ಯದಿದಾವನಣಿತೆಯ
 ಹುರುಳುಗೆಡಿಸದಿದಾವ ನಿಲುವನು ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದ || ೧೦

ಆವ ಜನ್ಮದ ಸುಕೃತಫಲ ನೆರೆ
 ದೀವಧುವ ಸೇರಿದರು ಧನ್ಯರು
 ತಾವಲಾ ಬಚ್ಚಕೇನು ಪೂರ್ವದ ಸುಕೃತಸರ್ವಸ್ವ |
 ಭಾವಿಸಲು ಸುರಚಂದನಾದಿಗ ¹
 ಕೇವನಿತೆಗೆಲ್ಲೆಂದ ಮೇಲಿ
 ನ್ನಾವ್ರತತಿಯವುಂಟೆನುತ ಖಳರಾಯನಿದಿರೆದ || ೧೧

ಬೃಕ ಕೀಚಕನು ಓಡಿಯುವಾಗ ದೌಪದಿಯು ಓಡಿದುದು
 ತರುಣಿ ಬಾ ಕುಳ್ಳಿರು ಮದಂತಃ
 ಕರಣದೆಡರಡಗಿದುದು ಕಾಮನ
 ದುರುಳುತನಕಾನಂಜುವೆನೆ ² ನೀನೆನಗೆ ಬಲವಾಗಿ |
 ಬಿರುದ ಕಟ್ಟುವೆನಿಂದುವಿಗೆ ಮಧು
 ಕರಗ ಕೋಗಿಲೆಗೆಂದು ಖಳನು
 ಬ ರಿಸಿ ನುಡಿಯಲು ಖಾತಿಗೊಂಡಿಂತೆಂದಳೆಂದುಮುಖಿ || ೧೨
 ಬಯ ಹುಳುವುದು ಬಯಲ ನುಡಿದೊಡೆ
 ನಾಯಿತನ ಬೇಡೆಲವೊ ಕೀಚಕ
 ರಾಯನಂಗನೆ ಕಳುಹೆ ಬಂದೆನು ಮಧುವ ತರಲೆಂದು |
 ಸಾಯಬೇಕೇ ಹಸಿದ ಶೂಲವ
 ಹಾಯಿ ಹೋಗಿ ನೆನ್ನೆ ಬೈಗಳು
 ನೋಯಿಸುವುವೇ ತನ್ನ ನೆನುತವೆ ತುಡುಕಿದನು ಸತಿಯ ³ || ೧೩

¹ ಸುಕೃತಾವಳಿಗಳೆ, ಚ. ² ಕಿನ್ನಂಜುವೆನೆ, ಚ. ³ ಓಡಿದನಾಕವನ, ಕ್.

ಕರವನೊಡೆ ಮುಱುಚಿದಳು ಬಟ್ಟಲ
 ಧರೆಯೊಳೇಡಾಡಿದಳು ಸತಿ ಮೊಗ
 ದಿರುಹಿ ಬಾಗಿಲ ದಾಂಟಿದಳು ಫಯದಲಿ ನಡುಗಿ ಡೆಂಡಣಿಸಿ |
 ತರಳ ಹಾಯ್ದಳು ಮೊಲೆಯ ಜಘನದ
 ಭರದಿ ಬಡನಡು ಮುಱಿಯದಿಹುದೇ
 ವರಸಭಾಗ್ಯತೆಗೆನಲು ರಭಸದೊಳೋಡಿದಳು ಸಭೆಗೆ || ೧೪

ಆಗ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಹೊಡೆದು ಕೆಡವಿದುದು.

ಬಡನೆ ಬೆಂಬತ್ತಿದನು ತುಱುಬನು
 ಹಿಡಿದು ತೊತ್ತಿನ ಮಗಳ ಹಾಯ್ದೊಡೆ
 ಬಿಡುವೆನೇ ತಾನೆನುತ ಹೊಯ್ದನು ಕಾಲೊಳೊಡೆಮೆಟ್ಟಿ |
 ಕೆಡೆದು ರಕುತವ ಕಾಱಿ ಹುಡಿಯಲಿ
 ಮುಡಿಮುಸುಕೆ ಬಿಱುಗಾಳಯಲಿ ಸೈ
 ಗೆಡದ ಕದಳಯ ಕಂಭದಂತಿರೆ ಕಾಂತೆ ಹೊರಳಿದಳು || ೧೫

ಆಗ ಬಡನೆ ಇದ್ದ ಭೂತವು ಕೀಚಕನನ್ನು ಹೊಡೆದುದು.

ಕರುಳ ತೆಗೆ ತಿನ್ನಡಗನನುತು
 ಬ್ಬರಿಸಿ ಸೂರ್ಯನು ಕೊಟ್ಟದಾನವೆ
 ನುರುವಣಿಸಿ ಕೀಚಕನ ಹೊಯ್ದನು ಹಿಡಿದು ಕುಸುರಿದನು |
 ದುರುಳ ನಡೆಗೆಡೆದಿದ್ದು ವಹಿಲದೊ
 ಳೊಱಿಲುತೋಡಿದನಾಲಯಕೆ ಬಚಿ
 ಕರಸ ಮೊದಲಾದಖಿಳಜನ ನಡುಗಿತ್ತು ಭಯ ಹೊಯ್ದು || ೧೬

ದ್ರೌಪದಿಯ ವಾಕ್ಯ.

ಹೊಡೆ ಮರಳ ಮುಱುದೆದು ಕೇಶದ
 ಹುಡಿಯ ಕೊಡಹುತ ಮೊಲೆಗೆ ಮೇಲುದ
 ತೊಡಿಸಿ ಗಲ್ಲದ ರಕುತವನು ಬೆರಳಂದ ಮಿಡಿಮಿಡಿದು |

ನುಡಿಯಲಾಗದೆ ಖಳನು ಹೆಂಗುಸ
ಬಡಿಯೆ ನೋಡುತ್ತಿಹರೆ ಹಿರಿಯರು
ಹಿಡಿದ ಮೌನದ ಹೊತ್ತು ಅರಿಸೆಂದಬಲೆ ಯೊಪಲಿದಳು || ೧೩

ಶಿವ ಶಿವಾ ಪಾಟಿಗಳು ಪತಿಯಾ
ದವರ ತಾಗಲಿ ಸುಯ್ಯ ಕಟ ನಾ
ಲುವೆರ ನಡುವಣ ಹಾವು ಸಾಯದು ನಿರಪರಾಧಿಯನು |
ಅವಗಡಿಸಿದನು ಖಳನು ಧರ್ಮದ
ವಿವರ ಶುದ್ಧಿಯನಾಡದೀಜನ
ನಿವಹ ಸೋರಾರಣ್ಯವಾಯೆ ನುತೊಪಲಿದಳು ತರಳ || ೧೪

ಎಲೆ ವಿದೇಶಿಗ ಕಂಕಭಟ್ಟನೆ
ಹಲವು ಧರ್ಮ ವ ಬಲ್ಲೆ ಗಡ ನೈಪ
ತೀಕಕಗುಪ್ಪುವನೇನು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗುಚಿತವಿದು |
ತೀಳಿ ವಿದೇಶಿಗರಿಗೆ ವಿದೇಶಿಗ
ರೋಲವು ಸಮಸಿಸಬೇಕು ಸಭೆಯಲಿ
ಬಲವಿಹಿನರಿಗಾಪ್ತರಿಲ್ಲೆಂದಬಲೆಯೊಪಲಿದಳು ¹ || ೧೫

ಧರ್ಮರಾಯನ ಸಹನ.

ಧೈರ್ಯವನು ನೆಹಿ ಬಲಿದು ಮೇಲಣ
ಕಾರ್ಯಭಾಗವನೆನಿಸಿದು ನೈಪ ನಿಜ
ಭಾರ್ಯೆಯನು ಸಂತ್ಯಸದಿದನು ಧರ್ಮನಂದನನು |
ಶೌರ್ಯಕವಸರವಲ್ಲ ನಮಗಿ
ನ್ಯಾಯನಾಜ್ಞೆಯನುತ್ತು ಮಾಣ್ಡ
ತುರ್ಯವಿದ್ದರು ಭೀಮಸೇನಾದಿಗಳು ದುಗುಡದಲಿ || ೧೬

¹ ಬಲಕು ಹಿರಿಯರಿಂದೇನವನುಕುವಿರಂದಳೆಂದುಮುಖಿ, ಕ್ಕ.

ಭೀಮನ ಯೋಚನೆ.

ನೊಂದಳಕಟಾ ಸತಿ ಯೆನುತ ವನ
 ನೊಂದು ಮೋಹಿಯ ಬಲಿದು ¹ ಖತಿಯಲಿ
 ಕಂದಿದನು ಮೈಮುಖಿದು ರೋಷನಲೊಡನೊಡೆಯೊತ್ತಿ |
 ಮಂದಿಯುಖಿಯದ ವ್ರೋಲು ಚೇಷ್ಟೆಯೊ
 ಳೊಂದಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಾಗಿ ನೋಡಿದ
 ನಂದು ರಾಜಾಲಯದ ಮುಂದಣ ಮರನನಾಭೀಮ || ೨೦

ಬಳಗೆ ನಿಶ್ಚೈಸಿದನು ಮೊದಲಲಿ
 ಹಿಳಿದು ಹಿಂಡುವೆನಿವಳ ಬಡಿದಾ
 ಖಳನನವರೊಡಹುಟ್ಟದರನವನಾಪ್ತ ಪರಿಜನವ |
 ಬಚಿಕ್ ಪರಿಜನ ಸಹ ವಿರಾಟನ ²
 ಕೊಲುವೆನಣಿಯದ ಮುನ್ನ ಕಾರವ
 ಕುಲವ ಸವರವೆನೆಂದು ಕಿಡಿ ಕಿಡಿಯೋದನಾಭೀಮ || ೨೧

ಭೀಮನ ಇಂಗಿತವನ್ನು ತಿಳಿದ ಧರ್ಮರಾಯನ ವಾಕ್ಯ.

ಆತನಿಂಗಿತದನುವನಣಿದು ಮೆ
 ಹೀತಳಾಧಿಪ ಧರ್ಮಸುತನತಿ
 ಕಾತರಿಸದಿರು ವಲಲ ಸೈರಿಸು ಸೈರಿಸಕಟೆನುತ |
 ಈತರುವ ಮುಣಿಯದಿರು ಸುಜನ
 ವ್ರಾತಕಾಶ್ರಯ ವೂರ ಹೊಣಿಗೆ ಮೆ
 ಹಾತಿಶಯತರುವುಂಟು ನಿನ್ನಯ ಬಾಣಸಿನ ಮನೆಗೆ || ೨೨

ಧರ್ಮ ಮುಯತರುವಿದನು ಮುಣಿಯದಿ
 ರೆಮ್ಮ ನುಡಿಗಳ ಕೇಳನಲು ಮಿಗೆ
 ಸುಮ್ಮನೋಲಗದಿಂದ ಸರಿದನು ಭೀಮ ದುಗುಡದಲಿ |

¹ ಸೈವಿಜಿಗಾಗಿ, ಚ.

² ವಿಗಡವಿರಾಟ.ರಾಯನ, ಚ.

ಕರ್ಮಫಲವಿದು ನಿನಗೆ ಕಾಮಿನಿ
ನಿಮ್ಮ ಭವನಕ್ಕೆ ಹೋಗು ಶಿಕ್ಷಿಸ
ಲಮ್ಮದೀಸಳೆ ಬಗೆಯನಾತನು ಮತ್ಸ್ಯಭೂಪತಿಯ || ೧೪

ಕೋಪಕವಸರವಲ್ಲ ಪತಿಗಳು
ಕಾಪುರುಷರೇ ನಿನ್ನವರು ಪರಿ
ತಾಪವನು ಬೀಜ್ಯೊಡು ಪತಿವ್ರತೆಯರಿಗೆ ಗುರು ನೀನು ¹ |
ದೀಪವಲ್ಲಾ ಹೈಮೆಯಖಿಲದೋ
ಷಾಪಹಾರವು ಸರ್ವಧರ್ಮದ
ರೂಪನೆಲೆಯೊಡ್ಡವೆ ಯೆನಲು ಬಚಿಕೆಂದಳೆಂದುಮುಖಿ || ೧೫

ನೀರು ಹೊಣಿಗಿಕ್ಕುವುದು ಮೊಜ್ಜೀ
ಬಾರಿ ಬಚಿಕದು ಪಾಪಿ ರ್ಕೂಡಿಸೆ
ಸೈರಿಸದುವನ್ಯಾಯಬಹುಳತೆಗೇನ ಮಾಡುವುದು |
ಸೈರಣೆಗೆ ತಾನವಧಿ ಯಿಲ್ಲಾ
ಪಾರುಷದ ಒಗೆ ಬಂಜೆಯನಾಯಿತು
ಆರಯಿಕೆಯಲಿ ಜಾಣುಗಿ ಜಾಣುವಿರೆಂದಳೆಂದುಮುಖಿ || ೧೬

ಆರರೆ ಹೆಂಗುಸು ದಿಟ್ಟಿಮೌನದೊ
ಳರಲಿದಾವಂತರವು ರಾಯನ
ಹೊರೆಯಲೀಬಾಯೆಬಡಿಕತನ ಗರುವಾಯಿಯೇ ಯೆನಲು |
ಕರಳೆಳು ಲಲಿತಾಂಗಿ ಯಿಲ್ಲಿಯ
ಹಿರಿಯರಲಿ ಫಲವಿಲ್ಲ ಮಾರುತಿ
ಗಣಿಹುವೆನು ಬಚಿಕಾದುದಾಗಲಿ ಯೆನುತ ತಿರುಗಿದಳು || ೧೭

ದೌ ಪ್ರಿಯು ಸುದೇಷ್ಟಿಯ ಮುಂದೆ ಕೀಚಕನ ವರ್ತಮಾನ
ವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದುದು.

ಆಸುದೇಷ್ಟಿಯ ಮೆನೆಗೆ ಬರಲವ
ಳೀಸತಿಯ ನುಡಿಸಿದಳು ತಂಗಿ ವಿ

¹ ಪ್ರಣಯಧು ನೀನು ಚ.

ಳಾಸವೆಚಿದಿದೆ ಮುಖದ ದುಗುಡವಿದೇನು ಹದನೆನಲು |
 ಏಸು ಮೆಟವೆಯಲರಸುತನದ ಮು
 ಹಾಸಘಾಡಿಕೆ ಯೆಮ್ಮ ನೀವಪ
 ಹಾಸಮಾಡುವಿರೆಂದು ದ್ರೌಪದಿ ನುಡಿದಳರಸಿಯನು ¹ || ೮೮

ದುರುಳ ನಿಮ್ಮೊಡಹುಟ್ಟಿದನು ನೀ
 ವರಸುಗಳು ತಿರುಕುಳಗಳಾವಿ
 ನ್ನಿರಲು ಬಾರದು ನೃಪತಿ ತಪ್ಪಿದೊಡಾರು ಕಾವವರು |
 ಕರಸಿ ಬುದ್ಧಿಯ ಹೇಚಿ ಯೆನ್ನನು
 ಹೊರೆಯಲಾಪರೆ ಹೊರೆಯಿರಲ್ಲದೊ
 ಡರಸಿ ಕಳುಹುವುದೆನಲು ಬಚಿಕ್ಕಿಂತೆಂದಳಾರಾಣಿ || ೮೯

ಸುದೇವ್ಣಿಯ ಸಮಾಧಾನ ವಾಕ್ಯಗಳು.

ಲಲನೆ ಕೇಳನ್ನಾಯದವರನು
 ಕೊಲಿಸುವೆನು ಭಯ ಬೇಡ ಪರಸತಿ
 ಗಳುಪಿದವನೊಡಹುಟ್ಟಿದನೆ ಕಡುಪಾಪಿ ಹಗೆ ಯೆನಲು |
 ಕೊಲಿಸುವರೆ ನೀವೇಕೆ ತಪ್ಪಿನ
 ಬಳಿಯಲೆನ್ನೊತೆಗಳು ಕೀರ್ತಕ
 ಕುಲವ ಸವರುವರೆನಗೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ಸಾಣಿದೆನು || ೯೦

ದ್ರೌಪದಿಯ ಯೋಚನೆ.

ಎಂದು ಬೀಚ್ಚೊಂಡಬಲೆ ತನ್ನಯ
 ಮಂದಿರಕೆ ಬಂದೊಳಗೊಳಗೆ ಮನ
 ನೊಂದು ಸೈವೆಣಿಗಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿ ನೂಕಿದಳು ಹಗಲ |
 ಕೊಂದುಕೊಂಬೆನೆ ಯಾತ್ರೆಘಾತಕ
 ನಿಂದೆ ಮುಂದಣ ಭವಕೆ ಪಾತಕ
 ಹಿಂದೆ ಹತ್ತದೆ ಮೋಣದೇಗುವೆನನುತ ಮುಣಿಗಿದಳು || ೯೧

1 ನುಡಿದಳೊಡತಿಯನು. ಚ.

ಆವ ಕೊಂಡವೆ ಹಾಯ್ದೊನೋ ಮೇ
 ಣಾವ ಜಿಟ್ಟವನಡಳಿ ಬೀಜುವೆ
 ನಾವ ಮಡುವನು ಹೊಗುವೆನೋ ಹಾಸರೆಯ ಗುಂಪಿನಲಿ |
 ಆವ ಗರಳವ ಕುಡಿವೆ ಮೇಣಿ
 ನ್ನಾವ ಪಾತಕದೊಳಗೆ ಬೀಜುವೆ
 ಸಾವು ಸಮನಿಸದೆಂದು ದ್ರೌಪದಿ ಹಲವು ಹಲುಬಿದಳು || ೩೮

ಆವ ಹೆಂಗುಸನಣಿಸಿದೆ ಮು
 ನ್ನಾವ ಸೋಂಪಿಯ ನೊಡಮುಖಿದೆ ಮೇ
 ಣಾವ ಪಾರದ ಫಲಕೆ ಹಿಡಿದೆನೊ ಸಂಚಕಾರವನು |
 ಆವ ಹೆಂಗುಸು ಸವೆದಳನ್ನವೊ
 ಲಾವಳೂಕುತೆ ಮೆಣುಗಿದಳು ತಾ
 ಯಾವಳನ್ನಂದನಲಿ ಹಡೆದವರುಂಟೆ ಮೆಕ್ಕಳನು || ೩೯

ಆರಿಗುಸುರುವೆನಾರ ಸಾಜುವೆ
 ನಾರಿಗೊಣಿಲುವೆನಾರಿಗಣುಹವೆ
 ನಾರ ಬೇಡುವೆನಕಟೆ ಹೆಂಗುಸುಜನ್ಮವನು ಸುಡಲಿ |
 ಘೋರಪಾತಕಿಯೆನ್ನವೊಲು ಮು
 ನ್ನಾರು ಸವೆದವರುಂಟು ಮರಣವು
 ಬಾರದೆಂದೊಣಿಲಿದಳು ಬಸಿರನು ಹೊಯ್ದು ಶಶಿವದನ || ೪೦

ಯಮಸುತಂಗಣಿಹುವೆನೆ ಧರ್ಮದ
 ಕ್ಷಮೆಯ ಗರ ಹೊಡೆದಿಹುದು ಪಾರ್ಥನು
 ಮಮತೆಯುಳ್ಳವೆನೆಂಬೆನೇ ತಮ್ಮಣ ನಾಜೆ ಯಲಿ |
 ಭ್ರಮಿತನಾಗಿಹನುಡದರಿಬ್ಬರು
 ರಮಣರವೆರೀನಾಯ ಕೊಲಲ
 ಕ್ಷಮರು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವೆಂದಳು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ || ೪೧

ಎಲ್ಲರೊಳು ಕಲಿಭೀಮನೇ ಮಿಡು
 ಕುಳ್ಳ ಗಂಡನು ಹಾನಿ ಹರಿಬಕೆ
 ನಿಲ್ಲವಂಗೈಸುವನು ಕಡು ಹೀಹಾಳಯುಳ್ಳವನು |
 ಖುಲ್ಲನಿವನುಪಟಳವನಾತಂ
 ಗೆಲ್ಲವನು ತಿಳುಹುವನು ಬಚಕವ
 ನಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿಲ್ಲದೊಡೆ ಕುಡಿವೆನು ಘೋರತರವಿಷವೆ ||

೩೬

ಭೀಮಸೇನನು ಇದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ದೌಢದಿ ಬಂದುದು.

ನಿಳಯವನು ಹೊಣವೆಂಟು ಕಂಗಳ
 ಬೆಳಗು ತಿಮಿರವೆ ಕೆಡಿಸೆ ಕಂಕಣ
 ಲಲಿತರೈಂಕೈ ತಿಯಿಂದ ತ್ತೂಗುವವಾಮೆಭುಜಲತೆಯು |
 ಬಲಿದು ಮೇಲುದ ನೂಕಿ ನಡಗುವ
 ಮೊಲೆಯ ಭರದಲಿ ಯಡಿಯಿಡುತ ಕಳ
 ವಳದ ಕರಣದಲಬಲೆ ಬಂದಳು ಬಾಣಸಿನ ಮೆನೆಗೆ ||

೩೭

ಪಾಕಶಾಲಾಸ್ಥಿತಿ

ಕೆಲದೊಳೊಟ್ಟಿದ ಪತ್ರಶಾಕಾ
 ವಳಯ ಫಲರಾಶಿಗಳ ಕಳವೆಯ
 ಹೊಳವುತಿಹ ರಾಜಾನ್ನದಕ್ಕಿ ಯ ಸಾಲ ಹರಿಯಣದ |
 ಕೆಲಬಲದ ಸಂಭಾರಚೂರ್ಣದ
 ಲಲಿತಬೋನದ ವಿವಿಧಭಕ್ಷ್ಯಾ
 ವಳಯ ಬಾಣಸಿನೊಳಗೆ ಬಂದಳು ಮೆತ್ತಗಜಗಮನೆ ||

೩೮

ತಣಿದಕುಣಿಗಳ ಹಂದಿಯಡಗಿನ
 ಜಾಣಿತರಕುತದ ಮೊಲನ ಬಂಡದ
 ಕಿಣಿದಗುಬ್ಬಿಯ ಕೀಸಿ ಸೀಟಿದ ನವಿಲಲಾವುಗೆಯ |
 ತುಣುಗಿದೆಲುವಿನ ಸಾಲಸುಂಟೆಗೆ

ಮೆಣೆವ ಮೂಂಸದ ರಾಶಿಗಳ ಹರ
ದೇಹಿಕೆಗಳ ಕಂಡಬಲೆ ಹೊಗಟೆಡಳೆಡಬಲದ ಮನೆಯು || ೩೯

ಆರಲಹದನೋ ಭೀಮನೀಸೂ
ವಾರವಿದ್ಯೆಯ ಭಾಪು ವಿಧಿ ಮುನಿ
ದಾರನಾವಂಗದಲಿ ಬರಿಸದು ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆನುತ |
ನಾರಿ ನಸುನಗುತೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕು ಬ
ಕಾರಿ ಮಂಚದಲಿರಲು ನಿಡ್ರಾ
ಭಾರವಿಪ್ಪಲಕರಣನನು ಹೊದ್ದಿದಳು ದುಗುಡದಲಿ || ೪೦

ಎಬ್ಬಿಸಲು ಭುಗಿಲೆಂಬನೋ ಮೇ
ಣೊಬ್ಬಳೇತಕೆ ಬಂದೆ ಮೋಣಿಯ
ಮಬ್ಬಿದೇನೆಂದೆನ್ನ ಸಂತ್ಯೆಸುವನೋ ಸಾಮದಲಿ |
ತುಬ್ಬುವುದೋ ತಾ ಬಂದ ಬರವಿದು
ನಿಬ್ಬಿರವಲಾ ಜನದ ಮನಕೆ
ನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿಯೆ ನೋಡುವೆನುತ ಸಾಣುದಳು ವಲ್ಲಭನ || ೪೧

ಭೀಮಸೇನನನ್ನು ಸಿದ್ರೆಯಿಂದೆಬ್ಬಿಸಿ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಕೇಳಿದುದು.

ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಮುಸುಕೆ ಸಡಿಲಿಸಿ
ಗಲ್ಲವನು ಹಿಡಿದಲುಗಲಪ್ರತಿ
ಮೆಲ್ಲನೆದ್ದನು ನೋಡಿದನು ಪಾಂಚಾಲನಂದನೆಯ |
ವೆಲ್ಲಭೆಯ ಬರವೇನು ಮುಖದಲಿ
ತಲ್ಲಣವು ತಲೆದೋಚಿತಿದೆ ತಳು
ವಿಲ್ಲದಣುಹಿರುಳೇಕೆ ಬಂದೆ ಲತಾಂಗಿ ಹೇಳೆಂದ || ೪೨

ಸೈರಿಸರು ಬಾಣಸಿನ ಭವನದ
ನಾರಿಯರು ದುರ್ಜನರು ಖುಲ್ಲಕು
ತಾರರಿವರರಮನೆಯ ನಾಯ್ಕಳು ನಾವು ದೇಶಿಗರು |

ಭಾರವಿದು ಕೆಲರಣಿಯದಂತಿರೆ
 ನಾರಿ ನೀ ಹೇಡೆನುತ ದುಗುಡವಿ
 ದಾರದೇಸೆಯಿಂದಾದುದೆನೆ ಬಿನ್ನೈಸಿದಳು ರಾಣಿ || ೪೩

ನಿನ್ನೆ ಹಗಲಣಿಯಟ್ಟಿ ಕೀಚಕ
 ಕುನ್ನಿ ಯೊದೆದನು ರಾಜಸಭೆಯಲಿ
 ನಿನ್ನ ವಂದಿಗರಿರಲು ಪರಿಭವವುಚಿತವೇ ತನಗೆ |
 ಎನ್ನ ನವ ಬೆಂಬಳಯ ಬಿಡ ನಾ
 ನಿನ್ನ ಬದುಕುವೆಳಲ್ಲ ಪಾತಕ
 ನಿನ್ನ ತಾಗದೆಮೋದನಲಾಭೀಮೆ ಖತಿಗೊಂಡ || ೪೪

ಉಸರಲಾಗದು ನಿನ್ನ ಹರಿಬಕೆ
 ಮಿಸುಕುವವರಾವಲ್ಲ ಹೆಂಡಿರ
 ಗಸಣಿ ಗೊಂಬವರಲ್ಲ ಹುದುವಿನ ಗಂಡುತನವಿದನು |
 ಶಶಿವದನೆ ಸುಡು ಕಷ್ಟವೀಯಪೆ
 ದೆಸೆಯವರು ನಾವಲ್ಲ ನಿನ್ನ ವೆ
 ರಸಮೆಸಾಹಸರುಚಿದ ನಾಲ್ವರಿಗಣುಹು ಹೋಗೆಂದ || ೪೫

ದೌಪಡೀ ಭೀಮಸೇನರ ಸಂವಾದ.

ರಮಣ ಕೇಳುಚಿದವರು ತನ್ನನು
 ರಮಿಸುವರು ಮಾನಾರ್ಥವೆನೆ¹ ನಿ
 ಗಮಿಸುವರು ನೀನಲ್ಲದುಚಿದವರುಚಿತ ಬಾಹಿರರು |
 ಮಮತೆಯಲಿ ನೀ ನೋಡು ಚಿತ್ತದ
 ಮಮತೆಯನು ಬಿಡದಿರು ಕುಠಾರನ
 ಯಮನ ಕಾಣಿಸಿ ಕರುಣಿಸೆಂದಳು ಕಾಂತೆ ಕೈಮುಗಿದು || ೪೬
 ಕಲಹಕಾದರೆ ನಾವು ರಮಿಸುವ
 ರುಚಿದವರು ಬಚ್ಚಿಕೇನು ಗಾದೆಯು

1 ಅಭಿನವಾನವನು, ಕ.

ಬಳಕ ಕೆಲಬರು ಘಳಿಸಿದರೆ ಕೆಲರುಂಡು ಜಾಜುವರು |
 ಅಳುಕಿ¹ ನುಡಿವೆರಲ್ಲ ನಿನ್ನಯ
 ಹಣವು ಹರಿಬವ ಹೇಟ ಚಿತ್ತವೆ
 ತಿಳುಹಿಕೊಂಬುದು ನಾವು ಭೀತರು ಧರ್ಮಜನ ದೆಸೆಗೆ || ೪೬

ಹೊದ್ದು ವುದು ಫಲನು ಣನ ಪದದಲಿ
 ಬಿದ್ದು ಯಮನಂದನನ ಮನವನು
 ತಿದ್ದುವುದು ಸಹದೇವನಕುಲರ ಕೈಯ್ಯೊಳನಿಸುವುದು |
 ಗೆದ್ದು ಕೊಡುವರು ನಿನ್ನ ಪಾಲಿಸ
 ದಿದ್ದರಾದರೆ ದೋಷವವರನು
 ಹೊದ್ದು ವುದು ಸಾಕಿನ್ನು ನಿನ್ನಯ ತೊಡಕು ಬೇಡೆಂದ² || ೪೭

ಹೆಂಡತಿಯ ಹರಿಬದಲಿ ಯೊಬ್ಬನೆ
 ಗಂಡನಾದರೆ ವೈರಿಯನು ಕಡಿ
 ಟಂಡವನು ಮೊಡುವನು ಮೇಣ್ಣನ್ನೊಡಲನಿಕ್ಕುವನು |
 ಗಂಡರೈವರು ಮೂಱಿಲೋಕದ
 ಗಂಡರೊಬ್ಬ ಳನಾಳಲಾರಿರಿ
 ಗಂಡರೋ ಸೀನ್ ಪಂಡರೋ ಹೇಟೆಂದಳೆಂದುಮುಖಿ || ೪೮

ಅಂದು ಕೊರವರಾಯ ಸಭೆಯಲಿ
 ತಂದು ಸೀಜಿಯ ಸುಲಿಸಿದನು ತಾ
 ನಿಂದು ಕೀಚಕಕುನ್ನಿಯೊಡೆದನು ವಾಮಪಾದದಲಿ |
 ಅಂದು ಮೇಲಿಂದಾವ ಭಂಗಳೆ
 ಬಂದುದಾವುದು ನೀವು ಬಲ್ಲಿದ
 ರೆಂದು ಹೊಕ್ಕರೆ ಹೇಣ್ಣ ಕೊಂದಿರಿ ಯೆಂದಳೆಂದುಮುಖಿ || ೪೯

ಹಲವು, ಕ. ² ನೀಸಿನ್ನು ಬಣ್ಣದೀಕಾಡಬೇಡೆಂದ, ಚ.

ಭೀಮನು ವಾಕ್ಯ.

ದಾನವರು ಮಾನವರೊಳನ್ನೆ ಭಿ
ಮಾನವನು ಕೊಂಬವನ ಹೆಸರನ
ದೇನನೆಂಬೆನು ನೊಂದು ನುಡಿದರೆ ಖಾತಿಯಿಲ್ಲ ನಗೆ |
ಈ ನಪುಂಸಕರೊಡನೆ ಹುಟ್ಟಿದ
ನಾನು ಮೂಗುಳ್ಳವನೆ ಮಾನಿನಿ
ನೀನು ತೋಪಿದ ಪರಿಯಲೆಂಬುದು ಭೀತಿ ಬೇಡೆಂದ   ೫೧

ಅಂದು ದುಶ್ಯಾಸನನ ಕರುಳನು
ತಿಂದೊಡಲದೆ ತಣಿವು ದೊರೆಕೊಳ
ದೆಂದು ಹಾಯ್ದರೆ ಹಲುಗಿರಿದು ಮೋಣಿಸಿದ ಯವಸೂನು |
ಇಂದು ಕೀರ್ತಕ ನಾಯನೆತಿಗುವೆ
ನೆಂದು ಮರನನು ನೋಡಿದರೆ ಬೇ
ಡೆಂದ ಹದನನು ಕಂಡೆ ಯಿನ್ನೆ ನಗುಂಟೆ ಯಸವಾದ ¹ || ೫೨

ಹೆಣ್ಣು ಹರಿಬಕ್ಶೋ ಸುಗುವೆ ತ
ಮ್ಹಣಿ ನಾಜ್ಞೆಯ ವಿಷಯ ಕುಂತಿಯ
ಚಿಣ್ಣು ಬದುಕಿದನೆಂದು ನುಡಿದವರು ಕುಜನರಾದವರು |
ಅಣ್ಣನವರಿಗೆ ದೂಪುವುದು ನಾ
ವುಣ ದುರಿ ಯಿವು ರಾಯನಾಜ್ಞೆಯ
ಕಣ್ಣಿಯಲಿ ಬಿಗಿವಡೆದು ಕಡೆದವು ಕಾಂತೆ ಕೇಳೆಂದ || ೫೩

ಗಂಡುಗರ್ವವ ನುಡಿಯೆವೆಮ್ಮೆಯ
ದಂಡಿ ತಾನದು ಬೇಣಿ ನಾವೀ
ಭಂಡತನದಲಿ ಬದುಕಲಹಿಯೆವು ಧರ್ಮ ಗರ್ಮವನು |
ಕೊಂಡು ಕೊನರುವರಲ್ಲ ರಾಯನ
ನಂಡಲೆದು ಕೀರ್ತಕನ ತಲೆಯನು
ಚಂಡನಾಡಿಸು ರಮಣಿ ನೀನರ್ಜುನಗ ಹೇಡೆಂದ || ೫೪

¹ ನೀನನಗುಂಟೆಯಪರಾಧ, ಚ.

ತರುಣಿ ನೀ ಕೇಳೆಂದು ಮೊದಲಾ
 ಗರಸಿ ನೀ ನಾಲ್ವರಿಗೆ ನಾವೆಡೆ
 ಮುಖದವರು ಬಿಟ್ಟವರು ನಿನ್ನಯ ಸೂಳುಪಾಳಯವೆ |
 ಅರಸನಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದರ್ಜಾನ
 ವರನಕುಲಸಹದೇವರಿಗೆ ವಿ
 ಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳುವುದೆನ್ನೊಡನೆ ಫಲಸಿದ್ಧಿಯಿಲ್ಲೆಂದ || ೫೫

ಆದಕ್ಕೆ ದ್ರೌಪದಿಯ ಅಸಮಾಧಾನ ವಾಕ್ಯಗಳು.

ಕೇಳುತ್ತಿದಳು ಕೊರಳಸೆಜಿ ಗೋ
 ನಾಳಗೇಕಿತು ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ವಿ
 ಶಾಲೋಚನೆ ಬಚ್ಚಿ ನನದಳು ನಯನವಾರಿಯಲಿ |
 ಶೂಲ ಮುಱುಮೊಸೆಗೊಂಡವೋಲು ಸುಳಿ
 ವಾಳ ರ್ಭುಳತಾಗಿದವೋಲುದರ
 ಜ್ವಾಲೆ ನೆತ್ತಿಯನೇಣಿ ಮಿಡುಕಿದಳಬಲೆ ¹ ಬಿಸುಸುಯ್ದು || ೫೬

ಕೆಂದಳದ ಸೆಕೆಯಲಿ ಕಪೋಲವು
 ಕಂದಿ ಕಸರಿಕೆಯಾಯ್ದು ನಿಡುಸುಯಿ
 ಲಿಂದ ಸೀಕರಿಯೋಡುವೇಕವಳಯ ಮುತ್ತುಗಳು |
 ಸಂದಣಿಸಿದವೆಗಳಲಿ ಬಾಪ್ಪದ
 ಬಿಂದು ತಳತುದು ನಟ್ಟದ್ರಷ್ಟಿಯೊ
 ಳಂದುಮುಖಿ ನೆನೆಸೆದು ತೂಗಿದಳಡಿಗಡಿಗೆ ಶಿರವೆ || ೫೭

ಆವ ಹೆಂಗುಸನಬಿಲಿಸಿದೆ ಮು
 ನ್ನಾವನೋಂಪಿಯ ನಟಿದೆನೋ ಮೇ
 ಣಾವ ಪಾಪದ ಫಲಕೆ ಹಿಡಿದೆನೊ ಸಂಚಕಾರವನು |

¹ ನೆತ್ತಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಹಲುಬಿದಳಬಲೆ, ಚ.

ಆವ ಹೆಂಗುಸು ನವೆದಳನ್ನವೊ
 ಲಾವಳಿಲುತೆ ಮೆಱುಗಿದಳು ಮೆ
 ತ್ತಾವಳನ್ನಂದವುಗಳ ಪಡೆದವಳು ಲೋಕದಲಿ || ೫೮

ಆವ ಗರಳವ ಕುಡಿವೆನೋ ಮೇ
 ಣಾವ ಬಿಟ್ಟವನಡಣಿ ಬೀಚ್ಚೆನೋ
 ಆವ ಮೆಡುವನು ಹೊಗುವೆನೋ ಹಾಸಣಿಯ ಗುಂಪಿನಲಿ |
 ಆವ ಕುಂಡವ ಹಾಯ್ವೆನೋ ಮೇ
 ಣಾವ ಪಾವಕನೊಳಗೆ ಬೀಚ್ಚೆನೋ
 ಸಾವು ಸಮನಿಸದೆನಗೆನುತ ಮೆಱುಗಿದಳು ಕಮಲಾಕ್ಷಿ || ೫೯

ಇನ್ನು ಹುಟ್ಟದೆ ಯಿರಲಿ ನಾರಿಯ
 ರೆನ್ನವೊಲು ಭಂಗಿತರು ಭುವನದೊ
 ಳನ್ನು ಜನಿಸಲು ಬೇಡ ಗಂಡರು ಭೀಮಸನ್ನಿಭರು |
 ಎನ್ನವೊಲೆ ಪಾಂಡವರ ವೊಲೆ ಸಂ
 ಪನ್ನದುಃಖದೊಳಾರು ನವೆದರು
 ಮುನ್ನಿನವರೊಳಗೆಂದು ದ್ರೌಪದಿ ಹಿರಿದು ಹಲುಬಿದಳು || ೬೦

ಮಂದೆಗಳಿಸಿದ ಪಾಪಿ ಕೌರವ
 ನಂದು ಮುಂದಲೆವಿಡಿದ ಸೈಂಧವ
 ಬಂದು ಬಚಿಕಾರಣ್ಯವಾಸದೊಳನ್ನನೆಳದೊಯ್ದು |
 ಇಂದು ಕೀಚಕನಾಯ ಕಾಲೊಳು
 ನೊಂದೆ ನಾನಿದು ಮೂಱುಬಾರಿಯ
 ಬಂದ ಭಂಗವೆ ಸಾಕೆನುತ ಬಸವಳಿದಳುಬುಜಾಕ್ಷಿ || ೬೧

ಜನನವೇ ಪಾಂಚಾಲರಾಯನ
 ಮನೆ ಮನೋವಲ್ಲಭರದಾರನೆ
 ಮನುಜಗಿನುಜರು ಗಣ್ಯರೇ ಗೀರ್ವಾಣರಿಂ ಮಿಗಿಲು |

ಎನಗೆ ಬಂದೆಡೆಯಿರಾಟನ
ವನಿತೆಯರುಗಳ ಮುಡಿಯ ಕಟ್ಟುವ
ತನುವ ತಿಗುವ ಕಾಲನೊತ್ತುವ ಕೆಲಸದುತ್ತಾಹ || ೬೦

ಹಗೆಗಳಿಗೆ ತಂಪಾಗಿ ಬದುಕುವ
ಮುಗುದರಿನ್ನಾ ರುಂಟು ಭಂಗಕೆ
ಹೆಗಲಕೊಟ್ಟುನುವ ವಿರೋಧಿಗಳುಂಟೆ ಲೋಕದಲಿ |
ವಿಗಡಬಿರುವನು ಬಿಸುಟು ಬಡಿಹೋ
ರಿಗಳು ಪಾಂಡವರಂತೆ ಮೂಗು
ಚ್ಚಿ ಗಳದಾರುಂಟೆಂದು ಪ್ರೌಪದಿ ಹಿರಿದು ಹಲುಬಿದಳು || ೬೧

ಕಾಲಯಮು ¹ ಕೆರಳದರೆ ಮುಖವೆ
ಚ್ಚಾ ಳುತನದವರೆನ್ನ ನೊಬ್ಬ ಳ
ನಾಳರಾರಿರಿ ಪಾಪಿಗಳರಪಕೀರ್ತಿಗಳುಕರಲ |
ತೋಳಹೊಣೆ ನಿಮಗೇಕೆ ಭೂಮಿ
ಪಾಲವಂಕದೊಳುದಿಸಲೇತಕೆ
ಕೂಳುಗೇಡಿಂಗೊಡಲ ಹೊಣುವಿರಿ ಯೆಂದಳಂದುಮುಖಿ || ೬೨

ಧರೆಯ ಭಂಡಾರವನು ಪುರವನು
ಕರಿತುರಗರಥಪಾಯಿದಳವನು
ಕುರುಕುಲಾಗ್ರಣಿ ಸೆಳದುಕೊಂಡನು ನಿಮ್ಮೆ ಹೊಣವೆಡಿಸಿ |
ದುರುಳ ಕೀಚಕಗನ್ನ ಕೊಟ್ಟರಿ
ಪರಿಮಿತವಲಿರವಾಯ್ತು ನಿಮ್ಮೆ
ವರಿಗೆ ಲೇಸಲ್ಲಕಟ ಯೆಂದಬುಜಾಕ್ಷಿ ಹಲುಬಿದಳು || ೬೩

ಆವ ಭಾಗ್ಯಾಧಿಕನೊ ಕೌರವ
ದೇವನರಸುಗಳೊಡೆಯತನವನು
ನೀವು ಕೃಷ್ಣನ ಕೂರ್ಮಯಲಿಧರ್ಮದೊಳುಸಿಲುಕಿಹಿರಿ |

¹ ಕಾಲನನ್ನು, ಚ.

ನೀವು ತಟತಟವಾಗಿ ಲೋಗರ
 ಸೇವೆಯಲಿ ಬೆಂದೊಡಲ ಹೊಳುವಿರಿ
 ಸಾವವಳು ನಿಮಗಂಜಲೇಕಿನ್ನೆಂದಳಂದುಮುಖಿ || ೬೬

ಭೀಮ ಕೊಟ್ಟೈ ತನಗೆ ಸಾವಿನ
 ನೇಮವನು ನಿಮ್ಮಣ ನಾಜೆ ವಿ
 ರಾಮನಾಗದೆ ಬದುಕೆ^೧ ಧರ್ಮದ ಮೈಸಿರಿಯನಣಿದು |
 ಕಾಮಿನಿಯ ಕೇಳಿಯಲಿ ನೆನೆವುದು
 ತಾಮಸದಿ ತಾ ಮಿಣಿ ನಡೆದು
 ದ್ವಾಮತೆಯ ಸೈರಿಸುವುದೆಂದೆಳಿವಳು ಚರಣದಲಿ || ೬೭

ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿ ಭೀಮಸೇನನು
 ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ.

ಎನಲು ಕಂಬನಿದುಂಬಿದುದು ಕಡು
 ನೆನೆದುದಂತಃಕರಣ ರೋಷದ
 ಘನತೆ ಹೆಚ್ಚಿ ತು ಹಿಂಡಿದನು ಹಗೆಗಳನು ಮನದೊಳಗೆ |
 ತನುಪುಳಕ ವುಬ್ಬರಿಸೆ ದಿಮ್ಮನೆ
 ವನಿತೆಯನು ತೆಗೆದಪ್ಪಿ ವರಲೋ
 ಚನಪಯೋಧಾರೆಗಳ ತೊಡೆದನು ಭೀಮ ಸೆಳಗಿನಲಿ || ೬೮

ಕುರುಳ ನೇನರಿಸಿದನು ಗಲ್ಲವ
 ನೊರಸಿ ಮುಂಡಾಡಿದನು ಮಂಚದ
 ಹೊರೆಯ ಗಿಡಿಯ ನೀರಿನಲಿ ತೊಳೆದನು ಮುಖಾಂಬುಜವ |
 ಅರಸ ಬಿಡು ಬಿಡು ಖಾತಿಯನು ವಿ
 ಸ್ತರಿಸಲೇಕಿನ್ನಣ^೨ ನಾಜೆ ಯ
 ಗೆರೆಯ ದಾಂಟಿದೆ ದಾಂಟಿದೆನು ಹೋಗಿಂದನಾಭೀಮ || ೬೯

1 ನಡೆಯೆ, ಖ. ಚ.

2 ಕಮ್ಮಣ್ಣ, ಚ.

ಬಸುರ ಬಗಿವೆನು ಕೀಚಕನ ನಸು
 ಮಿಸುಕಿದರೆ ವೈರಾಟ ವಂಶದ
 ಹೆಸರ ತೊಡೆವೆನು ನಮ್ಮ ನಖಿದೊಡೆ ಕೌರವವ್ರಜನ |
 ಕುಸುರಿದಖಿವೆನು ಭೀಮ ಕಪ್ಪುವ
 ನೆಸಗಿದನು ಹಾ ಯೆಂದರಾದೊಡೆ
 ಮುಸುಡನಮರಾದಿಯಲಿ ತೆಗೆವೆನು ದೇವಸಂತತಿಯ || ೩೦

ಮುನಿದನಾದೊಡೆ ಯಣ ತನವಿಂ
 ದಿನಲಿ ಹರಿವುದು ಪಾರ್ಥನಕುಲರು
 ಕನಲಿದರೆ ಕೈದೋಡುವೆನು ಸಹದೇವನಿವರುಗಳ |
 ಅನುಜನೆಂಬೆನೆ ಕೃಷ್ಣ ಹಾಯೊ ಡೆ
 ಘನಮುರಾರಿಯ ವೊಡುವೆನು ಬಚಿ
 ಕೆನೆಗೆ ಸಮಬಲರಾರು ತಖಿವೆನು ಕೀಚಕವ್ರಜನ ¹ || ೩೧

ಈಸುದಿನವೆಮ್ಮಣ್ಣ ನಾಜ್ಜೊ
 ಪಾಶದಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೆ ಸಿಂಹದ
 ಕೂಸ ನರಿ ಕೊಣಕುವೊಲೀ ಕುರುಕೀಚಕಾದಿಗಳು |
 ಘಾಸಿಯಾದರು ಕೊಣಕಿ ನಾಯಳ
 ವೀಸಬಡ್ಡಿ ಯಲಸುವ ಕೊಂಬೆನು
 ನಾಸಿಧರ್ಮದ ಮೇರೆ ತಪ್ಪಿತು ಕಾಂತೆ ಕೇಳೆಂದ || ೩೨

ಕೀಚಕನನ್ನು ನಾಟ್ಯ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದುದು
 ಹೇಳಿದುದು.

ತರುಣಿ ಕೀಚಕ ಕೌರವೇಂದ್ರ
 ಹರಣಕಿದ ಕೋ ಸಂಚಕಾರವ
 ಹಿರಿದು ಮುನಿದರೆ ಭೀಮ ಬಗಿವನೆ ನೀತಿಗೀತಿಗಳ |

1 ಕೀಚಕಾನ್ವಯವ, ಚ.

ಕೆರಳಚಿದೆ ಯಿನ್ನೇನು ನಿನ್ನಯ
ಹರಿಬವೆನ್ನ ದು ನಾಯಿ ಚಾರನ
ಕರೆದು ಸಂಕೇತದಲಿ ಸೂಚಿಸು ನಾಟ್ಯಮಂಟಪವ || ೨೨

ಅಲ್ಲಿಗಿರುಳ್ಳತಂದು ಮರೆಯಲಿ
ಖುಲ್ಲನುದರವ ಬಗೆದು ರಕುತವ
ಚೆಲ್ಲ ವೆನು ಶಾಕಿನಿಯರಿಗೆ ಸಂದೇಹವೇನಿದಕೆ |
ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಬಲನಖಿದುದಾದರೆ
ಬಲ್ಲೆ ನದಕೌಷ್ಠಿಯ ಕರೆಮರೆ
ಯಿಲ್ಲ ಮಾನಿನಿ ಹೋಗನುತ ಬೀಚ್ಚೊಟ್ಟನಂಗನೆಯ || ೨೪

ಹರುಷದಲಿ ಹೆಚ್ಚಿ ದಳು ಪುರುಷರ
ಪುರುಷನಲ್ಲಾ ಭೀಮ ತನ್ನಯ
ಪರಮಸುಕ್ಯತೋದಯವೆಲಾ ನೀನೊಬ್ಬ ನಂದೆನುತ |
ಅರಸಿ ಕಾಂತನ ಬೀಚುಕೊಂಡಳು
ಮರಳದಳು ನಿಜಭವನಕಿತ್ತಲು
ತರಣಿ ತೆಗೆದನು ತಾವರೆಯ ಬಾಗಿಲಿನ ಬೀಯಗವ || ೨೫

ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಕೀಚಕನನ್ನು ನೋಡಿದುದು.

ಆದಿವಸವರಮನೆಗೆ ಬರುತ ವೃ
ಕೋದರನ ವಲ್ಲಭೆಯ ಕಂಡನು
ಕೈದುಡುಕಲಂಜಿದನು ಮಾತಾಡಿಸಿದನಂಗನೆಯ |
ಹೋದಿರುಳ ಯುಗವಾಗಿ ನೂಕಿದೆ
ನೀ ದಯಾಂಬುಧಿ ಕುಸುಮಶರ ಯಮ
ನಾದ ನೀನೇ ಬಲ್ಲೆ ಯೆಂದನು ಕೀಚಕನು ನಗುತ || ೨೬

ಕುಸುಮಶರ ಯಮನಹನವೈ ತವೇ
ವಿಷವೆಹುದು ಕೇಳಾಲಿಕಲುಗಳು
ಬಿಸಿಯಹುವು ಬಾಂಧವರು ವೈರಿಗಳಹರು ನಿಮಿಷದಲಿ |

ಬಸೆದರೊಲ್ಲದರಹರು ಲೋಗದ
ಶಶಿವದನೆಗಳುಪಿದ ದುರಾತ್ಮನ
ವಸುಧೆ ಹೊರವುದೇ ಪಾಪಿಕೀಚಕ ಯೆಂದಳಂದುಮುಖಿ || ೨೨

ಬಟಿಕ ನಿನ್ನ ಪುರಾಣಧರ್ಮವೆ
ತಿಳಿದುಕೊಂಬೆವಿದೊಮ್ಮೆ ನಿನ್ನಯ
ಲಲಿತಕರುಣಾಕಟಾಕ್ಷಕವಚವೆ ತೊಡಿಸಿ ತನ್ನೊಡಲ |
ಅಳುಕದೆಸುವ ಮನೋಜನಂಬಿನ
ಹಿಳುಕಮುಖಿಡಿಂಗರಿಗನಹೆನೆಂ
ದಳುಪಿ ಮನದಲಿ ಖೂಳ ಕಮಲಾನನೆಗೆ ಕೈಮುಗಿದ || ೨೪

ದೌಪದಿಯು ಕೀಚಕನಿಗೆ ನಾಟ್ಯಮಂಟಪದಲ್ಲಿರೆಂದು
ಹೇಳಿದುದು.

ಅಖಿದರಾದರೆ ನಿನ್ನ ವಂಶವೆ
ತಣಿವರೆನ್ನವರಲವೊ ಕೆಲಬಲ
ನಣಿಯದಂತಿರೆ ಬಂದು ನಾಟ್ಯದ ಗರುಡಿಯೊಳಗಿಹುದು |
ನೆಣಿದುದಾಯುಷ ನಿನಗೆ ಕತ್ತಲೆ
ಮುಖಿಯೊಳುನೈತಹೆನು ಯೆನ್ನನು
ಮುಖಿದು ನೀ ಬಿಡೆ ಯಾದುದಾಗಲಿ ಯೆಂದಳಂದುಮುಖಿ || ೨೯

ಅಂದಖಿಳಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಿದಿರೈ
ತಂದವೊಲು ಏಳ ಹಿಗ್ಗಿದನು ಪೂ
ಣೇಂದುವದನೆಯ ಮೇಲುವಾಯುಲು ಮನದೊಳನುಗಯ್ಯೆ |
ಮುಂದುಗೆಡದಿರು ಕೊಟ್ಟಸನ್ನೆಗೆ
ಬಂದು ನೀನಿರು ಕೆಲದವರು ಕೇ
ಳೆಂದು ನಗುವೆಂದವನು ಮೊಡದಿರೆಂದಳಂದುಮುಖಿ || ೪೦

ಖಳ ಹಸಾದವ ಹಾಯ್ಕಿ ತನ್ನಯ
ನಿಳಯಕ್ಕೆದಿದನಬುಜಬಾಂಧವ
ನಿಜದನಸ್ತಾಚಲದ ತಪ್ಪಲ ತಾವರೆಯ ಬನಕೆ !

ಈ ವರ್ತನಾವನ್ನು ಭೀಮಸೇನನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದುದು.

ನಳನಮುಖಿ ನಲವಿನಲಿ ಬಲುಗ
ತ್ತಲೆಯ ಹಬ್ಬು ಗೆಯೊಳಗೆ ಕಂಗಳ
ಬೆಳಗು ಬಟ್ಟೆಯ ತೋಜಿ ಬಂದಳು ಬಾಣಸಿನ ಮನೆಗೆ || ೪೧

ಭೀಮ ನಿಂದಿರು ನಾಟ್ಟುನಿಳಯವ
ನಾಮದಾಂಧಗೆ ನುಡಿದು ಬಂದೆನು
ತಾಮಸವೆ ಮೊಡದಿರು ಹೊಡದಿರಲ್ಪಬುದ್ಧಿಗಳ |
ಕಾಮುಕನ ನಡೆಗೆಡಹಿ ನಿಜಸು
ಪ್ರೇಮವನು ತೋಜಿನಲು ನಗುತು
ದ್ವಾ ಮನೆದ್ದನು ಘಳಯನುಟ್ಟನು ಮಲ್ಲಗಂಟನಲಿ || ೪೨

ಖಳನ ಮುಖಿಯೆಂದಬಲೆ ಹಣೆಯಲಿ
ತಿಲಕವನು ರಚಿಸಿದಳು ಸೇನೆಯ
ತಳದಳೇರಿಸಿ ತಿಗುರ ಗೆಲಿದಳು ಹಿಣಿಲ ಹೊಸವರಿಯು |
ಬಲುಭುಜನ ಹರಸಿದಳು ಕಗ
ತ್ತಲೆಯೊಳಗೆ ನಡೆತಂದು ¹ ನಾಟ್ಟದ
ನಿಳಯಮಧ್ಯದ ಮಣಿಯ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಪವತಿಸಿದ || ೪೩

ಕೀಚಕನು ಸಂಕೇತಸ್ಥನಕ್ಕೆ ಬಂದುದು.

ಉಪುವೆ ಮೂರಿಯ ಬೇಟದಾತನು
ತುಪುಬಿನಲಿ ² ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮೊಗೆಯ
ನಿಪುಕಿದನು ಪೂಸಿದನು ಸಾದುಜವಾದಿಕತ್ತರಿಯು |

¹ ಯಹಬ್ಬು ಗೆಯೊಳಗೆ, ಚ.

² ತುಪುಗಿದನು, ಚ.

ಮೆಣಿವೆ ಗಂಡುಡುಗೆಯನು ರಚಿಸಿದ
 ಸೇಜಗನೋಯ್ಯಾರದಲಿ ಸುರಗೆಯ
 ತಿರುಹುತಿರುಳೊಬ್ಬನೆ ನಿಜಾಲಯದಿಂದ ಹೊಣುವೆಂಟೆ || ೧೪

ಕಾಲಪಾಶದಲೆಳಸಿಕೊಂಬ ಕ
 ರಾಳಮತಿ ಸುಡುಗಾಡಲೈತಂ
 ದಾಲಯವೆ ಹೊಕ್ಕನು ಕೃತಾಂತನ ಬಾಯು ಹೊಗುವಂತೆ |
 ಮೇಲೆಮೇಲವಶಕುನಶತಕವೆ
 ನಾಲಿಸದೆ ಸುಮ್ಮಾನದಲಿ ಕೇ
 ಡಾಳ ಬಂದನು ಮಂಚವಿದ್ದೆಡೆಗಾಗಿ ತವಕದಲಿ ¹ || ೧೫

ವನಜಮುಖಿ ವಿರಳಯವನನುಲೇ
 ಪನವ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ದಳಭೂಷಣ
 ವನುಪಮಾಂಬರವಿವೆ ಮನೋಹರವೆಹರೆ ಚಿತ್ತೈಸು |
 ನಿನಗೆ ಪಾಸಟಿಯಾನು ಯೆನ್ನವೊ
 ಲನಿಮಿಷರೊಳಾರುಂಟು ಚೆಲುವರು
 ಮನುಜರೆನಗಿಣೆ ಯಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೈರಂಧಿ ಕೇಳಂದ || ೧೬

ಕೀಚಕ ಭೀಮಸೇನರ ನುಡಿಗಳು.

ಎನ್ನವೊಲೆ ಪುರುಷರಲಿ ಚೆಲುವರ
 ಮುನ್ನ ನೀ ಕಂಡುಹಿದೆಯಾದೊಡೆ
 ಯೆನ್ನ ಮೇಲಾಣೆಲೆಗೆ ಹುಸಿಯದೆ ಹೇಳು ಹೇಚೆಂದು ||
 ಮುನ್ನ ನಿನ್ನಿಂದಧಿಕದಬಲೆಯ ²
 ರೆನ್ನನೇ ³ ಬಯಸುವರು ನಾರಿಯ
 ರೆನ್ನ ಕಂಡರೆ ಸೋಲದವರಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೇಳಂದ ⁴ || ೧೭

1 ತಡವರಿಸಿ, ಚ.

2 ನಿನ್ನಂತಪ್ಪಸತಿಯರು, ಚ.

3 ಎನ್ನನೇ, ಚ.

4 ನಿನ್ನಾಣೆ, ಚ.

ಎಲವೊ ಕೀಚಕ ನಿನ್ನ ಹೋಲುವೆ

ಚೆಲುವೆರಿಲ್ಲಂತಿರಲಿ ಲೋಕದ

• ಲಲನೆಯರ ಪರಿಯಲ್ಲ ತನ್ನಯ ರೂಪು ಬೇರೊಂದು |

ಇಳಯೊಳನಗೆಣೆ ಯಿಲ್ಲ ನಿನಗಾ

ನೊಲಿದು ಬಂದೆನು ತನ್ನ ಪರಿಯನು

ಬಚಿಕ ನೋಡಾ ಬೇಗ ತೋಜುವೆನೆಂದನಾಭೀಮ || ೪೪

ಎನಗೆ ಪುರುಷರು ಸೋಲದವರಿ

ಲ್ಲೆನಗೆ ಪಾಸಟ ನೀನು ನಿನಗಾ

ನೊಲಿದು ಬಂದೆನು ನೋಡು ಯೆನ್ನಯ ಹೆಣ್ಣು ತನದನುವೆ |

ಎನಲು ಹರುಷದಲುಬ್ಬಿ ಕೀಚಕ

ನನಿಲಜನ ಮೈದಡವಿ ವೃತ್ತ

ಸ್ತನವ ಕಾಣದೆ ಹೆದರಿ ಬಚಿಕಿಂತೆಂದನವ ನಗುತ || ೪೫

ಭೀಮ ಕೀಚಕರ ಹೊಡೆದಾಟ.

ಎಲೆಗೆ ಕಲುಮೈಯ್ಯಾದೆ ಕಡು ಕೋ

ಮಲತೆ ಯೆತ್ತಲು ಕಕ್ಕಣ್ಣಂಗಳದ

ಬಲುಹಿದೆತ್ತಲು ಮಾಯವೇಷವ ಧರಿಸಿದೆಯೊ ಮೇಣು |

ತಿಳುಹೆನಲು ಕೇಳಲವೊ ಪರಸತಿ

ಗಳುಪಿದಾತಂಗಮೃತ ವಿಷ ಕೋ

ಮಲತೆ ಕಕ್ಕಣ್ಣವಹುದೆನುತ ತುಷುಕಿದನು ಮುಂದಲೆಯ || ೫೦

ಚಪಳ ಘಡ ಹೋಗಿನುತ ಹಾಯ್ದನು

ಕೃಪಣಮತಿ ಮುಂಗಯ್ಯನನಿಲಜ

ನಪರಭಾಗಕೆ ಹಾಯ್ದು ಹಿಡಿದನು ಕೀಚಕನ ತುಣುಬ |

ವಿಪುಳಬಲ ಕಳವಳಿಸಿದನು ಕಡು

ಕುಪಿತನಾದನು ಹೆಂಗುಸಲ್ಲಿವೆ

ನಸಸದನು ತೆಗೆ ಕರುಳನೆನುತೊಳಹೊಕ್ಕು ಹೇಗಿದನು || ೫೦

ತಿವಿದನವನುರವಣಿಸಿ ಮೂರುತಿ
 ಕವಿದು ಹೇಗಿದನಡಸಿ ಹೊಯ್ದೊಡೆ
 ಬವರಿಯಲಿ ಕಳದೊಕ್ಕಿದರೆ ಮಡಮುಖಿಯದೊಳಹೊಕ್ಕು |
 ಸವಡಿಮಂದರದಂತೆ ಕೀಚಕ
 ಪವನಸುತರೊಪ್ಪಿದರು ಭೀಮನ
 ಯುವತಿ ನಗುತಾಲಿಸುತಲಿದ್ದಳು ಹೊಯ್ದು ಹೋರಟೆಯ || ೯೦
 ಎಳಗಿದರೆ ಕೀಚಕನ ಗಾಯಕೆ
 ತುಹರಿಸಿ ಕಲಿಭೀಮ ಮಂಡಿಸಿ
 ಮುಖವೊಡೆದು ಮುಖಿದೆದ್ದು ರೋಷದಲೊಡನೊಡೆಗಚ್ಚಿ |
 ಬಚ್ಚಿಡಿಲು ಪರ್ವತದ ಶಿಖರವೆ
 ನೆಳಗುವಂತಿರೆ ಖಳನ ನೆತ್ತಿಯ
 ನೆಳಗಿದನು ಕಲಿಭೀಮ¹ ನುನ್ನತಬಾಹುಸತ್ವದಲಿ || ೯೧
 ಅರಿಯ ಮುಷ್ಟಿಯ ಗಾಯದಲಿ ತಲೆ
 ಬಿರಿಯೆ ತನು ಡೆಂಡಣಿಸಿ ಕಂಗಳು
 ತಿರುಗಿ ಜೋಲುತೆ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಯಸುವ ಪಸರಿಸುತ |
 ಕೆರಳ ಕರಿ ಕೇಸರಿಯ ಹೊಯ್ದರೆ
 ತಿರುಗುವಂತಿರೆ ಭೀಮಸೇನನ
 ಬರಿಯ ತಿವಿದನು ಬೀಚೆನುತ ಖಳರಾಯ ರೋಷದಲಿ || ೯೨
 ಕೀಚಕನ ಮರಣ
 ತಿರುಗಿ ವೈಸರಹೋಗಿ ಪವನಜ
 ಮರಳ ತಿವಿದನು ಕೀಚಕನ ಹೇ
 ರುರವನೆದೆ ಜಯುರಿತವಾಯಿತು ಕಾಖಿದನು ಕರುಳ |
 ಬಿರಿದುವಾಲಿಗಳೊಲೆದೊಲೆದು ಕಂ
 ಳ್ತೆರುಗಿ ಧೊಪ್ಪನೆ ಕೆಡೆದು ನಿಮಿಷಕೆ
 ಹೊರಳ ಪರಣವೆ ಕಳುಹಿ ಕಳದುದು ಕಾಯ ಕೀಚಕನ || ೯೩

1 ರಣಧೀರ, ಚ.

ತಲೆಯನೆದೆಯೊಳಗಿಕ್ಕಿ ಕೈ ಕಾ
 ಲ್ಗನು ಬಸುರೊಳಗಿಕ್ಕಿ ದೂರಕೆ
 ತೊಲಗಿದನು ತೋಣಿದನು ತರುಣಿಗೆ ಕೀಚಕನ ಹದನ |
 ಬಳನು ಕಾಲನ ಕೋಣ ತುಚಿದಂ
 ತಿಳಯೊಳೊಪಿರೆ ಕಂಡು ಕಾಮಿನಿ
 ಕಳವಳಿಸಿ ನಗುತಾಗ ತಕ್ಕೈಸಿದಳು ವಲ್ಲಭನ ¹ || F೬

ಈವರ್ತನಾನವು ಅವನ ತವ್ವಂದಿರಿಗೆ ತಿಳಿಯಲು ಅವರು
 ಬಂದುದು.

ತರುಣಿ ಬಿಡು ಸಾರೆನುತ ಪವನಜ
 ಸರಿದನತ್ತಲು ದ್ರುಪದನಂದನೆ
 ಕರೆದು ನುಡಿವಳು ಕಾಹಿನವರಿಗೆ ಕೀಚಕನ ಹದನ |
 ದುರುಳ ಬಲುಹಿಂದೆನ್ನ ನೆಳದರೆ
 ಕೆರಳದರು ಗಂಧರ್ವರಿತೆಗೆ
 ಹರುವೆ ಕಂಡರು ನೋಡಿ ಯೆನೆ ಹರಿತಂದರವಳೊಡನೆ || F೭

ಅರಸಿ ಕೈದೀವಿಗೆಯಲವನಿಹ
 ಪರಿಯ ಕಂಡರು ಕಾಹಿನವದಿರು
 ಹರಿದು ಹೇಚಿದರಾತನನುಜರಿಗ್ರಜನ ಹದನ ² |
 ಕರದಿ ಬಾಯ್ಗಳ ಹೊಯು ಹೊಟ್ಟೆಯೊ
 ಳುರಿ ಲ್ಲಡಾಳಸೆ ಬಿಟ್ಟಮಂಡೆಯೊ
 ಳರದೆ ಬಂದರು ಕೀಚಕನ ಸೋದರರು ಬಾಯ್ಬಿಡುತ || F೮

ಆರು ಗತಿ ಯೆಮಗಕಟ ಕೀಚಕ
 ವೀರ ದೇಶಿಗರಾದೆವಾ ವಿ
 ನ್ನಾರ ಸೇರುವೆವೆನುತ ಹಲುಬಿದರವನ ತಕ್ಕೈಸಿ |

1 ಕಳಕಳಿಸಿದಳು ಭೀಮಸೇನನನು ದುಂಡಾಡಿ, ಚ.

2 ನನುಜಾತತರಿಗೆ ಬೇಗದಲಿ, ಚ.

ಕ್ರೂರಕರ್ಮರು ನಿನ್ನ ಕೊಂದವೆ
ರಾರು ಹಾ ಹಾ ಯೆನುತ ಹಲುಬಲು
ವಾರಿಜಾನನೆ ಮುಗುಳು ನಗೆಯಲಿ ನೋಡಿದಳು ಖಳರ || ೯೯*

ಆಗ ಅವರು ದೌಸ್ತದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕಟ್ಟಿದುದು.

ಇವಳಿಗೋಸುಗವೆಡನೇ ಸಹ
ಭವನು ತಪ್ಪೇನೆನುತ ನಡುವಿರು
ಳವದಿರೈತಂದರು ವಿರಾಟಂಗಳುಹಿದರು ಹದನ |
ಅವಳನಾತನ ಕೂಡೆ ಕಳುಹುವೊ
ಡೆವೆಗೆ ನೇಮವೆ ಯೆನುತ ಬೀಚ್ಚೊಂ
ಡವರು ಮರಳುತೆ ಬಂದು ಹಿಡಿದರು ಕಮಲಲೋಚನೆಯ || ೧೦೦

ತೆಗೆದು ಮಂಚದಲವನ ದೇನನನು
ಬಿಗಿದು ಯಾತನ ಕಾಲದಿಸೆಯಲಿ
ನಗುವುದಿನ್ನೊಮ್ಮೆನುತ ಕಟ್ಟಿದರವರು ಕೋಮಲೆಯ 1 |
ಬೆಗಡುಗೊಡಂಭೋಜಮುಖಿಯು
ಬೆಗದಲೊಱಲಿದಳಕಟಕಟ ಪಾ
ಬಿ
ಬಿಗಳರಾ ಗಂಧರ್ವರಿರ ಹಾ ಯೆನುತ ಹಲುಬಿದಳು || ೧೦೧

ಬಳಿಕ ದೌಸ್ತದಿ ಸ್ಮರಿಸಿದಾಗ ಭೀಮಸೇನನು ಬಂದು
ಬಿಡಿಸಿದುದು.

ಕೇಳಕಟ ಜಯವಿಜಯಸೇನನೆ
ಕೇಳು ವಿಜಯಜಯಾಬಿ ಸೇನನೆ
ಕೇಳು ಜಯಸೇನನೆ ದುರಾತ್ಮ ಕರೆನ್ನ ನೆಳದೊಯ್ದು |
ಬೀಚಿಕುವರಗ್ನಿಯಲಿ ನೀವಿದ
ಕೇಳ ತಡಮಾಡದಿರಿ ಯೆನುತ
ಕೇಳದನು ಕಲಿಭೀಮ ಸತಿಯಾಕ್ರಂದನಧ್ವನಿಯ || ೧೦೨

1 ಕಾಮಿನಿಯು, ಚ.

ಈದುರಾತ್ಮರಿಗಗ್ರಜನ ಸಾ
 ವೈದದೇ ತಮ್ಮಣ ನಲ್ಲಿಗೆ
 ಹೊಯ್ದು ಕಳುಹಲು ಬೇಕಲಾ ಕುನ್ನಿಗಳನೀಕ್ಷಣಕೆ |
 ಬೈದೊಡೇನಹುದೆನುತ ರ್ಪೂಂಪಿಸಿ
 ಹೊಯ್ದು ಮಾರುತಿ ರುದ್ರಭೂಮಿಯು
 ನೈದಿದನು ಘಡ ಯೆನುತ ಕೊಂಡನು ಮುಖಿದು ಹೆಮ್ಮರನ ||೧೦೩
 ಎಲೆಲೆ ಗಂಧರ್ವಕನ ಹೆಂಗುಸ
 ಕಳಚಿ ಬಿಡಿರೋ ಪಾಪಿ ಹೋಗಲಿ
 ಕೊಲೆಗಡಿಗನಿವೆನುತ ಹೊಣನು ಬಿಸುಟು ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ |
 ತಲೆಗದಜಿ ಕೆಟ್ಟೊಡೆ ನಕ್ಕನು
 ಕಳಕಳಸಿ ಕಲಿ ಭೀಮನೆಲೆ ನಾ
 ಯ್ಗರ ಜಾಹುದರಿನ್ನು ಬಿಡುವೆನೆ ಯೆನುತ ಬೆಂಕೊಂಡ ||೧೦೪

ಉಪಕೀರ್ತಕರ ಸಂಹಾರ,

ತಿರುಹಿದನು ಹೆಮ್ಮರನನಿಬರ
 ಧರೆಯೊಳಟ್ಟೊರಿಸಿದನು ದೆಸೆದೆಸೆ
 ಗೋಜಿಲಿ ಚಿಮ್ಮವ ಚಪಳರನು ಬೆಂಬತ್ತಿ ಬರಿಕ್ಕೈದು |
 ಕುಣಿದಜಿಯ ಮಾಡಿದನು ನೂಣೈ
 ವರನು ಕೊಂದನು ಸತಿಯ ಬಿಡಿಸಿಯೆ
 ಮರಳ ಮಿಣ್ಣನೆ ಬಂದು ಹೊಕ್ಕನು ಬಾಣಸಿನ ಮನೆಯ || ೧೦೫
 ಸುಳಿಯಲಮ್ಮದು ಪಾರಜನವಿವ
 ರಳವ ವಚನಿಸಲಮ್ಮದೀಕೆಯ
 ನಲುಕಲಮ್ಮದು ನೋಡಲಮ್ಮದು ಮಂದಿ ತಮತಮಗೆ |
 ನಳನಮುಖಿ ನಸುನಗುತ ತಿಳಿಗೊಳ
 ದೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕಳು ಮಿಂದು ಬೀದಿ
 ಗಳೊಳಗೆ ಬರುತಿರೆ ಕಂಡು ಕೈಗಳ ಮುಗಿದರಲ್ಲಲ್ಲಿ ¹ || ೧೦೬

1 ಮುಗಿದುದಖಜನ, ಚ.

ಈಕೆಗೋಸುಗವಚಿದನಕಟವಿ
 ವೇಕಿ ಕೀಚಕನೆಂದು ಕೆಲಬರಿ
 ದೇಕೆ ನಮಗೀಚಿಂತೆ ಶಿವ ಶಿವ ಯೆನುತ ಕೆಲಕೆಲರು |
 ನೂಕಿ ನೋಡುವ 1 ಮಂದಿಮಧ್ಯದ
 ಲೀಕೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬರುತಲಾ ಲೋ
 ಕೈಕವೀರನ ಕಂಡಳಾ ಬಾಣಸಿನ ಬಾಗಿಲಲಿ || ೧೦೩

ಮುಗುಳು ನಗೆಯಲಿ ಕಣ್ಣ ಕಡೆಯಲಿ
 ವಿಗಡಭೀಮನ ನೋಡಿದಳು ಕೈ
 ಮುಗಿದೆವಾವ ಗಂಧರ್ವಪತಿಗೆ ನಮೋ ನಮೋ ಯೆನುತ |
 ಹೊಗಿಡುವ ಹರುಷದಲಿ ರೋಮಾ
 ಳಗಳ ಗುಡಿಯಲಿ ತನ್ನ ನಿಳಯಕೆ
 ಮುಗುದೆ ಬಂದಳು ಸೂರ್ಯನಡಜಿದನುದಯಪರ್ವತಕೆ ||೧೦೪
 ಊರೊಳಗೆ ಗುಜುಗುಜಿಸಿ ವಾರ್ತಾ
 ಭಾರ ಮೆಸಗಿತು ನೆರವಿನೆರವಿಯೊ
 ಳಾರ ಬಾಯಿ ಳೊಳಾದರೆಯು ಜಪವಾಯ್ತು ಜನಜನಿತ |
 ಭೂರಿಚಿಂತಾತುರ ವಿರಾಟನು
 ಮಾರಿಯೋ ಸೈರಂಧ್ರಿಯೋ ಯಿಾ
 ನಾರಿ ಯಿರಬೇಡೆಂದು ತನ್ನ ಯು ಸತಿಗೆ ನೇಮಿಸಿದ || ೧೦೫

ವಿರಾಟನ ಅಪ್ಪಣಿಯಿಂದ ದೌಪದಿಯನ್ನು ಹೋಗಿಂದು ಹೇಳಿದುದು.

ಆಳಲು ಕೈಮಿಗಲಾವಿರಾಟನ
 ಲಲನೆ ಸೈರಂಧ್ರಿಯನು ಕರೆಸಿದ
 ಳಲೆ ಮಹಾತುಮೆ ತಾಯೆ ನೀನಿಲ್ಲಿರಲು ಬೇಡಿನನ್ನ |
 ಹೊಳಲೊಳದ ರೆ ಭೀತಿ ಘನ ನೀ
 ವೊಲಿದ ತಾವಿಗೆ ಬಿಜಯಮಾಡುವು
 ದುಳುಹಬೇಹುದು ತಮ್ಮನನಲಿಂತೆಂದಳುಮುಖಿ || ೧೧೦

ಅದಕ್ಕೆ ದ್ರೌಪದಿಯು ತನ್ನ ಅಪರಾಧ ವಿಲ್ಲೆಂದು ಹೇಳಿದುದು.

ಎವ್ವುದೇನಪರಾಧ ದೇವಿಯೆ
ನಿಮ್ಮ ತಮ್ಮನು ತಪ್ಪಿ ನಡೆದರೆ
ಯೆಮ್ಮ ರಮಣರು ಸೈರಿಸದೆ ಸೀಚಿದರು ದುರ್ಜನರ |
ನಿಮ್ಮ ನಾವೋಲೈಸಿ ಮರಳಿಯೆ
ನಿಮ್ಮ ಕೆಡಿಸುವರಲ್ಲ ಧೂರ್ತನು
ತಮ್ಮ ಕತದಲಿ ತಾವು ಕೆಟ್ಟರು ನೀತಿಬಾಹಿರರು || ೧೧೧

ತಾನೆ ತಮ್ಮಿಂದಚಿದರದು ಸಾ
ಕಾವು ನಿಮಗಂಜುವೆವು ನಿಮ್ಮಲಿ
ಯಾವುದೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ನೀವಿಲ್ಲಿರಲು ಬೇಡನಲು |
ನಾವು ಮುನ್ನಿ ಹರಲ್ಲ ನಿಮ್ಮಯ
ಸೇವೆಯಲಿ ಹದಿಮೂಱುದಿವಸವು
ನೀವು ನೂಕಿದೊಡಿದದೆ ಮಾಣೆವು ದೇವಿ ಚಿತ್ತೈಸು || ೧೧೨

ಅಳುಕದಿರಿ ಹದಿಮೂಱುದಿವಸವು
ಕಳದ ಬಚಕೆಮೆಗೆಲ್ಲ ಲೇಸಹು
ದಚಿದು ಹೋದರು ದುಷ್ಟರಾದವರಿನ್ನು ಭಯಬೇಡ |
ಕಲಹದವರಾವೆಲ್ಲೆ ನುತ ನಿಜ
ನಿಳಯವನು ಸಾರಿದಳು ದ್ರೌಪದಿ
ಘಳಿಗೆಘಳಿಗೆಗೆ ಕೀಚಕನ ವೃತ್ತಾಂತ ಪಸರಿಸಿತು || ೧೧೩

ಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಆರಸು ಕುರುವತಿ ಪಾಂಡುನಂದನ
ರಣಿಕೆಯಾಗಲು ಮಲ್ಲಬಳಗವೆ
ಕರಸಿ ಕಳುಹಲು ವೆಲಲ ಕೊಂದನು ಮತ್ಸ್ಯನಗರಿಯಲಿ ||

ದುರ್ಯೋಧನನ ಯೋಚನೆ.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿಸ್ರೀ
ಪಾಲ ಪಾಂಡುಕುಮಾರರಡವಿಯು
ಬೀಟುಕೊಂಡಜಾ ತವಾಸದೊಳಿರಲು ಕೌರವನು |
ಕಾಲ ಸವೆದುದು ಪಾಂಡುಸುತರಿಗೆ
ಮೇಲೆ ನೆಗಟುವುದಾವೆ ರಾಯರ
ವೂಚೆಗವು ತಾನೆನುತ ತಿಳುಹಿದನವನು ಭೀಷ್ಮಂಗೆ || ೧

ಮತ್ಸ್ಯದೇಶದಿಂದ ಬಂದ ದೂತನು ಕೀಚಕನ ಮರಣ
ವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದುದು.

ದ್ರೋಣ ಗೌತಮವರ್ಯ ಗಂಗಾ
ಸೂನುವಶ್ವತಾಮನನಿಪ ಮ
ಹಾನುಭಾವರು ದುಷ್ಟಮಂತ್ರಿಚತುಷ್ಕಪೋಷಕನು |
ಸಾನುರಾಗದಲಿರೆ ನೃಪತಿ ಸು
ಮ್ನಾನದಿಂದೋಲಗದೊಳಿರುತಿರೆ
ಮಾನದೇಶಾಧಿಪನ ನಗರದಿ ಬಂದನೊರ್ವ ಚರ || ೨

ತಂದು ಹರಹಿದ ಕೀಚಕನ ಮೃತಿ
ಯಂದವನು ನೃಪ ಕೇಳಿ ದೂತಂ
ಗೆಂದ ಮಡುಹಿದ ವಿರನಾವನು ಮತ್ಸ್ಯಜಾತಿಯಲಿ |

ಇಂದುಮುಖಿಯನು ಕರೆಯಲೋಸುಗ
ಬಂದು ಗಂಧರ್ವಕರು ಕೀಚಕ
ವೃಂದವನು ಸವರಿದರು ಕೌರವರಾಯ ಚಿತ್ತೈಸು || ೩

ದುರ್ಯೋಧನನ ಊಹೆ.

ದೇವಲೋಕದ ಸತಿಗೆ ಮತ್ಸ್ಯರೊ
ಳಾವ ಹೋಲಿಕೆ ಯುಂಟು ಮೆಡುಪಲ
ದಾವವೀರನ ಕಾಣೆ ಕೀಚಕನತುಳಭುಜಬಲನು |
ಭಾವಿಸಲು ಪಾಂಡವರ ಸತಿಯನು
ಭಾವಜನ ಕೇಳಿಂಗೆ ಬಯಸಲು
ಪಾವಮಾನಿಯೆ ಕೊಂದ ನಿಜ ಯವೆಂದನಾಭೂಪ || ೪

ಸತ್ಯವಿದು ಪಾಂಡವರು ವಿಪಿನವೆ
ನುತ್ತ ರಿಸಿ ಯಜ್ಞಾ ತವಾಸಕೆ
ಗುಪ್ತದಲಿ ತಾವಿಪ್ಪರಲ್ಲಿ ವಿರಾಟನಗರಿಯಲಿ |

ಮಲ್ಲರ ಕಳುಹುವ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದುದು.

ಯುಕ್ತಿಯಲಱಿಯಬಾರದೈ ರಿಪು
ಕೃತ್ರಿಮೆವು ಇದನಱಿವೆನೆನುತಲಿ
ಚಿತ್ತದಲಿ ತಾ ತಿಳಿದು ಮಲ್ಲರ ಕಳುಹಬೇಕೆಂದ || ೫

ಕಳುಹ ಮಲ್ಲರ ಭೀಮನಿದ್ದರೆ
ವುಟಿಯಲೀಯನು ಮತ್ತೆ ಪಾಂಡವ
ರುಚಿವು ದೊರೆತರೆ ಜಯಿಸಬಹುದೈ ಯೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ |
ತಿಳುಹಿದನು ಭೀಷ್ಮಂಗೆ ದ್ರೋಣಗೆ
ನಲವು ಮಿಗೆ ಹರುಷದಲಿ ದೂತರ
ಕಳುಹಿ ಕರೆಸಿದ ಮನೆಯ ಮಲ್ಲರ ಕೌರವರ ರಾಯ || ೬

ಮಲ್ಲರ ಬರುವಿಕೆ.

ಕರೆಸಿದನು ಜೀಮೂತಮಲ್ಲನ
 ಕರೆಸಿದನು ಸಿಂಧೂರಮಲ್ಲನ
 ಕರೆಸಿದನು ಜಗಜಟ್ಟಿಮಲ್ಲನ ವಿರದೇವುಲನ |
 ಕರೆಸಿದನು ಗಜವೈರಿಮಲ್ಲನ
 ಕರೆಸಿದನು ಶಾರ್ದೂಲಮಲ್ಲನ
 ಕರೆಸಿದನು ಶಾಕಂಬರೀಕನನತುಳಭುಜಬಲನ ||

೩

ಪುಂಡರೀಕನ ಪಿಂಗಳಾಕ್ಷನ
 ಚಂಡಬಲ ರಣಜಟ್ಟಿ ರಣದು
 ದಂಡಕೇಸರಿ ವಿರಬಾಹುಮಹಾಮದೋನ್ನತದ |
 ಹಿಂಡುಗಲಕನು ವ್ರಗ್ರಕೇಶಿಪ್ಪ
 ಚಂಡ ಭೈರವರಾಹು ಕಲಿಭೇ
 ರುಂಡರೇಂಬತಿಬಲರು ಬಂದರು ರಾಯನೋಲಗಕೆ ||

೪

ಕದನಕರ್ಕಶ ಕಾಲಭೈರವೆ
 ಮಧುವನಾನರಸಿಂಹಘಾಟನ
 ಸದೆದುಟವ ನಾಗರಿಕಜಟ್ಟಿಗ ವಿರಬೇತಾಳ |
 ಗದೆವಿಭಾಡನು ವಿರನರಸುರ
 ಚದುರಚಪಳನು ಬಾಹುವಿಕ್ರಮು
 ಮುದದಲಂದೈನೂಱು ಬಂದರು ನೃಪತಿಯೋಲಗಕೆ ||

೫

ಬಬ್ಬನೈಸಾವಿರವ ಕೊಂದವ
 ನೊಬ್ಬ ನೀಶಗ ಪೆರಡ ಕೊಂದವ
 ನೊಬ್ಬ ನಾಕಿಬ್ಬ ದಿಯ ನೆಹಗಿದನಾಮೃಗಾಧಿಪನ |
 ಹೆಬ್ಬುಲಿಯ ನಾರೇಣ ಸೀತೆದ
 ನಿಬ್ಬರುಗಳೊಂದಾಗಿ ಕೂಡಿಯೆ
 ಬೊಬ್ಬುಳಯನೊಡೆವಂತೆ ಕೊಂದರು ಹಲವುಮಲ್ಲರನು ||

೧೦

ಉಡಿದನೊಬ್ಬನು ಗಜದ ದಾಡೆಯ
 ಮಡಿಯಲನುಗೈಸಿದನು ಕರಿಯನು
 ಪಡೆದವನು ತಾನಿವನ ಘಾಡದ ಸಿಡಿಲನಡಹಾಯ್ದು |
 ಒಡನೆ ಬೊಬ್ಬಿಡುವನು ಮಹಾಹವ
 ತೊಡರಿಚುವರಿಲ್ಲ ಯೆನುತ ನೆಚಿ
 ಮಿಡುಕುವನು ತಾನೀತನೆಂದನು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ || ೧೧

ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಜೊಗಳೆ ಕೊಂಡುದು.
 ಹೊಡೆದು ಭುಜವನು ಹುಂಕರಿಸಿ ಕಿಡಿ
 ಯಿಡುವ ವಿಸಾಯ ತಿದು ತೊಲವಿನ
 ಲಡಿಗಡಿಗೆ ಯಾರ್ಭಟಿಸಿ ನಿಂದನು ಮಲ್ಲಜೀಮೊತ |
 ನುಡಿ ನೃಪತಿ ಹದನೇನು ರಿಪುಗಳ
 ಮಡುಹಿ ಬರಲೋ ಮೇಣು ಕೈಸೆಚಿ
 ಹಿಡಿದು ತರಲೋ ಯೇನು ಹದನೆಲೆ ನೃಪತಿ ಹೇಳೆಂದ || ೧೨

ಮಲ್ಲನಾಜೀಮೊತನಾಡಿದು
 ದೆಲ್ಲವನು ಕೇಳ್ದಾಗ ಸಿಂಧುರ
 ಮಲ್ಲನೆಂದನು ರಾಯ ಕುರುಪತಿ ವೀರ ಚಿತ್ತೈಸು |
 ನಿಲ್ಲದರಿಯನು ವಶವ ಪಿಡಿದೊರ
 ಸಿಲ್ಲಿಗೈತಹೆ ಬೆಸಸು ಮನ್ಮನೋ
 ವಲ್ಲಭನೆ ಕೇಳೆಂದು ನುಡಿದನು ರಾಯ ಕೇಳೆಂದ || ೧೩

ಅನರನ್ನು ಕುರಿತು ದುರ್ಯೋಧನನ ಅಪ್ಪಣೆ.

* ಈಪರಿಯ ತಂತಮ್ಮ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರ
 ತಾಪವನು ವಿಸ್ತರಿಸೆ ಕೌರವ
 ಭೂಪನೆಂದನು ನೀವು ಪಶಿ ಮಮತ್ಸ್ಯಪುರವರಕೆ |

* ಈಪರಿಯಜಟ್ಟಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರ
 ತಾಪವನು ವಿಸ್ತರಿಸೆ ಕುರುಕುಲ
 ದೀಪನಪ್ಪಣೆಗೊಟ್ಟು ಮಗುಚಿಂತೆಂದನವರೊಡನೆ |

ವ್ಯಾಪಿಸಿಯೆ ನೀವ ಮಲ್ಲವಿದ್ಯೆಯು
ತೋಪ ಮೆಣುವುದು ಭೀಮನಿದ ರೆ
ಅಪುರದಲೊತ್ತೊತ್ತಿ ಹೊಗಟಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಬಿರುದುಗಳ || ೧೪

ಸುದಿ ಯಿಲ್ಲದೆ ಹೋದ ಪಾಂಡವ
ರಿದ್ದ ರಾದೊಡೆ ಬೀದಿಗಲಹದ
ಯುದ್ಧಕೆಳಸದೆ ತಿರುಗಿಸುವುದೊಬ್ಬ ನನು ಕರಿಪುರಿಗೆ |
ಉದ್ದು ರುಟುತನ ಬೇಡ ಮಲ್ಲರ
ಗೆದು ನೀವಾರಾಜಕಾರ್ಯಕೆ
ಬುದ್ಧಿವೂರ್ಗವಿದೀಗ ಪಯಣವ ವನಾಡಿ ನೀವೆಂದ || ೧೫

ತರಿಸಿದನು ಹೊಂದೊಡವ ರತ್ನಾ
ಭರಣ ವೊಪ್ಪುವೆ ತೋಳ ಭಾಪುರಿ
ವರಮಣಿಗಳೆಂದೆಸೆವ ಬಿರುದಿನ ಕಡೆಯ ಸರಪಳಿಯು |
ಕೊರಳ ಹಾರದ ವಜ್ರಮಾಣಿಕ
ತುಜುಗಿತೊಳುವೆ ಕಾಲಪೆಂಡೆಯು
ವರಸುವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳ ವೀಳ್ಯಯವಿತ್ತು ಬೀಚ್ಯೊಂಡ || ೧೬

ಚಂದನದ ಕುಂಕುಮದ ಕಸ್ತೂರಿ
ಗಂಧವನುಲೇಪನ ಜವಾದಿಯು
ಗಂಧಕೇಸರಿವೀಳಯವ ಕರ್ಪುರದ ಹಳಕುಗಳ |
ಛಂದಛಂದದ ರತುನತೊಡಿಗಗೆ
ಳರದಲಂಕೆ ತಿಗೈದು ಹೊಣವಂ
ಟೊಂದುಠಾವಿನಲಿದ್ದು ನಡೆದುದು ಮಲ್ಲಸಂದೊಡ || ೧೭

ವ್ಯಾಪಿಸುವುದವನಿಯಲಿ ಮಲ್ಲರ
ತೋಪು ಜಾಳಿಯ ಮೆಣಿದು ಹೊಗಟಿಸಿ
ಯಾಪುರದಲೇ ತನ್ನಬಿರುದಾವಳಿ ಪರಾಕ್ರಮವ, ಚ. ||

ಹೊಡೆದುದೈ ಭೇರಿಗಳು ತಂಬಟ
 ವೆಡಬಲದ ಡಾಡೆಗಳು ಮಿಗೆ ಬೊ
 ಬಿಡುವ ನಿಸ್ಸಳದ ಮಹಾರವರಾಯಗಡಿಬಡಿಯ |

ಮಲ್ಲರ ಪ್ರಯಾಣ.

ಘಡಿಘಡಿಪ ಹೆಗ್ಗಾಳ ವೊಜಗುವೆ
 ಬೆಡಗುಜಾಗಟೆ ಬೊಬ್ಬೆಯಲಿ ಜಗ
 ನಡುಗೆ ಗಜಪುರದಿಂದ ಬಂದರು ಪಯಣಗತಿಗಳಲಿ || ೧೪

ಸುರನದಿಯನುತ್ತರಿಸಿ ಗೋದಾ
 ವರಿಯ ಹೊಣಿಗೈದಿದರು ತರಣಿಯು
 ಕಿರಣಲಹರಿಯ ಹೊಯ್ಲಿ ನಲಿ ಶ್ರಮವಾಗೆ ಪರಿಹರಿಸಿ |
 ಮುಡುವಸ ತೆರಳದರು ಮಲ್ಲರು
 ನೆರೆದು ನಡೆದು ಬಂದು ಕೃಷ್ಣೆಯ
 ವರನದಿಯೊಳಾಯಿತ್ತು ಬೀಡು ವಿನಾಥಪುರದಲ್ಲಿ || ೧೫

ಮಾರ್ಗದಲ್ಲೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೊಬ್ಬಗೆ ದುಸ್ಸವ್ವ.
 ತಳೆದುದಾದಿವೆಸದಲಿ ಜಟ್ಟಿಯ
 ಬಳಗ ರಾತ್ರಿಯೊಳೊಂದುದಿನ ನೆಣಿ
 ಯಚಿದು ಸಾವುದ ಕಂಡು ಮೈಮುಱಿದೆದ್ದು ಕಳವಳಿಸಿ |
 ಚಲಿಸಿ ಬೆದಲಿದರೇನೊ ಬೊಬ್ಬಿ ಱಿ
 ದೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕಿ ತೊ ಸಿಂಹವೆನೆ ಕಳ
 ವಳಿಸಿ ಮಲ್ಲರು ಮುಬ್ಬಿ ನಲಿ ತೊಳದರು ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ || ೧೬

ಏನಿದೇನಾಶ ಯು ಕರೆಯುವೆ
 ನೇನ ಕಂಡನೊ ಕನಸಿನಲಿ ತಾ
 ನೇನನೆಂಬೆನು ರಹವನನುತಡಿಗಡಿಗಿ ಬೆಟಗಾಗಿ |
 ಮನಿನದಲಿ ಮುಱುಗಿದುದು ತಂದರು
 ಹೀನಹೃದಯನನೆಂದನವನು ಮ
 ನೋನುರಾಗವನುಚಿದು ಕನಸಿನ ಭಯವು ದಿಟವೆಂದು || ೧೭

ಕಾಲವೆಲ್ಲದಕಾಲಬಲಶಿಡಿ

ಲೇಷಿಗೆಯಲುಬ್ಬೆ ದು ಮಲ್ಲರ

ಪಾಳಯವನೇಗುವುದನಾನದ ಕಂಡೆ ಸ್ವಪ್ನದಲಿ |

ಕಾಳುಗಿಚ್ಚಿನ ಬಲುಮೆಯಂತಿರೆ

ಧಾಳ ಬಂದುದು ಮೇಲೆ ಮತ್ತದ

ಹೇಳುವರೆ ಭಯಗೊಂಬೆನೆಂದನು ಮರಳ ಮಲ್ಲರಿಗೆ || ೧೦

ಕಾಲಗತಿ ಯೆಂತಹುದೊ ರಿಪುಗಳು

ಶೀಲವೃಷ್ಟವರೆಂದು ನುಡಿವರು

ಮೇಲೆ ಯಪಜಯವಹುದು ರಣದಲಿ ಸಾಕದಂತಿರಲಿ |

ಕೇಳು ತಾ ಜೀಮೂತಮಲ್ಲನು

ಹೇಳು ಹೇಳಿನ್ನೊಮ್ಮೆ ಸಿಡಿಲು ಛ

ಡಾಳದಲಿ ನೆಜಿಯೆಣಿಗಿತೇ ಸಟೆ ಯೆನುತ ನಡೆಗೊಂಡ || ೧೧

ಮತ್ಸ್ಯದೇಶಕ್ಕೆ ಮಲ್ಲರು ಬಂದು ರಾಜನಿಗೆ ತಿಳಿಸೆಂದು
ಹೇಳಿದುದು.

ಹಲವುಪಯೋದ ಮೇಲೆ ಮತ್ಸ್ಯನ

ಹೊಟಿಲಿಗಿವರೈತಂದು ಭಟರನು

ಕಳುಹಿದರು ಪುರದರಸಗೆಮ್ಮೆಯ ಬರವನಣಿಹೆನುತ |

ನಲವು ಮಿಗಲೈತಂದು ಕೋಟೆಯ

ವಳಯ ಹೊಕ್ಕರು ಬಚ್ಚಿ ರಾಜಾಂ

ಗಳವ ಸಾರುತೆ ತಿಳುಹಿದರು ಬಾಗಿಲಿನ ಸುಭಟರಿಗೆ || ೧೨

ಕೇಳುತ್ತವರವೆರಂತರಂಗಕೆ

ಕೇಳ ಬಚ್ಚಿಕಾನಾಲಿ ಯೆಂಬವ

ನೇಷನೆಯದಂತಸ್ಥದವ ತಾ ಕಂಡು ಭೂಪತಿಯು |

ಕೇಳಿದನು ಯೆಲೆ ಜೀಯ ನಮ್ಮ ನೃ

ಪಾಲಭವನದಲೊರ್ವ ಚರನಿಂ

ಮೇಲೆ ನುಡಿಯನದೆಂತು ಬೆಸಸುವೆಯೆಂದನಾನ್ಯಪಗೆ || ೧೩

ಬಂದು ಕಂಡು ವಿರಾಟರಾಯಗೆ
 ನಿಂದು ಕರಗಳ ಮುಗಿದು ಮೆಲ್ಲರು
 ಬಂದು ಪುರಬಾಹೆಯಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೇಳಿದನು ನೃಪಗೆ |
 ಮುಂದೆ ಕಳುಹಿದರೆನಲು ನೃಪ ತಾ
 ನೆಂದಾನಾದಾರುಕನ ಕರೆಯೆನ
 ಲಂದು ಪುರವೆಣಿಸಿದನು ಭೂಮಿಪಾಲನೋಲಗಕೆ || ೬೬

ಕರವೆ ಮುಗಿದಾ ದಾರುಕನ ಕೂ
 ಡರಸ ನೇಮವನಿತ್ತು ಮೆಲ್ಲರ
 ಕರೆ ಯೆನಲು ತಿರುಗಿದನು ಭಟ್ಟನು ಸಹಿತ ವಹಿಲದಲಿ |
 ಪುರದ ಹೊಣುಬನದಲ್ಲಿ ಯಿರುತಿ
 ದ್ವರನು ಕಂಡು ನೃಪಾಲನೆಮನು
 ಕರೆಯ ಕಳುಹಿದನೆಂದೊಡೆದ್ದರು ಮೆಲ್ಲರತಿಮುನದಿ || ೬೭

ಪರಿಪರಿಯ ಶೃಂಗಾರದಲಿ ಮೆ
 ಳ್ಲರುಗಳೇಳಲು ಮುಂದೆ ನಾದಿಸ
 ಬಿರಿದು ಜಾಗಟೆಡೊಡೆಪಾಠಕನಿಕರರೊಗ್ಗಿನಲಿ |
 ಪುರವೆ ಹೊಕ್ಕರು ರಾಜಸಭೆಗೊಡ
 ನಿರದೆ ನಡೆಯಲು ಮತ್ಸ್ಯ ಭೂಪತಿ
 ಸಿರಿಯೊಳೋಲಗವಿತ್ತು ಕುಳ್ಳಿ ದ್ವನು ಸರಾಗದಲಿ || ೬೮

ಉರವೆಣಿಸಿ ಮುಂದುಘೃಷ್ಣಿಪ ಭ
 ಟ್ಟರುಗಳಲ್ಲರ ನಿಲಿಸಿ ತಾಳಿಯ
 ವರಮಣಿಗಳಿಂದೆಸೆವ ಭೂಮಿಪತಿಗೆ ಜೇಮೂತ |
 ಶಿರವೆ ಬಾಗುತ ನಿಂದಿರಲು ಸಭೆ
 ನೆರದು ನೋಡಲು ಮತ್ಸ್ಯ ಭೂಪತಿ
 ಯಿರವೆಲ್ಲಿಹುದೆಂದು ನುಡಿಯಲು ನುಡಿದ ಜೇಮೂತ || ೬೯

ಇಂದುವೆಂಶದಲಧಿಕರಾಯರ
 ವೈಂದದೊಳಗಾನಹುಷಪುತ್ರರು

ಸಂದರಾಮಾಲೆಯಲಿ ಬಲೆಕಾಶಾಂತಭೂಪತಿಗೆ |
 ನಂದನನು ಜನಿಸಲ್ಕೆ ಯವನಿಗೆ
 ಯಂಧನೃಪ ಜನಿಸಿದನು ಆತನ
 ನಂದನನು ಕುರುರಾಯನಾತನ ಮಲ್ಲರಾವೆಂದ || ೩೦

ಏನು ನಿಮ್ಮೆಯ ಬರವು ನಗರದ
 ಲೇನು ಕೆಲಸವು ನೃಪತಿದೇಶದ
 ಜಾಣಿಕೆ ಯೇನು ತನುದರ್ಪದುಬ್ಬಿನ ಬರವೊ ಹೇಜೆನಲು |
 ಧ್ಯಾನಿಸಿಯೆ ನಾವ್ ಬಂದ ಕೆಲಸವೆ
 ಕಾಣಿಸುವ ಭಾರವಣೆ ನಿಮ್ಮದು
 ಮಾನನಿಧಿ ಕಾರವನು ಕಳುಹಿದ ಮಲ್ಲಗಾಳಗಕೆ || ೩೧

ಆದು ನಿಮಿತ್ತದಿ ನಾವು ಬಂದಿಹ
 ಹದನಿದೀಗಿದು ರಾಯ ಕೇಳನೆ
 ಮುದದಿ ಮನದುಬ್ಬಿನಲಿ ನುಡಿದನು ಮತ್ಸ್ಯನೃಪ ನಗುತ |
 ಹದನಹುದು ಮಲ್ಲರಿಗೆ ಬಹುದೇ
 ಶದಲಿ ಕೃಪಣತೆಯುಂಟು ನಿಮ್ಮೆಯ
 ಮೈದುವಚನ ಬಲುಮೋಡಿಗಾಡಿಕೆಗಾರು ಸರಿಯೆಂದ || ೩೨

* ಕೇಳಿದನು ಕಾರಿಯವ ಸಂತಸ
 ದೇಳಿಗೆಯಲಿಂತೆಂದ ನಮ್ಮೆಲಿ
 ಕಾಳಗವೆ ವರಜಟ್ಟಿಗಳು ಯಿಹರತಿವಿನೋದವೆಲ |

* ಏಳಿ ಸೀವ ಪಾಳಯಕೆ ಮಲ್ಲರು
 ಮೇಳವಿಸಿ ಹೋಗಿನುತ ಭೂಮಿ
 ಪಾಲಕನು ಬೀಡೊಟ್ಟನತಿಮನ್ನಣೆಯಲವದಿರಿಗೆ |
 ಕೋಳಿಮೇಷವು ತಂಡುಲಗ್ಗದ
 ಮೇಳವಿಸಿ ಸೊಜ್ಜೆಗೆಯಮ್ಮತಮಧು
 ಮೇಲಲಂಬೆಯಲಿ ಕಳುಹಿ ಬೇಗದಲೆನುತಲೊಳಹೊಕ್ಕು || ಕ.

ಏಳ ನೀವ್ ಬೀಡಿಕೆಗೆ ಕದನಕೆ
ನಾಳ ಕರೆಸುವೆನೆಂದು ಭೂಪತಿ
ಹೇಳಿದನು ಚರರಿಂಗಿ ಪಡಿಪಾನಗಳ ಕೊಡಿಸೆಂದು || ೩೨

ಬಳಿಕ ವಿರಾಟನ ಚಿಂತೆಗೆ ಕಂಕಮುನಿಯು ಹೇಳಿದ ಉಪಾಯ.

ಏನು ಹದವಿದಕಿನ್ನು ಕೌರವ
ಮಾನಭಂಗವೆ ಕಂಡು ಕಳುಹಿದೊ
ಡಾನುವವರಿವರೊಡನೆ ಕಾಣೆನು ನಮ್ಮ ಮಲ್ಲರಲಿ |
ಮಾನನಿಧಿ ಹೊಣಿವಂಟು ಸಭೆಯೊಳ
ನೂನರಾಗದಿ ಯಿರಲು ಕಾಲನ
ಸೂನು ನುಡಿದನು ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಮಹೀಶಾಲ || ೩೪

ಕರೆಸು ನಿಮ್ಮೆಯ ಮಲ್ಲರನು ಸಂ
ಗರವೆ ಜಯಿಸಲಿ ಜಯಿಸದಿರಲಾ
ಪರಿಯ ಬಿಡುವರೆ ರಾಯಲಕ್ಷಣಗಳನು ವಹಿಸಿದರ್ಥ |
ಕರೆಸಿದರೆ ತಮತಮಗೆ ತವಕದಿ
ಹಿರಿದು ಶೃಂಗಾರವನು ಮಾಡಿಯೆ
ನೆರೆದು ಬಂದರು ಮೊಜಿವೆಡೊಡೆಯ ವಾದ್ಯರಭಸದಲಿ ¹ || ೩೫

ತುಳುವೆ ತುಂಬರನಾಗನಾದಳ
ವಳಗಮುಖ್ಯರು ಬಂದು ಸಭೆಯಲಿ
ನಲಿದು ಮಿಗೆ ಗರ್ಜಿಸಿತು ರಾಯನ ಮುಂದೆ ಕೆಲಕೆಲರು |
ಛಲದೊಳಗೆ ಛಲದೊಳಗೆ ಮಲ್ಲರ
ಬಳಗಗಂಡನು ತಾನು ಹೇಳೆಂ
ಬುಲುಹುಗಳ ಸಂತೈಸಿ ನಗುತ ವಿರಾಟನಿಂತೆಂದ || ೩೬

1 ಕರೆಸನಲು ಕಳುಹಿದನು ದೂತರ

ನಿರದೆ ಬಂದುದು ಡೊಡೆಜಂಗಳೆ

ಮೊಜಿಯೆ ಬಿರುದಿನ ಭಟ್ಟರಲಿಯಲು ಮತ್ಸ್ಯನೋಲಗಕೆ || ಚ.

ಕಳುಹಿದನು ಗಜಪುರದ ನೃಪಕುಲ
 ತಿಲಕನಿವರನು ಮೆಲ್ಲಯುದ್ಧಕ್ಕೆ
 ಹೊಜಿಲಿಗೈದಲು ನಿಮ್ಮ ಕರೆಸಿದವೆನಲು ತಮತಮಗೆ |
 ನಲಿದು ಹರುಷದಲಂದು ಬಾಹ
 ಪ್ಪಳಿಸಿ ಮೊಪ್ಪಿಯ ಜಡಿದು ಕದನ
 ಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದರು ಕಳುಹಿದರು ದೂತರು ಮೆಲ್ಲರಿದೆ ಡೆಗೆ || ೩೩

ಚರರ ಕಳುಹಲು ಬಂದರವದಿರ
 ಕರೆದು ತಿರುಗಿದರಾಕ್ಷಣದಲುಜಿ
 ಹಿರಿದು ಶೃಂಗಾರವನು ಮೊಡಿದರೇನ ಪೇಱುವೆನು |
 ಕರಿಯ ಮೋಹರ ಹರಿವವೊಲು ಬಂ
 ದುರವಣಿಸಿ ನಡೆತಂದು ನೃಪಮಂ
 ದಿರವ ಹೊಗಳದ ಕಂಡು ನೃಪತಿ ವಿರಾಟ ಮನ್ನಿಸಿದ || ೩೪

ಬರಲು ಯಿವರಿರಾಗಿ ಬಂದರು
 ಕರವ ಧರಣಿಯಲುದ್ದಿ ಮಿಗೈಯ
 ಬರಿಸಿ ಭುಜವನು ಹೊಡೆದು ನಿಂದಿರೆ ಕಂಡು ಖಾತಿಯಲಿ |
 ಧುರವ ಜಯಿಸಿದರಾದರಿವದಿರ
 ಶಿರವ ಚಂಡಾಡುವೆನನುತ ಮೋ
 ಹರಿಸಿ ಕಿಡಿಕ್ಕಿಯೋಗಿ ಸಿಂಧುರಮೆಲ್ಲ ಮಾರಾಂತ || ೩೫

ಅಳವಿಯಲಿ ಬಂದೊಬ್ಬ ರೊಬ್ಬರು
 ಹಳಚಿದರು ಹೆರೆಸಾರಿಮುಪ್ಪಿಯ
 ಲುರವೆ ಪುಟನೆಗೆದ್ದು ತಿವಿದನು ತುಡುಕೆ ಸಿಂಧುರನ |
 ಅಳುಕದವನಾಭುಜದ ಸತ್ಯದಿ
 ಬಜಲಿ ಸಿಂಧುರ ತುಡುಕಿ ನೆಲಕ
 ಪ್ಪಳಿಸಿ ಶಿರ ಶತಶೂರ್ಣವಾದುದು ಬೆದಜಿತಾಸ್ಥಾನ | ೪೦

1 ಹಿಡಿದನು ತಿವಿಮು ಸಿಂಧುರನ, ಚ,

ಮಡಿದನವ ಶವ ದೆಗೆದು ರಣಕವ
 ಗಡಿಸಲಾಚೌದಂತಮಲ್ಲನು
 ಜಡಿದು ಹಳಚಿದ ನೊಂದು ಸಿಂಧುರಮೆಲ್ಲ ರಿಪುಶಿರವ |
 ಮಡೆಮುಖಿದು ಕಿತ್ತಿ ಟ್ಟು ಡಾಡೆಯ
 ಹೊಡೆ ಯೆನಲು ರ್ಕುಮೈಂದು ಕುಟ್ಟೆಲ್ಲ
 ನಡುಗಿ ಕಾಯಾಸ್ಥಾನ ಮೇಲೆ ಜನಮೇಜಯಕ್ಷಿತಿಪ || ೪೦

ಮೊಡುಹ ಚಪ್ಪರಿಸುತ್ತ ದೃದುಃಖ
 ಜಡಿವೆನುಕ್ಕಿನ ಕೊಡಲಿಯನು ಯವೆ
 ಗಡೆಯನಾರನುತೆಚಗಿದನು ಸಿಂಧುರನ ಮಸ್ತಕವ |
 ಕೆಡೆದನವ ತತ್ತರಿಸಿ ಬೀಣುಕ
 ಹೊಡಕರಿಸಿಕೊಂಡಿವನ ಶಿರವನು
 ಮಡದಲೆಱಗಲು ಸಿಡಿದುವಾಲಿಗಳವನಿಗೊಳಿದನು || ೪೧

ಎದ್ದನವ ಬೊಬ್ಬಿ ಜಿದು ಸಿಂಧುರ
 ಗೆದ್ದ ಗರ್ವವನುಗುಣನುತಲು
 ಬೈದ್ದು ಹೊಕ್ಕನು ತೋಳ ತೆಕ್ಕೆಯ ಮೆಲ್ಲ ಹೋಲಿಕೆಗೆ |
 ಭದ್ರಗಜ ಕಯ್ಯಕ್ಕಿದವೊಲುರಿ
 ದೆದ್ದು ಸಿಂಧುರ ತರಹರಿಸಿ ಮೇ
 ಲೆದ್ದು ಬರಸೆಳದೊದೆದು ಕುಸಿದೆತ್ತಿದನು ಮುಷ್ಟಿಯಲಿ || ೪೨

ಎಳಗಿದನು ತಲೆಬಿರಿಯಲಾಮು
 ಕ್ಕು ಉಕಿ ಶೋಣಿತಧಾರೆ ಬಾಯಿಂ
 ದೊಣತೆ ಯಿಡೆ ಮೈಮುಜಿದು ತುಂಬುರ ಕಳನ ಮಧ್ಯದಲಿ |
 ಬಳಗಿದನು ಕಂಡುತಿದ ಮೆಲ್ಲರ
 ಧುರಕೆ ಮಿಸುಕದೆ ಮುಸುಕದಲೆಯಲಿ
 ಸರಿವೆವರ ನೈಪ ಕಂಡು ದುಗುಡವೆ ಹೊತ್ತು ಬಿಱಗಾದ || ೪೩

ಅವನಿಪತಿ ಕೇಳುತಿದ ಮಲ್ಲರ
ಹವಣಜಿದು ಸಿಂಧುರನು ತನ್ನೊಳು
ಬವರವನು ಜಯಿಸುವರು ತಾವ್ ಬೇಗದಲಿ ಬರಲೆಂದು |
ಕವಿದು ಹಳಚಲು ಜೋಡಿಸಲು ಯವೆ
ನಿವಿಷದಲಿ ಯನಿಬರನು ಬಟಕಾ
ಜವಳಯಿಂದ ಸ್ವಳಿಸಿದನು ಕಂಡರಸ ಮೂಣಿಸಿದ || ೪೫

ವಿರಾಟನು ತನ್ನ ಬೇಡದ ಮಲ್ಲರು ಸಾಯಲು ಯುದ್ಧ
ವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದುದು.

ಧುರವ ಜಯಿಸಿದಿರಿಂದು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ
ಕರೆಸುವೆನು ಸಾಕೆನುತ ವರಕ
ಪುರದ ವೀಳೆಯವಿತ್ತು ನೃಪ ಬೀಚೊಟ್ಟನನಿಬರನು |
ಅರಸ ಮರುಳ್ಳ ಮನ್ನಿಸಿದೆ ಸಂ
ಗರಕೆ ನೇಮವೆನಿತ್ತಿ ಯಕಟಾ
ವುರಿಯ ನೂಕಿದೆ ವುಡಿದಮಲ್ಲರನೆಂದನಾಕಂಕ ¹ || ೪೬

ಅಗ ಕಂಕಮುನಿ ವಲನನ್ನು ಮಲ್ಲಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕರೆಸೆಂದು
ಹೇಳಿದುದು.

ಬವರವನು ಮನ್ನಿಸಲು ಬೇಕೆಂ
ದವನಿಪತಿ ನೆಣಿ ನುಡಿಯೆ ಮಲ್ಲರ
ನಿವಹ ವೈತಹುದೆಂದು ನೇಮವನಿತ್ತುದೊಳಿತಾಯ್ತು !
ಅವನಿಸುರವೇಷದಲಿ ರಂಜಿಸ
ದಿವಿಜನರಪತಿಯಂತೆ ಧರ್ಮಜ
ವಿವರಿಸಲು ಕೇಳಿದನು ಜನವೇಜಯ ಮಹೀಪಾಲ ² || ೪೭

1 ಮರಣ ವುಡಿದರಿಗಾಯಿತೆಂದನು ನಗುತ ಕಂಕಮುನಿ, ಚ.

2 ಅವರು ಬಂದರು ನಾಳವೂಡುವ

ಹವಣದಾವುದು ಬಿಟ್ಟುಕಳೆ ಹೇ

ಉವನು ನಿನಗಿನ್ನೊಮ್ಮೆ ಗೆಲುಗೈಯಹ ಮನೋರಥವ || ಚ.

ಅವನಿಪತಿ ಕೇಳ್ವನ್ನ ಬಾಣಸಿ
 ನವನು ಮಲ್ಲನು ಭೀಮಸೇನನ
 ಭವನದಲಿ ಬಲುಮಲ್ಲವಿದ್ಯೆಯ ಸಾಧಿಸಿದನವನು |
 ಪವವಸುತನಿಂ ಬಲುಮೆ ಯಾತನು
 ಜನಕೆ ಜನವೊದಗುವನು ನೀನಿಂ
 ದಿನನ ಕರೆಸುವುದೆನಲು ಮತ್ಸ್ಯನೃಪಾಲನಿಂತೆಂದ ||

೪೮

ಆದಕ್ಕೆ ರಾಜನ ಅಸವ್ಯುತಿ

ಎಲೆ ಮಹೀಸುರ ಯಾವಿವೇಕವೆ
 ಬಳಸುವೆನೆ ನೀನೊಳಿಯದಿದ್ದೊಡೆ
 ತಿಳಿದನಾನ್ವಲ್ಲವನು ಸಂಹರಿಸುವನು ಸಿಂಧುರನು |
 ಉಚಿದವರ ಗಣಿಸುವನೆ ತಾ ಹಿಂ
 ದುಡಿದವರು ದುರ್ಬಲರೆಂದು ಬಡವನ
 ಕೊಲಿಸ ಬಗೆವರೆ ಕಂಕ ನೀ ಹೇಡೆಂದನಾಮತ್ಸ್ಯನು ||

೪೯

ತಿರುಗಿ ಹೇಳಿ ವಲನನ್ನು ಕರೆಕಳುಹಿಸುವಿಕೆ.

ಬಲ್ಲೆ ನಾತನ ಕೈಗುಣಕೆ ಸರಿ
 ಯಿಲ್ಲ ಸುಭಟರೊಳುಂಟಿದಸಾಹಸ
 ಮಲ್ಲನಿವನೊಳಗಣಿವೆ ಪವನಜಮಲ್ಲಕೌಶಲವೆ |
 * ಅಲ್ಲವೆಂದೆನೆ ನೃಪತಿ ತಾ ತ
 ಪ್ಪಲ್ಲ ಜಯಿಸಲಿ ಮೇಣು ಸೋಲಲಿ
 ಬಲ್ಲೆ ನಾನಂಜದಿರು ಬೇಗದಿ ಕರೆಸು ನೀನೆಂದ ||
 ನನಗೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ಮಡಿದೊಡೆ
 ನಿನಗೆ ಬಹುದಪಕೀರ್ತಿ ಬೇಡೆನೆ

೫೦

* ಕೊಳ್ಳಗಳಯಲುಬೇಡ ನೃಪವರ
 ಕೊಳ್ಳಗಳಯಲು ಮೇಣು ಸೋಲಲಿ
 ಬಲ್ಲೆ ನಾನದಕಂಜದಿರು ಕರೆಸೆಂದನಾಕಂಕ || ಕ.

ಯನಿಲಸುತನಿಂ ಬಲ್ಲಿದನು ನೀನವನ ಕರೆಸೆನಲು |
 ತನಗದೇಕೀವಾದ ನಮ್ಮಯ
 ಮನೆಯ ಮಲ್ಲರ ಗೆಲವು ಬರಲೆಂ
 ದನಿಮಿಸದ ದೇಶಾಧಿಪತಿ ಕರೆಸಿದನು ವಲನನು || ೫೦

ವಲನು ರಾಜನ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಮಾತನಾಡಿದನು.

ಮುಖವಿ ಮೋಸೆಯ ಹೊದಲದಲೆ ಕೆಂ
 ಪೊಣಿದ ಕಂಗಳ ಹೊಗರುಮೋಣಿಯ
 ತುಣುಗಿದುಬ್ಬಿನ ರೋಮಪುಳಕದ ಬಿಗಿದಪುಬ್ಬುಗಳ |
 ಹೊರದ ದೇಹದ ನಿರುತ ರೌದ್ರದ
 ಮರುತಜನು ಕದನಕ್ಕೆ ಕಾಲನು
 ಕೆರೆವವೊಲು ನಡೆತಂದು ನಿಂದನು ಮತ್ಸ್ಯನಿಧಿರನಲಿ || ೫೧

ಬರವೆ ಕಾಣುತ ಮತ್ಸ್ಯನೃಪನುಪ
 ಚರಿಸಿ ವಲಲಂಗೆಂದನೀ ಸಂ
 ಗರವೆ ಜಯಿಸಿದರೆಮ್ಮ ಮಲ್ಲರು ಉತ್ತರಾಹಿಗಳು |
 ಧರವೆ ಬಲ್ಲೆ ಮಲ್ಲವಿದ್ಯೆಯ
 ನಳುತಿಹೈ ನೀನೆಂದು ಮುನಿವರ
 ನಱುಹೆ ಭೂಪನು ಕೇಳ್ತೆ ನಿನ್ನಂತಸ್ಸವೇನೆಂದು || ೫೨

ಎನಲು ಕಿಱುನಗೆ ಮಿನುಗೆ ಮುಖದಲಿ
 ಯನಿಲಜನು ಮಗುಟೆಂದನೇತಕೆ
 ಜನಪ ಚಿಂತಿಪೆ ಸತ್ತೊಡೆನಗದು ರಾಜಕಾರ್ಯವಲೆ |
 ಅನುವರವೆ ಜಯಿಸಿದೊಡೆ ನೀವೆಂ
 ದನಿತು ಮಲ್ಲರು ವುತ್ತರಾಯಿಗ
 ಳನಗೆ ನಿಮ್ಮಯ ಕರುಣ ಸಾಕೆಂದನಿಲಜನು ನುಡಿದ || ೫೩

ಪ್ರಾಣದತಿಶಯವೇನು ಮಿಗೆ ಸಂ
 ಗ್ರಾಣಿಸುವುದಿನ್ನೊಮ್ಮೆ ನಾನೇ

ಕಾಣೆ ಕಾಣುವೆನವರ ಜೀವದ ನೆಲಕಡೆಯನ್ನೆಲ್ಲ |
 ಹೋಣೆಪತಿ ಕರೆಸಿದರೆ ಮಲ್ಲ
 ಶ್ರೇಣಿ ಬಂದುದು ಧರವ ಜಯಿಸುವೆ
 ತ್ರಾಣಿಗನ ಕರೆಸೆನುತಲಿದ ರು ರಾಜಸಭೆಯೊಳಗೆ ¹ ||

ಮಲ್ಲವಲಲರ ವಿವಾದ.

೫೫

* ದಿಟ್ಟನಹೆ ಬಾಣಸಿನ ಮನೆಯಲಿ
 ಕಟ್ಟುಳ್ಳದ ಕೂಳ ತಿಂದುಣಿ
 ಹೊಟ್ಟೆಯನು ನೆಣಿ ಬೆಳಸಿ ದೇಹದಲುಬ್ಬಿ ಗೊಬ್ಬಿನಲಿ |
 ಹೊಟ್ಟುಗುಟ್ಟದೊಡಾಗಲದೆ ಜಗ
 ಜಟ್ಟಿಗಳ ಕೂಡಕಟ ಮರು ರೇ
 ಬಿಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗು ಸಿನಗಳವಿಲ್ಲ ಹೋಗಿಂವ ||

ಆಗಲದಕೇನೆಮ್ಮ ಸಮರೋ
 ದ್ಯೋಗವನು ನಾವ್ ಮಾಚ್ಚೆವದನಿಂ
 ನೀಗ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಗಹಗಹಿಸುವುದು ನೀತಿಯೆಲ |
 ಮೇಗರೆಯದುಬ್ಬಿನಲಿ ನಕ್ಕರೆ
 ಹೋಗಿ ಬಿಡುವೆನೆ ಸೋಲಿಸದೆ ಹೋಗಿ
 ಸಾಗುವೆನೆ ಯೆನ್ನೊಡನೆ ಸೊಸೆಂದನಿಲಜನು ನುಡಿದ ||

೫೬

೫೭

¹ ಶ್ರೇಣಿಯನು ಕರೆಸಿದನು ಮಲ್ಲರ | ಕಾಣದಾಸಿಂಧೂರಸಿಂತಂದನು
 ನರಾಧಿಪಗೆ || ಚ.

* 55-56 ಪದ್ಯಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಚ. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರೆ
 ದಿರುವಪದ್ಯ ವಿಧ.
 ನರಹತಿಯ ಚಿತ್ತೈಸು ನಿನ್ನೆಯ
 ಪರಿಯ ಮಾಡದೆ ಸತ್ಯವಂತರ
 ಕರೆಸೆನಲು ಪವನಜನ ತೋಟದಿರೊಡನೆ ಗಹಗಹಿಸಿ |
 ತಿರುಕ್ಕುಳಗಿನವನೆಂದರದಟು
 ಸ್ಪರಿಸಿ ಪುಟ ನಗದೆದ್ದು ತಿವಿಯಲು
 ಮೆಣಿದು ಕೊನರವ ಕೋಪದಿ ತಾ ಮಸಗಿ ಬೊಬ್ಬಿಟ್ಟ || ಕ.

ಎಲವೋ ಬಾಣಸಿ ಯೆನ್ನೊಡನೆ ಹೆ
 ಕ್ಕಳಿಸಿ ಸಮರವ ತೊಡಕಿದರೆ ನಿ
 ಟ್ಟೈಲುವ ಮುಖವೆನು ಯೆನುತ ಸಿಂಧುರ ಗಾಢಗರ್ವದಲಿ |
 ಹಳಚಿದನು ಖತಿ ಯೇಷಿ ಬಾಹ
 ಪೈಳಿಸಿ ತಿವಿಯಲು ಭೀಮ ನಗುತದ
 ಕಳುಕದಿರೆ ಭೀತಿಯಲಿ ಸಿಂಧುರ ಹೊಕ್ಕನುರವಣಿಸಿ || ೫೮

ಸಿಂಧುರ ಮತ್ತು ಪಿಂಗಳನ ಪರಾಜಯ.

ಎಣಗಿದರೆ ಕರಘಾತದುರುಬೆಯ
 ಪರಿಹರಿಸಿ ನಿಮಿಷದಲಿ ಮಲ್ಲನ
 ಬರಸೆಳದು ಬಿಗಿಯುಪ್ಪಿ ಹೊಕ್ಕಿ ಣಿದವನಿಯಲಿ ಕೆಡಹಿ ¹ |
 ನಿಣಿನಿಟಲನಿಟಲೆಂದು ನಿಟ್ಟೈಲು
 ಮುಖಿಯೆ ಶೋಣಿತವಾರಿ ಬಾಯಿಂ
 ದೊಣತೆ ಯಿಡೆ ಸಿಂಧುರನು ಮಲಗಿದ ಸಭೆಯ ಮಧ್ಯದಲಿ || ೫೯

ಎದ್ದ ನಾಗಜಸಿಂಗ ಬಾಣಸಿ
 ದೊಡ್ಡೆ ಗೂಳನ ಮೈಸಿರಿಯ ಬಲು
 ಬಿದ್ದ ನಿಕ್ಕು ವೆ ಭೂತಪವೆವೊನಜನ ಕಿಬ್ಬರಿಯ |
 ಗುದ್ದಿದರೆ ಕಲಿಭೀಮನದಕು
 ಬೈದ್ದು ಗೋಣನು ತಿರುಹಿ ಬಸುರೊಳ
 ಗದ್ದಯಿಸಿಯರೆದರೆದು ಕಾಲಲಿ ತಿಕ್ಕಿದನು ಭೀಮ || ೬೦

ಖತಿಯೊಳುರಿ ದೆಗೆದೆದು ಪಿಂಗಳ
 ನತಿಶಯದ ಕುಶಲದಲಿ ಕಲಿಭೂ
 ಪತಿಯೆ ಚಿತ್ತೈಸೆನುತ ಹೊಕ್ಕನು ತೋಳ ತೆಕ್ಕೆ ಯಲಿ |

1 ಧರಿಸಿ ನಿಮಿಷದ ಸಿಂಧುರನ ಸರ

ಸರನೆ ಬಿಗಿಯುಪ್ಪಿದನು ಕುಕ್ಕುರಿಸಿದನು ಭೂಮಿಯಲಿ || ೬೧

ಧೃತಿಗೆಡದೆ ಹೋರಿದರು ಸಾಧಕ
 ದತಿಶಯದ ಬಲುಹಿನಲಿ ಜಾಣರು
 ಮತ್ತಿಗೆ ಗೋಚರವಲ್ಲ ಭೀಮನ ಬಲವ ಬಣ್ಣವೊಡೆ ¹ || ೬೦

ಕಂಡು ಪವನಜ ತುಡುಕಿ ಮಿಗೆ ಮುಂ
 ಕೊಂಡು ನೆಲಕಪ್ಪಳಸೆ ಮೆಲ್ಲನೆ
 ದೊಂಡೆಗರುಳುಣಿ ಸೂಸೆ ಚೆಲ್ಲಿತು ರಾಜಸಭೆಯೊಳಗೆ |
 ಖಂಡಮಿದುಳಿನ ಹೊನಲಿನಲಿ ಕಡಿ
 ಖಂಡಲೋಣಿತವಾರಿಯೊಳು ಮಿಗೆ
 ದಿಂಡುಗೆಡದೊಣಗಿದನು ಪಿಂಗಳ ಸಭೆಯ ಮಧ್ಯದಲಿ || ೬೦

ಎಲೆಲೆ ಬಾಣಸಿ ತತ್ತಹೊತ್ತಿನ
 ಚಲವ ಮರಳಚಬೇಕು ಮೆಲ್ಲನ
 ಗೆಲಿದು ಕೊಂಡು ಹರುಷಾಮೃತವನೆನ್ನಾತನೀನಿಂದು |
 ಗೆಲವು ಬಲ್ಲರೆ ಹೋರು ನೀನನ
 ಲಲಳುಬಲ ನಸುನಗುತ ಭೂಪತಿ
 ತಿಲಕ ನೋಡೆಂದೆನುತ ಹಿಡಿದನು ಯುದ್ಧರಂಗದಲಿ || ೬೧

ಭೀಮ ಜೀಮೂತರ ಹೋರುವಿಕ್ಕೆ

ಧಿಟ್ಟನಹೆ ಬಾಣಸಿಗ ಸವಿಯೊಳ
 ಗಟ್ಟಕೂಳನ ತಿಂದು ದೇಹದೊ
 ಳಟ್ಟೆಯಲಿ ಸಿರವಿರಲಹಂಕಾರದಲಿ ನೀನಂದು |
 ಧಟ್ಟಸುತ ಜೀಮೂತಮೆಲ್ಲನು
 ಕಟ್ಟಳವಿ ಕೈದುವುದೆನುತ ಕೂ
 ಗಿಟ್ಟು ಹೊಕ್ಕನು ತೋಳ ತೆಕ್ಕೆಯ ಮೆಲ್ಲಗಾಳಗಕೆ || ೬೪

ಪೈಸರದ ಬಲು ಬಂಧಧಕ್ಕಡ
 ವಾಸುಗಿಯ ಮೋಳವದ ವರಪ

1 ..... ಯುಕ್ತಿಯಲಿ ಜಾಣನ
 ಷುತಿನುಣ್ಣಿದ ಮಂಡಿಸಿಯೆ ಪುಲ್ಲನು ಯುದ್ಧರಂಗದಲಿ || ಚ.

ಕ್ಷೀಣ ಮಾರುತಿ ಕದನಕೈವಡಿಯಿಂದ ಮಿಗಿಲೆನಲು |
 ಈಸು ಹತ್ತಾ ಹತ್ತಿಯಲಿ ಸಲೆ
 ರೋಷದಲಿ ಜೀಮೂತ ಭೀಮನ
 ಘಾಸಿಗಳುಕದೆ ತೋಣಿದನು ಬಲು ಮಲ್ಲಬಿನ್ನಣವೆ ¹ || ೬೫

ಅದುರಿತಂಘ್ರಿಗೇ ಭೂಮಿ ದಿಕ್ಕರಿ
 ಯೊದಖಿತಹಿಸತಿ ಯಳುಕೆ ಕೂರ್ಮನು
 ಬೆದಜಿ ಬಿದ್ದನು ಭೀಮ ಜೀನೊತಕರ ಪದಹತಿಗೆ |
 ಹೆದಜಿ ಚಲಿಸಿತು ರಾಜಸಭೆ ನೆಣೆ
 ಹದುಳಪುದೆ ಪುರಜನವು ಹೇಣೆನ
 ಪದಹತಿಯೊಳದುಭುತವೆ ತೋಣಿದುದಾಮಹಾಸಭೆಗೆ ² || ೬೬

ಬದಣಿಸಿದೊಡತ್ತಂಡಬಾಹುವೆ
 ಬೆದಜಿತಮೆರವ್ರಾತ ಶಬ್ದಕೆ
 ಕದಡಿತ್ತಗ್ಗದ ಕಡಲು ಭೂಮಿಯ ಹೊತ್ತ ದಂತಿಗಳು |
 ಮದವಡಗಿ ಶಿರ ನೊಂದು ಧರಣಿಯು
 ನಡುಗಿಸಿದರೆನೆಂಬೆನಿಬ್ಬರ
 ಸದಹತಿಗೆ ನೆಲನಿಚಿದುದತಳಕೆ ಭೂಪ ಕೇಳಂದ || ೬೭

ಅದುಭುತದ ಬವರಿಯಲಿ ಭೀಮನು
 ಮದದ ಮಲ್ಲರ ಮುಂದೆ ನಿಂತುಷೆ
 ಯೆದೆಯ ಬಾರಿಸಿಕೊಳುತಲೊದಣಿದನಾಗ ಜೀಮೂತ |
 ವದನಗಳನೊಡೊತ್ತಿ ಕರಗಳ
 ನಧಿಕಸುಭಟರು ತೀಡಿ ದಿಕ್ಕು ಗ
 ಳೊವಣಿ ಭುಜ ಹೊಯ್ಯುತ್ತ ನಿಂತರಗಾಧಬಲಭಟರು || ೬೮

1 ಮಾನೆಯಲಿ ಸಭೆ ಬೆದಜಿ ನಿಂದುದು ನೃಪತಿ ನೃಪರರಲು, ಚ.

2 ಕದನಗಲಿಗಳು ತಿವಿಸನೂನುಗಳಿಂದ ಭಯವಾಯ್ತು, ಚ.

ತೋಳುಗಳ್ ಹಿಡಿದೆಳಯೆ ಭೀಮನು
 ಕಾಲುಕಾಲುಗಳಿಂದ ಘಟ್ಟಿಸೆ
 ಬೀಜುತೇಳುತ ಹೋರುತ್ತಿದ್ದರು ಅಸಮಪಟುಭಟರು |
 ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಮಲ್ಲರಿಬ್ಬರ
 ಏತೆಗೆಯ ಕದನವನು ಕಾಣುತ
 ಕಾಲನಂದನನಾಗ ಬೆದರಿದನಧಿಕಚಿಂತೆಯಲಿ ||

೬೯

ಬತ್ತಿದರೆ ನೆಲನೊಡನೆ ಧಡಧಡಿ
 ಸಿತ್ತು ಸುಭಟರ ಪದದ ಘಾತಿಗೆ
 ಯೊತ್ತಿದನು ಕಲಿಭೀಮ ಭೀಮನನೊತ್ತಿ ಜೀಮೂತ |
 ಪೃಥ್ವಿಪತಿ ನೋಡೆಂದು ಚೀಜಲು
 ಮತ್ತೆ ಭೀಮನ ಖತಿಗೊಳುತ ಬಲು
 ಮತ್ತೆ ಮಲ್ಲನ ತಿವಿದು ಮಿಗೆ ಬೊಬ್ಬಿಟ್ಟದನಿದಿರಿನಲಿ ||

೭೦

ಎದ್ದು ವಾಘೆಯೊಳೊತ್ತಿ ಭೀಮನ
 ಗುದ್ದಿದನು ಲೇಸಾಗಿ ಮಲ್ಲನ
 ನದ್ದಿದನು ನೆಲಕ್ಕಿಕ್ಕಿ ಭೀಮನ ಬಾಹುಸತ್ಯದಲಿ |
 ತಿದ್ದಿತಾತನ ದೆಸೆ ಯೆನಲು ಬಿಡಿ
 ದೆದ್ದು ಮಲ್ಲನು ಭೀಮನನು ನೆಲ
 ಕುದ್ದಿ ಮಂಡಿಯ ಕೊಂಡು ಹೋರಿದನಳುಕೆ ಭೂಪಾಲ ||

೭೧

ಎಱಗಿದನು ಪರ್ವತವೆ ಬಱಿಸಿಡಿ
 ಲೆಱಗುವಂತಿರೆ ಭೀಮನೇಳುತ
 ಜುಬಿದು ಮುಖಿದೊಳಹೊಕ್ಕು ತೆಕ್ಕೆಯೊಳಾಗ ಪಟುಭಟರು |
 ತಱುಬಿ ನಿಂದರದೊರ್ವರೊರ್ವರು
 ಮುಖಿದು ಮೂರ್ಘತರಾದರೆಂಟಿಂ
 ತೆಱಕದಂತಿರೆ ನಿಂದು ಹೋರಿದರಿಬ್ಬರೊಂದಾಗಿ ||

೭೨

ಮಡವು ಮೊಳಕ್ಕೆ ಮಂಡೆ ಬಾಹುಗ
 ಳೊಡೆದು ಜರ್ಝರರಾಗಿ ರೋಷದಿ
 ಬಿಡದೆ ಔಕುಗಳೊತ್ತಿ ಮುಷ್ಟಿಯ ಘಾತಪಾತದಲಿ |
 ತಡವರಿಸುತೇಳುತ್ತ ಬೀಜಾತ
 ಕೊಡವುತೊಬ್ಬ ರನೊಬ್ಬ ರಾಗಲು
 ವೊಡವಿಯಲಿ ಹೋರುತ್ತ ಹೊರಳಿದರರಸ ಪಟುಭಟರು ¹ || ೩೩

ಕಡಲು ಕಡಲೊಳು ಹಳಚುವಂತಿರೆ
 ಸಿಡಿಲು ಸಿಡಿಲೊಳು ಯೆಱಗುವಂತಿರೆ
 ಕಡುಹು ಮಿಗೆ ಜೇಮೂತಭೀಮರ ಹೊಯ್ಲು ಹೋರಟೆಯ |
 ಬಿಡದೆ ನೋಡುತ ನಡುಗಿದುದು ವಿಯ
 ದೆಡೆಯ ನೋಡುವ ನೆರವಿ ಮೈಮುಚಿ
 ದೊಡಲ ಸಂಚದೊಳಿದ್ದು ದಲ್ಲಿಯ ಮಡದಿಯರ ನಿವಹ || ೩೪

ಮಲ್ಲ ಗೆದ್ದನು ಯಿಾಕ್ಷಣದಿ ಗೆಲ
 ವಿಲ್ಲ ನಲನಿಗಾಯ್ತು ಹೋ ಹೋ
 ನಿಲ್ಲು ಪಡಿಪಣಿ ಗೆದ್ದನಾಗಲೆ ಗೆದ್ದನಾವಲಲ |
 ಗೆಲ್ಲ ಸೋಲವನಜಿಯದಾಜನ
 ವೆಲ್ಲ ಬೆಱಗಾಗಿರಲು ಚೌಪಟ
 ಮಲ್ಲರಿದ್ದರು ಮೇರು ಮೇರುವ ಹಳಚುವೆದದಲಿ || ೩೫

ಲಾಗಿನಲಿ ಬವರಿಯಲಿ ಬಡಮುಚು
 ದಾಗಿನಲಿ ತಗರೇಱಿನಲಿ ನೈ
 ಲಾಗಿನಲಿ ತೆಕ್ಕೆಯಲಿ ಸವಡಿಯ ಡೆಕ್ಕೆರಿಕ್ಕೆಯಲಿ |
 ಆಗರುವರೆತ್ತಂಡ ಸಮಬಲ
 ರಾಗಿ ಗೆಲಿಸೋಲುಗಳ ಬಗೆ ಸಂ
 ದೇಹವಾಗಿರೆ ಭೀಮಜೇಮೂತಗಳು ಹಳಚಿದರು || ೩೬

¹ ಹೊರಳುತ್ತ ಹೋರಿದರರಸ, ಖ,

ಅರರೆ ಸಿಕ್ಕಿ ದ ವಲಲ ಹೋ ಹೋ
 ಅರರೆ ಸೋತನು ಮೆಲ್ಲನೆಂಬ
 ಬ್ಬ ರವು ಮಸಗಿದರೆ ಭೀಮ ಕೇಳಿದನಧಿಕರೋಷದಲಿ |
 ತಿರುಗಿ ಪೈಸರದಿಂದ ಮೆಲ್ಲನ
 ನೊರಸಿದನು ಮುಷ್ಟಿಯಲಿ ನೆತ್ತಿಯ
 ತರತರಿಸೆ ಸಂತಪಿಸಿ ತಿವಿದನು ಮೆಲ್ಲಮಾರುತಿಯ || ೨೨

ಅದ್ವಿದುವು ಬದಿಯೊಳಗೆ ಭೀಮನ
 ಗುದ್ದು ಗಳು ಜೀಮೂತಮೆಲ್ಲನ
 ನುದ್ದು ರುಟು ಬಯಲಾಯ್ತು ಸಂದುದು ಭಾರಿಯಗ್ಗಳಕೆ ¹ |
 ಹೊದ್ದಿದನು ಭೂಮಿಯಲಿ ಮೈಮುಱಿ
 ದೊದ್ದು ಕೊಳುತಲೆ ಚಲಿಸಿ ಕಳನೊಳು
 ಬಿದ್ದು ಹೊರಳಲು ಬಂದು ಕುಣಿದನು ಖಳನ ವಕ್ಷದಲಿ | ೨೩

ಜೀಮೂತನ ಸಂಹಾರ.

ಮೆಟ್ಟೆ ಸಜ್ಜಿನೆ ಸೀಟೆ ನೆಲಕಟ್ಟಿ
 ಯಟ್ಟೆ ಹೊಯ್ದನು ಹೊಯ್ದು ಭರದಲಿ
 ನಿಟ್ಟೆಲುವು ಹುಡಿಯಾಯ್ತು ಕಂಡನು ಮನೆಯೊಳಾಯಮನ |
 ದಿಟ್ಟರಾದರೆ ಕವಿಯನಲು ಮತಿ
 ಗೆಟ್ಟು ತಮತಮಗೆಲ್ಲ ಭೀಮನ
 ಧಟ್ಟೆಸುತ ಮುತ್ತಿದರು ಮೆಲ್ಲರು ಮುಷ್ಟಿಗಳ ಜಡಿದು || ೨೪

ಅನೇಕ ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದುದು.

ಕಂಡು ಪವನಜ ಗಹಗಹಿಸಿ ಮುಂ
 ಕೊಂಡು ತುಟಿದನು ಯೆಡಬಲದೊಳುಱಿ
 ಹಿಂಡು ಜಟ್ಟೆಗರಸುವನಜಿಗಿಜಿಯಾಗೆ ಸಭೆಯೊಳಗೆ |

¹ ಹಾರಿತು ಕುರುಪತಿಯ ಮಂತ್ರ, ಚ.

ದೊಂಡೆಗರುಳೂಡಸೂಸೆ ಸಭೆಯಲಿ

ದಿಂಡುಗಡೆದರು ಬಂದ ಮಲ್ಲರು

ಕಂಡರೈ ಭಾನುಜನ ಪಟ್ಟಣಕಂದು ಯೈನೂಟು || ೧೦

ರಾಜನ ಸಂತೋಷ.

ಏನಿದೇನೈ ವಲಲ ನಿನ್ನನ

ದೇನೆಯುದೆಂದಿದೆ ವೈ ಸು

ಮ್ತ್ರಾನದಿಂದಲಿ ನಿಖಿಳಮಲ್ಲರ ಜಯಿಸಿ ಜಯಸಿರಿಯ |

ಮಾನಿನಿಯ ಕೈವಿಡಿದು ಮಲ್ಲರ

ಸಾನುರಾಗವ ಬಳಸಿಕೊಂಡೆ ಸ

ಮಾನನನು ನಾವ್ ಕಾಣೆವೆಂದೆನುತಾಗ ಮನ್ನಿಸಿದ || ೧೦

ಮೆಚ್ಚಿದನು ಭೂಪಾಲ ವಲಲನ

ಹೆಚ್ಚಿ ಕೊಂಡಾಡಿದನು ಮುನಿಯೊಳ

ಗೆಚ್ಚಿ ರಿಸಿದನು ಲೇಸ ಮಾಡಿದೆ ನಿನ್ನ ದೆಸೆಯಿಂದ |

ಕಿಚ್ಚು ನಂದಿದ ತೆರನವೊಲು ಮಾ

ಯುಚ್ಚ ವಕೆ ಮಿಗಿಲಾಯ್ತು ಪೂತುಣಿ

ನಿಚ್ಚ ಟೆದ ಸಾಹಸಿಕ ನೀನೆಂದುಲಿದನಾಮತ್ಸ್ಯ || ೧೧

ಹರದುದೋಲಗ ಮತ್ಸ್ಯಭೂಪತಿ

ಕರೆಸಿ ಚರರನು ಸಭೆಯನೆಂದಿನ

ಪರಿಯ ಮಾಡೆಂದಿತ್ತು ನೇಮವ ಕಂಕನನು ಕಳುಹಿ |

ಮರುತುಜನ ಬೀಡೊಟ್ಟು ಚಿಂತೆಯ

ಪರಿಹರಿಸಿ ಸುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೆದಿದ

ನರಸ ಕೇಳ್ಳ ಪಾಂಡವರ ಸಾಹಸವಿದೀಗಿಂದ || ೧೨

ಸಂದುದವರಜಾ ತವಾಸದ

ಬಂಧನಕೆ ದಿನಮೊಳುಮೆಣಿಯಲು

ವೊಂದುವರುಪವ ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಮಹೀಪಾಲ |

ಅಂದು ಧರ್ಮಜ ಗುಪ್ತವಾಸದ
ಬಂಧನದ ಬೇಗೆಯನು ಹರಿಸಿಯೆ
ಇಂದು ನಮ್ಮನು ಕಾದನೆಂದನು ವಿರನಾರಯಣ || ೧೪

ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಮನೆಯ ಮಲ್ಲರ
ತೋರಕುತ್ತರ ಮುಖಿದನದಟ ಸ
ವಿಾರಸುತನೆಂದನುಕೆ ಯಾಗದೆ ಗೆಲಿದು ಬದುಕಿದರು |
ವಿರನಾರಾಯಣನ ಕರುಣಾ
ವಾರಿಧಿಯ ಕಾಲುವೆಯ ಭಾಗ್ಯದ
ಚಾರುಶಾಲೀವನದ ವಿರರು ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗಿದರು || ೧೫

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಐದನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ವಿಗ್ರಹಕೆ ಸಮತಳಿಸಿ ಕುರುಕುಲ
ದಗ್ರಣಿಯ ಮುಂಕೊಂಡು ದಕ್ಷಿಣ
ಗೋಗ್ರಹಣದಲಿ ಭೀಮ ಹಿಡಿದನು ಕಲಿಸುಶರ್ಮಕನ ||

ದುರ್ಯೋಧನನ ಚರರು ಪಾಂಡವರು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲೆಂದು
ಹೇಳಿದುದು.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರಿ
ಪಾಲ ಕೌರವದೂತರವನಿಯ
ಮೇಲೆ ಹೊಕ್ಕು ಉಸಿದರು ರಿಪುಕುಂತೀಕುಮಾರಕರ ¹ |
ಹೋಲುವೆಯನೊಳಗಾಗಿ ಹಿಡಿಯದೆ ²

¹ ತೊಳಲಾತಲಪಿಸಿ ಕಾಣದೆ ಪಾಂಡುನಂದನರ, ಚ.

² ಹೋಲುವಿಕೆಯುಂ ಹಿಡಿಯಲಾರದೆ, ಚ.

ಕಾಲ ಸವೆಯಲು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನ
ಮೂಲೆಯವರೈತಂದು ಬಿನ್ನೈಸಿದರು ಕುರುಪತಿಗೆ || ೧

ವಿತಳದೊಳು ಹೊಕ್ಕಿ ರಲಿ ಯಮರಾ
ವತಿಯೊಳಗೆ ಮೇಣಿರಲಿ ನಮ್ಮಾ
ಕ್ಷಿತಿಯೊಳಗೆ ಸುಖಹಿಲ್ಲ ರಿಪುಕುಂತೀಕುಮಾರಕರ |
ಮತಿಯ ಹಬ್ಬು ಗೆಯಿಂದ ನಾನಾ
ಗತಿಯೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕು ಹಿಡಿದವು ಭೂ
ಪತಿಯೆ ಕೀಳೆ ನಿರ್ನಾಮವಾದರು ನಿನ್ನ ವೈರಿಗಳು || ೨

ಎನಲು ನಸುನಗೆಯಿಂದ ಮನವಲಿ
ನನಗೆ ಹಗೆಯಿಲ್ಲೆಂದು ದೂತರ
ಮನವೊಲಿದು ಮೆನ್ನಿಸಿದ ನಾಲುಕುಕಡೆಯ ವಾರ್ತೆಗಳ |
ತನತನಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೆಸಗೊಳ
ಲನಿತು ದೂತರೊಳೊಬ್ಬ ನುಡಿದನು
ವಿನಯದಲಿ ಕೀಚಕನ ಹದನನು ರಾಯನಿಡಿದನಲಿ || ೩

ಬಟ್ಟು ದೂತನು ಕೀಚಕಾದಿಗಳ ಸಂಹಾರವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದುದು.

ಬಂದುವಾರ್ತೆಯಲೈ ತ್ರಿಗರ್ತಾ
ನಂದಕರವಿದು ಜೀಯ ಕೀಚಕ
ವೃಂದವನು ಗಂಧರ್ವರಿರುಳ್ಳೆತಂದು ಖಾತಿಯಲಿ |
ಕೊಂದು ಹೋದರು ರಾವಣನ ವಿಧಿ
ಯೆಂದು ಕೀಚಕಗಾಯಿತೆನೆ ಕೇ
ಳ್ಳೊಂದು ನಿಮಿಷ ಮಹೀಶ ಮೌನವ ಹಿಡಿದು ಬೆಹಗಾದ || ೪

ಹೇಳು ಹೇಳೆನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮತ್ಸ್ಯನ
ತೋಳು ಮುಖುದುದೆ ಸುಭಟರೊಳು ಕ
ಟ್ಟುಳು ಕೀಚಕ ಮಡಿದನೇ ಗಂಧರ್ವರಿಹಿದವರೆ |

ಮೇಲಣ್ಣವರಿಗೆ ಮತ್ಸ್ಯರಿಗೆ ಕೈ
ಕಾಲುಮೆಟ್ಟಿನ ತೋಟ ಯೇತಕೆ
ಹೋಲದಿದು ಹುಸಿ ಹೋಗೇನುತ ಮುಖದಿಹುಹಿದನು ಭೂಪ || ೫

ಅಹುದು ಜೇಯವಧರಿಸು ದಿವಿಜರ
ಮಹಿಳ ಯೋಲ್ಯೆಸಿದಳು ಮತ್ಸ್ಯನ
ಮಹಿಳಯನು ಬಚಿಕಾಕೆಯೋಲಗದೊಳಗೆ ಸತಿಯಿರಲು |
ಕುಹಕಿ ಕಂಡಳುಪಿದರೆ ನಾಟ್ಯದ
ಗೃಹಕೆ ಸೂಚನೆಗೊಟ್ಟು ನಿಮಿಷಕೆ
ರಹವೆ ಮಾಡಿದರವರು ಸವರಿದರಖಿಳಕೀಚಕರ || ೬

ಅವನಿಪತಿ ಮೂಗಿನಲಿ ಕರಪ
ಲ್ಲವೆನಿಟ್ಟನು ತಲೆಯ ತೂಗಿದ
ನವಳು ದ್ರೌಪದಿ ಖಳನ ಕೊಂದವ ಭೀಮ ಗಂಧರ್ವ |
ದಿವಿಜಸತಿ ಯೆತ್ತಲು ವಿರಾಟನ
ಭವನದೋಲಗವೆತ್ತಲದು ಪಾಂ
ಡವರ ಕೃತ್ರಿಮತಂತ್ರ ಮೆಚಿಯಿಣಿಗಾಱರವರೆಂದ || ೭

ಪರಿಮಳವೆ ಕದ್ದೋಡುವನಿಲನ
ಹರಿವೆ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಹತ್ತು ವರೆ ಮಧು
ಕರನೆ ಬಲ್ಲದು ಜೇಯ ಬಲ್ಲಿರಿ ನಿಮ್ಮವರ ಪರಿಯ |
ಹರದ ಮಾತಿನ ಹದನು ತಾನಿದು
ಚರರಿಗದು ಗೋಚರಿಸುವುದೆ ಯೆಂ
ದರಸನನು ಕೊಂಡಾಡಿದರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮತಮಗೆ || ೮
ಆಗ ನುತ್ತು ಕೆಲವು ದೂತರು ಬಂದು ಜೀಮೂತನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ
ದುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದುದು.

ದೂತರುಗಳೈತಂದರಾಜೀ
ಮೂತಕೀಚಕರೊಂದೆ ಸಥವೆಂ
ದಾತಗಳು ಬಚ್ಚುಕುಸುರೆ ಕೇಳಿದ ಕೌರವರ ರಾಯ |

ಅದಕ್ಕೆ ಆಪ್ತರನ್ನು ಕರಸಿ ಯೋಚಿಸಿದುದು,
 ಭೀತನಾದನು ಕರಸಿ ಗಂಗಾ
 ಜಾತಮೊದಲಾದಖಿಳಸಚಿವರ
 ನಾತನೆಂದನು ಕೇಳಿ ದೂತರ ಬಿನ್ನಹದ ಹರುಬ || ೯

ಕೇಳಿದರೆ ಜೀಮೂತಮೆಲ್ಲನ
 ಸೀಡಿದಾಕಾರವನು ಕುರುಕುಲ
 ಜಾಲ ಕೇಳ್ವರೆ ಯೆನುತ ಹೇಡಿದ ಮೆಲ್ಲ ಬಿದ್ದುದನು |
 ಲೋಲಪಾಂಡವರಾ ವಿರಾಟನ
 ಆಲಯವನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಗುಪ್ತದ
 ಬಾಚಿಕೆಯೊಳಹರಿದಕೆ ಸೂಚನೆ ಮೆಲ್ಲಕೀಚಕರು || ೧೦

ಕೊಲೆಯ ಮೂಡಲು ಭೀಮನಲ್ಲದೆ
 ಯಿಳಯೊಳಾನುವರಿಲ್ಲ ಸುಭಟರ
 ಬಲುಹು ನೆಣಿಯದು ಕೀಚಕನ ಜೀಮೂತನಿದಿರಿನಲಿ |
 ನಿಲುವರನು ತಾ ಕಾಣೆ ಕೌರವ
 ತಿಲಕ ಭೀಮಾರ್ಜುನರ ಯಿದಿರೊಳು
 ನಿಲುವನಾರ್ಯೆ ಕರಸಿ ಬದುಕುವುದೆಂದನಾಭೀಷ್ಠ || ೧೧

ಬಚಿಕ ಧರಣಿಯ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನೊಳು
 ಮಲೆವ ರಾಯರ ಕಾಣೆ ಕರ್ಣನ
 ಹುಳುಕುಬುದ್ಧಿಯ ಕೇಳಿ ನಿನ್ನಯ ಕುಲವನದ ದಿರು |
 ಬಲುಹ ನೆಚ ದಿರೆಮ್ಮು ದ್ರೋಣನ
 ತಲೆಯ ತಪ್ಪುವನು ಪಾರ್ಥ ಮುಳಿದರೆ
 ಕಳವೆಳಗರೀಕರ್ಣಶಕುನಿಜಯದ್ರಥಾದಿಗಳು || ೧೨

ಕರ್ಣನ ಮಾತಿನಂತೆ ದುಯೆ ಧನನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ
 ಎನಲು ಕರ್ಣನು ಬಚಿಕ ನುಡಿದನು
 ಜನಪತಿಯೆ ಕೇಳನು ಪಾರ್ಥನ
 ನನುವರದಿ ಕೈಕೊಂಬೆನೇ ಗೆಲುವೆನು ತ್ರಿಯಂಬಕನ |

ಎನಲು ಹರುಷಿತನಾಗಿ ಕೌರವ
 ಜನಪ ನುಡಿದನು ಕರ್ಣನಿರೆ ಯಿಾ
 ಬಿನುಗುಪಾಂಡವರೆನಗೆ ಗಹನವೆ ಕರೆಸೆನವರುಗಳ || ೧೩

ವಿದುರನು ಹಿತವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು.

ಕೇಳು ಕೌರವರಾಯ ಪಾಂಡವ
 ರೂಚಗವ ನೀನುಯೆ ಭೀಮನ
 ತೋಳ ಬಲುಹಿಗೆ ನಿಲುವನಾರ್ಯ ದೇವದೈತ್ಯರಲಿ |
 ಬಾಚಕೆಯ ನೀನೋಲ್ಲೆ ಭೀಷ್ಮರು
 ಹೇಟಿದನು ಕೈಕೊಳ್ಳೆ ನೀತಿಯು
 ನೇಳಿದವ ಮಾಡುವನೆ ಜನಪತಿ ಯೆಂದನಾವಿದುರ || 1 ೧೪

ತಾಮಸರ ನುಡಿಗೇಳ ಜಾಜಿನ
 ಸೀಮೆಯೆಂಬುದ ನೆಗಟಿ ಸತ್ಯದ
 ಭೂಮಿಯನು ನೆಣೆ ಕೊಂಡೆ ಮತ್ಸ್ಯನ ಗೋವಿಗಳೆಸದಿರು |
 ಸೋಮಧರನಿದಿರಲ್ಲ ಭೂಪತಿ
 ಭೀಮನೆದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕಂಡವ
 ಕಾಮಿನಿಯ ಮುಡಿಗಿಕ್ಕಿ ಮುಡಿಸುವ ಹೋಗಬೇಡೆಂದ || ೧೫

ಗೋಗ್ರಹಣದ ಯೋಚನೆ.

ಪೌಂಡ್ರಿಯಲ್ಲಿದ ಕೇಳಿ ಬಲ್ಲೆ ನು
 ರೂಢಿಯಲಿ ಸಮಬಳರು ಭೀಮ ಸ
 ಗಾಢದಲಿ ಬಲಭದ್ರಕೀಚಕಶಲ್ಯರೆಂಬವರು |
 ಗೂಢರನು ಗರುವಾಯಿಗೇಡಿಸಿ ಸ
 ಗಾಢಿಕೆಯ ನೆಣೆ ಮೆಣೆಯ ಬೇಹುದು
 ರೂಢಿ ಸಮತಳಿಸಿತ್ತು ಸೇನೆಯ ನೆರಹಬೇಕೆಂದ || ೧೬

1 ಯೆಂದನು ಸಂಜಯನು ಬಚೆಕ, ಖ.

ಅರಿವಿರಾಟನ ಪುರಕೆ ಹಾಯಿದು
 ತುಣಿಸೆಣಿಯ ವಿಡಿಸಿದರೆ ಪಾಂಡವ
 ರಿರರು ಧರ್ಮದ ಮೇರೆ ಮರ್ಯಾದೆಗಳ ಬಲ್ಲವರು |
 ಅರಿಬಲವನಂಘೈಸುವರು ನಾ
 ವೆಣುದುಕೊಂಬೆವು ಬಚೆಕ ವನದಲಿ
 ವರುಷಹದಿಮೂಹಕ್ಕೆ ಕೊಡುವೆವು ಮತ್ತೆ ವೀಳಯವ || ೧೭
 ಅದಕ್ಕೆ ಕರ್ಣಾದಿಗಳ ಅನುಮತಿ.

ಬಳ್ಳಿ ತಿದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟನಯ ನೆ¹
 ಮೈಲ್ಲರ² ಭಿಮತವಹುದು ರಿಪುಗಳ
 ಬುಲ್ಲವಿದ್ಯೆಯನಣಿವುಪಾಯಕೆ ಬೇಣಿ ಮತವಿಲ್ಲ !
 ಅಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರಿಹರು ಸಂಶಯ
 ವಿಲ್ಲ ದೇಶದ ಸೊಂಪು ಸಿರಿ ಮ
 ತ್ತೆಲ್ಲಿಯೂ ಹಿರಿದಿಲ್ಲ ನಿಶ ಯವೆಂದನಾರ್ಕಣ || ೧೮
 ಗುರುವಿಗಭಿಮತವಹೊಡೆ ಕೃಪ ಮುಖ
 ದಿರುಹದಿದೊಡೆ ಭೀಷ್ಮ ಮನದಲಿ
 ಮುಖಿಯದಿದೊಡೆ ಗುರುಕುಮಾರನ ಮತಿಗೆ ಸೇರುವೊಡೆ |
 ವರಶಕುನಿಯಹುದೆಂದೊಡೀಸೋ
 ದರರು ತಪ್ಪಲ್ಲೆಂದರಾದೊಡೆ
 ಅರಸ ನೆಗಟ್ಟು ದೆ ಮಂತ್ರವೆಂದು ಸುಶರ್ಮ ಹೊಗಳಿದನು || ೧೯
 ಮತವಹುದು ತಪ್ಪಲ್ಲ ಪಾಂಡವ
 ಗತಿಯನಣಿವೊಡೆ ಮಾರ್ಗವಿದು ಸ
 ನ್ನತವು ನಿರ್ಮಲನೀತಿಕಾಣು ಮತಿಗೆ ಮನೆಯಹುದು |
 ಅತಿಗಳತವಾಯ್ತವಧಿ ದಿವಸ
 ಸ್ಥಿತಿಗಳ್ಯದಾಣುಗಿ ಬರಲಾ
 ಹ್ಚಿತಿಗೆ ಪಾಂಡವರುತ್ತರಾಯಿಗಳೆಂದನಾಭೀಷ್ಮ || ೨೦

1 ನಿರ್ದೋಷನೀಯ, ಚ. 2 ವೆಲ್ಲರ, ಚ.

ಪರಿಗಣಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಮಾಡಿದ
 ವರುಷ ವಿಧಿಯಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕುಂದುಂ
 ಓರವಣಿಸಿ ಮಾಡುವುದು ನೆಗೆಡೆದ ರಾಜಕಾರಿಯವ |
 ಅಖಿಯಲೇ ಬೇಕಾವ ಪರಿಯಲಿ
 ಅಱಿದೆವಾದರೆ ಯುತ್ತರೋತ್ತರ
 ಧರಣಿ ಕುರಪತಿಗೆಂದರಾದ್ರೋಣಾದಿನಾಯಕರು || ೨೦

ಸೇನೆ ಹೊರಡುವುದಕ್ಕೆ ದುರ್ಯೋಧನನ ಅಪ್ಪಣೆ.
 ಬೀಡು ನಡೆಯಲಿ ಮುಂದೆ ಮತ್ಸ್ಯನ
 ನಾಡೊಳಗೆ ಕಟಕದಲಿ ದೂತರು
 ಕೂಡೆ ಸಾರಲಿ ಕರೆಯಲಕ್ಷ್ಮೋಹಿನಿಯ ನಾಯಕರ |
 ಜೋಡಿಸಲಿ ಗುಡಿಗಟ್ಟೆ¹ ಪೆಂಡೆಯ
 ಗೂಡಿ ಕೊಟ್ಟೆಗೆ ಭಂಡಿ ನೆಣಿಯಲಿ
 ನಾಡ ಬಿಟ್ಟೆಗಳೆಂದು ಕೌರವರಾಯ ನೇಮಿಸಿದ || ೨೧

ಆಗ ಬಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮತ್ತು ಪರಮಣ್ಣು ಲಿಕರ ಸನ್ಮಾನ.
 ಮೇಲೆ ರವಿ ತೋರಿದನು ಮೂಡಣ
 ದೇಶಿಯಿ ಹೊಣವೆಂಟು ಕೌರವ
 ನಾಲಯವೆ ತುಂಬಿದುದು ಭೂಸುರವಿತತಿ ಸಂದಣಿಸಿ |
 ಏಱುಲಕ್ಷತುರಂಗ ಮೌಕ್ತಿಕ
 ಧಾಳ ಮೆಕುಟದ ಕಯ್ಯ ದರ್ಭೆಯ
 ಮೇಲುಗುಲದವರೈದಿದರು ಭೂಪಾಲ ಕೇಳೆಂದ || ೨೨

ಕುರುಕುಲೇಶ್ವರ ಬಂದು ವಿಪ್ರರ
 ಚರಣಕೆಱಗದ ನಿಂದು ಕರಗಳ
 ಸೆಳಗನೊಡ್ಡಿದ ವೇದಮಂತ್ರದ ಪುಣ್ಯದಕ್ಷತೆಯು |

¹ ಗುಡ್ಡೆಡೆ, ಚ.

ಶಿರವ ಬಾಗಿ ಸಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡನು
 ವರಸುಹಸ್ತನು ಧರಣಿದೇವರ
 ಕರವ ತುಂಬಿದ ಹೇಮವಿತ್ತವನಿತ್ತು ವೀಳಯವ || ೨೪

ಎಸೆವ ವಿಪ್ರರ ಕಳುಹಿ ಪೀಠದೊ
 ಳೊಸೆದು ತಾ ಕುಚಿತಾಗ ಕರೆಸಿದ
 ವಸುಮತೀಶರ ಮಕುಟವರ್ಧನಮಂಡಲೀಕರನು |
 ಉಸುರಿ ಕಾರ್ಯ ವೆ ಪಾಂಡುನಂದನ
 ರೆಸಗಿ ಯಿಳಯನು ಸೇಷದಂದದ
 ಹಸನ ನೆನೆದನು ಯೆಂದು ಹೊಣವೆಂಟರಸ ನಡೆತಂದ || ೨೫

ಹರಿದುದೊಲಗ ಮೆಣುದಿವಸ ಗುಡಿ
 ಹೊಣಿಗೆ ಹೊಯ್ದುವು ಸನ್ಮಹೂರ್ತದೊ
 ಳರಸ ಹೊಣವೆಂಟನು ಸುಶರ್ಮಾದಿಗಳ ಗಡಣದಲಿ |
 ಸುರನದೀಸುತಕರ್ಣಕೃಪಗುರು
 ಗುರುಸುತಾದಿಮಹಾಪ್ರಧಾನರು
 ಕರಿತುರಗರಥಪತ್ತಿಯಲಿ ಹೊಣವೆಂಟರೊಗ್ಗಿನೆಲಿ || ೨೬

ಮೋಹರವ ಮೇಳ್ಳಿಸಿದನು ನಿ
 ವಾಹವನು ನಿಶ್ಚಿಸಿದನು ಮ
 ತ್ತೊಹೆಕಾಣು ಮನವ ಸೋದಿಸಿಕೊಂಡು ತುಣುಗೊಂಬ |
 ಸಾಹಸರನಟ್ಟಿದನು ವೈರಿಗ
 ಳಾಹವಕೆ ನೆಲನಗಲದಲಿ ಬಲ
 ಮೋಹಿಸಿತು ನೆರಸಿದನು ಬಹಳಕ್ಷೋಹಿಣೀಬಲವ || ೨೭

ಕರಿಗಳಿಗೆ ಗುಳ ಬೀಸಿದುವು ವರ
 ತುರಗ ಹಲ್ಲಣಿಸಿದುವು ತೇಜಿಯ
 ತರಿಸಿ ರಥವನು ಹೂಡಿ ಕೈದುವ ಸೆಳದು ಕಾಲಾಳು |

ಅರಸನಿದಿರಲಿ ಮೋಹಿದುದು ನೀ
 ಗುರಿಯ ಸಬಳದ ಸಾಲಿನೊಳಗಂ
 ಬರವೆ ಮುಸುಕಿತು ಧರಣಿ ನೆಗ್ಗಿತು ನೆಣೆಮದಕ್ಷೋಣಿ || ೨೮
 ಸೆಳವೆ ಸಿಂಧದ ಕವಿವೆ ಹಿಲಿಯು
 ತಳತ ತೋನುರ ಚಮರಡೊಂಕಣಿ
 ಗಳ ವಿಡಾಯದಲಮಮೆ ಕೆತ್ತುದು ಗಗನಮಾರ್ಗದಲಿ ¹ |
 ಸುಜೆಯಲನಿಲಂಗಿಲ್ಲ ಪಥ ಕೈ
 ದೊಳಸಬಾರದು ರವಿಗೆ ನೆಲನೀ
 ದಟವನಾನುವೊಡರಿದೆನಲು ಜೋಡಿಸಿತು ಕುರುಸೇನೆ || ೨೯

ಬಳಿಕ ದುರ್ಯೋಧನನು ಹೋರಟುದು.

ಆರತಿಯನೆತ್ತಿದರು ಬಚಕು
 ಪ್ಪಾರತಿಯ ಸೂಸಿದರು ಘನಮದ ²
 ವಾರಣದ ಗದ್ದು ಗೆಯೊಳಗೆ ಕುರುರಾಯ ³ ಕುಳ್ಳಿರಲು |
 ಸಾರಿದರು ಭಟ್ಟರು ಕುರುಕ್ಷಿತಿ
 ಧಾರುಣೀಶನ ಬಿರುದು ಮಿಗೆ ಕೈ
 ವಾರಿಸುವ ಜಯರವೆದೊಡನೆ ನಿಸ್ಸಾಳ ಸೂಳವಿಸೆ || ೩೦
 ಹೊಗುದುದಂಬರವವನಿ ನಡುಗಿತು
 ಗಗನಮಂಡಲ ಪರಿವಿಡಿಯ ತಾ
 ರೆಗಳು ಸೂಸಿತು ಸುರಿದುನರುಣಾಂಬುಪಿನ ಧಾರೆಗಳು |
 ದಿಗುವಳಯದಲಿ ಧೂಮಕೇತುಗ
 ಳೊಗೆದುನೆದುಭುತಭೂತಕೋಟಿಗ
 ಳಗಲದಲಿ ಕಾಣಿಸಲು ಹಸ್ತಿನಾಪುರವೆ ಹೊಟವಂಟ || ೩೧
 ರಾಯದಲಿ ನಡೆತಂದುದೊಗ್ಗಿನ
 ನಾಯಕರು ಮೆನ್ನೆಯರು ರಾಜಪ

¹ ವಳ್ಳಿಯೆ, ಚ, ² ರಥ, ಚ,

³ ದೋರಣದ ಮಧ್ಯದಲಿ ಕೌರವರಾಯ, ಚ.

ಸಾಯಿತರು ಸಂರಂಭಸಂವರಣೆಯಲಿ ನಡೆಗೊಳಲು |
 ತಾಯಿ ಮಂಗಳಪ್ಪರಿಸೆ ಜಲನಿಧಿ
 ಬಾಯ ಬಿಡೆ ಗರ್ಜಿಸುವ ನಿಸ್ಸಾ
 ಳಾಯತದ ಸೂಚೊದಗಿದುವು ಪಯಣದ ಏವಾಡಿಯಲಿ ¹ || ೩೦
 ಪಳಹರದ ಪಲ್ಲವದ ಪಸರದ
 ಫಳಯ ಪಟ್ಟಿಯ ತೋಮರದ ಹೊಳ
 ಹೊಳವೆ ಚಮರದ ಸೀಗುರಿಯ ಡೊಂಕಣಿಯ ತಿಂಥಿಣಿಯ |
 ಬೆಳುಗೊಡೆಯ ಝಲ್ಲರಿಯ ಝೂಡಿ
 ಗಳೂಳಗೆ ಗಗನವು ತೀವಿತನೆ ಹೆ
 ಕ್ಕಳಿಸಿ ನಡೆದುದು ಸೇನೆ ಪಯಣದ ಮೇಲೆ ಪಯಣದಲಿ || ೩೩
 ವೊಡವಿ ಜಡಿದುದು ಫಣಿಯ ಹೆಡೆಗಳ
 ಮಡಿದುವಾಶಾದಂತಿಗಳು ತಲೆ
 ಗೊಡಹಿದುವು ಬಲದೊಳಗೆ ಮೊಜಗುವ ಲಗ್ನ ವರೆಗಳಗೆ |
 ಕಡಲು ಮೊಗೆದುದು ರತುನವನು ನೆಲ
 ನೊಡೆಯಲಗ್ನದ ಸೇನೆ ವಹಿಲದಿ
 ನಡೆದು ಬರಲಾಧೂನು ತುಂಬಿತು ರವಿಯ ಮಂಡಲವ || ೩೪
 ಪ್ರಳಯಪಟುಜಲರಾಶಿ ಜಙ್ಘಿದುದೊ
 ತಳತಸಂದಣಿಗಿಲ್ಲ ಕಡೆಗೀ
 ದಚಕೆ ನೂಮಲೆತಾರು ಬದುಕುವರಿಂದ್ರಯಮರೊಳಗೆ |
 ಹುಲುನೈ ಪರಿಗೀಯೊಡ್ಡ ಮುಖವ
 ಗ್ಗಳಕೆ ಯೆಲ್ಲಿಯದೆನುತ ಹೊದರಿನ
 ಕಳಕಳಕೆಯಲಿ ನೂಕಿ ನಡೆದುದು ಫಟ್ಟು ಮೇಳ್ಳಿಸಿ ² || ೩೫

1 ಸೂಚೊದಗಿಪಯಣದ ಮೇಲೆ ಪಯಣದಲಿ, ಚ.

2 ಹುಲುನೈ ಪರಿಗೀಯೊಡ್ಡ ಗಡ ಯಾ

ಬಲುಹು ಹೊದರಿನ ಹೊರಳಿ ಯಾಕಳ

ಕಳಕೆ ಯೇಕೆನೆ ನಡೆದುದು ಕುರಸೇನೆ ಫಟ್ಟಿಸಿ, ಚ.

ಖಳಿಕ ವಿರಾಟನ ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಗೋಪಾಲಕರನ್ನು
ತೊಂದರೆ ಪಡಿಸಿದುದು.

ಕೆಲವು ಪಯಣದೊಳಾವಿರಾಟನ
ನಲನ ಹೊಕ್ಕರು ಮೋಹರವ ನೆಡೆ
ಗಳದು ತೆಗೆದರು ಚೂಣಿಯಲಿ ವಾಜಿಗಳ ಪರುಠವಿಸಿ |
ಕೆಲವು ತುಣುಗಳಗಾಸುಶರ್ಮನ
ಕಳುಹಿದರು ಚತುರಂಗಬಲದಲಿ
ದಟದುವೆ ಹಾಕಿದರು ಗೊಲ್ಲರ ಕೆಡಹುತುರುವಣಿಸಿ || ೨೬

ಎರಡುಮೋಹರವಾಗಿ ತೆಂಕಲು
ಹರಿದು ತುಣುಗಳ ಕಡೆಯಿ ನಾವು
ತ್ತರದಲಾನುವೆವೆನುತ ನೃಪತಿ ತ್ರಿಗರ್ತರನು ಕಳುಹೆ |
ಹುರಿಯೊಡೆದು ಹದಿನಾಳುಸಾವಿರ
ವರಮಹಾರಥರೊಗ್ಗಿನಲಿ ದು
ಧರಸುಶರ್ಮನು ಧಾಳ ಯಿಟ್ಟನು ತೆಂಕದಿಕ್ಕಿನಲಿ || ೨೭

ಅಸಿತಪಕ್ಷಾಪ್ಪಮಿಯ ದಿನ ಸಂ
ಧಿಸಿದೊಡಾಳದ್ದು ದು ವಿರಾಟನ
ಪಶುಸಮೂಹವೆ ಮುತ್ತಿದರು ಗೋಪಾಲಕರ ಕೆಡೆಹಿ |
ಹೊಸಮುಖಕೆ ಸೀವರಿಸಿ ಹೊದ್ದರೆ
ದೇಸೆದೇಸೆಗೆ ಹಿಂಡೊಡೆದು ಹಾಯ್ದುವು
ಮಸಗಿತಂಭಾರವದ ರವುಕುಳ¹ ವಾಯು ನಿಮಿಷದಲಿ || ೨೮

ಎಲೆಲೆ ತುಣುಗಳ ಕೊಂಡರೋ ಹು
ಯ್ಯಲಿಗೆ ಹರಿಸೋ ಸಾಯೆನಗ ದ
ನಿಲವು ಮುಂದಿದೆ ಯೆನುತ ಗೋವರು ಕೈದುಗಳ ಸೆಳದು |

¹ ಕಳಕಳ, ಚ.

ಬಿಲುದುಡುಕಿ ಮಸೆಯಂಬುಗಳ ಬ
 ತ್ತಳಕೆಗಳ ಹೊಡೆಗೆದಣಿ ಒಪಾತು
 ಬರ್ಲವ ಕೆಡೆವೃತ ಬಂದರಾತುಉಗಾಯಿನಾಯಕರು || ೩೯

ಸಿಡಿಲು ಕುಧರವನೆಱಗುವಂತಿರೆ
 ಜಡಿವೆ ಭೇರಿಗಳಳ್ಳಿ ಣಿಯೆ ಕೈ
 ಮಡುಕಿ ತೇಜಿಯ ಕಟ್ಟಿ ನೂಕಿದರಂದು ರಾವೃತರು |
 ಅಡಗುಮಡಿದರು ಬಾಳೆಯಡವಿಯ
 ನಡಸಿ ಗಜ ತುಟಿವಂತೆ ಗೋವರ
 ಕೆಡಹಿ ತತ್ತಳದುಡಿದು ಹೊಕ್ಕು ದು ವಿಗಡಕ್ಕುರುಸೇನೆ || ೪೦

ಆಳು ಸುತ್ತಲು ಕಟ್ಟಿ ತುಱುಗಳ
 ಕೋಳಹಿಡಿದರು ಬೊಬ್ಬಿ ಣಿದು ಗೋ
 ಪಾಲರಾಂತರೆ ಕೆಡೆದರು ಕಡಿಬಂಡಮೆಯವಾಗೆ |
 ಮೇಲೆ ಮೇಲೈತಪ್ಪ ಹೆಬ್ಬು
 ದಾಳುಕುದುರೆಯ ಕಂಡು ನೂಕದು
 ಕಾಳಗವು ತಮಗೆನುತ ತಿರುಗಿತು ಗೋವರುಡಿದವರು || ೪೧

ಮುಸುಕು ಕಂಬಳಿಗೋಲ 1 ಕಲ್ಲಿಯ
 ಬಿಸುಟು ಗಾಯದ ಗೋವರನು ಹೊ
 ತ್ತಸುವ ಕೊರಳಲಿ ಹಿಡಿದು ನಾಲಗೆ ಯೋಣಗಿ ಢಗೆಹೊಯ್ದು |
 ವಿಷಮರಣಭೀತಿಯಲಿ ಕಂದಿದ
 ಮುಸುಡ ತೊದಲಿನ ನುಡಿಯ ಮರಣದ
 ದೆಸೆಯ ಕೈಸನ್ನೆಗಳ ಕಾತಂರೈದಿದರು ಪುರವ || ೪೨

ಗೋಪಾಲಕರು ವಿರಾಟನಿಗೆ ಈ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದುದು.

ಬಸಿವೆ ನೆತ್ತರ ಗೋಪರರಸಂ
 ಗುಸುರಲಾರದೆ ಧೊಪ್ಪನಡೆಗೆಡೆ
 ದಸುವೆ ಕಳದರು ಕೆಲರು ಕೆಲಬರು ಸುತ್ತಲಿಸಿ ಕೊಂಡು 2 |

1 ವಿಸುಪಕಂಬಳಿ ಕೊಂಬು, ಚ.

2 ತನುವ ಸಂತಪಿಸಿ, ಖ.

ಅಸಮೆಬಲವೆದು ಜೀಯ ಗೋವರ
 ಕುಸುರಿದಚ್ಚಿದರು ಹತ್ತುಸಾವಿರ
 ಪಶುಸಮೂಹವ ಹಿಡಿದರೆಂದರು ಮತ್ಸ್ಯಭೂಪತಿಗೆ ¹ || ೪೩

ಕೇಳಿ ಬಿಸುಸುಯ್ದನು ವಿರಾಟನೈ
 ಪಾಲನಿಂದಿನಲಚಿದನೇ ಕ
 ಟ್ಟುಳು ಕೀಚಕನೆಂದು ನೋಡಿದನಂದು ಕೆಲಬಲನ |
 ಆಳು ಗಜಬಜಿಸಿತ್ತು ಹಾಯಿಕು
 ವಿಳಯವನಿಂದೆನೆಗೆ ತನಗೆಂ
 ದೋಲಗದೊಳಬ ರಣೆ ವ.ಸಗಿತು ಕದಡಿತಾಸಾನ || ೪೪

ವಿರಾಟನ ಸೇನೆಯು ಯುದ್ಧ ಕ್ಷೋರ ಬಂದುದು.

ಕೇಳಿ ಸಿಡಿಲೇಚಿಗೆಯಲೆದು ನೈ
 ಪಾಲಕರು ಗಜಬಜಿಸೆ ರಭಸದೊ
 ಳೋಲಗವ ಹೊಣಿವಂಟು ನಡೆದರು ಭಾಷೆಗಳ ಕೊಡುತ |
 ಆಳು ಕೈದುವ ಕೊಂಡು ಕರಿಘಟೆ
 ವೋಳವಿಸಿ ಹಲ್ಲಣಿಸೆ ತೇಜಿಗ
 ಳೋಳಿಯಲಿ ರಥ ಹೂಡಿ ಕವಿದುದು ಮತ್ಸ್ಯಪರಿವಾರ || ೪೫

ಹೊಳಲ ಕಾಹಿಂಗುತ್ತರನ ಬೆಂ
 ಬಳಿಗೆ ಕೆಲಬರನಿರಿಸಿ ಚಾತು
 ಬಲಸಹಿತ ಹೊಣಿವಂಟು ನಡೆದನು ರಾಯನೊಗ್ಗಿನಲಿ |
 ನೆಲೆಯನರಿದ ವಿಕರ್ಮದಲಿ ತ
 ಮ್ನೋಳಗೆ ನೋಡಲು ಕೌರವರು ತುಱು
 ಗಳನು ಹಿಡಿದರೆನುತ್ತ ಧರ್ಮ ಜನನುಜರಿಗೆ ನುಡಿದ || ೪೬

1 ಗೋವರಂಚಿದವರು, ಬ.

ಆಗ ಭೀನಾದಿಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ
ಕೌರವಾಗಮನವೆಂದು ಹೇಳಿದುದು.

ಇವರು ತನ್ನೊಳಗೆಂದರಿದು ನ
ಮೈವರ ಬಲ ತುಱುಗೊಂಡವರು ಕೌ
ರವರು ನಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆಗೋಸುಗ ಬಂದ ಹದನಹುದು |
ಅವಧಿ ತೀರದ ಮುನ್ನ ಕಾಣಿಸಿ
ನಮಗೆ ಮಗುಣಾರಣ್ಯವಾಸವೆ
ನವರು ಕರುಣಿಸ ಬಂದರೆಂದರು ಧರ್ಮಚಾನುಜರು ¹ || ೪೩

ಆಗ ಧರ್ಮರಾಯನ ಯೋಚನೆ.

ಅವಧಿ ತೀರಲಿ ಮೇಣು ಮೂಣಲಿ
ನಮಗೆ ತುಱುಹುದ್ಯುಲನು ಕೇಳಿಯೆ
ಕಿವಿಯೊಳುದಕವ ಕೊಂಡೊಡಾಪಾತಕವನೇಣಿಸುವೊಡೆ |
ಎವಗೆ ನೂಕದು ಸಾಕದಂತಿರ
ಲವರ ಬೆಂಬಳ ವಿಡಿದು ವರಗೋ
ನಿವಹವನು ಮರಳಚುವೆಂದನು ಧರ್ಮನಂದನನು || ೪೪

ಎಂದು ತಮ್ಮಂದಿರು ಸಹಿತ ಯಮ
ನಂದನನು ಕಲಹಾವಲೋಕಾ
ನಂದಜಲಪರಿಬುಳಿತಕೋಮಲಕಾಯನನುವಾಗಿ |
ಅಂದು ಮತ್ಸ್ಯನ ನೇಮದಲಿ ನಡೆ
ತಂದು ರಥವೇಣಿದನು ಪಾರ್ಥನ
ಹಿಂದಕಿರಿಸಿ ವಿರಾಟನೊಡನವನೀಶ ಹೊಣಿವಂಟ || ೪೫

ಬೀಜುಕೊಂಡುದು ನುಡಿದವಧಿ ಯಿ
ನನ್ನೆಳುತನವನು ತೋಱಬೇಹುದು
ಕಾಲವನು ನೂಕಿದೆವು ಮೆಣಿದಿಹುದುಚಿತವೆಲ್ಲೆ ನುತ |

1 ಬಂದರೆಂದನು ಧರ್ಮನಂದನನು, ಚೆ.

ಕಾಳಗಕ್ಕ ನುವಾಗಿ ಪಾರ್ಥನ
ಮೇಲಣಾಹವಕಿರಿಸಿ ತಮ್ಮಯ
ನಾಲುವರು ನಡೆದರು ವಿರಾಟನ ಕೂಡೆ ಬಲವಾಗಿ || ೫೦

ವರವಿರಾಟನ ಸೋದರರು ಸಾ
ವಿರದ ಸಂಖ್ಯೆಯ ರಾಜಪುತ್ರರು
ಕೊರಳುಪದಕದ ಕಾಲತೊತ್ತರಿನ ಮೆಣಿಯಮೌಳಿಗಳ |
ಪರಿಮಳದಕತ್ತುರಿಯ ತಿಲಕದ
ಹೊರೆದಗಂಧದ ತೋರಮುಡುಹಿನ
ಕರದಖಂಡೆಯರಧಟರೈದಿದರಾನೆಕುದುರೆಯಲಿ || ೫೧

ವಿರಾಟನ ಸೇನೆ ಕೌರವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು.

ತೂಳುವರೆಗಳ ಲಗ್ನೆಯಲಿ ಕೆಂ
ಧೂಳಿ ಮಸಗಿ ವಿರಾಟಭೂಪತಿ
ಯಾಳು ಕವಿದರೆ ಕೊಂಡು ಸೈರಿಸಿ ತುಣುವೆ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ |
ಕಾಳಗವೆ ಕೊಟ್ಟರು ಛಡಾಳಿಸಿ
ಸೂಳವಿಸೆ ನಿಸ್ಸಗಳ ದಿಕ್ಕಿನ
ಮೂಲೆ ಬಿರಿಯೆ ವಿರಾಟಬಲ ಹಳ್ಳಚೆದುದು ಪರಬಲವ || ೫೨

ತುರಗ ತುರಗವು ರಥ ರಥಗಳು
ಕರಿ ಕರಿಯ ಗೊಂದಣದ ಮೋಹರ
ಹರಿಗೆ ಹರಿಗೆಯ ಸಬಳದಿಟ್ಟೆಯ ಬಿಗಿದಬಿಲ್ಲುಗಳ |
ಉರುವಣಿಸಿ ರಥ ರಥಗಳನೆ ತ
ತ್ತರಿಸಿ ನಾಯಕನಿಕರ ಬೊಬ್ಬಿ
ಟ್ಟರರೆ ಕವಿ ಕವಿ ಯೆನುತ ಕವಿದುದು ಉಭಯಬಲವೆಂದು ||೫೩
ಬಿಡು ಸುಶರ್ಮಕ ಹೋಗದಿರು ತಲೆ
ಗೊಡುವೊಡಿದಿರಾಗೆನುತ ರಿಪುವಂ
ಗಡಿಗರನು ಮೊದಲಿಸಿ ಜೊಕ್ಕರು ರಾಯರಾಹುತರು |

ತೊಡಚಿದರು ಬಿಲುಗೋಲ ಬಲ್ಲವ
ರೊಡನೆ ತಲೆವರಿಗೆಗಳ ಮೋಹರ
ಜಡಿದು ಖಂಡೆಯಕಾಟಭಟರೊಗ್ಗಾಗಿ ನೂಕಿದರು || ೫೪

ವಿರಾಟನ ಸೇನೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕೌರವರ ಅಪಹಾಸ,
ಫಡ ವಿರಾಟನ ಚುಕ್ಕಿಗಳರವೆ
ಗಡಿಸದಿರಿ ಸಾಯದಿರಿ ಬಿಚ್ಚಿದ
ಹೆಡತಲೆಯ ಹಾವಾದ ಕೀಚಕನಚದನಿನ್ನೇನು |
ಮಿಡುಕಿ ಕಟಕವ ಹೊಕ್ಕು ನರಿ ಹಲು
ಬಿಡುವ ವ್ರೋಲು ವಿರಾಟ ಕೆಟ್ಟನು
ಕಡೆಗೆನುತ ಕೈಹೊಯ್ದು ನಕ್ಕುದು ಕೂಡೆ ಕುರುಸೇನೆ || ೫೫
ವಿರಾಟಸುಶರ್ಮರ ಯುದ್ಧ.

ಕೋಡಕೈಯ್ಯಲಿ ನೂಕಿದರು ಕೈ
ವೂಡಿ ತೇಜಿಯ ಧಟ್ಟು ಚೂಣಿಯ
ಬೀಡಿನಲಿ ತಿವಿದಾಡಿದರು ಕೊಂಕಣಿಗಭಟರೈದಿ 1 |
ಕೂಡೆ ಕೈಕೊಂಡಾಸಂಧೂರೆಗಳು
ಝೂಡಿಯಲಿ ಹೊಯ್ದಾಡಿದರು ಕೆ
ಟ್ಟೊಡಿದರು ಬಿರುದರು ಸುಶರ್ಮನ ಸೇನೆ ಮುಖಿವ್ರೋಡೆದು ||
ಕುದುರೆ ಹೊಕ್ಕುವು ದಂತಿಫಟೆ ತೂ
ಚದುವು ರಥವಾಜಿಗಳು ಸೇನೆಯ
ಹೊದರ ಹೊಯ್ದುವು ಕೂಡೆ ಕಾಲಾಳುಡು ಕಾದಿದರು |
ಎದೆಯ ನೆಟ್ಟುವು ಬಾಣ ಕೆಲಬರ 2
ಬದಿಯೊಡೆದು ಕರುಳೊಕ್ಕು ನೆತ್ತಿಯ 3
ಮಿದುಳ ಸುರಿಯಲು ಸತ್ತರುಬ್ರಿಸಿದುವು ನೊಣಿ ಮಸಗಿ || ೫೬

1 ಡೊಂಕಣಿಯ ಪಟುಭಟರು, ಬಿ.

2 ಕದಡಿ ತು ದಣ ಮೈಯೊಳೊಕ್ಕುವು, ಚ.

3 ಬದಿರಿದಲುಗಳ ಮುಖಿದನೆತ್ತಿಯ, ಚ.

ದಿಂಡುಗಡೆದುದು ದಂತಿಘಟೆ ಕಡಿ
 ಖಂಡವಾದುದು ತುರಗದಟ ಮುಂ
 ಕೊಂಡಿಣಿದು ಕಾಲಾಳು ಕೆಡೆದುದು ತಾರುಘಟ್ಟನಲಿ |
 ತುಂಡಿಸಿತು ರಥವಾಜಿ ಮಿದುಳಿನ
 ದಂಡೆಯಲಿ ರಣಭೂಮಿ ರಕುತದ
 ಗುಂಡಿಗೇಗಳೂಗ್ಗಾ ಯ್ತು ಶಾಕಿನಿಡಾಕಿನೀಜನಕೆ || ೫೮

ಚೂಣಿಯಲಿ ಬಲ ಮುಞ್ಜಿದು ಧೋರೆಗಳ
 ಮೇಲೆ ಬಿದು ದು ಬವರ ಬಚಕೆ
 ಚಾಳುತನದಲಿ ಹೊಕ್ಕು ದವ್ವಾಳಿಸುತ ನಿಜರಥವ |
 ಮೇಲು ದಟ ಕವಿದುದು ಮಹಾರಥ
 ರೇಣುಸಾನಿರ ಮತ್ಸ್ಯರಾಜನ
 ಕಾಳಗಕೆ ತೆಗೆದುದು ತ್ರಿಗರ್ತರ ಸೇನ ಮುಞ್ಜಿವಡೆದು || ೫೯

ಚೂಣಿ ಮುಞ್ಜಿದುದು ಕಲಿವಿರಾಟನು
 ಕೇಣವಿಲ್ಲದೆ ಕಾದಿದನು ಕೈ
 ಗೋಣು ಕುಣಿದಾಡಿದುವು ರಕುತದ ತೆಣಿಸು ಕಡಲೊಳಗೆ |
 ಹೂಣಿಗರು ಕಡಿವಡೆಯೆ ಕದನದ
 ಜಾಣರನು ಮೂದಲಿಸಿ ಬಿರುದಿನ
 ಕೇಣದಲಿ ನಗುತಾಸುಶರ್ಮಕ ಮತ್ತೆ ಕೋಪದಲಿ || ೬೦

ಬಲ ಮುಞ್ಜಿದು ಬರುತಿರಲು ಖಾತಿಯ
 ತಳದು ವೀರಸುಶರ್ಮನಂಬಿನ
 ಮಜೆಯ ಕಣಿಯುತ ರಿಪ್ಪವಿರಾಟನ ರಥವ ತಣಿಬಿದನು |
 ಎಲವೊ ಫಡ ಫಡ ಮತ್ಸ್ಯ ಹುಲುಮುಂ
 ಡಳಕ ನಿನಗೇಕಾಳುತನ ವೆಂ
 ದುಲಿದು ಕೈಕೊಂಡೆಚ್ಚು ಕಾದಿದನಾವಿರಾಟನಲಿ || ೬೧

ಕವಿದು ಹುಯ್ಯಲು ಹರಿಬಕಾಱಿ
 ತಿವಿದು ಮತ್ಸ್ಯನ ಬಲವ ಸೀಱುತ
 ಬವರದಲಿ ಬೆನ್ನೆಟ್ಟಿದನು ರಿಪುನಾಯಕರ ಕೆಡುಹಿ |
 ಅವನಿ ನೆಗಲು ಪಾಯದಱವದ ¹
 ಹವಣಿಸುವರಾರನೆ ² ಸುಶರ್ಮಕ
 ನವಚಿ ಹೊಯ್ದು ವಿರಾಟನೊಡನವಗಡಿಸಿ ಕಾದಿದನು || ೬೦

ವಿರಾಟನನ್ನು ಸುಶರ್ಮನು ಹಿಡಿದುದು.

ಸರಳು ತೀರಲು ಕಿತ್ತು ಸುರಗಿಯ
 ತಿರುಹಿ ತಿವಿದಾಡಿದರು ಮುಖಿದರೆ
 ಪರಿಘದಲಿ ಕಾದಿದರು ಹೊಕ್ಕರು ಹಲಗೆಬಡದಲಿ |
 ಬೆರಸಿ ಹೊಯ್ದಾಡಿದರು ಮತ್ಸ್ಯನ
 ಭರವ ಹೊಗಱುತ ಕಲಿಸುಶರ್ಮಕ
 ನುರುವಣಿಸಿದನು ಘಾಯವೆಡೆದು ವಿರಾಟನನು ಹಿಡಿದ || ೬೧

ಸಿಕ್ಕಿದನು ಧೊರೆಯೊಪ್ಪುಗೊಟ್ಟರು
 ಚುಕ್ಕಿಗಳು ಕೀಚಕನ ನೆಳಲಿರೆ
 ಸಿಕ್ಕಲೀಸುವನೇ ವಿರಾಟನನೆನುತ ಬಲ ಬೆದಣಿ |
 ಉಕ್ಕಿದಾತನ ಹೆಗಲು ಬೇವುದು
 ಮಕ್ಕಳಾಟಕೆಯಾಯ್ತು ತಾವು ಕೈ
 ಯಿಕ್ಕಬೇಕೆಂದೊಡಹಿದರು ಮತ್ಸ್ಯನ ಸಹೋದರರು || ೬೨

ಹೂಣಿ ಹೊಕ್ಕು ವಿರಾಟಕಾಳಗ
 ದಾಣಿ ಕೇಣವ ನಣಿಯದೊಬ್ಬನೆ
 ಚೂಣಿಯಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದನು ಧೊರೆ ಹಿಡಿವೆಡೆದನೆನೆ ಸೇನೆ |
 ಪ್ರಾಣ ಕೊರಳಲಿ ನಿಲಲು ರಣಬಿ
 ನ್ನಾಣಿಗರು ಜವಗುಂದೆ ಭಂಗವ
 ಕಾಣಲಾರದೆ ಧರ್ಮಸುತ ಭೀಮಂಗೆ ತೋಪಿಸಿದ || ೬೩

1 ತನತನಗೆ ಮುಖಿಯೊಡೆದು ಬರುತಿರ, ಖ. 2 ಅವನಿಪತಿ ತಪುಬಲು, ಖ.

ಧರ್ಮರಾಯನು ವಿರಾಟನನ್ನು ಬಿಡಿಸೆಂದು ಭೀಮನಿಗೆ ತಿಳಿದುದು.

ಬಲವನಾಯಕವಾಯ್ತು ಮತ್ಸ್ಯನ
ಕುಲಕೆ ಬಂದುದು ಕೇಡು ಸುಮ್ಮನೆ
ನಿಲುವುದನುಚಿತ ಭೀಮ ಬಿಡಿಸು ವಿರಾಟಭೂಪತಿಯ |
ಗೆಲವು ಪರಬಲಕಾದುದೆನೆ ರಿಪು

ಬಲದವಾನಲನಣ್ಣ ನಾಚೆ ಯ
ತಲೆಯೊಳಾಂತನು ಮುಂದಣಾಲದ ಮರನ ನೋಡಿದನು || ೬೬

ಹೆಮ್ಮೆ ರವನಿದ ಕಿತ್ತು ವೈರಿಸು
ಶರ್ಮಕನ ನೊರಸುವೆನು ಬವರವ
ನೆಮ್ಮಿದರೆ ಮೋಹರವನಣ್ಣವೆನು ಜೀಯ ನೋಡೆನಲು |
ತಮ್ಮೆ ಸೈರಿಸು ಮರನ ಮುಖಿಯದಿ
ರೆಮ್ಮೆ ಮಾತನು ಕೇಳು ಹೊಲ್ಲೆ ಹ
ವೆಮ್ಮೆ ತಾಗದೆ ಮೂಣದೆಂದನು ಧರ್ಮಸುತ ನಗುತ || ೬೭

ಮರನ ಮುಖಿದರೆ ನಮ್ಮೆ ನಳುವನು
ಕುರುಕುಲಾಗ್ರಣಿ ಯಿಯಮಾನುಷ
ಪರಮಕಾಹಸ ಭೀಮಸೇನಂಗಳ್ಲದಿಲ್ಲೆಂದು |
ಅಖಿಕೆಯಹುದೆನೆ ಭೀಮನೆಂದನು
ಕುರುಕುಲಾಗ್ರಣಿ ಸಹಿತಿದೆಲ್ಲವೆ
ನೊರಸಿ ಕಳೆದೊಡೆ ಬಚಕ ನಮಗಾರುಂಟು ಮುನಿವವರು || ೬೮

ಉಗ್ರಕರ್ಮವ ನೆನೆಯ ಬೇಡ ಮೆ
ಹೋಗ್ರದಲಿ ಸಾಧಿಸಿದೆವವಧಿಸೆ
ಮಗ್ರವನು ಸಾಕಿನ್ನು ಬಿಡಿಸು ವಿರಾಟಭೂಪತಿಯ |
ವಿಗ್ರಹವ ಜಯಿಸೆನಲು ರಿಪುಕುಲ
ದಗ್ರಿಯನು ಬೀಡೊಂಡು ವಿಲಯಮೆ
ಹೋಗ್ರಸನ್ನಿ ಭನರೆದನಿಭಹಯರಥಪದಾತಿಗಳ || ೬೯

ಸರಳ ಸಾವಿರದೊಂಟುಸಾವಿರ
 ತುರಗವನು ಸೀಟದನು ಕರಿಗಳ
 ನೆರವಿಯೊನೂಂಟು ಮುಜಿದನು ತೇರುಸಾವಿರವ |
 ಅರಿಪದಾತಿಯ ಲಕ್ಷ್ಯಸಂಖ್ಯೆಯ
 ನೊರಸಿದನು ಬೆಂಬತ್ತಿ ಬಿಡು ಬಿಡು
 ಧೋರವಿರಾಟನನನುತ ಹಿಡಿದನು ಕಲಿಸುಶರ್ಮಕನ || ೨೦

ಎಲವೆಲವೊ ಕಲಿ ವೆಲಲ ನಮ್ಮನು
 ಸಲಹಿದವನಲ್ಲಾ ವಿರಾಟನು
 ಸಿಲುಕಿದನು ದಾತಾರನವಸರಕೊದಗಬೇಡುದೆನೆ |
 ಉಲಿದು ಕೈಕೊಂಡಟ್ಟಿದನು ರಿಪು
 ಬಲವ ತತ್ತಳುದುಚಿಯೆ ಕವಡಿಕೆ
 ಯೋಳಗೆ ಕಲುಬಿದ್ದಂತೆ ಕೆದಕಿತು ವೈರಿಪಾಯಿದು || ೨೧

ಪಶುವ ಬಿಡು ಬಿಡು ಮಾರಿ ಕಂಳಿದ
 ಮಸಕವಾಯಿತು ವಿರಾಟಭೂಪನ
 ಗಸಣಿ ಬೇಡನುತ ಸುಶರ್ಮಕ ತಿರುಹಿದನು ರಥವ |
 ಅಸಮರಣದಲಿ ಭಟರು ಕೈದುವೆ
 ಬಿಸುಟು ಬದುಕುವ ಶಿರವೆ ತಡೆವ್ರತ
 ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಜಾಳಿಸಿತು ಗೆಲಿದನು ಭೀಮನಾಹವೆವ || ೨೨

ಆಗ ವಿರಾಟನ ಸಂತೋಷವಚನಗಳು.

ವೆಲಲ ಮೆಚ್ಚಿ ದೆನ್ನೆ ಮಹಾದೇ
 ವೆಲಘುಭುಜಬಲ ನನ್ನ ಬಿಡಿಸಿದೆ
 ಸಿಲಕಿದೆನ್ನು ಹಗೆಗೆಂದು ಬೋಳೈಸಿದನು ಮತ್ಸ್ಯನೃಪ |
 ಬಚಕ ಯಮನಂದನನು ಬಿಡಿಸಿದ
 ಕಲಿಸುಶರ್ಮನನಿರುಳು ಕಾಳಗ
 ದೊಳಗೆ ತುಳು ಮರಳದುವು ಗೆಲಿದರು ಪಾಂಡುನಂದನರು ||೨೩

ನೀವೆ ಯರಸುಗಳಂದು ನಿಮ್ಮಯ
 ಸೇವೆಯಲಿ ತಾನಿಹೆನು ನಾಲ್ವರಿ
 ದಾವದೇಶದ ವೀರರೋ ಕಂಕಾದಿಭಟರೆನುತ |
 ಆವಿರಾಟನು ನುಡಿಯೆ ಸನ್ಮಾ
 ನಾವಲಂಬಕೆ ತುಷ್ಠನಾದೆನು
 ಭಾವಿಪೊಡೆ ಧರೆಯೆಮ್ಮದೆಂದನು ಧರ್ಮನಂದನನು || ೨೪
 ಮಾನಭಂಗದ ಮೇಲೆ ಕೌರವ
 ಸೇನೆ ಸರಿಯೆ ಸುಶರ್ಮ ಕಡು ದು
 ವ್ಯಾನದಲಿ ತಲೆಮುಸುಕಿನಲಿ ತಿರುಗಿದನು ಪಾಳಯಕೆ |
 ಭಾನು ಭುವನದ ನಯನಮುದ್ರಾ
 ಮಾನಮುದ್ರೆಯ ಮುಖಿಯಲುತ್ತರ
 ಹೋಣಿಯಲಿ ಗೋಗ್ರಹಣವನು ಮಾಡಿದನು ಕುರುರಾಯ || ೨೫
 ಏನಿದೇನು ಸುಶರ್ಮ ನಿನ್ನೆಯ
 ನೀನಿದೆತ್ತಲು ಹೋದೆ ನಿನ್ನೆಯ
 ಸೇನೆ ಗಜಹಯವೆತ್ತ ಹೋದುವು ರಥವದೇನಾಯ್ತು |
 ಹೀನಕಳಯಾಯ್ತೆನುತಲಾವರ
 ಭಾನುಮತಿ ನೆಚಿ ನುಡಿಯೆ ಜೀಯವ
 ಧಾನ ಬಿನ್ನಹ ನುಡಿಯನಿಂನವೆಧರಿಸಿ ಕೇಳಂದ || ೨೬
 ಶತ್ರುವನು ನೆಚಿ ಗೆಲಿದು ಕಾಲನ
 ಪುತ್ರನಾಣಿ ಯೊಳೊಂದು ಪರಬ
 ಲ ಮೃತ್ಯು ಪವನಜ ತುಣುವ ಮರಳಿಸಿ ಮತ್ಸ್ಯಸೃಪಸಹಿತ |
 ಪೊತ್ತಹರುಷದ ಸಂಭ್ರಮದಿ ಪುರ
 ಕುತ್ತರೋತ್ತರದಿಂದಲೈದೆ ನ್ಯ
 ಪೊತ್ತಮನು ನೆನಯುತ್ತಲಿದನು ವೀರನಾರಣನ || ೨೭

ಐದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಆರನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ವೈರಿಭಟಿಸಂವರ್ತನೂತನ
ಭೈರವನು ಕಲಿಪಾರ್ಥ ಸಮರೋ
ದಾರಸಾರಥಿಯಾದನಂದು ವಿರಾಟನಂದನಗೆ ||

ಕೌರವರ ಸೇನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದ ಕ್ರಮ.

ಕೇಳು ಜನವೇಜಯ ಸುಯೋಧನ
ನಾಳು ಮುತ್ತಿತು ತುಣುಗಳನು ಮೇ
ಲಾಳು ಕವಿದುದು ಭೀಷ್ಮ ಕರ್ಣದ್ರೋಣವೊದಲಾಗಿ |
ಕೋಲಸೂಟಿಯ ಸರಿವಣಿಗೆ ಗೋ
ಪಾಲಪಡೆ ಮುಗ್ಗಿದುದು ಗೋವರ
ಸಾಲ ಹೊಯ್ದರು ಕರ್ಣ ದುಶ್ಯಾಸನಜಯದ್ರಥರು || ೧

ಹೇಣಿ ತುಣುಗಳ ಕಾಹಿನವರುರು
ವಣಿಸಿ ಕೆಡಹಿತು ಬಡಬವೆಹ್ನಿಯ
ಕೇಣಕಿದುದಕದ ಬೀಡು ಕವಿನಂದದಲಿ ಬಿಲ್ವದೇಗದು |
ಮಣಿಮಕುಟವರ್ಧನರ ಸಮರಾಂ
ಗಣದೊಳಗೆ ಗೋಪಾಲಕರು ರಿಂ
ಗಣಗುಣಿದು ತೆಗೆದಿಸುತ ಬಂದರು ಮರಣಲಂಕಟರು || ೨

ರಾಯಚೂಣಿಯ ಚಾತುರಂಗದ
ನಾಯಕರು ಮೇಳೈಸಿ ಸಮರೋ
ಪಾಯದಲಿ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ಕವಿದರು ಕೋಡಕೈಗಳಲಿ |

ಸಾಯಲಸದ ಗೋವರನು ಕ¹
 ಯ್ಯಾಯತಿಕೆ ಪೂರೈಸೆ ಕೊಂದರೆ²
 ಮೊಯವಾದುದು ಹರಿಬಕಾಪುಟ ಸೇನೆ ರಣದೊಳಗೆ || ೩

ಮೇಲುದುಡಿದಿರಾಗಿ ತುಣುವರಿ
 ಗಾಳಗದೊಳೊಡೆ ಮುಗಿ ಗೋಪರು
 ಧೂಳಿಗೋಟೆಯ ಕೊಂಡರಮರರ ರಾಜಧಾನಿಯನು |
 ಸಾಲೊಡೆದು ಕೆಟ್ಟೊಡಿದರು ಗೋ
 ಪಾಲನೊಬ್ಬನ ಹಿಡಿದು ಮೂಗಿನ
 ಮೇಲೆ ಸುಣ್ಣವೆ ಬರೆದು ಬಿಟ್ಟರು ಹಗೆಯ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ || ೪

ವಿರಾಟನ ಸೇನೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದುದು.

ಗರುವೆ ಗೋವರು ಹರಿದು ಸಂ
 ಗರದಿ ಕೆಡೆದರು ರಾಯಮೋಹರ
 ತೆರಳಿಕೆಯ ತುಣುಗಳನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿದರು ಕಾಳಗಕ್ಕೆ |
 ಬಿರುದರಾರುಂಟವರ ಕಳುಹೆನೆ
 ಕರದ ಬಿಲ್ಲನ ಬಿಸುಟು ಬದುಕಿದ
 ಶಿರವೆ ತಡೆವುತ ಗೋವನೊಬ್ಬನು ಪುರಕೆ ನಡೆತಂದ || ೫

ಗಣನೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನ ಸಮರಾಂ
 ಗಣದ ಭಾರಣೆ ನೂಕಿತೆಲವೋ
 ರಣದ ವಾರ್ತೆಯದೇನೆನುತ ಜನವೆಲ್ಲ ಗುಜಗುಜಿಸೆ |
 ರಣವು ಕಿಚ್ಚಿದಲೆ ನುತ ಢಗೆ ಸಂ
 ದಣಿಸಲವನೈತಂದು ಮೇಳದ
 ಗಣಿಕೆಯರ ಮಧ್ಯದಲಿ ಮೆಣೆದಿರೆ ಕಂಡನುತ್ತರನ || ೬

ದೂತನು ಬಂದು ಪರಾಜಯವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದುದು.
 ಬೆಗಡುಮುಸುಕಿದ ಭೀತಿಕೆಚಿ ದ
 ಢಗೆಯದೊಯ್ಯೊಳ್ಳಗಳ ತುದಿನಾ

¹ ಕೈ, ಚ,   ² ಗಾಯದ ಸುತನೆ ಸಣ್ಣಿಯುಕೊಂಡರು, ಚ.

ಲಗೆಯ ತೊದಲಿನನುಡಿಯ ಬೆರಗಿನ ¹ ಬರತತಾಳಗೆಯ |
 ಅಗಿವೆಹುಯ್ಯಲುಗಾಱನೊಡ್ಡೋ
 ಲಗಕೆ ಬಂದನು ನೃ ಪವಿರಾಟನ
 ಮಗನ ಕಾಲಿಂಗೇಱಗಿದನು ದೂ ಋದನು ಕಳಕಳವ || ೭

ಏಳು ಮೆನ್ನೆ ಯಗಂಡನಾಗು ನೃ
 ಪಾಲ ಕೌರವರಾಯ ತುಱುಗಳ
 ಕೋಳವಿಡಿದನು ಸೇನೆ ಬಂದುದು ಧರಣಿಯಗಲದಲಿ |
 ಧಾಳಿ ಬರುತಿದೆ ಕರೆಸಿಕೋ ನಿ
 ನ್ನಾಳು ಕುದುರೆಯ ರಾಣಿವಾಸದ
 ಗೊಳಯವ ತೆಗಿಸೆಂದು ನುಡಿದನು ಬಿನ್ನ ಹದ ಹರುವೆ ² || ೮

ಏನೆಲವೊ ತುದಿಮೂಗಿನಲಿ ಬೆಳು
 ಪೇನು ಢಗೆ ಹೊಯ್ಪೋಕೆ ಬಂದೆ ಯಿ
 ದೇನು ನಿನ್ನಿನ ರಣವನೈಯ್ಯನು ಗೆಲಿದುದೇನಾಯ್ತು |
 ಏನು ಭಯ ಬೇಡೆನ್ನ ಕಲಹನಿ
 ಧಾನವಾರ್ತೆಯದೇನೆನಲು ಕುರು
 ಸೇನೆ ಬಂದುದು ತುಱುವ ಹಿಡಿದರು ಬಡಗದಿಕ್ಕಿನಲಿ || ೯

ರಾಯ ತಾ ನೈತಂದನಾತನ
 ನಾಯಕರು ಗುರುತನುಜಗುರುಗಾಂ
 ಗೇಯಶಕುನಿಕಳಿಂಗಕರ್ಣಜಯದ್ರಥಾದಿಗಳು |
 ಜೀಯ ಬಿನ್ನ ಹ ದಆದ ಘನತೆಗೆ
 ತಾಯಿ ಗಡ ವೊಕ್ಕು ಡಿತವೋಹರ
 ದಾಯತವ ತಾನೆತ್ತ ಬಲ್ಲೆನು ಹೊಕ್ಕು ಹೊಗುಱುವೊಡೆ || ೧೦

ಎತ್ತ ದೂವಾಳಿಸುವೊಡಾಲಿಗ
 ಳತ್ತಲಾಸಯ ತಟ್ಟು ಕಾಲಾ
 ಳೊತ್ತರದ ರಥವಾಜಿರೂಢಿಯ ರಾಯರಾವೃತರು |

1 ಬಿರುಬಿನ, ಖ.

2 ಬಿರುವ, ಚ.

ಸುತ್ತ ಬಳಸಿಹುದೆತ್ತ ಸೇನೆ ಮನಹರಿ
 ವತ್ತ ಮೋಹರವಲ್ಲದನ್ಯವೆ
 ಮತ್ತೆಕಾಣೆನು ಜೀಯ ಹದನಿದು ವೈರಿವಾಹಿನಿಯ || ೧೦

ಬಡ್ಡಿ ದರೋ ಪಡಿಸಲನನವನಿಯ
 ದಡ್ಡಿಯೋ ಹೇಚೆನಲು ಝಲ್ಲರಿ
 ಯೊಡ್ಡ ತಳತುದು ಚಮರಸೀಗುರಿಗಳ ಪತಾಕೆಯಲಿ |
 ಅಡ್ಡಹಾಯ್ತಿ ನಕಿರಣ ಪವನನ
 ಋಷತನಕಾಳಾಯು 1 ಕೌರವ
 ನೊಡ್ಡನಭಿವರ್ಣಿಸುವೊಡಖಿಯೆನು ಜೀಯ ಕೇಳಂದ || ೧೧

ತಳತಮಿಂಚಿನ ಬಳಗ ಮೊಳಗಿನ
 ವಳಯ ದಿನಮಣಿಯುದಯವೆಹ್ನಿಯು
 ಬೆಳ ಸಮುದ್ರದ ಘುಳುಘುಳುಧ್ವನಿಯಲ್ಲದೊಡ್ಡಿಲ್ಲ |
 ತಿಳಿವು ಸಮನಿಪುದೆನಗೆ ಪ್ರಳಯದ
 ಜಲಧಿಯಲಿ ಗೋಪಾಲಬಲ ಹರಿ
 ದಳದು ಹಿಡಿದರು ಸೆಜೆಯನಮರಾವತಿಯ ಸೂಳಯರ || ೧೨

ಬಳಗೆ ನೀ ಕಾದುವೊಡೆ ದುರ್ಗವೆ
 ಬಲಿಸು ಬವರವೆ ಹಿಂದುಗಳಯದೆ
 ಕಲಿತನದ ಮನವುಳ್ಳೂ ಡೀಗಳ ನಡೆಯಬೇಹುದೆನೆ |
 ಕೆಲಬಲನ ನೋಡಿದನು ಮಿಸೆಯು
 ನಲುಗಿದನು ತನ್ನಿ ದಿರಮೇಳದ
 ಲಲನೆಯರ ಮೊಗ ನೋಡುತುತ್ತರ ನಗುತನಿಂತೆಂದ || ೧೩

ಉತ್ತರನ ಪುರುಷವಚನಗಳು.

ನೂಕು ಕುನ್ನಿಯನಾಹವದ ಭೀ
 ತಾಕುಲನ ತಾನೀಗ ಹೆಂಡಿರ
 ಸಾಕಿ ಬದುಕುವೆ ಲವಲವಿಕೆಯಲಿ ಜಾಣಿ ಬಂದೀಗ |

1 ನಗೆಯಾಯ್ತು

ಕಾಕ ಬಳಸುವನಿವನು ನಾನು
 ದ್ರೋಕಿಸಲು ಸಮರದಲಿ ನಿಲುವರೆ
 ನಾಕದವರಿಗೆ ನೂಕದೆಂದನು ಸತಿಯರಿದಿರಿನಲಿ ||

೧೫

ಆಗೆ ಕೆಲವರು ಉತ್ತರನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದುದು.

ಎನಿತು ಬಲ ಘನವಾದೊಡೇನದು
 ನಿನಗೆ ಗಹನವೆ ಜೀಯ ಜಗದಲಿ
 ದಿನಪನಿದಿರಲಿ ದಿಟ್ಟತನವೇ ತಮದ ಗಾವಳಿಗೆ |
 ಬಿನುಗುರಾಯರ ಬಿಂಕ ಗೋವರ
 ಮೊನೆಗೆ ಮೆಜಿದೊಡೆ ಸಾಕು ನಂದಿರು
 ಜನಪ ತೋಜಿಸು ಕೈಗುಣವೆ ಕೌರವನ ಧಟ್ಟನಲಿ ||

೧೬

ಎಂದೊಡುಬ ರಿಸಿದನು ತಾ ಕಲಿ
 ಯೆಂದು ಬಗೆದನು ವಿಸಾಸೆಯನು ಬೆರ
 ಳಿಂದ ತಿರುಹುತ ಮುಗುಳುನಗೆಹರುಷದಲಿ ಮೈಮೆಜಿದ |
 ಸಂದಣಿಸೆ ರೋಮಾಂಚ ಕೆಲಬಲ
 ದಿಂದುಮುಖಿಯರ ನೋಡಿದನು ನೆಲ
 ವಿಂದ ನುಡಿದನು ತನ್ನ ಪೂರುಷ¹ ತನದ ಪರಿಣತಿಯ ||

೧೭

ಉತ್ತರನು ತನ್ನನ್ನು ಹೂಗಳಿಕೊಂಡುದು.

ಅಹುದಹುದು ತಪ್ಪಿನು ಜಾಜಿನ
 ಕುಹಕದಲಿ ಪಾಂಡವರ ಸೋಲಿಸಿ
 ಮಹಿಯ ಕೊಂಡಂತೆನ್ನ ಕೆಣಕಿದನೇ ಸುಯೋಧನನು |
 ಸಹಸದಿಂದವೆ ತುಣುವ ಮರಳಚಿ
 ತಹೆನು ಬಚೆಕಾಕೌರವನ ನಿ
 ವಹಿಸಲೀವೆನೆ ಸೂಜಿಗೊಂಬೆನು ಹಸ್ತಿ ನಾಪುರವೆ ||

೧೮

¹ ಪಾರುಷ, ಕ. ಖ. ಚ.

ಹಿಡಿದು ರಾಜ್ಯವೆ ಕೊಂಡು ಹೆಂಗುಸ
 ಬಡಿದು ಪಾಂಡವರಾಯರನು ಹೊಣ
 ವಡಿಸಿ ಕೊಬ್ಬಿದ ಭುಜಬಲವನ್ನೊಡನೆ ತೋಣಿದನೆ |
 ಬಡಯುಧಿಷ್ಠಿರನೆಂದು ಬಗೆದನೆ
 ಕಡುಗಿದರೆ ಕೌರವನ ಕೀರ್ತಿಯ
 ತೊಡವೆನಣ್ಣೆಯೆನಲಾಯೆನುತ ಸುಕುಮಾರ ಖತಿಗೊಂಡ | ೧೯

ತನಗೆ ಬಡಪಾಂಡವರ ತಣುಬಿದ
 ಮನದ ಗರ್ವದ ಕೊಬ್ಬು ಕಾಲನ
 ಮನೆಯನಾಳ್ವಪ್ರದಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತನ್ನ ವೈರವನು |
 ನೆನೆವನೇ ದುರ್ಯೋಧನಗೆ ಮೇ
 ದಿನಿಯ ರುಣ ತೀರಿದುದು ಮೆಚ್ಚು ಭಾ
 ಪೆನುತ ಸತಿಯರ ಮುಂದೆ ಭಾಷೆಯ ನುಡಿದ ಸುಕುಮಾರ ¹ || ೨೦

ವನಿತೆಯರ ಸಭೆಯಲಿ ಸಗಾಡದ
 ದಿನಪ ತೇಜದ ಶೌರ್ಯದರ್ಪವೆ
 ಜಿನುಗಿದನು ತನ್ನಳವನರಿಯದೆ ರಾಜಭವನದಲಿ |
 ತನತನಗೆ ಕಾಮಿನಿಯರಹುದೆನೆ
 ಜನಪನುತ್ತರರಾಯ ಗರ್ಜಿಸಿ
 ಕನಲಿದನು ಕೌರವನ ಬೈದೆಡಗಾಲ ತೊಡರುಲಿಯೆ || ೨೧

ಏನ ನೆನೆದನೊ ಬಂದು ಕೆಟ್ಟನು
 ಭೂನರೇಂದ್ರರೊಳೆನ್ನ ತೋಳಿನ
 ನೂನಬಲವನು ಕೇಳಿದಳಿಯನೆ ಪರಬಲಾಂತಕನ |

1 ನೆನೆದು ದುರ್ಯೋಧನನು ತಾ ಮೇ

ದಿನಿಯನಾಳ್ವರೆ ಹಾ ಮಹಾದೇ

ಫೆನುತಲುತ್ತರಬಿರಿದನುಡಿದನು ಹೆಂಗಳೆದಿರನಲಿ, ಚ.

ತಾನು ಬಂದು ವಿಹಾರದಲಿ ಭುವ
 ನಾನುರಂಜಕನಾಗಿ ತಿರುಗಿದೊ
 ಡೇನು ತನಗಿಲ್ಲೆಂದು ಕಮಲಾನನೆಯರೊಳು ನುಡಿದ || ೧೦೦
 ಜವನ ವಿಸಾಸೆಯ ಮುಖದನೋ ಭೈ
 ರವನ ದಾಡೆಯನಲುಗಿದನೊ ಮೈ
 ತ್ಯುವಿನ ಮೇಲುದ ಸೆಳದನೊ ಕೇಸರಿಯ ಕೇಣಕಿದನೊ |
 ಬವರವನು ತೊಡಗಿದನಲಾ ಕೌ
 ರವನಕಟ ಮರುಳಾದನೆಂದಾ
 ಯುವತಿಯರ ಮೊಗ ನೋಡುತುತ್ತರ ಬಜಿದೆ ಕೆದಕಿದನು ||
 ಆರೊಡನೆ ಕಾದುವೆನು ಕೆಲಬರು
 ಹಾರುವರು ಕೆಲರಂತಕನ ನೆರೆ
 ಯೂರವರು ಕೆಲರಧಮಕುಲದಲಿ ಜನಿಸಿ ಬಂದವರು |
 ವೀರರೆಂಬವರಿವರು ಮೇಲಿ
 ನ್ನಾರ ಹೆಸರುಂಟವರೊಳಂದು ಕು
 ಮಾರ ನೊಣಗೊಬ್ಬನಲಿ ನುಡಿದನು ಹೆಂಗಳದಿನಲಿ || ೧೦೪
 ಅಣಿಯನೇ ಗಾಂಗೆಯನನು ತಾ
 ನಜಿಯದವನೇ ದ್ರೋಣ ಕುಲದಲಿ
 ಕೊಱತೆಯಾಗಿಹ ಕರ್ಣನೆಂಬುವನೆನಗೆ ಸರಿಯಹನೆ
 ಬಜಿಯ ಬಯಲಾಡಂಬರದಿ ತುಱು
 ಸೆಜಿಯ ಹಿಡಿದರೆ ತಮ್ಮೆ ಹೆಂಡಿರ
 ಸೆಜಿಯ ತಾರದೆ ಮಾಣೆನೆಂದುತ್ತರನು ಗರ್ಜಿಸಿದ ¹ || ೧೦೫
 ಪೊಡವಿಸತಿಗಳು ಬಂದು ತುಱುಗಳ
 ಹಿಡಿವರೇ ಲೋಕದಲಿ ಯಧಮರ
 ಬಡಮನದ ಮನ್ನೆಯರ ಮೈಸಿರಿ ಕೌರವನೊಳಾಯ್ತು |

1 ಮಾಣ್ಣೆನೆಂದನು ನಾರಿಯರ ಮುಂದೆ, ಚ.

ಕಡೆಗೆ ದುರ್ಯಶ ವುಚಿವುದಲ್ಲದೆ
 ಬಿಡುವಿನೇ ಗೋಧನವನನ್ನೊಳ್ಳು -
 ತುಡುಕಿ ಬದುಕುವನಾವನಂದನು ಖಂಡೆಯವ ಜಡಿದು || ೨೬

ಬಲವ ಮುಖವೆನು ಹಸ್ತಿನಾಪುರ
 ದೊಳಗೆ ಠಾಣಾಂತರವನಿಕ್ಕುವೆ
 ತೋಲಗಿಸುವೆ ಕೌರವನ ಸೇನೆಯ ಧೂಳಿಪಟಮಾಡಿ |
 ಗೆಲವ ತಹನೆಂದುತ್ತರನು ಕೋ
 ಮಲೆಯರಿದಿರಲಿ ಬಾಯೆ ಬಂದುದ
 ಗಳಹುತಿದನು ಬೇಕು ಬೇಡೆಂಬವರ ನಾಕಾಣೆ || ೨೭

ಪರರು ನಿಜಸಾಹಸವ ಹೋಗಬೆದೊ
 ಡಿರದೆ ಲಜೆ ಸಬೇಕು ತನ್ನಯ
 ಹಿರಿದು ಪೂರುಷ¹ ತನವ ತಾನಾಡಿದರೆ ಫಲವೇನು |
 ಇರವಿದನೆ ಗಡಗಹಿಸಿ ಮನದಲಿ
 ತರಳಯರು ನಗಲಾವಿರಾಟನ
 ವರಕುವಾರಕನಿರದೆ ನುಡಿದನು ಹೆಂಗಳದಿರಿಸಲಿ || ೨೮

ಆಗ ಉತ್ತರನು ಸಾರಥಿಯಿಲ್ಲದಾದಕೆ ಚಿಂತಮಾಡಿದುದು.

ನುಡಿದು ಫಲವೇನಿನ್ನು ಸಾರಥಿ
 ಮಡಿದ ನಿನ್ನಿನ ಬವರದಲಿ ನಾ
 ನುಡುಕನಾದೆನು ಶಿವ ಶಿವಾ ಯಿಂದೆನ್ನ ಕೈಮನಕೆ |
 ಗಡಣಿಸುವ ಸಾರಥಿಯನೊಬ್ಬನ
 ಪಡೆದನಾದರೆ ಕೌರವೇಂದ್ರನ
 ಪಡೆಗೆ ಹಬ್ಬವೆ ಮಾಡುವನು ತೋಱುವೆನು ಕೈಗುಣವೆ || ೨೯

¹ ಪೂರುಷ, ಕ. ಖ. ಚ.

ಸಾರಥಿಯ ಶಿವ ಕೊಟ್ಟನಾದರೆ
 ಮಾರಿಗುಬ್ಬ ಸವಾಗದಂತಕ
 ನೂರು ತುಂಬದೆ ಹಬ್ಬವಾಗದೆ ರಣಪಿಶಾಚರಿಗೆ |
 ದೋರೆಗರುಳಲಿ ಶಾಕಿನಿಯರೊಡ
 ಲೇರು ತುಂಬದೆ ಡೊಳ್ಳು ನೂಕದೆ
 ಭೂತಭೇತಾಳರಿಗೆ ಹೋಹುದೆ ಬಚ್ಚಿದೆ ರಣವೆಂದ || ೩೦

ವಳಹರನ ಮೇಳವಿಸಿ ಬಿರುದಿನ
 ಬಳಯ ಚವರಿಯ ಬೀಸಿ ಮಲೆತರ
 ತಲೆಯ ಶೂಲದೊಳ್ಳೊತ್ತಿ ತೇಜಿಗಳ ತಿರುಹಿ ¹ |
 ಕಲಿತನದ ಭಟನೀಗ ನಿಲುವ
 ಗ್ಗಳದ ಸೂತನ ತಂದು ಕೊಟ್ಟರೆ
 ಗೆಲುವೆನೆಂದನು ರಣವ ಸರಸಿಜವದನೆಯರ ಮುಂದೆ || ೩೧

ಆಗ ಅರ್ಜುನನು ತಾನು ಸಾರಥಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದುದು.

ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದನು ಪಾರ್ಥನೀತನ
 ಬಾಲಭಾಷೆಗಳಲ್ಲವನು ಪಾಂ
 ಚಾಲೆಗೆಕ್ಕುಟ ನುಡಿದನಾವಿನ್ನಿ ಹುದು ಮತವಲ್ಲ |
 ಕಾಲ ತುಂಬಿತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ
 ಮೇಲೆ ನಿಲುಕಲು ಬೇಕು ಕೌರವ
 ರಾಳು ನಮಗೋಸುಗವೆ ಬಂದುದು ಕಾಂತೆ ಕೇಳೆಂದ || ೩೨

ನರನ ಸಾರಥಿಯೆಂದು ನೀನು
 ತ್ತರೆಗೆ ಸೂಚಿಸು ನನ್ನ ನೀಗಲೆ
 ಕರೆಸೆನಲು ಕೈಕೊಂಪು ದ್ರೌಪದಿ ಬಂದಳೊಲವಿನಲಿ |

¹ ಶೂಲದ ಸಿಂಧವೆತ್ತಿಸಿ ನೀಗುರಿಯ ಬಿಗಿಸಿ, ಖ.

ಈ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ದ್ರೌಪದಿಯು ಉತ್ತರಗೆ ಹೇಳಿದುದು.
 ತರುಣಿ ಕೇಳುರ್ಜಾನನ ಸಾರಥಿ
 ವರಬೃಹನ್ನಳ್ಳ ಖಾಂಡವಾಗ್ನಿಯ
 ಹೊರೆದ ಗಡ ತಾನೆಂದು ಸತಿಯುತ್ತರಗೆ ಹೇಳಿದಳು || ೨೨

ಕೇಳಿ ಹರುಷಿತೆಯಾದಳುತ್ತರೆ
 ಯೋಲಗಕೆ ಬಂದಣ ನಂಫ್ರಿಗೆ
 ಲೋಲಲೋಚನೆ ಯೆಣಗಿ ಕೈಮುಗಿದೆಂವಳೇಹದನ |
 ಕೇಳಿದನು ಸಾರಥಿಯ ನೆಲೆಯನು
 ಕಾಳಗಕೆ ನಡೆ ಯಣ್ಣ ದೇವ ನೈ
 ಪಾಲಕರ ಜಯಿಸೆಂದೊಡುತ್ತರ ನೆಗುತ ಬೆಸಗೊಂಡ || ೨೪

ತಂಗಿ ಹೇಳಿತಾಯೆ ನಿನಗೀ
 ಸಂಗತಿಯನಾರಣುಹಿದರು ಬಚಿ
 ಕಂಘವಣೆಯುಳ್ಳವನೆ ಸಾರಥಿತನದ ಕೈಮೆಯಲಿ |
 ಮಂಗಳವಲಾ ಬಚಿಕ ರಣದೊಳ
 ಭಂಗನಹೆ ನಿನ್ನಾಣೆ ತನ್ನಯ
 ತುಂಗವಿಕ್ರಮತನವನುಟುಹಿದೆ ಲೇಸು ಲೇಸೆಂದ || ೨೫

ಎಂದಳೀ ಸೈರಂಧ್ರಿ ಸುರಪನ
 ನಂದನವ ಸುಡುವೆಂದು ಪಾರ್ಥನ
 ಮುಂದೆ ಸಾರಥಿಯಾದ ಗಡ ನಾವಣಿಯೆವೀ ಹದನ |
 ಹಿಂದುಗಳಯದೆ ಕರೆಸು ನಮ್ಮ ಬ್ಲ
 ಹನ್ನಳ್ಳಯನೆನೆ ನೆಗುತ ಲೇಸಾ
 ಯೆಂದು ಪರವೋತ್ತಾಹದಲಿ ಸೈರಂಧ್ರಿಗಿಂತೆಂದ || ೨೬
 ಸಾರಥಿಯ ಕೊಟ್ಟೆನ್ನ ನುಟುಹಿದೆ
 ವಾರಿಜಾನನೆ ಲೇಸ ಮೂಡಿದೆ
 ಕೌರವನ ತನಿಗರುಳ ತೆಗೆವೆನು ತಡವೆ ಮೂಡಿಸದೆ |

ನಾರಿ ನೀನೇ ಹೋಗಿ ಪಾರ್ಥನ
ಸಾರಥಿಯ ತಾ ಯೆನಲು ನಮ್ಮನು
ವೀರ ಬಗೆಯನು ನಿಮ್ಮ ತಂಗಿಯ ಕಳುಹಿ ಕರೆಸೆಂದು || ೩೩

ಉತ್ತರೆಯು ಬೃಹನ್ನಳಯನ್ನು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದುದು.

ತಾಯೆ ನೀನೇ ಹೋಗಿ ಸೂತನ
ತಾ ಯೆನಲು ಕೈಕೊಂಡು ಕಮಲದ
ಳಾಯತಾಕ್ಷಿ ಮನೋಭವನ ಮಣಿಯಾನೆಯಿಂದದಲಿ |

ರಾಯಕುವರಿ ನವಾಯಗತಿಗರು
ನಾಯಿಯಲಿ ಬರೆ ವಿಟರ ಕರಣದ

ಲಾಯ ತೊಡಕಿತು ತಗೆದಳಂಗನೆ ಜನರ ಕಣ್ಣಿನವ || ೩೪

ಐದುಶರವೇಕೊಂದು ಬಾಣವಿ

ದೈದದೇ ಯಿನ್ನ ಮಮ ಕಾಮನ
ಕೈದುಕಾಠತನಕ್ಕೆ ಕೋಡದೆ ಕೊಂಕರಾದವರು ¹ |

ಕಾಯ್ದು ಕೊಳ್ಳನೆ ಮುನಿಮನವನಡ
ಹಾಯ್ದು ಹಿಡಿಯೆನೆ ಹಿರಿಯರನು ವಿಧಿ

ಕೊಯ್ದ ನಕಟಾ ಕೊರಳನೆಂದುದು ನಗುತ ವಿಟನಿಕರ || ೩೫

ಅರಳುಗಂಗಳ ಬೆಳಗು ಹೊಯ್ದು

ಬರಿಸೆ ಚಿತ್ತದ ತಿಮಿರ ಹೆಚ್ಚಲು

ಕುರುಳ ಕಾಳಕೆ ತಾಗಿ ಮುಖ ಬಿಳುಪೇಷು ವಿಟಜನದ |

ಸರಸತರಲಾವಣ್ಯರಸದಿಂ

ದುರಿಮಸಗೆ ಜನಹೃದಯದಲಿ ಮೈ

ಪರಿಮಳದ ಪಸರಿನಲಿ ಪದ್ಮಿನಿ ² ಬಂದಳೂಲವಿನಲಿ || ೪೦

ನಡೆ ನಡೆಯ ಬಂಧಿಸಿತು ನೋಟವ

ನುಡುಗಿಸಿತು ಕಡುನೋಟ ಸತಿಯಳ

ನುಡಿಯ ಮೇಳದ ಮಾತು ಮನುಜರ ಮಾತ ಮಾಣಿಸಿತು !

¹ ಕಂದದಿಹರಾರು, ಚ್ಚ.

² ಉತ್ತರ, ಕ್ಕ. ಖ.

ಬಿಡಿಸಿತಧರದ ರಾಗ ರಾಗವೆ
 ಬಡತನವೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಸಿತು ನಡುವಿನ
 ಬಡತನವು ವಿಟಜನಕನಲು ನಡೆತಂದಳೆಂದುಮುಖಿ || ೪೦

ಕುರುಳ ತಿದ್ದು ತೆ ಮೊಲೆಗೆ ಮೇಲುದ
 ಸರಿಯುತೇಕಾವಳಿಯ ಮೆಲ್ಲನೆ
 ತಿರುಗಿ ಹಾಯ್ಕುತ ಬಿಡುಮುಡಿಯ ನೆಡಗ್ಯಯೋಳೊಂದಿಸುತೆ |
 ವರನಿರಾಜಿಯ ನಿಖಿಯ ರಭಸದ
 ಚರಣದಂದುಗೆ ದನಿಯ ಗಮನದ
 ಭರದಿ ಕಿಣ್ಣುಬೆಮರಿಡುತೆ ನಡೆತಂದಳೆಂದುಮುಖಿ || ೪೦

ಪಾರ್ಥನ ಪ್ರಶ್ನೆ

ಬರವೆ ಕಂಡನು ಪಾರ್ಥನೇನು
 ತ್ತರೆ ಕುಮಾರಿ ಕತೋರಗತಿಯಲಿ
 ಬರವು ಭಾರಿಯಕಾರ್ಯ ವನು ಸೂಚಿಸುತಲಿದೆ ಯೆನಲು |

ಉತ್ತರಯ ಉತ್ತರ.

ಬರವು ಬೇಣಿಲ್ಲೆ ನ್ನ ಮಾತನು
 ಹುರುಳುಗಡಿಸದೆ ಸಲಿಸುವೊಡೆ ನಿಮೆ
 ಗಣಿಹಿದಪೆನೆನೆ ವಿಾಣಬಲ್ಲೆ ನೆ ಮಗಳ ಹೇಚೆಂದ || ೪೨

ನೆರೆದು ಬಂದರು ¹ ಹಸ್ತಿ ನಾವುರ
 ದರಸುಗಳು ಹೊಲನೊಳಗೆ ಶತಸಾ
 ವಿರದ ತುಣುಗಳ ಹಿಡಿವರಚೆದುಮು ಗೋಪಪಡೆ ಕಾದಿ |
 ಮರಳಿಚುವರೆನ್ನೂ ದೇವನ
 ಧುರಕೆ ಸಾರಥಿಯಿಲ್ಲ ನೀವಾ
 ನರನ ಸಾರಥಿಯೆಂದು ಕೇಳಿದೆವೆಂದಳೆಂದುಮುಖಿ || ೪೪

¹ ಪುರಕೆ ಹಾಯ್ದರು, ಚ.

ಬೃಹನ್ನಳೆಯು ಸಾರಥಿಯಾಗಲೊಪ್ಪಿ ಉತ್ತರನ
ಬಳಿಗೆ ಬಂದುದು.

ಇನ್ನು ನೀವೇ ಬಲ್ಲರೆನೆ ನಡೆ
ನಿನ್ನ ಮೊತನು ಮಿಷಬಲ್ಲೆನೆ
ಮುನ್ನ ಸಾರಥಿಯಹೆನು ನೋಡುವೆನನುತೆ ವಹಿಲದಲಿ |
ಬೆನ್ನೊಳಬಲೆಯನೈದಿ ಬರೆ ಸಂ
ಪನ್ನನೋಲಗಕ್ಕೆದೆ ನಿಜಹರು
ಷೋನ್ನ ತಿಯಲುತ್ತರಕುಮಾರಕ ಕರೆದು ಮನ್ನಿಸಿದ || ೪೫

ಉತ್ತರ ಬೃಹನ್ನಳೆಯರ ಸಂವಾದ.

ಎಲೆ ಬೃಹನ್ನಳ ತೆತ್ತುದೆನಗ
ಗ್ಗಳೆಯರೊಳು ವಿಗ್ರಹವು ಸಾರಥಿ
ಯಚಿದನೆನ್ನ ವನೀನು ಸಾರಥಿಯಾಗಿ ಸಮರದಲಿ |
ಉಷುಹಬೇಹುದು ನೀ ಸಮರ್ಥನು
ಘನುಗುಣನ ಸಾರಥಿಯಲೈ ನೀ
ನೊಲಿದು ಮೆಚಲು ಕಾದಿ ತೋಷುವೆನಹಿತಸೇನೆಯಲಿ || ೪೬

ಎಲೆ ಕುಮಾರಕ ನಿನ್ನ ತಂಗಿಗೆ
ಕಲಿಸುವಗ್ಗದ ನಾಟ್ಯವಿದೈಗ
ಳೊಳಗೆ ಪರಿಣತಿ ತನಗಿದಲ್ಲದೆ ರಾಯರಿಧಿರಿನಲಿ |
ನಿಲಲು ತಾನಂಜುವೆನು ಕೊಳುಗುಳ
ದೊಳಗೆ ಸಾರಥಿತನವ ಬಲ್ಲೆನೆ
ಎಲೆ ಕುಮಾರನೆ ಯೆನಲು ತಾನಿರೆ ಭೀತಿಬೇಡೆಂದ || ೪೭

ಭರತವಿದ್ಯಾವಿಷಯದಲಿ ಸಲೆ
ಪರಿಚಯವು ನಮಗಲ್ಲದೀ ಸಂ
ಗರದ ಸಾರಥಿತನವ ಮುಷಿದೆವು ಹಲವುಕಾಲದಲಿ |

ಅರಿಭಟರು ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳು ನಿಲ
 ಲರಿದು ಸಾರಥಿತನದ ಕೈಮನ
 ಬರಡರಿಗೆ ದೊರೆಕೊಂಬುದೇ ರಣಸೂಜಿ ಯಲ್ಲೆಂದ || ೪೮

ಆನಿರಲು ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳು ನಿನ
 ಗೇನ ಮಾಡಲು ಬಲ್ಲರಳುಕದೆ
 ನೀನು ಸಾರಥಿಯಾಗು ನಿಮಿಷಕೆ ಗೆಲುವೆನವರುಗಳ |
 ನಾನದಾರೆಂದಣಿಯಲಾ ಗುರು
 ಸೂನುಕರ್ಣದ್ರೋಣರೆಂಬವ
 ರಾನಣಿಯದವರಲ್ಲ ಸಾರಥಿಯಾಗು ಸಾಕೆಂದ || ೪೯

ಎಲೆ ಮರುಳ ತಾನೆತ್ತ ಒಳತು
 ಬಲದ ವೋಹರವೆತ್ತ ಗರುಡಿಯು
 ನಿಳಯದೊಳಗುತ್ತರೆಗೆ ತಾನಿಭರತವಿದ್ಯೆಯನು |
 ಕಳಿಸಿ ಜೀವಿಸುವರ್ಗೆ ಕೌರವ
 ಬಲವ ಕಂಡರೆ ಭೀತಿ ಘನವೆನೆ
 ಕಳಕಳಿಸಿ ನಗುತಾಬ್ರಹ್ಮಹನ್ನಳಗುತ್ತರನು ನುಡಿದ || ೫೦

ಅಂಜದಿರು ಸಾರಥಿಯೆ ತನ್ನದು
 ರಂಜಕದ ನುಡಿಯಲ್ಲ ಕಾವಳ
 ವಂಜಿಸುವುದೇ ಇನನ ತನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವನುಚಿಯೆ |
 ಭಂಜಿಸುವೆನಹಿತರನು ನಾಕದ
 ಕಂಜವದನೆಯರಪ್ಪುವೊಲು ನಿನ
 ಗಂಜಿಕೆಯದೇಕೆನಲು ನಗುತೀಂತೆಂದನಾಪಾರ್ಥ || ೫೧

ಆಗ ಬೃಹನ್ನಳಿಯು ಸಾರಥಿತ್ವವನ್ನೊಪ್ಪಿ
 ರಥವನ್ನೇರಿದುದು.

ವೀರನಹೆ ಬಚ್ಚಕೇನು ರಾಜಕು
 ಮಾರನಿಣಿವೊಡೆ ಹರೆಯವಲ್ಲಾ
 ಸಾರಥಿತ್ವವೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುವೆ ರಥವೆ ತರಿಸೆಂದು |

ವಾರುವದ ಮುಂದಿರದೊಳಾಯಿದು
 ಒಳಾರುತುರಗಾವಳಿಯ ಬಿಗಿದನು
 ತೇರ ಸಂವರಿಸಿದನು ರಥವೇಣಿದನು ಕಲಿಸಾರ್ಥ || ೫೦

ವೀರಕುವರವಿಭಾಡ ರಾಯಕು
 ಮಾರಮಸ್ತಕಶೂಲ ವೈರಿಕು
 ಮಾರಕೇಸರಿ ರಾಯರೆದೆದಲ್ಲಣದ ನಿಶ್ಯಂಕ |
 ಧೀರಕುವರಕುಠಾರ ಮಲ್ಲಕು
 ಮಾರಗಿರಿವೆಜ್ಜಾ ಯೆನಲು ತಾ
 ನಾರಿಯರ ಬಿರುದಿನನುಡಿಯಕೇಳಿಯಲಿ ಪೊಣಿಸಂಟ || ೫೨

ಮಿಸೆಗಳ ತಿರುಹುವನು ಭುಜದ ವಿ
 ಲಾಸವನು ನೋಡುವನು ಬಿರುದಿನ
 ಭಾಷೆಗಳನಡಿಗಡಿಗೆ ಕೇಳುತೆ ತುಱುವ ಸೆಜಿಹೊಯ್ದು |
 ಆಸುಯೋಧನಬಲವ ಕಾಲನ
 ಮಿಸಲಿಗೆ ಮಾಡುವೆನನುತೆ ಪರಿ
 ತೋಷಸಂರಂಭದಲಿ ಮಾತಿನ ವೀರ ಬರುತಿರ್ದ || ೫೪

ಮಂಗಳಾರತಿ ಯೆತ್ತಿದರು ನಿಖಿ
 ಳಾಂಗನೆಯರುತ್ತರಗೆ ನಿಜಸ
 ವಾಂಗಶೃಂಗಾರದಲಿ ಹೊಳೆಯುತೆ ಬಂದು ರಥವೇಣಿ |

ಕವಚವನ್ನು ತಂಸಿ ತುನೇ ತೊಡಿಸಿದುದು.

ಹೊಂಗಲಸದಾ ಕವಚವನು ಪಾ
 ಥ್ಯಂಗೆ ಕೊಟ್ಟನು ಜೋಡಿಸೀಸಕ
 ವಂಗದೊಳಗಳವಡಲು ರಾಜಕುವಾರನನುವಾದ || ೫೫

ನರನು ತಲೆಕೆಳಗಾಗೆ ಕವಚವ
 ಸರಿಯುತಿರೆ ಘೊಳ್ಳೆಂದು ಕೈ ಹೊ
 ಯ ರಸಿಯರು ನಗೆ ನಾಚಿದಂತಿರೆ ಪಾರ್ಥ ತಲೆವಾಗಿ |

ತಿರುಗಿ ಮೇಲ್ಮೈಗವಾಗೆ ತೊಡಲು
ತ್ತರೆ ಬಚ್ಚ ನಸುನಗಲು ಸಾರಥಿ
ಯಣಿಯ ತಪ್ಪೇನೆತಲುತ್ತರ ತಾನೆ ತೊಡಿಸಿದನು || ೫೬

ಕವಚವನು ತೊಡಲಣಿಯದವನಾ
ಹವಕೆ ಸಾರಥಿತನವೆ ಮೊಡುವೆ
ಹವಣು ತಾನೆಂತೆನುತ ನಕ್ಕರು ನಿಖಿಳನಾರಿಯರು |
ಬವರವನು ನಮ್ನಣ ಗೆಲಿದಪ
ನವರವರ ಪರಿಧಾನವಾಭರ
ಣವನು ಸಾರಥಿ ಕೊಂಡು ಬಾ ಯೆಂದಳು ಸರೋಜಮುಖಿ ||

ಆಗ ಬೃಹನ್ನಳೆಯು ರಥವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸರ್ವರೂ
ಹಿಂಮುಳಿದುದು.

ನಸುನಗುತೆ ಕೈಕೊಂಡನರ್ಜುನ
ನೆಸಗಿದನು ರಥವನು ಸವಿಾರನ
ಮಿಸುಕಲೀಯದೆ ಮಿಕ್ಕು ನಡೆದುವು ರಥದ ವಾಚಿಗಳು |
ಹೊಸಪರಿಯ ಸಾರಥಿಯಲಾ ನಮೆ
ಗಸದಳವು ಸಂಗಾತ ಬರಲೆಂ
ದುಸಿರದುಡಿದುದು ಹಿಂದೆ ಪುರದಲಿ ಚಾತುರಂಗಬಲ || ೫೭

ಪುರದ ರಣಮಂಡಲದ ಬಾಗಿಲ
ನುರವಣಿಸಿ ಹೊಣಕೋಟೆಗಳ ಪರಿ
ಪರಿಯ ಬಾಗಿಲ ಕಳದು ಹರಿದುದು ತೇರು ವೆಹಿಲದಲಿ |
ತೆರೆಯ ಮೇಲಣ ತೆಪ್ಪದಂತಿರೆ
ಧರಣಿಯೊಲಿದುದು ಗಾಲಿಗಳ ಡಾ
ವರದ ಭಾರಿಗೆ ಕೊಣಿಸುದಿಳ ವರರಥದ ಬಿಟ್ಟವರಿಗೆ || ೫೮

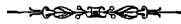
ಎಲೆ ಬೃಹನ್ನಳ ಬವರದೊಳಗೆ
ನ್ನಳವೆಣುದು ರಥವಸಗಬೇಕೆಂ
ದುಲಿಯೆ ಕೇಳುತೆ ಪಾರ್ಥನತಿವೇಗದಲಿ ನಡೆತರಲು |

ಬಳಸಿ ತೋಡುವೆ ನಿನ್ನ ಮೆಚ್ಚನು
ಕಲಿಸುವೆನು ನೋಡೆನುತೆ ವಾಘೆಯು
ನಿಳುಹಿ ತೇಜಿಯನಡಹಿ ವಹಿಲದೊಳೊಕ್ಕಿದನು ರಥವೆ || ೬೦

ಗತಿಗೆ ಕುಣಿದುವು ನಾಸಿಕದ ಹುಂ
ಕೃತಿಯ ಪವನನ ಹಳವಲುಳಯಲಿ
ಗತಿಯ ಸಂಚಿತಪಂಚಧಾರಾಪ್ರಾಥವಾಚಿಗಳು |
ವಿತತರಥಪದದಳತವೆಸುಧೋ
ತ್ವತಿತಧೂಳಪಟಳಪರಿಚುಂ
ಬಿತದಿಶಾಮುಖಸೈದಿದನು ಕುರುರಾಯ ಮೋಹರವೆ || ೬೧

ಮುಂದೆ ರಥವೆಸಗಿದನು ಪಾರ್ಥನು
ಬಂದನುತ್ತರಸಹಿತ ವಹಿಲದೊ
ಳಂದು ಬಡಗಣದೆಸೆಗೆ ಮೇಲಣ ಸುರರು ನೋಡುತಿರೆ ||
ಇಂದಿನಾಹವೆದೊಳಗೆ ನರ ರಿಪು
ವೃಂದವನು ಜಯಿಸುವನೆನುತಲಾ
ನಂದದಿಂದವೆ ಹರುಷಿಯಾದನು ವೀರನಾರಯಣ || ೬೨

ಆರನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಎಳನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಚಂಡರಿಪ್ಪುಬಲವಿಲಯಹರನು
ದ್ವಂದ್ವಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರವನು ಕೈ
ಕೊಂಡು ಸುರಪನ ಸೂನು ತಡೆದನು ವೈರಿಮೋಹರವೆ ||

ಉತ್ತರನು ಕುರಸೇನೆಯನ್ನು ನೋಡಿದುದು.

ಎಲೆ ಪರೀಕ್ಷಿತತನಯ ಕೇಳೆ ನೃಪ

ತಿಲಕನತಿವೇಗದಲಿ ರಥವನು

ಕೊಳುಗುಳಕೆ ತರೆ ಕಂಡನುತ್ತರ ಮುಂದೆ ದೂರದಲಿ |

ತಳತಕುಂತದ ಬಾಯಿಧಾರೆಯ

ಹೊಳವುಗಳ ಹೊದರೆದ ಸಿಂಧದ

ಸೆಳೆಯ ಸೀಗುರಿಗಳ ಸುರಂಭದ ಸಕಲಮೋಹರವೆ || ೧

ಕರಿಘಟಾವಳಿ ಯೊಡ್ಡುಗಲ್ಲಿನ

ತುರಗನಿಕರದ ತೆರೆಯ ತೇರಿನ

ಹೊರಳಿಗಳ ಸುಳಿಯಾತಪತ್ರದ ಬಹಳಬುದ್ಬದದ |

ನರನಿಕಾಯದ ಜಲಚರೋಘದ

ತರದ ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಯ ರವೆದು

ಬ್ಬರದಲಿದ್ದು ದು ಬಹಳಜಲಸಿಧಿಯಂತೆ ಕುರುಸೇನೆ¹ || ೨

ಜಡಿನೆಬ್ಬಡದ ಕಿಡಿಯ ಸೇನೆಯ

ತೊಡರುಗಳ ಕೇಸುರಿಯ ಬಲದು

ಗ್ಗಡದರಭಸದ ರೌದ್ರರವೆಳೆಟೆಟಿತನಿಸ್ವನದ |

ಇಡಿದಧೂಳಿಯ ಧೂಮುರಾಶಿಯ

ಪಡೆ ವಿರಾಟನ ಸುತನ ಕಂಗಳ

ಗೊಡನೊಡನೆ ದಾವಾಗ್ನಿಯಂತಿರೆ ತೋಜಿತಿವಿರಿನಲಿ || ೩

ಪ್ರಳಯಮೋಘದ ಮೂಲೆಯೋ ಕರಿ

ಕುಲವೊ ಸಿಡಿಲಿನ ಗರುಡಿಯೋ ಕಳ

ಕಳವೊ ಕಲ್ಪಾನಳನ ಧೂಮಾವಳಿಯೊ ಕೈದುಗಳೂ |

ನೆಲನ ದಡ್ಡಿಯ ಬೆಟ್ಟದಡವಿಯೊ

ತಳತಕೈಯವೋ ಜಗಂಗಳ

ನಳವಜಲಧಿಯೊ ಸೇನೆಯೋ ನಾನಜಿಯೆನಿವನೆಂದ || ೪

ಆಗ ಉತ್ತರನು ಹೆದರಿ ರಥವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ
ಸೆಂದು ಹೇಳಿದುದು.

ಕಡೆಗೆ ಹಾಯ್ದು ವೃ ಕಂಗಳೇಬಲ
ಗಡಲ ಮನನೀಸಾಡಲಾರದು
ವೊಡಲು ವಿಡಿದಿರಲೇನ ಕಾಣಲು ಬಾರದದ್ಭೃತವ |
ವೊಡವಿ ಯಾದುದೊ ಮೋಹರವನಿದ
ರೊಡನೆ ಕಾದುವನಾವನತನೆ
ಮೃಡನು ಶಿವ ಶಿವ ಕಾದಿ ಗೆಲಿದೆವು ಬಲಕೆ ನಮೊ ಯೆಂದ || ೫

ಕಾಳಕೂಟದ ತೊಣಿಯೊ ಮಾರಿಯ
ಗೂಳಯವೊ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಗಂಟಲ ¹
ತಾಳಗೆಯೋ ² ಭೈರವನ ಥಟ್ಟೊ ಜವನ ಜಂಗುಳಿಯೊ |
ಕಾಲರುದ್ರನ ನೊಸಲ ವಹ್ನಿ
ಜ್ವಾಲೆಯೋ ಕೌರವನ ಸೇನಾ
ಜಾಲವೊ ಶಿವ ಶಿವಾ ಯನುತೆ ಹೆದಟಿದನು ಸುಕುಮಾರ || ೬

ಸಾರೆ ಬರಬರಲಿವನ ಮನವು
ಬ್ಬಾರಿಸಿತು ಮೈಮುಣಿದು ರೋಮವಿ
ಕಾರ ಮಿಗೆ ಕಾಹೇರಿತವಯವವಡಿಗಡಿಗೆ ನಡುಗಿ |
ಭೂರೈಭಯತಾಪದಲಿ ತಾಳಗೆ
ನೀರು ತೆಗೆದುದು ತುಟಿಯೊಣಗಿ ಸುಕು
ಮಾರ ಕಣಿ ವೆ ನೀಯೆ ಕೈಯಲಿ ಮುಚ್ಚಿದನು ಮುಖವ || ೭

ಹಸಿದ ಮಾರಿಯ ಕಟಕದಲಿ ಕುಣಿ
ನುಸುಳ ಬದುಕುವುದೆ ಬೃಹನ್ನಳ
ಯೆಸಗದಿರು ತೇಜಿಗಳ ತಡೆ ಚಮ್ಮಟಗೆಯನು ಬಿಸುಡು |

¹ ಚಣಿಯು, ಕ. ಖ.

² ಪಾಳೆಯವೊ, ಕ. ಖ.

ಮಿಸುಕಬಹುದೇ ಪ್ರಳಯಕಾಲನ
ಮುಸುಕನುಗಿವರಾರು ಕಿರವ
ನಸಮೆಬಲನೈ ರಥವ ಮರಳಚು ಪುರಕೆ ಬೇಗೆಂದ ||

v

ಬೃಹನ್ನಳಯು ಉತ್ತವಸಿಗೆ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು
ಎಲೆ ಕುಮಾರಕ ಮೊದಲಚುಂಬನ
ದೊಳಗೆ ಹಲು ಹೋದಂತೆ ಕಾಳಗ
ದೊಳಗೆ ಬೆರಸದ ಮುನ್ನ ಹಿಡಿದೈ ಸಮರಭೀತಿಯನು !
ಅಳುಕಲಾಗದು ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯ
ಕುಲಕೆ ಕುಂದನು ತಾರದಿರು ಮನ
ಗೆಲವಿನಲಿ ಕಾದೆನುತೆ ರಥವನು ಹರಿಸಿದನು ಪಾರ್ಥ ||

f

ಸಾರೆಬದಲರಲವನ ತನು ಮಿಗೆ
ಬಾರಿಸಿತು ಮೈಮುರಿದು ರೋಮವಿ
ಕಾರದಲಿ ಕಾಹೇರಿತವೆಯವ ನಡುಗಿತಡಿಗಡಿಗೆ |
ಭೂರಿಭಯತಾಪದಲಿ ತಾಳಿಗೆ
ನೀರದೆಗೆದುದು ತುಟಿಯೋಣಗೆ ಸುಕು
ಮಾರ ಕಣೆ ವೆ ಸೀಯೆ ಕರದಲಿ ಮುಚ್ಚಿದನು ಮುಖವ || ೧೦

ಏಕೆ ಸಾರಥಿ ರಥವ ಮುಂದಕೆ
ನೂಕಿ ಗಂಟಲ ಕೊಯ್ಯೆ ಸುಡುಸುಡು
ಕಾಕಲಾ ಕಣೊ ಡೆಯುತಿದೆ ಕಾಣಾ ಮಹಾಬಲವ |
ನಾಕನಿಳಯರಿಗರಿದು ನಿನಗೆ ವಿ
ವೇಕವೆಳ ನಿತಿಲ್ಲಲಾ ತೆಗೆ
ಸಾಕು ವಾಘೆಯ ಮರಳ ಸೆಳ ತೇಜಿಗಳ ತಿರುಹೆಂದ || ೧೧
ನುಡಿಯ ಕೇಳದೆ ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕೆಂ
ಟಡಿಯ ನರ್ಜುನ ರಥವ ನಡಿಸಲು
ಹಿಡಿದಬಿಲ್ಲಂಬುಗಳು ಬಿದು ವ್ರ ಕೈಯ ನರತೆಗೆದು |

ಹಿಡಿ ಹಯವನಿಷಿಗಾಱಿ ಸಾರಥಿ
 ನುಡಿವೆವರು ನಾವು ಹಗೆಗಳ ನಿ
 ನ್ನೋಡೆಯರಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿದ್ರೋಹಿತೆ ಲೇಸು ಲೇಸೆಂದ || ೧೦

ಎಂದೊಡರ್ಜುನ ನಗುತೆ ರಥವನು
 ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕೆ ರಿಟಡಿಯ ನೂಕಲು
 ಕೊಂದನೈ ಸಾರಥಿ ಯೆನುತೆ ಸಂವರಿಸಿ ಮುಂಜಿಷಿಗ |
 ನಿಂದು ಮೆಲ್ಲನೆ ರಥದ ಮೊದಲಿಗೆ
 ಬಂದು ಧುಂಮಿಕ್ಕಿ ದನು ಬದುಕಿದೆ
 ನೆಂದು ನಿಟ್ಟೋಟದಲಿ ಹಾಯ್ದನು ಬಿಟ್ಟಮಂಡೆಯಲಿ || ೧೧

ನೋಡಿದನು ಕಲಿಪಾರ್ಥನೀ ಕೇ
 ತಾಡಿ ಕೆದಕಿದ ಕೇಶದಲಿ ಕೆ
 ಟ್ಪೋಡುತಿರಲೆಲೆ ಪಾಪಿ ಹಾಯ್ದನು ಹಿಡಿಯ ಬೇಕೆನುತೆ |
 ಕೂಡೆ ಸೂಟಯೊಳಟ್ಟ ಲಿಳಯ
 ಲ್ಲಾಡಿಹಿವತಿ ಕುಸಿದ ನತ್ತಲು
 ನೋಡಿ ಕೌರವಸೇನೆ ಕೆಡೆದುದು ನಗೆಯ ಕಡಲೊಳಗೆ || ೧೨

ಎಲೆಲೆ ಕಾದಲು ಬಂದ ವೀರನ
 ಬಲುಹ ನೋಡಾ ಶಿವ ಶಿವಾ ಬೆಂ
 ಬಳಯಲಟ್ಟು ವೆ ವೀರನಾರೋ ದಿಟ್ಟನವನಹನು |
 ತಿಳಿಯಲರಿದಿವನಾವನೋ ವೆ
 ಗ್ಗಳಯನಹ ನಾಕಾರದಲಿ ನೆಚಿ
 ಫಲುಗುಣನ ಹೋಲುವನೆನುತೆ ಗಜಬಜಿಸಿತರಿಸೇನೆ || ೧೩

ಈತ ಸಾರಥಿಯಳವಿಯಲಿ ಮಿಗು
 ವಾತನುತ್ತರನರ್ಜುನಂಗೀ
 ಸೂತತನವೆತ್ತಲು ನಪುಂಸಕ ವೇಷ ತಾನೆತ್ತ |

ಈತನರ್ಜುನನಾಗಲಾ ಪುರು
ಹೂತನಾಗಲಿ ರಾಮನಾಗಲಿ
ಯಾತೊಡಿಯವೆನು ಬರಲಿಯೆಂದನು ಖಾತಿಯಲಿ ಕರ್ಣ || ೧೬

ಇತ್ತಲರ್ಜುನನುತ್ತರನ ಬೆಂ
ಬತ್ತಿದನು ನಿಲು ಹೋದೆಯಾದರೆ
ಕಿತ್ತು ಬಿಸುಡುವೆ ನಿನ್ನ ಶಿರವನು ನಿಲ್ಲು ನಿಲ್ಲೆನಲು |
ಮಿತ್ತುವೋ ಸಾರಥಿಯೊ ಪಾಪಿಯು
ನೆತ್ತಣೆಂದವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆನೆ
ನುತ್ತೆ ಮರಳಯೆ ನೋಡಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಸೈವರಿದ || ೧೭

ಇಟ್ಟಣಿಸಿ ನರ ನೂಟುಹೆಜೆ ಯೊ
ಳಟ್ಟ ಹಿಡಿದನಿದೇನ ಮಾಡಿದೆ
ಹುಟ್ಟಿದೆಯೊ ಹಾದರಕೆ ಬಾಹುಜಬೀಜವೋ ಮೇಣು |
ದಿಟ್ಟತನ ಮಿಗೆ ಹೆಂಗಳದಿರಲಿ
ಹೊಟ್ಟುಗುಟ್ಟಿದೆ ಹಗೆಗಳದಿರಲಿ
ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡೆ ದುರಾತ್ಮ ಮುಖಿದೆ ವಿರಾಟನನ್ವಯವ || ೧೮

ಹಲುಗಿರಿದು ಬಾಯೊಳಗೆ ಬೆರಲೆಗಳ
ನಿಳುಹಿ ತಲೆವಾಗಿದನು ಸಾರಥಿ
ಕಳುಹಿ ಕಳೆಯೈ ನಿನ್ನ ಬಸಿರಲಿ ಮರಳ ಬಂದವನು |
ಕೊಳುಗುಳದೊಳೆಯೊಡ್ಡ ಮುಖಿವ
ಗಗಳಕೆಯುಂಟೇ ಲೋಗರಿಂದವೆ
ಕೊಲಿಸದಿರು ನೀಂ ಕುತ್ತಿ ಕೆಡಹು ಕಠಾರಿಯಿದೆ ಯೆಂದ || ೧೯

ಮನದೊಳೊಡಲೊಡೆವೆಂತೆ ನಗುತ
ರ್ಜುನನು ಗಜಖಿದನೆಲವೋ ಸಭೆಯಲಿ
ವನಜಮುಖಿಯರ ಮುಂದೆ ಸೊರಹಿದೆ ಬಾಯೈಬಂದಂತು |

ಅನುವರದೊಳನಾಯ್ತು ರಿಪುವಾ
ಹಿನಿಯನಿಖಿಯದೆ ನಾದನರಿಯವೊ
ಲೆನಗೆ ನೀ ಹಲುಗಿರಿಯೆ ಬಿಡುವೆನೆ ಕಾದು ನಡೆ ಯೆಂದ || ೮೦

ಹೇವ ಬೇಡಾ ವೀರರೀಪರಿ
ಜೀವಗಟ್ಟರ ಪಥವೆ ಹಿಡಿವೆರೆ
ಸಾವಿಗಂಜುವೆವೇ ನಪುಂಸಕರೆಮ್ಮೆ ನೋಡೆನಲು |
ನೀವು ವೀರರು ನೆಣೆ ನಪುಂಸಕ
ರಾವು ಸಾವವರಲ್ಲ ಲೋಕದ
ಜೀವಗಟ್ಟರಿಗಾವು ಗುರುಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಕಳುಹೆಂದ || ೮೧

ಹಱುಕನೇ ನೀನೇವೊ ರಾಯರೊ
ಳುಖುವದೊರೆ ನಿಮ್ಮಯ್ಯ ನಿನಗಿಂ
ದಿಣಿವ ಮೆಣಿವವಸರವಲಾ ಜವ್ವನದ ಧುರಭರವ |
ಸರಿಗಳೆಯದಪಕೀರ್ತಿ ರವಿಶಶಿ
ಮುಣಿದು ಬೀಜ್ವನ್ನ ಬರ ವೆಲೆನರ
ಗುಖಿಯೆ ನಡೆ ಕಾಳಗಕೆನುತೆ ಹಿಡಿದೆಳದನುತ್ತರನ || ೮೨

ಕೊಳುಗುಳದೊಳೋಡಿದೊಡೆ ಹಜೆ ಗೆ
ಫಲ ಮಹಾಪಾತಕವು ಮುಂದ
ಣ್ಣೊ ಲಿದು ಹಜೆ ಯನಿಡಲು ಹಜೆ ಗೆಯಶ್ವಮೇಧಫಲ |
ಆಳದನಾದೊಡೆ ದೇವಲೋಕದ
ಲಲನೆಯರು ತೊತ್ತಿರು ಸುರೇಂದ್ರನು
ನೇನನುಘ್ನಡಿ ಸುವನು ವೀರಸ್ವರ್ಗವಹುದೆಂದ || ೮೩

ಧುರದೊಳೋಡಿದಪಾತಕವ ಭೂ
ಸುರರು ಕಳದಪರಶ್ವಮೇಧವೆ
ಧರಣಿಯಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿಯೆ ಮಾಡಲಹುದೆನಲು |

ಸುರರ ಸತಿಯರನೊಲ್ಲೆ ವೆಮಗೆ
 ಮೈರಮನೆಯ ನಾರಿಯರೆ ಸಾಕೆ
 ಮೈರಶುತನವೆಮಗಿಂದ್ರಪದ ನೀ ಬಿಟ್ಟು ಕಳುಹೆಂದ || ೨೪

ಆಳೊಳೊಡುಳ್ಳವನು ತೋರಿಯ
 ತೋಳುಗಳ ಹೊತ್ತವನು ಮನೆಯಲಿ
 ಸೂಳೆಯರ ಮುಂದುಲಿದು ಬಾಷ್ಪಗಳೆಡೆದು ಬಂದಿರಗ |
 ಕೋಲನಿಕ್ಕದೆ ಗಾಯವಡೆಯದೆ
 ಕಾಲುವೇಗವ ತೋಣಿದೊಡೆ ನಿಂ
 ನೋಲಗದೊಳಂತಕಟ ನಾಚದೆ ಕುಳಿತಿಯೊ ಎಂದ || ೨೫

ಕಿತ್ತು ಕೊಂಡಾನಾಚಿಕೆಗೆ ನೆಜೆ
 ಕುತ್ತಿಕೊಳಬೇಕೆಂಬ ಗಾದೆಯು
 ನಿತ್ತೊದಿ ಸಬೇಡ ನಾನಂಜುವೆವು ಕಾಳಗಕೆ |
 ತೆತ್ತಿಗನು ನೀ ನಹಿತನಂತಿರೆ
 ಮಿತ್ತು ವಹರೇ ನಿನಗೆ ಬೇಡಿದು
 ದಿತ್ತು ಸಲಹುವೆನ್ನ ಕೊಲಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟು ಕಳುಹೆಂದ || ೨೬

ವಳಿತವನು ವಾರುವವ ಮುಕ್ತಾ
 ವಳಿಯಲಂಕಾರವನು ಗಜವನು
 ಲಲನೆಯರ ನಾನೀಸಿ ಕೊಡುವೆನು ರಾಜಭವನದಲಿ |
 ಎಲೆ ಬೃಹನ್ನಳ ಯೆಮ್ಮ ಬೊಪ್ಪನು
 ಸಲಹಿದೊಡೆ ಕೈಯೊಡನೆ ತೋಚಿದೆ
 ಕಲುಮನವಲಾ ನಿನ್ನದೆಂದರೆ ಪಾರ್ಥನಿಂತೆಂದ || ೨೭

ಬಡಲು ಕಿಡುವುದು ನಾಳೆ ನಾಡಿದು
 ಮೊಡವಿಯುಳ್ಳನ್ನ ಬರ ಲೋಕದೊ
 ಳಡಗದಿಹುವೆಸಕೀರ್ತಿ ಕೀರ್ತಿಗಳೆಂಬುವಿದು ನಿರುತ |

ಸುಡಲಿ ಜೀವನದಾಸೆಯನು ಕಿಡು
ವೊಡಲ ಭುಕ್ತಿಯ ಭೋಗಕೋಸುಗ
ಕಿಡಿಸಬೇಡಿಹವರದ ಗತಿಗಳನೆಂದನಾಪಾರ್ಥ || ೨೮

ವೊಡವಿಪತಿಗಳ ಬಸಿಲು ಬಂದೀ
ಯೊಡಲ ಕಕ್ಕು ಲಿತೆಯಲಿ ಕಾಳಗ
ದೊಡೆಗೆ ಬಾರದರಿಲ್ಲ ಭೂತಭವದ್ಭವಿಷ್ಯದಲಿ |
ನುಡಿಯಲಹುದೇ ಬಂಜೆ ನುಡಿಯನು
ಸುಡುಸುಡೆಲವೋ ರಾಜಬಾಹಿರ
ನಡೆ ವರೂಥದ ಹೊರಗೆ ಕಾದಲು ಬೇಡ ಬಾಯೆಂದ || ೨೯

ಕಾದುವೆನು ಮಾಜೊಡ್ಡಿನಲಿ ನೀ
ಚೋದಿಸೆನ್ನ ಯ ರಥವನಕಟಾ
ವಾದವನು ನೆರೆ ಮಾಣು ಸಾರಥಿಯಾಗು ಸಾಕೆನಲು |
ಆದಿಯಲಿ ನೀನಾವರಾಯರ
ಕಾದಿ ಗೆಲಿದೈ ಹುಲುಬೃಹನ್ನಳ
ಯಾದ ನಿನಗೀಕದನ ನಾಟ್ಯದ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲೆಂದ || ೩೦

ಎನ್ನ ಯೊಂದಿಗರಾಜಪುತ್ರರಿ
ಗಿನ್ನು ಮೊಗಸಲು ಬಾರದಿದೆ ನೀ
ನೆನ್ನ ಸಾರಥಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೀ ಬಲವ ಗೆಲುವೆಯಲಾ ¹ |
ಅನ್ನಿಯರ ಮನಗಾಂಬರಲ್ಲದೆ
ತನ್ನ ತಾ ಮನಗಾಂಬರೇ ಈ
ಗನ್ನ ಗತಕವ ನಾನು ಬಲ್ಲೆನು ಬಿಟ್ಟು ಕಳುಹೆಂದ || ೩೧

ಎಲವೊ ಸಾರಥಿಯಾಗು ಬಾ ಬಿಡೆ
ಗಳಹಿದರೆ ಕಟವಾಯ ಕೊಯ್ಯನು
ಗೆಲುವೆನೀಪ್ರತಿಭಟನಿಕಾಯವ ನಿನ್ನ ಸಾಕ್ಷಿಯಲಿ |

ಬಟಿಕ ನೀ ನಗು ನಡೆ ಯೆನುತೆ ಪರ
ಬಲಭಯಂಕರನುತ್ತರನ ಹೆಡ
ತಲೆಯ ಹಗರನೊಳೊಕಿ ತಂದನು ರಥವನೇರಿಸಿದ || ೩೦

ನಡೆಗೊಳಿಸಿದನು ರಥವ ಮುಂದಕೆ
ನಡಿಸಲುತ್ತರ ನುಡಿದ ಸಾರಥಿ
ಕಿಡಿಸದಿರು ವಂಶವನು ರಾಯನ ಹಿಂದೆ ಹೆಸರಿಲ್ಲ |
ಬಿಡು ಮಹಾಹವವೆನಗೆ ನೂಕದು
ತೊಡೆಯದಿರು ನೂಸಲಕ್ಕರವ ನೀ
ನೊಡೆಯ ಕಿಂಕರರಾಗಿಹೆವು ನಾವಿಂದು ಮೊದಲಾಗಿ || ೩೧

ಖೇಡತನ ಬೇಡಲವೊ ¹ ರಣದೊಳ
ಗೋಡಿಸುವೆ ನಹಿತರನು ಹರಣವೆ
ಹೂಡಿಸುವೆ ನಂತಕನ ನಗರಿಗೆ ಫಟ್ಟನೂಡೆಹಾಯ್ದು |
ಕೋಡದಿರು ಕೊಂಕದಿರು ಧೈರ್ಯವ
ಮಾಡಿ ಸಾರಥಿಯಾಗೆನುತೆ ಕಲಿ
ಮಾಡಿ ಕೊಂಡುಯ್ದು ನು ಸಮಾಪದ ಶಮಿಯ ಹೊರಗಾಗಿ || ೩೨

² ಇಟದರಿಬ್ಬರು ರಥವ ಬನ್ನಿಯ
ಬಿಳಸಿ ಕೈಮುಗಿದರ್ಜಾನನು ಕರ
ತಳವ ನೆಗಹಿ ಸುರೇಂದ್ರಯಮವೆರುಣಾದಿಗಳೆಗಿಹಿ |
ಕಳದೆವೆಜ್ಜೊತವನು ಕೃಪೆಯಲಿ
ಸಲಿಸಬೇಹುದು ಕೈದುಗಳನೆಂ
ದುಲಿದು ನೇಮವ ಪಡೆದು ಬಟಿಕುತ್ತರನೊಳಂತೆಂದ || ೩೩

ಮರನನೇರಿದರೊಳಗೆ ಪಾಂಡವ
ರಿಸಿ ಹೋದರು ಕೈದುಗಳ ನೀ
ಹರಣಭರಣಹ್ನಮೆಗಳಲಿ ತೆಗೆದೆನೆಗೆ ನೀಡೆನಲು |

1 ಬೇಡನಾಗದಿರಲವೊ, ಧು. 2 ಈ ಪದ್ಯವು ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಅರಸುಮಕ್ಕಳು ಮುಟ್ಟಲನುಚಿತ
 ಮರದ ಮೇಲಣ ಹೇನಿದೇಸ್ಯ
 ವರಬೃಹನ್ನಳ ಮತ್ತೆ ಕೆಲಸವ ನೆನಗೆ ಹೇತೆಂದ || ೩೬

ಹೊಣಿಗೆ ತೊಗಲೊಳು ಬಿಗಿದು ಕೆಲಬಲ
 ನಖಿಯದಂತಿರೆ ಪಾಂಡುನಂದನ
 ರುಋವಕ್ಯೆದುವ ನಿರಿಸಿದರು ಹೇನಲ್ಲ ತೆಗೆಯೆನಲು |
 ಸೆಣಗನಳವಡೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಭೀತಿಯ
 ತೊಣಿದು ತುದಿಮರನೇಣಿ ನೇಣಿಗಳ
 ಹಣಿದು ಕೈದುವ ಕಂಡು ಮಿಗೆಯಂಜಿದನು ಭಯಹೊಯ್ದು || ೩೭

ಕಾಳಭುಜಗನೊ ಖಡ್ಗವೋ ಶರ
 ಜಾಲವೋ ಕಲ್ಪಾಂತವೆಹ್ನಿ
 ಜ್ವಾಲೆಯೋ ಕೈದುಗಳೂ ಕಾಲಾಂತಕನ ದಾಡೆಗಳೂ |
 ತೋಳು ಧರಿಸುವೊಡರಿದು ನೋಡಿದೊ
 ಡಾಲಿಯುರೆ ಬೆಂದುವು ಬೃಹನ್ನಳ
 ಕಾಳು ಮಾಡಿದೆ ಕೊಂದೆಯೆನುತೋರಂತೆ ನಡುಗಿದನು || ೩೮

ಹೊಗರ ಹೊರಳಯ ಹೊಳಹು ಲಾಯ್ದ
 ರೆಗಳ ತಳಪದ ಕಾಂತಿ ಹೊನ್ನಾ
 ಯುಗದ ಬಹುಳಪ್ರಭ ಶರಘೋದ ನಯದ ಗಹಗಹಿಕೆ |
 ರ್ನುಗರ್ನುಗಿಸೆ ಕಣ್ಣುಚಿ ಕೈಗಳ
 ಮುಗಿದು ಸಾರಥಿಗಿಂದ ನೆನ್ನನು
 ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೈ ತಂದೆ ಸಿಲುಕಿದೆ ಶಸ್ತ್ರಸೀಮೆಯಲಿ || ೩೯

ತುಡುಕಲಹುದೇ ದೋಷಿ ಕಾವಿನ
 ಕೊಡನ ನೆನಗಿದು ಕೈದುವೇ ಬರ
 ಸಿಡಿಲು ಡಾವಣಿಯಾಗಿ ಯಿದೆ ಕೈಯಿಕ್ಕಲಂಜುವೆನು |

ಬಿಡಿಸು ಸಾರಥಿ ಯೆನ್ನ ನೆನೆ ಘಡ
ನಡುಗದಿರು ಫಲುಗುಣನ ನೆನೆ ಕೈ
ದುಡುಕು ಕೈವಶವಹುದು ತೆಗೆ ಸಾಕೆಂದನಾಪಾರ್ಥ . || ೪೦

ಎನಲು ನಲವೇಖಿದನು ತನ್ನ ಯ
ಮನಕೆ ಧೈರ್ಯವ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು
ನೆನೆದು ನೋಡುವೆನೆಂದು ಪಾರ್ಥನ ನೆನೆದು ವೈರಾಟ |
ತನುವುಳಕ ತಲೆದೋರಿಲಿಂದುನ
ತನಯನನು ಮನದಲ್ಲಿ ವಂದಿಸಿ
ಘನತರದ ಗಾಂಡೀವವನು ಕೈದ್ದಡುಕಲನುವಾದ || ೪೧

ಉಲಿದು ಸತ್ತ್ವದೊಳಿಕ್ಕಿ ಕಾಯವ
ಬಲಿದು ತೆಕ್ಕೆಯೊಳಿಕ್ಕಿ ಬೆನರುತೆ
ಬಳಲಿ ನೀಡಿದ ನರ್ಜುನನ ಕರತಳಕೆ ಗಾಂಡೀವವೆ |
ಬಲುಹಿನಿಂದೊಡೊತ್ತಿ ತೆಗೆತೆಗೆ
ದುಳಿದ ಬಿಲ್ಲುಗಳ ನೀಡಿ ಮರನನು
ಮಲಗಿ ಧಗೆಯಿಂದಳ್ಳಹೊಯ್ದು ಕುಮಾರ ನಿಂತೆಂದ || ೪೨

ಗಿರಿಯನೆತ್ತಲು ಬಹುದು ಬಿಲುಗಳ
ತೆರಳಚುವೊಡಾಣಿನು ಬ್ರಹ್ಮನುಳ
ಧರಿಸಲಾಪೈ ನೀ ಸಮರ್ಥನು ನಿನಗೆ ನಮೋಯೆನುತೆ ¹ |
ಸರಳ ಹೊದೆಗಳ ದೇವದತ್ತವೆ
ಪರಶುತೋಮರಕುಂತವಸಿಮು
ದ್ಧರಗದಾದಂಡಾದಿಶಸ್ತ್ರವ ತೆಗೆದು ನೀಡಿದನು || ೪೩

ಹೇಳು ಸಾರಥಿ ಬಿಲ್ಲಿದಾವನ
ತೋಳಿಗಳವೆಡುವುದು ಮಹಾಶರ

1 ಶರಣೆನುತೆ, ಖ. ಝ.

ಜಾಲ ಬೆಸೆಕ್ಕಿದಪುನಿದಾರಿಗೆ ಮಿಕ್ಕ ಬಿಲ್ಲುಗಳು ¹ |
 ಕಾಳಗದೊಳವೆ ನಾರು ಹಿಡಿವರು
 ಮೇಲುಗೈದುಗಳಾರಿಗಿವು ಕೈ
 ಮೇಳವಿಸುವುವು ಮನದ ಸಂಶಯ ಹಿಂಗೆ ಹೇಡೆಂದ || ೪೪

ಇದು ಕಣಾ ಗಾಂಡೀವ ತಾನೆಂ
 ಬುದು ಮಹಾಧನು ಪಾರ್ಥನದು ಬಚಿ
 ಕಿದು ಯುಧಿಷ್ಠಿ ರಚಾಪವೀಧನು ಭೀಮಸೇನನದು |
 ಇದು ನಕುಲಕೋದಂಡ ಬಿಲು ತಾ
 ನಿರುವೆ ಸಹದೇವನದು ಭಾರಿಯ
 ಗದೆ ಯಿದನಿಲಜನದು ಕಿರೀಟಿಯ ಲಾಣವಿವೆ ಎಂದ || ೪೫

* ಅವರವರ ಬತ್ತಳಕೆಯನು ಚಾ
 ಪವನು ಶರವನು ಕಂಬುಬಡವೆ
 ಕವಚವನು ಸೀಸಕಪ ರಥವನು ಬಿರುದ ತೆಕ್ಕೆಯವೆ |
 ವಿವಿಧಶಸ್ತ್ರಸ್ತ್ರವನು ಫಲಗುಣ
 ವಿವರಿಸಲು ಬೇಡಿಗಾಗಿ ಸಾರಥಿ
 ಯಿವನು ತಾನಾರೆಂದು ಮತ್ಸ್ಯನ ಸೂನು ಬೆಸಗೊಂಡ || ೪೬

1 ಕೈದುಗಳು, ಕ. ಜ.

* ಈ ಪದ್ಯವು 45-46ನೆಯ ಪದ್ಯಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಟ. ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿದೆ.

ವ್ರಣದ ಬಂಧದ ಜಿಗಿಯ ರುಧಿರಃ
 ರುಣದ ರೌದ್ರದ ಮಾಣಿಕದ ಕೇ
 ವಣದ ಪುತ್ತಿನ ನೀಲ ವೈಡೂರ್ಯಗಳೆನಿಸೆಯುತಿಹ |
 ರಣವಿಜಯ ಫಲಗುಣನ ಬಿಲ್ಲಿದು
 ಮಣಿಯದು ಸುರಾಸುರರಿಗದು ತಾ
 ಘನ ನಿರೀಕ್ಷಿಸು ಮತ್ಸ್ಯಸುತ ಎದನು ಧನಂಜಯನು ||

ಆರು ನೀ ನರ್ಜುನನೊ ನಕುಲನೊ
 ಮಾರುತನ ಮಗನೋ ಯುಧಿಷ್ಠಿ ರ
 ವೀರನೋ ಸಹದೇವನೋ ಮೇಣವರ ಬಾಂಧವನೋ |
 ಧೀರ ಹೇಚ್ಚೆ ಬೇಡಿಕ್ಕೊಂಬೆನು
 ಕಾರುಣಿಕ ವಿಸ್ತರಿಸು ಪಾಂಡುಕು
 ಮಾರುತಯುಧತತಿಯ ನೀನೆಂತಹಿಯಬಹುದೆಂದ || ೪೩

ಆದೊಡಾನರ್ಜುನನು ಬಾಣಸಿ
 ಯಾದ ವಲನು ಭೀಮ ವರಯತಿ
 ಯಾದ ಕಂಕನು ಧರ್ಮಪುತ್ರನು ನಿಮ್ಮೆ ಗೋಕುಲವ |
 ಕಾದವನು ಸಹದೇವ ರಾವೃತ
 ನಾದವನು ನಕುಲನು ವಿಳಾಸಿನಿ
 ಯಾದವಳು ಸೈರಂಧ್ರಿಯೆವರ ರಾಣಿ ಕೇಳೆಂದ ¹ || ೪೪

ಅಹುದು ಬಟಕೇನುಚಿದವರಿಗೀ
 ಮಹಿಮೆ ತಾನೆಲ್ಲಿಯದು ಕಾಣಲು
 ಬಹುದಲಾ ಜೀವಿಸಿದೊಡತಿಶಯವನು ಮಹಾದೇವ |
 ಗಹನ ಮಾಡದೆ ನುಡಿದ ತಪ್ಪಿನ
 ಬಹುಳತೆಯ ಭಾವಿಸದೆ ತನ್ನ ನು
 ಕುಹಕಿ ಯೆನ್ನದೆ ಕಾಯಬೇಕೆಂದಂಭ್ರಗೇಗಿದನು || ೪೫

ವೌಳಯನು ಹಿಡಿದೆತ್ತಿ ನಿನ್ನಯ
 ಮೇಲೆ ತಪ್ಪಿಲ್ಲೆನುತೆ ಫಲುಗುಣ
 ಬೋಳವಿಸೆ ಬಟಕೆದ್ದು ಕೈಮುಗಿದೆಂದನುತ್ತರನು |
 ಬಾಲಕನ ಬಿನ್ನ ಹವ ನೊಂದನು
 ಕೇಳಬೇಹುದು ನಿನ್ನ ದಶನಾ
 ಮಾಳಯನು ಪೇಳೆಲ್ಲ ಮತಿಯನು ತಿಳುಹಬೇಕೆಂದ || ೪೬

1 ರಾಣೀವಾಸವೆಮಗಂದ, ಕ.

1 ಎನಲು ನಸುನಗುತರ್ಜುನನು ಫಲು

ಗುಣ ಧನಂಜಯ ಚಿಷ್ಣು ಸಿತವಾ

ಹನ ವಿಜಯ ಬೀಭತ್ಸು ಪಾರ್ಥ ಕಿರೀಟಿ ಮೊದಲಾದ |

ವಿನುತಕೃಷ್ಣನು ಸವ್ಯಸಾಚಿಗ

ಳನಿಪವೆಸರುಂಟೆನುತೆ ಪುನರಪಿ

ತನಗೆ ಬಂದಂದವನು ವಿಸ್ತರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ ||

೫೯

ನಂಬಿದೆನು ಲೇಸಾಗಿ ನಿಜಯ

ವಿಂಬುಗೊಂಡುದು ಪಾರ್ಥನಿನಗೇ

ಡೊಂಬಿದೇಕೈ ಹುಲುಬೃಹನ್ನಳತನದ ಬಲುರೂಪು |

ಅಂಬುಜಾಹ್ಲನ ಸಾಹಸಪ್ರತಿ

ಬಿಂಬವಲ್ಲಾ ನೀನು ನಿನ್ನ ವಿ

ಡಂಬಿಸಿದ ರೂಪಿಂಗೆ ಕಾರಣವೇನು ಹೇಡೆಂದ ||

೫೦

ಇದು ಕಣಾ ಧರ್ಮಜನ ಸತ್ಯಾ

ಭ್ಯುದಯಕೋರಿಸುಗ ಪೂರ್ವಶಿಯ ಶಾ

ಪದಲಿ ಬಂದುದು ಹೊತ್ತು ನೂಕಿದೆನೊಂದುವತ್ತರವ |

ಇದಕೆ ನಲ್ಲೋಡಾಯ್ತು 2 ನಿರ್ವಿ

ಘ್ನದಲಿ ದಾಟಿದೆ ವವಧಿಯನು ನ

ಮೈದಟಿತನವನು ಭೀತಿ ಯಿಲ್ಲದೆ ನೋಡು ನೀನೆಂದ ||

೫೧

1 ಎನೆ ನಗುತೆ ಚಿಷ್ಣು ಫಲುಗುಣನ

ರ್ಜುನಧನಂಜಯ ಸವ್ಯಸಾಚಿಯು

ಘನವಿಜಯ ಬೀಭತ್ಸು ಪಾರ್ಥ ಕಿರೀಟಿ ಸಿತವಾಹ |

ಎನಿಸ ನಾವನವಳಿಯ ಮುನ್ನಿನ

ವಿನುತಕೃಷ್ಣಾಭಿಧೆಯ ನುಸಿದವು

ತನಗೆ ಬಂದಂದವನು ವಿಸ್ತರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ ||

ಎಂದಿದರೆ ಪದ್ಯವು ಸರಿಯಾಗಿ ತೋರುವುದು.

2 ನಿಜೋಡಾಯ್ತು ಟು ನಿಜೋಡಾಯ್ತು ಚ ನಿಜೋಡಾಯ್ತು ಜ.

ಬಳಯ ನುಗ್ಗೊತ್ತಿದನು ಕೌರವೆ
 ಬಲದ ಗಂಟಲ ಬಳಯ ಮುಖವವೊ
 ಬಲಘುಸಾಹಸಿ ಪಚಯನುಟ್ಟನು ಮುಲ್ಲಗಂಟಿನಲಿ |
 ತಲೆನವಿರ ಹಿಣಿಲಿಣಿದು ತಿಲಕವ
 ಗೆಲಿದು ಕಿಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಕಠಾರಿಯ
 ಹೊಳವೆಗೊಂಡೆಯ ಮೆಚಿಯೆ ಗಂಡಂದನನು ಕೈಕೊಂಡ || ೫೪

ತೇರ ತೆಗೆದನು ತನ್ನ ಮುನ್ನಿನ
 ವಾರುವಂಗಳ ಹೂಡಿದನು ಕಪಿ
 ವಿರ ನೆನೆಯಲು ಬಂದು ಮಂಡಿಸಿದನು ರಥಾಗ್ರದೊಳು |
 ಬಾರು ಸೀಸಕ ಜೋಡು ಕುಲಿಸದ
 ಸಾರಕನಚವ ಬಿಗಿದು ಬೊಬ್ಬೆಯ
 ಭಾರಣೆಯು ಮಿಗೆ ಧನುವ ಕೊಂಡನು ತಿರುವನೇರಿಸಿದ || ೫೫

ರಾಯ ಧರ್ಮಜ ಬಾಳುಗೆನುತೆ ನಿ
 ಜಾಯುಧಂಗಳಗೆಡಿದನು ¹ ಸುರ
 ರಾಯನಂದನ ನಲವಿನೊಳು ಗಾಂಡಿವವೆ ಜೇವಡೆದು |
 ರಾಯಗುವರನ ಸೂತತನದ ವಿ
 ಡಾಯಿ ಯುಣಿಯಲು ಬಹುದೆನುತೆ ಸಮ
 ರಾಯತಾಸ್ತ್ರನು ಸಾರ್ಥ ಮೈದೋಖಿದನು ಪರಬಲಕೆ | ೫೬

ಸಡಿಲ ಬಿಡೆ ವಾಘೆಯನು ಚಿಮ್ಮಿದು
 ವಡಿಗಡಿಗೆ ಗರುವಾಯು ² ತೇಜಿಗ
 ಳೊಡೆದುದಿಳ ಯೆನೆ ಗಜಱು ಮಿಗೆ ಗರ್ಜಿಸಿದುವಳ್ಳಿಣಿದು |
 ಕುಡಿ ನೊಪೆಯ ಕಟವಾಯ ಲೋಳಯೊ
 ಳೊಡಲ ಸಂಚದ ನುಡಿಯ ಘುಳು ಘುಳು
 ಗುಡುವೆ ನಾಸಾಪುಟದ ಕ್ಷುಣಂಕೃತಿ ಮಸಗೆ ಚಿಮ್ಮಿದುವು || ೫೭

¹ ಧದ ಗುರುವಿಂಗೆಡಿಗಿ, ಜ.

² ಗತಿವಾಯು, ಟ,

ಪುರಪುಟದೊಳಾಕಾಶಭಿತ್ತಿಯ
 ಬರೆವೆ ವೊಲು ಸೂರಿಯನ ತುರಗವೆ
 ಕರೆವೆ ವೊಲು ಕೈಗೆಟ್ಟು ದುವ್ಯಾಳಿಸುವೊಡಾಹವೆಕೆ |
 ಅರರೆ ಪೂತುರೆ ಹಯವೆನುತೆ ಚ
 ಪ್ಪರಿಸಲೊಡನೊಕಿದುವು ಕೆಂಧೂ
 ಳರದೆ ನಭಕುಪ್ಪರಿಸಿ ರವಿಮುಂಡಲವೆ ನಂಡಲೆಯೆ || ೫೪

ತೋಣುವೀಸೇನೆಯೊಳು ಕೌರವೆ
 ನಾರು ಭೀಷ್ಮ ನದಾರು ಕೃಪ ತಾ
 ನಾರು ದ್ರೋಣ ನದಾವೆ ನಶ್ವತ್ಥಾಮೆ ನಾವವನು |
 ವೀರ ಹೇಚೆನೆಗಿಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನ
 ದಾರು ತಾ ಕಂಡಣಿಯೆ ನೆನಲಾ
 ವೈರಿದಲ್ಲಣ ಪಾರ್ಥ ನಗುತುತ್ತು ರನೊಳಂತೆಂದ || ೫೫

ಉದಯದರುಣನ ಕರುವೆ ಹಿಡಿದಂ
 ದದೊಳು ವರ್ಣಚ್ಛವಿಯೊಳೊಪ್ಪುವೆ
 ಕುದುರೆಗಳ ತೊಳತೊಳಗಿ ಬೆಳಗುವೆ ಕೊಡನ ಹಱವಿಗಿಯ |
 ಗದಗದಿಪ ಮೆಣಿಮೆಯದ ತೇರಿನ
 ಕದನಕೋಳಾಹಳನು ಗರುಡಿಯ
 ಸದನಸರ್ವಜ್ಞ ನನು ನೋಡೈ ದ್ರೋಣ ನವ ನೆಂದ || ೬೦

ನವರತುನಕೇವಣದ ರಥದತಿ
 ಜವದ ತೇಜಿಯ ತೆಕ್ಕೆಗಳ ರೌ
 ರವದ ರೌದ್ರಾಯುಧದ ಗಡಣದ ಹರಿಯ ಹಱವಿಗಿಯ |
 ಬವರಭೈರವೆ ನಾದ ನೀತನು
 ಶಿವಗೆ ಸದ್ಮ ಶನು ನೊಸಲ ನಯನದೊ
 ಳವನು ಚಿತಸಂಗ್ರಾಮ ನಶ್ವತ್ಥಾಮೆ ನಿಸ್ಸೀಮೆ || ೬೧

ಲಲಿತರತ್ನ ಪ್ರಭೆಯ ತೇರಿನೊ
 ಳುಲಿವ ಬಹುವಿಧವಾದ್ಯರಭಸದ
 ಕಳಕಳದ ಕಡುದರ್ಪದಿಂದಳ್ಳಿ ಜಿವ ತೇಜಿಗಳ |
 ಲಳಯ ಲಹರಿಯ ಲಗ್ನೆಯೊಳು ಸಮ
 ತಳಪ ಬಿಲುಟಂಕಾರರವದೊಳು
 ತೊಳಗುವವ ಕಲಿಕರ್ಣ ನತುಳಪರಾಕ್ರಮಾನಲನು || ೬೦

ಖುರದೊಳವನಿಯ ಹೊಯ್ಯು ಲಳವಿಯೊ
 ಳುರಿ ಮಸಗಲುಜ್ಜೀಳ್ವ ತೇಜಿಯ
 ಮಿಜುಪ ಮುಕ್ತಾವಳಿಯ ತೇರಿನ ನವವಿಲಾಸದೊಳು |
 ಸರಳ ತಿರುಹುತೆ ನಿಂದು ಧನುವಿನ
 ನಿರುತವನು ನೋಡುತ್ತೆ ನೆಜಿ ರ್ಪುಲಂ
 ಕರಿಪ ನತಿಬಲ ನಾಕೃಪಾಚಾರಿಯನು ನೋಡೆಂದ || ೬೧

ಅತ್ತಲಿರ್ಪನೆ ಬಹುಳಬಲದೊ
 ತೊತ್ತೆಯೊಳು ನಮ್ಮುಭಯರಾಯರ
 ಮುತ್ತಯನು ತಾನವನು ಹೂಡಿದ ಬಿಳಿಯ ತೇಜಿಗಳ |
 ತೆತ್ತಿಸಿದ ಹೊಂದೇರ ಸಿಂದದ
 ಸತ್ತಿಗೆಯ ಸಾಲಿನೊಳು ರಿಪುಗಳ .
 ಮಿತ್ತು ವಾತನು ವಿರಗಂಗಾಸುತನು ನೋಡೆಂದ || ೬೨

ಅಗಿವ ಹಾವಿನ ಹಠವಿಗೆಯ ಕೈ
 ನೆಗಹಿ ಮುಸುಕಿದ ರ್ಪುಲ್ಲರಿಯ ಮಿಗೆ
 ಗಗನತಳದೊಳು ಮೆಜಿವ ಸೀಗುರಿಗಳ ಪತಾಕೆಗಳ |
 ನೆಗಹಿ ನಿಮಿರುವ ತೆಕ್ಕೆ ಯದ ಮದ
 ವ್ರಗುವ ಕರಿಗಳ ಮಧ್ಯದವ ತಾ
 ನಗಡುದುರ್ಯೋಧನನು ಜುಜಿನ ಜಾಣ ನಿವನೆಂದ || ೬೩

ಅವನ ಬಲವಂಕದೊಳು ನಿಂದವ
 ನವನು ಭೂರಿಶ್ರವನು ಭಾರಿಯು
 ಭುವನಪತಿಯೆಡವಂಕದೊಳು ನಿಂದವ ಜಯದ್ರಥನು |
 ತವತವಗೆ ಬಲುಗೈಗಳನಿಸುವ
 ಶಿವನ ನೊಸಲಂದದೊಳು ಮೆಚಿವವ
 ರವನಿಪಾಲರು ಮೆಕುಟವರ್ಧನರವರ ನೋಡೆಂವ || ೬೬

ಹೊಗಳಲನುಪಮ ಸೇನೆಯಿಂತಿದು
 ದುಗುಣವಂಧಾಸುರನ ಸೇನೆಗೆ
 ತಿಗುಣ ವಿದು ರಾವಣನ ಮೋಹರಕೆನುತೆ ಪಲುಗುಣನು |
 ಹಗೆಯ ಭುಜದಗ್ಗಳಕೆಯನು ನೆಚಿ
 ಹೊಗಳ ತೋಖಿದ ನುತ್ತರಗೆ ಮೊಳ
 ನಗೆಯ ಮನದೊಳಗಾಗ ಸೈವೆರಗಾದ ಸುಕುಮಾರ || ೬೭

ತುರಗಹೇಷಿತ ರಥದ ರ್ಪುಲಂಕೃತಿ
 ವರಧನುಷ್ಪಂಕಾರ ಕಪಿಯ
 ಬ್ರಹ್ಮಣಿ ಪಾರ್ಥನ ಬೊಬ್ಬ ನಿಷ್ಕುರದೇವದತ್ತರವ |
 ಅರರೆ ಹೊದರೆದ್ದುದು ಗಿರಿವ್ರಜ
 ಬಿರಿಯೆ ಜಲನಿಧಿ ಜರಿಯೆ ತಾರಕೆ
 ಸುರಿಯೆ ಸುರಕುಲ ನೆರೆಯೆ ಭೀತಿಯೊಳಹಿತಬಲ ಹರಿಯೆ || ೬೮

ಸಿರವ ಸಿಡಿಲೆಹಗದವೊಲುತ್ತ ರ
 ತಿರುಗಿ ಬಿದ್ದನು ಮೂರ್ಛೆಯೊಳು ಹೊಡೆ
 ಮರಳಿದುವು ಕಣಾ ಲಿ ಕಾಖಿದುವರುಣವಾರಿಗಳ |
 ಹೊರಳುತಿರಲೆಲೆ ಪೊಪಿ ಸೈರಿಸ
 ಲರಿಯೆ ನೀನೆನುತೆ ಘನುಗುಣನಾ
 ನೆಹಿಗಿನೊಳು ಬೀಸಿದನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದನು ರಥದೊಳಗೆ || ೬೯

ಏನು ಮತ್ಸ್ಯಕುಮಾರ ಬವಣಿಯ
 ದೇನು ನಿನಗಿಂದೆನಲು ಜಗದವ
 ಸಾನದಂದಿನ ಸಿಡಿಲು ಸುಳಿಯಲು ಬೆಂದುದನ್ನೊಡಲು |
 ಆನಲಾಪೆನೆ ನಿನ್ನ ಬಹುಳ
 ಧ್ವಾನವನು ಸಾಕೆನ್ನ ಕಳುಹು ಮೆ
 ಹಾನಿನಾವವ ಮೂಣು ಮೂಣೆನೆ ಪಾರ್ಥನಿಂತೆಂದ || ೩೦

ಖೇಡನಾಗದಿರದ್ಭೃತಧ್ವನಿ
 ಮಾಡೆನಂಜದಿರಂಜದಿರು ಧೃತಿ
 ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರರ್ಥವೆ ಜೋಡಿಸೆನುತ್ತೆ ಸಂತೈಸಿ |
 ಮೂಡಿಗೆಯೊಳಂಬುಗಿದು ತಿರುವಿಗೇ
 ಹೂಡಿದನು ಫಲುಗುಣನ ಕದನವೆ
 ನೋಡಲಮರಶ್ರೇಣಿ ಮೇಳೈಸಿತ್ತು ಗಗನದೊಳು || ೩೧

ಏಳನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಎಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಕದನಚಿತ್ರಪಟಮಲ್ಲ ಪರಬಲ
 ಮದನಮದಹರರುದ್ರನಹಿತರ
 ಸದೆದು ಮರಳಿಚಿದನು ವಿರಾಟನ ನಿಖಿಳಗೋಕುಲವ ||

ಭಯವು ಬಾರೈಸಿತ್ತು ಜನವೇ
 ಜಯ ಮಹೀಪತಿ ಕೇಳು ಕುರುಸೇ
 ನೆಯೊಳು ಭೀಷ್ಮ ದ್ರೋಣರಜ್ಜಿದರು ಪಾರ್ಥನೆಂಬುವನು |
 ಜಯವು ಜೋಡಿಸಲಣಿಯದಿದು ಸಂ
 ಶಯವೆ ಸುಳವುತ್ಪಾತಶತವಿದು
 ಲಯದ ಬೀಜವು ಭೀಷ್ಮ ಚಿತ್ತೈಸೆಂದನಾದ್ರೋಣ || ೧

ಸುರಿಯುತಿವೆ ಕಂಬನಿಗಳನು ಕರಿ
 ತುರಗತತಿಯೊರೆಯುಗಿದಡಾಯುಧ
 ಮುಖಿದು ಬಿದು ವು ಬೀಸುತಿದೆ ಬಿಜುಗಾಳ ಬಲ ಬೆದಳು |
 ನೆಜಿಯುತಿವೆ ¹ ತಾರಕೆಗಳಭ್ರದೊ
 ಳರುಣಮಯಜಲಧಾರೆ ಯಿದೆ ತರ
 ತರದೊಳು ಪ್ರತಿಸೂರ್ಯಮಂಡಲ ವೆಂದನಾದ್ರೋಣ || ೨

ಇದೆ ಬಹುಳಭೂಕಂಸದದ್ಭುತ
 ವಿದೆ ದಿಶಾವಳಿ ಧೂಮಕೇತುಗ
 ಮಿದೆ ಪತಾಕಾಭಂಗ ವಿದೆ ವಿಸರೀತಪರಿವೇಷ |
 ಇದು ಸಮಾಹಿತವಲ್ಲ ರಾಜಾ
 ಭ್ಯುದಯಕರವೇ ಭೀಷ್ಮ ನಮ್ಮನು
 ಸದೆಯದಿಹನೇ ಸುರಪನಂದನ ನೆಂದನಾದ್ರೋಣ || ೩

ಬಿರಿಯಲಬುಜಭವಾಂಡವಿದೆ ಕಪಿ
 ವರನ ಕಳಕಳ ದೇವದತ್ತದ
 ಧರಧುರದ ದೆಖ್ಪಾಳವಿದೆ ಗಾಂಡಿನದ ಬೊಬ್ಬೆ ಯಿದೆ |
 ನರನ ನಿಷ್ಕರ ಸಿಂಹರವ ವಿದೆ
 ತುರಗದಳ್ಳಿ ಸಾರುತಿದೆ ಸಂ
 ಗರಕೆ ಸಾಹಸಮಲ್ಲ ಮೊಳಗಿದ ನೆಂದ ನಾದ್ರೋಣ || ೪

1 ಸುರಿಯುತಿವೆ, ಜ.

* ಎಂದು ಪಾರ್ಥನ ಸತ್ತ್ವಸಾಹಸ
 ದಂದವನು ಕಲಶೋದ್ಭವನು ನಲ
 ವಿದೆ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತೆ ಗಂಗಾಸುತಗೆ ಹೇಳುತಿರೆ |
 ಸಂದಣಿಸಿ ಕೋಪಾನ್ನಿ ವದನದೊ
 ಳಂದು ಕಿಡಿಗದಡಿಲು ದಿವಾಕರ
 ನಂದನನು ಪಲುಮೊರೆದು ಖಾತಿಯೊಳವರನಿಂತೆಂದ || ೫

ಬಲವೆ ಬೆದಣಿಸಿ ಹಗೆಯ ಭುಜದ
 ಗ್ಗಳಿಕೆಯನು ಕೊಂಡಾಡಿ ಸಾಮಿಯ
 ನಿಷಿಕೆಗಾಂಬಿರಿ ನಿಮ್ಮ ಪೈಕಕೆ ಖುಲ್ಲತನ ಸಹಜ |
 ಫಲಗುಣನೆ ಯಾಗಲಿ ಸುರೇಂದ್ರನೆ
 ನಿಲಿ ಭಾರ್ಗವರಾಮನಾಗಲಿ
 ಗೆಲಿದು ಕೊಡುವೆನು ಬರಲಿ ಯೆಂದನು ಖಾತಿಯೊಳು ಕರ್ಣ || ೬

* ಓಡಿದವ ನುತ್ತರನು ಬೆಂಬಳೆ
 ಗೋಡಿ ಹಿಡಿತಂದುಚಿಹಿದವ ಜಾ
 ಜಾಡಿ ಮಹಿಷಿಯ ನೋತ ಮಹಿಪರೊಳೊಬ್ಬ ನವನಹನು |
 ನಾಡ ಬಯಕೆಗೆ ಬಂದರವಧಿಯ
 ಮಾಡಿದರು ಫಲಗುಣನ ನಿಲವಿದು
 ನೋಡೆನುತೆ ಕರ್ಣಂಗೆ ತೋಪಿಸಿದನು ಕೃಪಾಚಾರ್ಯ ||

ನಿಲ್ಲಿ ಕಳಕಳ ಬೇಡ ಹೋ ಹೋ
 ಬಿಲ್ಲ ಡಾವರವಿದೆ ಸಿತಾಶ್ವನ
 ಘೆಲ್ಲಣೆಯ ಕೂಗಾಟವಿದೆಕೋ ಸಿಡಿಲಿನಂದವೊಳು |
 ತಲ್ಲಣವಿದಹಿತರೊಳು ರಿಪುಗಳ
 ಜಲ್ಲಬಡಿವೆನು ನಮಗುಪಾಯವ
 ನಿಲ್ಲಿ ನೆರೆಯುಲುಬೇಕೆನುತೆ ಕಲಶೋದ್ಭವನು ನುಡಿದ ||

ಈ ೨ ಪದ್ಯಗಳು 4—5 ಪದ್ಯಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಖ' ಗುರುತಿನ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿವೆ.

ನರನು ನರನೆಂ ¹ ದನವರತ ತಲೆ
 ಬಿರಿಯೆ ಹೋಗಳುವಿರಾನಿರಲು ಸಂ
 ಗರಕೆ ತಲೆದೋಣಿದೋಡೆ ತಣಿವೆನು ಲೋಕಪಾಲಕರ |
 ನರನ ತೆತ್ತಿಗರಹಿರಿ ತತ್ತಡೆ
 ಪುರದೊಳಗೆ ಕೌರವನವರು ದು
 ಶ್ಚ ರಿತರೆರಡಿಟ್ಟಿಹಿರಿ ಖೂಳರು ನಿಮ್ಮೊಳೇನೆಂದ || ೭
 ಹೊಕ್ಕು ತಾಂ ಬಳಸಲಿಸಿದೋಡೆ ಹಿಂ
 ದಿಕ್ಕಿ ² ಕೊಳ್ಳನದಾರು ಹಗೆವನ
 ಸಿಕ್ಕಿದುರಗನ ಸೆಳವನಾವನು ಗರುಡತುಂಡದೊಳು |
 ಎಕ್ಕ ತುಳದೊಳು ವೈರಿಪಾರ್ಥನ
 ನೊಕ್ಕ ಲಿಕ್ಕುವೆ ನರಸ ನಿನ್ನೀ
 ಚುಕ್ಕಿಗಳ ಚಾಪಳವ ಕೇಳದಿರೆನ್ನ ನಾಕರ್ಣ || ೮
 ಎನಲು ಭುಗಿಲೆಂದನು ಕೃಪಾಚಾ
 ರ್ಯನು ಸುಯೋಧನ ಕೇಳು ರಾಧಾ
 ತನಯನಿವ ಬಗುಳದೋಡೆ ನಿಶ ಯವೆಂದು ಬಗೆಯದಿರು |
 ಅನುವರದೊಳರ್ಜುನನ ಗೆಲುವೊಡೆ
 ಯೆನೆಗೆ ನಿನಗೀತಂಗೆ ಕೆಲಬರಿ
 ಗನಿಮಿಷರಿಗಳವಹುದೆ ಬಲ್ಲೈ ಪಾರ್ಥನಧಟುಗಳ || ೯
 ಮೂಡಿದನು ಹರನೊಡನೆ ಖಾಡಾ
 ಖಾಡಿಯನು ಸುರಪತಿಯ ತೋಟವ
 ಬೇಡಿದೋಡೆ ಬೇಳದನು ವೆಟ್ಟಿಗೆ ರಾಜಸೂಯದೊಳು |
 ರೂಢಿಯುತ್ತರ ³ ದೊರೆಗಳರ್ಥವ
 ಹೂಡಿಸಿದ ನರಮನೆಗೆ ದೈತ್ಯರ
 ಬೀಡ ಬರಿಕ್ಕೈದನು ಹಿರಣ್ಯಕಪುರನಿವಾಸಿಗಳ || ೧೦

1 ದನುತವನನೆಂದೆ ಬಿರಿಯೆ, ಟ.

2 ಕೊಂಬವನಾರುಹಗೆಯನು, ಟ.

3 ಕುರುಗಳ, ಟ.

ಬಾಗಿಸಿದ ಬಿಲ್ಲಿನೊಳು ರಾಯರ
ಮೂಗ ಕೊಯ್ತು ಮುದುವೆಯೊಳು ನೀ
ನೀಗಳೊಡಲು ಕೌರವೇಂದ್ರನ ನಂದು ಬಿಡಿಸಿದಲ |
ಆಗರವಸ್ಯಂಧವನ ಮುಡಿಯ ವಿ
ಭಾಗಿಸಿದ ಭಟನಾರು ಪಾರ್ಥನ
ಲಾಗುವೇಗವ¹ ನಾರು ಬಲ್ಲರು ಕರ್ಣ ಕೇಳಂದ || ೧೧

* * * * *

ಮರುಳ ಕಣಿಗಿ ಕೊಡನ ತೋರದೊ
ಳರದೆ ಸಾಸವೆ ನಿಮ್ಮ ಕಣಿಗಿ
ನರನು ದೊಡ್ಡಿ ದನುಳದ ವೀರರ ಕಣಿ² ತುಷಮಾತ್ರ |
ಮರುಳುಹಾರುವ ಗದ್ಯಪದ್ಯದ
ಸರಸವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲದೀಸಂ
ಗರದ ಸಾಹಸವಿದ್ಯೆ ನಿಮಗೇಕೆಂದನಾಕರ್ಣ || ೧೨

ಹಣೆಗೆ ಮಟ್ಟಿಯ ಬಡಿದು ದರ್ಭೆಯ
ಹಣೆದು ಬೆರಳೊಳು ಮುರುಹಿ ದೋತ್ರದ
ದಣಿಬವನು ನಿಃವಿಡಿದು ಮಹಳದ ಮನೆಯ ಚೌಕದೊಳು |

* 11-12 ನೆಯ ಪದ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಈ ಪದ್ಯವು ಚ. ಎ. ಬ. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ದೂರೆಯುತ್ತದೆ.

ಎಲವೊ ಗಂಧರ್ವರು ವನಾಂತರ
ದೊಳಗೆ ನೀನೇ ಕಾಣುತ್ತಿರಲಾ
ಸಲಹದನ ಹಿಡಿದುಯ್ಯೊ ಡಾರೈ ಬಿಡಿಸಿದತಿಬಲರು |
ಬಲುಹನೆಮ್ಮೊಳು ಕೆದರದಿರು ಕೊಳು
ಗುಳಕೆ ಬಂದವ ಪಾರ್ಥ ನಿನ್ನ
ಗ್ನಿ ಕೆಕೆಗಟಾ ಸರಿಯೆ ತೊಲತೊಲಗೆಂದನಾ ದ್ರೋಣ ||

1 ಸಾವನಬಿವನು, ಟ.

2 ತುಷಮಾತ್ರ, ಟ.

ಮಣೆಗೆ ಮಂಡಿಸಿ ಕುಳ್ಳಿತುಂಬಾ
ತಣದ ವಿದ್ಯೆಯ ಬಲ್ಲಿರಲ್ಲದೆ
ರಣವಿಚಾರದ ಗೊಡವೆ ನಿಮಗೇಕೆಂದನಾಕರ್ಣ || ೧೩

ಇಂದು ಪಿತೃದಿನ ವಂದು ಸಂಕ್ರಮೆ
ವಂದು ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ ಹರಿದಿನ
ವಂದು ಯಜ್ಞೋರಂಭದಿನ, ವಡ್ಡಂತಿ ಲೇಸೆಂದು |
ಬಂದು ನಾನಾಮುಖದ ದಾನಗ
ಳಂದೆ ವಸ್ತುವ ಬಾಚಿ ಹೊಳ್ಳಿಸಿ
ತಂದು ಕೊಬ್ಬಿದ ನಿಮಗೆ ಸುಭಟರ ಮಾತದೇಕೆಂದ || ೧೪

* * * * *

ಬಲ್ಲಿರೈ ಕೌರವನ ¹ ಧನವನು
ಹೊಳ್ಳಿಸಲು ವ್ಯುಷ್ಣಾನ್ನದಿಂದವೆ
ಡೊಳ್ಳೆ ಬಳಯಿಸಿ ರಾಜಗುರುತನದಿಂದೆ ಬೆಜಿತಿಹಿರಿ |
ಬಿಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾವಿಷಯ ² ದರಿಭಟ
ಮಲ್ಲ ³ ರೊಡನೆಯವಿದ್ಯವಿದು ಜಡ
ರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಸುಲಭವೆ ಜಪಾನುಷ್ಣಾನವೆಲ್ಲೆಂದ || ೧೫

1 ರಾಜ್ಯವ, ಟ. 2 ಚೌಪಟ, ರ್ಕು. 3 ಚೌಪಳ, ರ್ಕು.

* ಮಾರಣದ ಹೋಮದೊಳು ಯಂತ್ರದ
ಸಾರವೈದಿಕಕರ್ತವೊಳು ಕೃತ
ಧೀರತನದೊಳು ಮನವ ಮುಱಿವಿರಿ ನುಡಿಯ ಶಾಪದೊಳು |
ವೈರಿಗಳ ಕಿಡಿಸುವಿದಲ್ಲವ
ಹಾರುವರು ಪೊಕ್ಕಿ ಉಿದು ಕೊಂದುದ
ನಾರು ಬಿಲ್ಲರು ಗಂಡುಗಳು ನೀವಲ್ಲ ಹೋಗಿಂದ ||

ಈ ಪದ್ಯವು 14ನೆಯ ಪದ್ಯದ ಮುಂದೆ ಚ. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ
ಮೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಕೇಳಿದಶ್ವತ್ಥಾಮ ಕಿಡಿಗಳ
 ನಾಲಿಗಳೊಳುಗುಳದನು ಕೇಳಲೆ
 ಖೂಳ ಸೂತನ ಮಗನೆ ಸುಭಟಾಂಗದೊಳು ಖರೆಯನಲಾ |
 ಕೀಳುಜಾತಿಗೆ ತಕ್ಕ ನುಡಿಗಳು
 ಮೇಳವಿಸಿದುವು ಕುಲವೆ ನಾಲಗೆ
 ಹೇಳಿತೆಂಬುದು ತಪ್ಪದಾಯಿತು ಕರ್ಣ ಕೇಳೆಂದ || ೧೬

ನಗುವೆ ವಿಸ್ತರ ನಾವರಾಯನ
 ಮಗನೊ ನೀನೀದಾನಧರ್ಮ
 ದಿಗಳೊಳರ್ಥವೆ ನಾರು ಕೊಂಬರು ವಿಸ್ತರ ಹೊಳಿಗಾಗಿ |
 ಜಗವೆ ರಕ್ಷಿಸಲಾವು ಕೊಳ್ಳುವು
 ಮೆಗುಳ ಕೊಡುವೆವು ಬಾಹುಜಾರ್ಯ
 ದಿಗಳು ಕೊಡುವರು ತತ್ಪರಿಗ್ರಹಯೋಗ್ಯರಲ್ಲೆಂದ || ೧೭

ಉಳಿದವರ್ಣತ್ರಯಕೆ ಬೆಸಗೈ
 ವಳವಿಯೊಳು ಶೂದ್ರನು ಕೃತಾರ್ಥನು
 ತಿಳಿಯೆ ನೀನಾರಿವರೊಳಗೆ ಕೊಳ್ಳುವೆನೊ ಕೊಡುವವನೋ |
 ಕುಲವಿಹೀನನ ತಂದು ಕೌರವ
 ತಿಲಕ ಪತಿಕರಿಸಿದೊಡೆ ನಾಲಗೆ
 ಯುಲಿಯಲಾಯ್ತೀ ಕರ್ಣ ¹ ನಿನ್ನ ಯ ಭವವೆ ನೆನೆ ಯೆಂದ ||

ಪರರು ಪತಿಕರಿಸಿದೊಡೆ ಲಜೆಗೆ
 ಸಿರವೆ ನಸುಬಾಗುವರು ಗರುವರು
 ದುರುಳ ನೀಂ ದುಜುದುಂಬಿತನದೊಳು ನಿನ್ನ ಹೊಗಳಿದೊಡೆ |
 ಗರುವವಾನ್ಯರು ಮೆಚ್ಚುವರೆ ಸಸಿ
 ನಿರು ಮಹಾತ್ಮರು ² ನಿನ್ನೊಳಿದಿರು
 ತ್ತರವೆ ಕುಡುವರೆ ಗಳಹತನವೆಮ್ಮೊಡನೆ ಬೇಡೆಂದ || ೧೮

¹ ಮುನ್ನಿನ, ಜ.

² ನಿನ್ನೊಡನೆಯುತ್ತರವೆ, ಟ.

* ಗರುಡಿಯೊಳು ಸಾಮುಗಲಿಸುವೆ ತಿ
 ಪ್ಸ್ಯರನು ಕುಳ್ಳ ದೋಡಿಸುವೆ ಬಂ
 ಧುರದ ತರುಣಾದಿಗಳ ಸಂತತಿಗಳೊಳು ಸುಖಯಿಸುವೆ |
 ಪರರ ಮನೆಯೊಳು ¹ ಜಾತವೆಂದರೆ
 ಹರುಷದೊಳು ಹಿಗ್ಗುವೆ ವಿಡಂಬದ
 ಪರಿಯ ನಾಥರು ನಿಞ್ನು ನಿಮಗೇಕೆಂದನಾಕರ್ಣ || ೨೦

ತೆಗೆವೆ ತಾಳಗೆಗಡಿತನಕ ನಾ
 ಲಗೆಯ ಕೊಯ್ಯೆನು ಮುನಿದು ತನ್ನೋ
 ಲಗವ ತೆಗಿಸಲಿ ಕಾರವನು ನಿನಗೊಲಿದು ಪತಿಕರಿಸಿ |
 ಅಗಣಿತೋಪಮಗುರುವೆ ನಿಂದಿಸಿ
 ನಗುವೆ ನಿನ್ನನು ಕೊಲುವೆ ನೆನುತಾ
 ಳುಗಳ ದೇವನು ಸೆಳದನಶ್ವತ್ಥಾಮ ಖಂಡೆಯವೆ || ೨೧

ಅಳು ಮತ್ಸರದಧಿಕರೋಷದ
 ಮೇಲುನುಡಿಯಂಕುರಿಸೆ ಕುರುಭೂ
 ಪಾಲನಿಬ್ಬರ ತೆಗೆದನುಚಿತೋಕ್ತಿಯೊಳು ಸಂತೈಸಿ |
 ಕಾಳಗಕೆ ತೆತ್ತವನೊಡನೆ ನಿ
 ಮ್ನಾಳುತನವನು ತೋಣಿ ಯೊಳಗೊಳ
 ಗಾಳುವಾಸಿಯ ತೋಟೆ ಬೀಡೆಂದರಸ ಮೂಣಿಸಿದ || ೨೨

ಬಂದು ಭೀಷ್ಮಂಗೆಱಗಿ ಕೈಮುಗಿ
 ದೆಂದನೀತನು ಪಾರ್ಥನಾದೊಡೆ
 ಹಿಂದಣಂತಿರೆ ನವೆಯಬೇಡುದು ವರುಷಹದಿಮೂಱು |
 ಸಂದುದಿಲ್ಲಜ್ಞಾತವಾಸಕೆ
 ಮುಂದೆ ದಿನವಿಡುದೆನ್ನ ಲೆಕ್ಕದೊ
 ಳಂದು ಕುರುಪತಿ ನುಡಿಯೆ ನಗುತೀಂತೆಂದನಾಭೀಷ್ಮ || ೨೩

* ಈ ಪದ್ಯವು, ಚ, ಜ, ಟ, ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

1 ಚೌಲಯ್ಯ.

ಮಗನೆ ಕೇಳಲೆರೈದುವರುಪ್ಪಕೆ
 ಮಿಗುವುನೆರಡೇ ಮೊಸ ಮೊಸಾ
 ದಿಗಳ ನವೆನುಭಸಿಸಿದರು ಹದಿಮೂಱು ವತ್ಸರವು |
 ಮಿಗುವೆವಧಿ ಬುಧರಣಿಯೆ ನಿನ್ನಿನ
 ಹಗಲು ನಿನ್ನದು ಪಾಂಡುತನಯರು
 ಪುಗುವೊಡಿಂದಿನ ದಿನಸವನವರು ಕಂದ ಕೇಳಂದ || ೨೪

ಜಲಧಿ ಮೇರೆಯ ನೊಡೆದು ಹಾಯಲಿ
 ನೆಲನ ನಿಳುಹಲಿ ದಿಗಿಭ ವಿನಮಂ
 ಡಲಕೆ ಕಾಳಕೆಯಿಡಲಿ ನಡೆದಾಡಲಿ ಕುಲಾದ್ರಿಗಳು |
 ಅಳುಪಲಣಿವನೆ ಸತ್ಯಭಾಷೆಗೆ
 ಕಲಿಯುಧಿಷ್ಠಿ ರನೃಪತಿ ಯನ್ವಯ
 ತಿಲಕನಣುಮೊ ತಂದೆ ಕೌರವರಾಯ ನೀನೆಂದ || ೨೫

ಸಾಕದಂತಿರಲಿನ್ನು ಕಾಳಗ
 ನೂಕಲಣಿಯದು ಪಾರ್ಥ ಕೊಲುವೊಡೆ
 ಬೇಕು ಬೇಡೆಂಬವರ ಕಾಣೆನು ಹಲವುಮೊತೇನು |
 ಆಕುಮೂರರ ಕರಿಸಿ ಸಂಧಿಯ
 ನಾಕೆವಾಳರ ಮುಂದೆ ಮೂಡಲು
 ಲೋಕದೊಳು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ನಿನಗೆ ಮಹೀಶ ಕೇಳಂದ || ೨೬

ಕಂಡುದಳವಿ ವಿರೋಧಿಗೆಮಗೆಯು
 ಕೊಂಡುದೇ ಬಲುಗೈದು ಮನಮುಂ
 ಕೊಂಡು ಹೊಕ್ಕು ದು ಕಳ ನದಲ್ಲದೆ ಪಾಂಡುಸುತರೊಡನೆ |
 ಉಂಡು ಮೇಣುಟ್ಟೊಲಿದು ಬದುಕುವ
 ಬುಡತನವೆನುಗುಂಟೆ ವೈರವೆ
 ಕೊಂಡೆಸಗಬೇಕೆಂದು ನುಡಿದನು ಕೌರವರ ರಾಯ || ೨೭

ಮೇಲೆ ನೆಗಳುವ ಹದನ ನಿಲ್ಲಿಂ
 ಮೇಲೆ ನೀನೇ ಬಲ್ಲೆ ಯೆನುತೆ ವಿ
 ಶಾಲಮತಿ ಬಿಸುಸುಯು ಕೌರವ ಕೆಟ್ಟ ನಕಟೆನುತೆ |
 ಕಾಳಗವ ನಾವಾನುವೆವು ಪಶು
 ಜಾಲಸಹಿತಿಭವುರಿಗೆ ನೀ ಕಿರಿ
 ದಾಳೂಡನೆ ನಡೆ ಯೆಂದು ಸೇನೆಯ ನೆರಡುಮೂಡಿಸಿದ || ೨೦೪

ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೂಡೆ ಸೇನಾ
 ಭಾರವನು ಪರುತವಿಸಿ ಕಳುಹಿದ
 ನಾರುಭಟೆಯೊಳು ಭೀಷ್ಮ ನಿಂದನು ಧಟ್ಟ ಮೇಳ್ಳಿಸಿ |
 ವಿರಕರ್ಣ ದ್ರೋಣ ಗೌತಮೆ
 ಭೂರಿಬಲ ಗುರುಸೂನು ಶಕುನಿ ಮು
 ಹಾರಥಾದಿಯ ಕೂಡಿಕೊಂಡನು ನರನ ಕಾಳಗಕೆ || ೨೦೫

ಇತ್ತಲಖಿಳಮಹಾರಥಾದಿಯ
 ನೊತ್ತಲಿಕ್ಕಿ ಸುಯೋಧನನು ಪುರ
 ದತ್ತ ಗೋಕುಲಸಹಿತ ಹಾಯ್ದನು ಪೂತು ಮೆರು ಮನುತೆ |
 ಮುತ್ತಯನು ಮಾಡಿದ ವಿಯೋಗದ
 ತತ್ತವೆಣೆ ಲೇಸಾಯ್ತು ಬೇಗದೊ
 ಳುತ್ತರನೆ ಕೊಳ್ಳಡದ ವಾಘೆಯ ನೆಂದನಾ ಪಾರ್ಥ || ೨೦೬

ತುಣುಗಳನು ಮರಳಚುವುದೆಮೆಗಿಂ
 ದುಣುವೆ ಕಾರ್ಯವು ತತ್ತ ಕೆಲಸದ
 ಹೊಣಿಗೆಯನು ನಿರೈಪ್ಪಿಸಿ ¹ ಬಚಿಕೆನೊಳವರ ಪಾರುಪವ |
 ನಣಿದು ² ಕೊಳ್ಳನು ಕೊಳ್ಳು ವಾಘೆಯ
 ನಿಣಿತದೆಡೆಯೊಳು ³ ಭೀತಿಗೊಳ್ಳದೆ
 ತಣಿದು ತಿರುಗುವ ಲಾಗುವೆಲೆಗವೆ ನೋಡು ನೀನೆಂದ || ೨೦೭

1 ಬಚಿಕಾವಿವರಭೀವಸವ, ಜ.

2 ಕೊಂಬೆವು, ಜ.

3 ಭೀತಿಗೊಳದಿರು, ಚ.

ಎನಲು ಚಕ್ರಿಸಿದನು ತೇಜಿಗ
 ಳನಿಲಜವದೊಳು ನಿಗುರಿದುವು ಮುಂ
 ಮೊನೆಯವರ ಮನ್ನಿ ಸದೆ ಬೆಂಬತ್ತಿದನು ಕೌರವನ |
 ಜನಸ ಬಿಡು ಬಿಡು ತುಣುಗಳನು ಫಲು
 ಗುಣ ಕಣಾ ಬಂದವನು ಕುರುಕುಲ
 ವೆನದವಾನಲನಜಿಯೆ ಯೆನುತುತ್ತರನು ಬೊಬ್ಬಿ ಷಿದ || ೨೦

ಎಲೆಲೆ ನರ ಜಾಹುದನು ರಾಯನ
 ಬಳಿಯ ಹತ್ತಿದ ನಡ ಹಾಯ್ದತಿ
 ಬಳನ ತೆಗೆ ನಮ್ಮತ್ತಲೆನುತಾದ್ರೋಣಗೌತಮರು |
 ಹಿಳುಕ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಸೇದಿ ಬೊಬ್ಬಿಯ
 ಕಳಕಳದಿ ನಡಗಟ್ಟಿದರು ನಿ
 ಲ್ಲೆಲವೊ ಫಲುಗುಣ ಕಾದಿ ನೀನೊಟ್ಟೈಸಿ ಹೋಗೆನುತ || ೨೧

ನಗುತೆ ಫಲುಗುಣ ನೆರಡೆರಡು ಕೋ
 ಲುಗಳ ನವರವರಂಭ್ರಿಗೇಚ ನು
 ತೆಗೆದು ಹಾಯ್ದನು ಮತ್ತೆ ಕೌರವರಾಯಮೋಹರಕೆ |
 ಹೊಗರುಗುವೆ ಹೊಸಕಣೆಯ ದಡಿಯ
 ಬಿಗಿದ ನೆಡದೊಳು ಬಲದೊಳದಿರೊಳು
 ಸೆಗಳಿಕೆಯ ಸಸಿಯಾಯ್ತು ಕೌರವಶೇನ ನಿಮಿಷದೊಳು || ೨೨

ಬಿರಿದುವಾನೆಗಳಜ್ಜನನ ಬಿಲು
 ದಿರುವಿನಬ ರಕತಿರಥರ ಲಾಯ್
 ದೊರಳ ಹಾಯ್ದುವು ವಿಗಡಹನುಮನ ಗಾಢಗರ್ಜನೆಗೆ |
 ಸಿರ ವೊಡೆದು ಸಿಡಿದುದು ಪದಾತಿಯ
 ನರನ ಶಂಖಧ್ವನಿಗೆ ಕುರುಬಲ
 ಹೊರಳಯೊಡೆದುದು ಹಾಜಿ ಬಿದ್ದುದು ಹೆದಣಿ ಹಮ್ಮೈಸಿ || ೨೩

1 ತೂಳಿದುವು, ಟ.

ಎಲೆಲೆ ನರನೋ ಸುಭಟಜೀವರ

ದಃಪುಟಗನೋ ದಿಟ್ಟರಾಯರ

1 ದಃಪ ವಹ್ನಿಯೋ ಪಾಥ-ನೋ ಫಠ ಕಾಲಭೈರವನೋ |

ಗೇಲುವರಾವೆಡೆ ಕರ್ಣ ಕೃಪ ಸಾ

ಬಲ ಜಯದ್ರಥರೆಂಬವರ ಹೆಡ

ತಲೆಗೆ ನಾಲಗೆ ಹೋಯಿತೆಂದುದು ಕೂಡೆ ಕುರುಸೇನೆ || ೩೬

ಮರಳ ಹೋಡೆ ಹಿಂಡಾಕಳನು ಗೋ

ವರನು ಬಿಡು ಹೆಡಗೈಯ ಕೊಯ್ ನ

ಮೈರಸ 2 ನನುದಪ್ಪಿದನು ತುಱುಸೆಣಿಗೊಳ್ವರೇ ನೃಪರು |

ಕೊರಳ ಕಡಿತಕೆ ಹೊಕ್ಕ ಹಗೆಗಳ

ಸರಳಗುಸಿವನು ತೆರದಿರೆಂದ

ಬರಿಸಿ ಕುರುಬು ಬಾಯ ಬಿಟ್ಟುದು ರಾಯ ನಿಧಿರನೊಳು || ೩೭

ಬೊಬ್ಬಿಳಿದು ನರನಿಸಲು ಕಣೆಗಳು

ಹಬ್ಬಿದುವು ಹುರಿಗೊಂಡು ಹೂಣಿಗ

ರೊಬ್ಬುಳಿಯ ಹರೆಗಡಿದು 3 ಕರಿಗಳ ಹೊದಡಿ ಮೆದೆಗೆಡಹಿ |

4 ತಿಬ್ಬನೊದೆದಣಿಗೆದ್ದು ಗಜಿವೊರೆ

ದಬ್ಬರಿಸಿ ಕಬ್ಬಿ ಗಗನವ

ಮೆಬ್ಬಿಡುವೆವೊಲು 5 ಮುಸುಕಿದುವು ಘೋಗುಣನ ಶರಜಾಲ ||

ತುಡುಕಿ ಐಂಡವ ಕಚ್ಚಿ ಹಾಣುವ

ಗಿಡುಗನಂತಿರೆ ಭಟರ ಗಂಟಲ

ಕಡಿದು ಹಾಯ್ದುಂಟುಗಳು ಬಿದ್ದುವು ಕೋದತಲೆಗಳೊಳು |

1 ದಃಪವಹ್ನಿಯೋ, ಚ. 2 ನಯದಪ್ಪಿದನು, ಚ. 3 ತೇರಿನ, ಚ.

4 ತೆಬ್ಬ, ಚ. 5 ತುಡುಕಿದುವು, ಚ. ಮಸಗಿದುವು, ಜ.

ಅಡಸಿದುವು ನಿಜನಿಟಲು ಗರೆ ದೆಲು
 ವೂಡೆದು ಥಟ್ಟುಗಿದುಂಗಳ ನಡೆ
 ಗಡಹಿದುವು ಗಣಿತ ಹಾಯ್ದುವು ಪಯದ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳು ||

ಕರುಳ ಬಾಯೊಳು ಕಾಣಿ ಕಾಲಾ
 ಳೂರಲಿ ಕೆಡೆದುದು ಬೋಳೆಯಂಬುಗ
 ಳುಯಿ ಸಮಸೀಳಾಗಿ ಬಿದ್ದುವು ಗಜದ ಹೋಳುಗಳು |
 ಕೊರಳು 1 ಹಣಿದೊಣಿತದ್ದ ರಕುತದ
 ಹೊರಳಗಳ ಹೊನನಿಣಳು ಮುಳುಗಿತು
 ತುರಗ ಕರಿ ರಥ ಪತ್ತಿ ಹೊಸಕುಮ್ಮರಿಯ ಕೋಲಿಸಿತು || ೪೦
 ಹರಿಗೆ ಖಂಡಿಸಿ ಜೋಡು ಸೀಸಕ

2 ಜರಿದು ಬಲುದೋಳುಡಿಮ ಗೋಣರೆ
 ಹಣಿದು ನಿಟ್ಟಿಯು ಮುಖಿದು ತೊಡೆದುರೆಗಡಿದು ತಲೆಯೊಡೆದು|
 ನರ ಹಣಿದು ಕರುಳೊಕ್ಕು ನೋನು
 ಬುರಿಸಿ ಕಾಳಿಜ ಹಾಯ್ದು ನತ್ತರು
 ಸುರಿದು ಹಣಿದೊಗ 3 ಲೇಳ ಹೊರಳತು ವೈರಿಸಾಯದಳ || ೪೧
 ಮುಂದೆ ಕವಿದಂಬುಗಳು ಸುಭಟರ
 ಕೊಂದು ಬಿಸುಟುವು ನುತ್ತ ಬಳಯೊಳು
 ಬಂದವೆಕೆ ಗುಣಿಯಿಲ್ಲ ಹೊಗಳುವೆ ನೀನನದ್ಭುತನೆ |
 ಬಂದ ಗುಣಿಗರಡಂಬ ತುಡಬೇ
 ಡೆಂದು ಪಾರ್ಥನ ಬೇಡಿಹೊಂಡುವು
 ಸಂದ ಮೆಂತ್ರಾಸ್ತ್ರಂಗಳಲಿ ಜನವೋಜಯಕ್ಷಿತಿಪ || ೪೨

* * * *

1 ಹಣಿದೊಣಿತದ್ದ, ಖ. 2 ಜಣಿದೊಣಿತದ್ದ, ಖ. 3 ಲೇಳಯೆ, ಜ.

* ವೊರೆದು ಬಿಳುಗೋಲಿಗಳು ವಜ್ರದ
 ಸರಪಳಿಯ ಥಟ್ಟುಗಿದು ಲೋಹದ
 ಸಿವದ ಬಲುಸೀಸಕನ ನಿರ್ಮೋಗೊಂಡು ಪಟುಭಟರ |

- ಹಿಕ್ಕಿ ದುವು ಹಯಬಲವ ಸುಭಟರ
 1 ನೊಕ್ಕಿ ತೂಜಿಮವಾನೆಗಳ ಸಾ
 ಲಿಕ್ಕಿ ನಟ್ಟುವು ಬಹಳರಕುತದ ಕೆಸಣ ಕೈಗಳೂಳು |
 ಮುಕ್ಕಿ ದುವು ಮಲತರನು ಮೊಸವೆ
 ನಿಕ್ಕಿ ಯಾದ್ವಿಜಕುಲಕೆ ಸತ್ರವೆ
 ನಿಕ್ಕಿ ದುವು ದಿಗುವಲಯದೊಳು ರಣಧೀರನಂಬುಗಳು || ೪೩
 ಬಗ್ಗೊ ಡೆಯದೊಂಕಿದ ಮಹೀಶರು
 ಮುಗ್ಗಿದರು ಮುಂನಾದ ಮೇಳದ
 ಮೊಗ್ಗಿನೊಳು ಮುಂಕೊಂಡಬಿರುದರು ಬಿಸುಟರೊಡಲುಗಳ |
 ನುಗ್ಗು ನುಸಿಯಾಯ್ತು ತಿರಥರು ಮಿಗೆ
 ಮೊಗ್ಗರದ ಮೊನೆ ಮುಜಿಯೆ ಕಾಲನ
 ಸಗ್ಗಳಯ ಸೆಳೆದಂತೆ ಸುರಿದುವು ರಕುತದಾರೆಗಳು || ೪೪
 ಕಾಲದೊಳು ಪರಿಪಕ್ವವಾದ ವಿ
 2 ಶಾಲವಾದೀಜಗದ ಜಂಗಮ

ಬರಿಯ ಕವಚವನುಗಿದು 8 ತೇಜಿಯ
 ಕರಿಯ ಹಕ್ಕು ರಿಕಗಳನಡಹಾ
 ಯ್ದು ರವಣಿಸಿದುವು ಪಾರ್ಥನೆಚ್ಚುಂಬುಗಳು ರಥದೊಳಗೆ ||
 ಮಂಡೆಯೊಳು ಕೈಯಿಟ್ಟುಕೆಲಬರು
 ಸಂದಿರೋಲೆಯ ಕಾಯನುತೆಯು
 ದ್ವಂಷರಾವುತರು ಕರಮುಗಿದರು ಕೈದುಗಳ ಬಿಡುಟು !
 ಮಂಡಳಿಕರಂ ಮರಳಿದರುಕೈ
 ಕೊಂಡು ಕೌರವರಾಯ ತುಜುಗಳ
 ಹಿಂಡ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿದನು ಸರಿದನು ಭೀಷ್ಮವೋಹರಕೆ ||

ಎಂಬೆರಡು ಪದ್ಯಗಳು ಟ. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಯೂ ಮೊದಲನೆಯ ಪದ್ಯವೂತ್ರ ಬ,
 ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಯೆ 425ಯ ಪದ್ಯದ ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

1 ನೊಕ್ಕಿ ಲಿಕ್ಕಿ ದು, ಚ. 2 ಶಾಲಿತಸ್ಥಿವರದ, ಟ.

3 ಷಿಂಚೆಯ ಕರಿಯನ್ನೆದಾಜಿಗಳ ನೊಡಗೊಂಡು, ಟ.

ಜಾಲವನು ಕಾಲಾಗ್ನಿ ಕವಿಕವಿದಟ್ಟೆ ಸುಡುವಂತೆ |
 ಮೇಲೆ ಮೇಲೊಡಗವಿವ ಬಾಣ
 ಜ್ವಾಲೆಯೊಳು ಕುರುಸೈನ್ಯಕಾನನ
 ಮಾಲೆಯನು ಕಲಿಪಾರ್ಥಪಾವಕನುರಿತನು ಮುಳಿದು || ೪೫

ಆವ ಬಿಲ್ಲಾಳವ ಲಾಗುವ
 ದಾವ ಗಾಡಿಕೆ ಯಾವ ಚಳಕವ
 ದಾವ ಶರಸಂಧಾನ ನಾವ ವಿಹಾರ ನಾವ ಪರಿ |

ರಾವಣನೊಳಂದ್ರಾರಿ ರಾಘವ
 ದೇವ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಕಾಣೆ ನ
 ದಾವ ಗರುಡಿಯ ವಿದ್ಯೆ ಮರು ಭಾವೆಂದನಾಹನುಮ || ೪೬

ಕಾಣಬಾರದು ಬಿಡುವ ಹೂಡುವ
 ಕೇಣವನು ಪರಮಾಣುಪ್ರಂಜವ
 ಕಾಣವೇ ಕಣ್ಣುಗಳು ನಮ್ಮವು ಮರ್ತ್ಯರಾಲಿಗಳೇ ||
 ಜಾಣಪಣವಿದು ಶಿವ ಸುದರ್ಶನ
 ಪಾಣಿಗಳಗರಿದಮರರಾಯನ
 ರಾಣಿಯಾಣೆ ಯೆನುತ್ತೆ ಬೆರಗಾಯಿತ್ತು ಸುರನಿಕರ || ೪೭

ಏಣುವೆಡೆದರು ಕೆಲರು ಕೆಲರಸು
 ಸೂಣಿವೋದುದು ಕೆಲರು ಕೆಲರೆದೆ
 ಡೋಣಿಗಳ ಪುರಾಯಗಾಯದೊಳುಸಿರ ತೆಗೆಬಗೆಯ |
 ಕಾಣಿದರು ರಕುತವನು ಸಗ್ಗ ಕೆ
 ಗೂಣಿ ಮೂಣುಡಿದರು ತಲೆಗಳ
 ಹೇಣಿದರು ಹರಣವನು ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಲನರಮನೆಗೆ || ೪೮

ಚೆಲ್ಲಿ ಹೋದರು ಕೆಲರು | ಕೆಲಬರು
 ಬಿಲ್ಲ ಬಿಸುಟೆರು ಕೋಲು ಕಟ್ಟಿತು
 2 ಗೆಲ್ಲಗೆಟ್ಟೆರು ಕೆಲರು ಪಾರ್ಥನ ಕೋಲ 3 ಕೋಹಿನೊಳು |

ಕೆಲರೊಳು ಬಿಲ್ಲಬಿರುದರು ಕೋಲುಕಟ್ಟಿತು, ಟ. 2 ಲಲ್ಲ ಗಣಿದರು, ಜ,
 3 ತೋಹಿನೊಳು, ಝ.

ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಸರಿವ ಕೌರವ
ಮಲ್ಲನನು ಕಂಡಡ್ಡವಿಸಿ ತುಲು
ಗಟ್ಟ ಹೋಗದಿರೆನುತೆ ಮೊದಲಿಸಿದನು ಕಲಿಪಾರ್ಥ || ೪೯

ಕಾಯಲಾಪ್ತೊಡೆ ಕರೆಯಿರೈ ಕ
ರಾಯತಾಸ್ತು ೧ ನಕಟ ಕೌರವ
ರಾಯ ಸಿಲುಕಿದ ನೆಲ್ಲಿ ಭೀಷ್ಮದ್ರೋಣ ಕೃಪರೆನುತೆ |
ಬಾಯ ಬಿಡೆ ಕುರುಸೇನೆ ಗುರು ಗಾಂ
ಗೇಯ ಶಕುನಿ ವಿಕರ ಕೃಪ ರಾ
ಧೇಯ ಸ್ಯಂಧವ ಚಿತ್ರಸೇನಾದಿಗಳು ಕೂಡಿದರು || ೫೦

ಇತ್ತ ತುಲುಗಳ ಬಿಟ್ಟು ರಾಯನ
ತೆತ್ತಿ ಗರು ತಲ್ಲಣಿಸಿ ಹರಿದರು
2 ಹೊತ್ತಿ ದರು ಹೋಗೆ ನೆಗಹಿದಾಹವೆಗಹನಗರ್ವಿತರ |
ಸುತ್ತ ಗೋವರ ಸನ್ನೆಯೊಳು ಪುರ
ದತ್ತ ಮುಂತಾದುದು ಪಶುವ್ರಜ
ವುತ್ತರನು ಮುಳುಗಿದನು 3 ಪರಿತೋಷಪ್ರವಾಹದೊಳು || ೫೧
ಬಿಗಿದ ಕೆಚಲ ತೊರೆದುಗುವ ಹಾ
ಲುಗಳ ಮಿಗೈ ಸೂಳದ ಬಾಲದ
ಮೊಗ ನೆಗಹಿ ದೆಸೆದೆಯ ನೋಡುವ ಬೆಚಿ ಬಿಡುವರಿವ |
ಅಗಿದು ಸರಳಿಸಿ ನಿಲುವ ಹೊಸಬರ
ಸೊಗಡಿಗವ್ಯಳಸುತ್ತೆ ಗೋವರು
ತೆಗೆದ ಪಥದೊಳು ತೆಕ್ಕೈ ವರಿದುವು ಹಿಂಡು ಸಂದಣಿಸಿ || ೫೨

1 ನೃಪತಿ ಮಾರಿಯ ಬಾಯ ತುತ್ತಾದನು ಕಣಾ ಕೃಪ ದ್ರೋಣ ರೆಲೆನುತೆ. ಚ.

2 ಹೊತ್ತಿದುದು ಹೋಗೆಯುಂಟಿತಾಹವೆಗಹನಗರ್ವಿತರ, ಚ. ಹೊತ್ತಿದುವು ಹೃದಯಗಳಾವವೆಗಹನಗರ್ವಿತರ, ಖ.

3 ಪರಿತೋಷಾಂಬು ಪೂರದೊಳು, ಜ.

ಕೆಲವು ಕಡೆಗಂದಿಗಳ ಬಾಲದ
 ಬಳಿಗೆ ಮೂಗಿಟ್ಟಡಿಗಡಿಗೆ ಮನ
 ನಲಿದು ಮೋಷಯನೆತ್ತಿ ಸುಕ್ತಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಹರಿದರು |
 ಮಲತು ಕಾಲೊಳು ನೆಲನ ಕರೆದ
 ವ್ಯಳಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದಿದಿವು ವರೆ ಬಲು
 ಸಲಗನೀಡಿದಾಡ. ತಿರುವು ಹಿಂಪು ಓಂಡಿನೊಳು || ೫೩

ತಿರಗಿ ಕಂದೊಳಡುತೆ ತುಣುಗಳು
 ಪುರಕೆ ಹಾಯ್ದು ವು ನಲವು ಮಿಗಲು
 ತ್ತುರಕಿರೀಟಗಳಂತು ನಿಂದರು ಮತ್ತೆ ಕಾಳಗಕೆ |
 ಅರಸು ಮೋಹರ ಮುಖಿದ ಹರಿಬಂ
 ಮರಳಚುವ ಮಿಡುಕುಳ್ಳ 1 ವೀರರು
 ಬರಲಿಯೆಂದಡಿಗಡಿಗೆ ಬಿಲ್ಲನುತೂಗಿದನು ಪಾರ್ಥ || ೫೪

ಒಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಒಂಭತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ರಾಯ 2 ರಿಪುಬಲಜಲಧಿವಡಬನ
 ಜೇಯನರ್ಜಾನನಖಿಳಕಾರವ
 ರಾಯದಟವನು ಜಯಿಸಿದನು ಸಮ್ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರಯೋಳು ||
 *

1 ವೀರರ ಧುರಕೆ ಬರಹೇಳನುತೆ, ಚ. 2 ಕುರುಬಲ, ಚ.

* ಕೇಳು ಜನವೇಜಯ ಧತ್ತಿ
 ಪಾಲಕುತ್ಪರನು ಸಮರದ

ಲೀಲೆಯೊಳು ತಾ ಮರಳಿ ನಿಂದನು ಧುರಕೆ ಸಮತಳಿಸಿ |

ಮರಳದುವು ತುಣು ಮಾರಿಗೌತಣ
 ಮರಳ ಹೇಳತು ಹಸಿದ ಹೆಬ್ಬುಲಿ
 ಮೊಣಿಯೆ¹ ಮೈದೋಣಿದುವು ಹುಲುಮೈಗವೇನನುಸಿರುವೆನು |
 ಧರಣಿಪನ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ಸೌಬಲ
 ದುರುಳ ದುಸ್ಸಹಸ್ಯಂಧವಾದಿಗ
 ಳುಣುಬಿದರು ತಣುಬಿದರು ಪರಬಲಕಾಲಭೈರವನ || ೧

*

ಹತ್ತುಸಾವಿರರಥ ಸಹಿತ ಭಟ
 ರೊತ್ತಿ ಕವಿದರು ಲಗ್ನ ವಣಿಗಳ
 ಬಿತ್ತರದೆ ಬೈಬೈದು ಸಾರುವ ಗೌಣಿಗಳೆಗಳ |
 ಸತ್ತಿಗೈಯ ಸಾಲುಗಳೊಳಂಬರ
 ತತ್ತುದೈ ಕುಲಶೈಲನಿಚಯದ
 ನೆತ್ತಿ ಬಿರಿಯಲು ಮೊಳಗಿದುವು ನಿಸ್ಸಾಳಕೋಟೆಗಳು || ೨

ಕಾಳಗಕ್ಕ ರಿಭಟರ ಕರೆಯೆ ನೃ
 ಪಾಲ ಕರ್ಣದೋಣಿಭೀಷ್ಮರು
 ಮೇಳವಿಸಿ ನಿಲೆ ಕಂಡು ಮೆಲ್ಲನೆ ರಥವ ನಿಲಿಸಿದನು ||

ಈ ಪದ್ಯವು ಕ. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸೂಚನೆಯ ನಂತರ ದೋರೆಯುತ್ತದೆ.

1 ದನಿದೋಣಿದುವು, ಟ. ಮೊನೆದೋಣಿದುವು, ಖ.

* ಎಲೆಲೆ ನರನಿವ ನೋಡನುತೆ ಕೈ
 ಚಳಕದೊಳು ಕೈಕೊಳ್ಳಿ ಮೋಹರ
 ದೊಳಗೆ ತಿರುಗಿದ ನೆತ್ತ ಸಾರಿದ ನಟ್ಟ ಹಿಡಿ ಯನುತೆ |
 ನೆಲೆದೆಗದು ಬಿಜುಗಾಳಿಯೊಳಗಣ
 ಬಲುಮುಗಿಲವೊಲು ಸೇನೆ ತಣಪಣ
 ದೊಳಗೆ ತಪುಬಿತು ಮುಕುಟವರ್ಧನಕೋಟಿನಾಯಕರ ||

ಈ ಪದ್ಯವು ಒಂದನೆಯ ಪದ್ಯದ ಮುಂದೆ ಕ. ಟ. ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದೋರೆಯುತ್ತದೆ.

ಚಂಬಕನ ಹಜಿ ಡಕ್ಕೆ ಡಮರುಗ
ಬೊಂಬುಳಯ ಗೋಮುಖದ ಡೆಡೆಯ
ಕೊಂಬುಕಹಳಯ ರಾಯ 1 ಗಿಡಿಗನ ಪಟಹ ಡಿಂಡಿಮೆದಾ |
ತಂಬಟದ ನಿಸ್ಸಳದಬ್ಬ
ತುಂಬಿತಮ ನೆಲ 2 ಬಿರಿಯೆ ಬಲವಾ
ಡಂಬರದೊಳಜ್ಜಾನನ ಮುಳುಕಿತು ದೊರೆಯ ಸನ್ನೆಯೊಳು || ೩

ಮರಳಿದುವು ತುಣುವೆಂಬ ಗರ್ವದ
ಗಿರಿಗೆಕೊಳ್ ಕುಲಿಶವನು ಸೇನೆಯ
ನೊವಸಿದುತ್ತವೆಜಲಧಿಗಿದೆ ಕೊಳ್ ಲಾಡಬಾನಲನ |
ಅರಸನಳುಕಿದನೆಂಬ ಜಯಮ
ಬ್ಬರದ 3 ಬೆಳಸಿಗೆ ಕಡುನಿದಾಫದ
4 ಬಿಜುಬಿಸಲ ಕೊಳ್ಳೆಂದು ಕೈಕೊಂಡೆಜ್ಜರತಿರಥರು || ೪

* ಮೊಗಕೆ ಹರಿಗೆಯ ಚಾಚಿ ಕಾಲಾ
ಳಗಿದು ಕವಿದುದು 5 ಸರಳ ಸರಿಯೊಳು
ಬಿಗಿದ ಬಿಲ್ಲಾ ಳೆಕಿತುರವಣಿಸಿದರು ಸಬಳಿಗರು |
ಉಗಿದಡಾಯುಧವೇಡಿದರು 6 ಭಾ
ಷೆಗಳ ರಾವ್ತರು ಕೆಂಗಣಿಯ ಕೋ
ಲಾಗಳ ಹೆಮ್ಮೆಗಳೆಜ್ಜಮ ಕವಿದರು ಜೋದರತಿರಥರು || ೫

ಅರರೆ ರಾವ್ತತು ರಾವ್ತತೆಂಬ
ಬ ರಣೆ ಮಸಗಿದುದೊಂದುಕಡೆಯೊಳು
ಬ
ಸರಿಸಸಬಳಿಗ ಪೂತು ಪಾಯಕು ವೆಂಬ ಕಳಕಳಕೆ |

1 ಗಿಡಿಮಿಡಿ, ಕ್. 2 ಕುಸಿಯೆ, ಜ. ಟ. 3 ಗಿರಿಗಿದೆ, ಕ್.

4 ಬರಸಿಡಿಲು, ಕ್. 5 ಬಿಟ್ಟು ಸೂರಿಯು, ಚ. 6 ವೆಗ್ಗಳೆಮು, ಜ.

* ಮೊಗಕೆಕರಿಗೆಯ ಎಂಬುದೇ ಮೊದಲಾದ ೫ನೆಯ ಪದ್ಯವೂ ಅರರರಾ
ವುತು ಮೊಲಾದ ೬ನೆಯ ಪದ್ಯವೂ ಝ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಧಿರರೆ ಸಾರಥಿ ಹಳು ಹಳಂಬ
 ಬ ರಣೆ ಮೆಸಗಿದುದೊಂದುಕಡೆಯೊಳು
 ಬ
 ಕರಿಘಟೆಯ ಕಡುಹೊಂದುಕಡೆಯೊಳು ಮುಸುಕಿತರ್ಜನನ || ೬

ಸುರಪನಡವಿಯ ಚುರ್ಚಿದೊಡೆ ಸುರ
 ರರಮನೆಯ ¹ ಗಾಯಕರ ಗೆಲಿದೊಡೆ
 ಜರುಜಂತ್ರದ ಮೀನನೆಚೊಡೆ ರಾಯಕಟಕದೊಳು |
 ಗೊರವನೊಳು ಕಾದಿದೊಡೆ ² ಹೆಂಗುಸ
 ನರುಳು ಕವೊಡಿದೊಡೆ ದಿಟ ನಿಂ
 ಧುರಕೆ ಧೀರನೆ ಸಾರ್ಥ ಘಟ ಎನುತೆಚ ² ರತಿರಥರು || ೭

ಭಂಡುಲಿದೊಡೆ ಗರುವರದ ಮಾ
 ರೊಂಡು ನುಡಿವರೆ ಸಾಕದೇತಕೆ
 ದಿಂಡುದಖಿವೆನು ನಿಮಿಷ ಸೈರಿಸಿ ನಿಂದು ಕಾದುವೊಡೆ |
 ಕೊಂಡವಜ್ಜಿಯ ಹಂಗಿಗರು ಮಿಗೆ
² ಗಂಡುಗಿಡುವಿರಿ ನಿಮ್ಮ ನುಡಿಗಳ
 ಕಂಡು ಬಲ್ಲೆನೆನುತ್ತೆ ಫಲುಗುಣ ನೆಚ ² ನತಿರಥರು || ೮

ಗುರುಸುತನ ಬಚಿ ರಥವೆ ನೈಸಾ
 ಸಿರವ ಮುಖಿದನು ಕರ್ಣನೊಡನೆಯ
 ವರಮಹಾರಥವೆಂಟುಸಾಸಿರವನು ರಣಾಗ್ರದೊಳು |
 ಗುರುನದೀಜರ ಬಚಿ ರಥವೆ ಸಾ

1 ನಾಯಕರ. ಝ.

2 ಮಿಂಡುಗಿಡವಿರಿ, ಚ. ಮಿಂಡುಗಿಡುವಿರಿ, ಜ. ಖ. ದಿಂಡುಗಿಡುವಿರಿ, ಟ.

ಕೊಂಡುಗಡೆದರೆ, ಝ. (ತೊಂಡುಗಡೆದೊಡೆ ಎಂದಿರಬೇಕಾದುದಕ್ಕೆ ಕೊಂಡು
 ಎಂದು ಬದ್ಧಿರಬಹುದೆಂದೂಹಿಸಲವ ಕಾಣವಿದೆ.)

ಸಿರವ¹ ಸ್ಯಂಧವೆಕ್ಕಪಸುಯೋಧನ
ರರಸುಧಟ್ಟನ ರಥವ² ಮುಖಿದನು ಹತ್ತುಸಾಸಿರವ || F

* ಸವಗ ಸೀಳತು ಕೃಪನ ಭೀಷ್ಮನ
ಕವಚ ಹಣಿದುದು ದ್ರೋಣ ನೊಂದನು
ರವಿಯ ಮಗ ಮನೆಗಂಡ ನಶ್ವತ್ಥಾಮ ಮೈಮಣಿದ |
ಅವನಿಪತಿಗೇಣಿಯು ಸಲೆ ಸೈ
ಸ್ಥ ವಶಕುನಿದುಶ್ಯ ಸನಾದಿಗ
ಳವಯವದೊಳಂಬು³ ಗಳನಾಯ್ದರು ತೋದರಕುತದೊಳು || ೧೦

ಕಡಿವಡೆದುದ ಕ್ಷೋಣಿಬಲ⁴ ಬೆಂ
ಗೊಡದೆ ನೊಂದರು ಹಲಬರಿನ್ನೆ
ನೊಡಲುಗಳ ಮೇಲಾಸೆ⁵ ಯೆಂದಬ್ಬರಿಸಿ ಮಿಗೆ ಮಸಗಿ |
⁶ ಸೆಡೆದು ಸೊಪ್ಪಾದತಿಳವೀರರ
ಗಡಣವನು⁷ ಬೋಳ್ಳಿಸಿ ಮಗುಳವ
ಗಡಿಸಿ ನೂಕಿತು ಸೇನೆ ಭೀಷ್ಮದ್ರೋಣರಾಜೆ ಯೊಳು || ೧೧

1 ಕೊಂದನು ವರ, ಚ. ಝ.   2 ಸೀಳಿದ ಹತ್ತು, ಚ. ಝ.
* ಈ ಪದ್ಯವು, ಕ. ಚ. ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.
ತುರಗದಱವೆಂಭತ್ತುಸಾಸಿರ
ಕುಲಘಟೆಯನೈವತ್ತುಸಾಸಿರ
ವರರಥವ ಜುಡಿವಾಡಿದನು ಹನ್ನೆರಡುಸಾಸಿರವ |
ಧುರಕೆ ವೆಗಳರಾದ ರಥಿಕರ
ಸಿರವ ತಣಿದನು ಮೂವುಕೋಟಿಯ
ನರಸ ಕಾಲಾಳುಗಳ ಗಣನೆಯ ನಣಿವರಾರೇಬ ||
³ ಗಳನಾದುವು, ಜ.
* ಈ ಪದ್ಯವೂ ಝ. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಲ್ಲ.
⁴ ಬೆಂಗುತುವನುಭಟರ ನೋಡಿ ಯಿನ್ನೇ, ಚ,   5 ಯೆಂದಬ್ಬರಣೆ, ಟ.
⁶ ಜಡಿತುತುಂಬುವ ಕಡುಸರಾಕ್ರಮದಗ ತರುಖುಬಿತು ಮತ್ತೆ, ಜ.
⁷ ಮೇಳ್ಳಿಸಿ, ಬ.

ಖತಿಯೊಳಶ್ವತ್ಥಾಮ ನೀರವಿ
 ಸುತನ ಜಣಿದನು ಗಾಯವೆಡೆದೈ
 ಪ್ರತಿಭಟನ ಭಾರವಣೆ ಲೇಸ್ಯ ಕಣ ನೀ ನಖಿದೈ |
 ಅತಿಬಲನು ನೀ ನಹಿತಭಟವನ
 ಹುತವಹನು ನೀ ನಿರಲು ಕುರುಭೂ
 ಪತಿಯ ಬಲ ನುಗ್ಗಾ ಯ್ತಲಾ ನಿಷ್ಕರುಣಿ ನೀ ನೆಂದ || ೧೦

ಭಟನು ನಾನಿರಲುಭಯರಾಯರ
 ಕಟಕದೊಳಗಿನ್ನಾ ವೆನೆಂದು
 ಬಟ್ಟಿಯನುಡಿಗಳ ನುಡಿದು ಬಾಚಿದೆ ಕೌರವನ ಹಣವ |
 ಭಟನು ಫಲುಗುಣ ನಹನೆ ತೋಖು
 ಪಟುತನವ ನೆಲೆ ಅಪಜಯಸ್ತೋ
 ವಿಟನೆ ವಿಹ್ವಲನಾದೆ ಯೆಂದನು ¹ ದ್ರೋಣ ನಸುನಗುತೆ || ೧೨

ಆಗಳೇಖಿಸಿ ನುಡಿದ ನುಡಿ ತಾ
 ನೀಗ ² ಳೆಣಿದುದೆ ಬಂಜೆವಾತನು
 ಮೇಗನಖಿಯದೆ ³ ತಪುಚಕುಡೆವರೆ ವಿರರಾದವರು |
 ಈಗಳಾಂಹಾರುವರು ಬಾಹುಜ
 ನಾಗಿ ನೀ ನರ್ಜುನನ ತುಟುಗಳ
 ಬೇಗ ಮರಳಿಚಿ ⁴ ತಂದು ತೋರಿದೆ ಮಾಣೆ ದಿಟವೆಂದ || ೧೪

¹ ದ್ರೋಣಸುತ, ಬ. ಚ. (ಇದಕ್ಕ ನುಸಾರವಾಗಿ ಮೇಲೆ ದ್ರೋಣ ಎಂದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ.)

² ಳೆನಾಯ್ತೆಂಬ ಮಾತಿನ | ತಾಗ, ಚ. ಝ, ಜ. ಳಾದುದೆ ಬಂಜೆವಾತಿನ
 ತಾಗ, ಟ.

³ (?) ಜಪುಚಿಕಡೆವರೆ ಎಂದಿದ್ದರೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ,

⁴ ಕೊಂಡುಬಾರದೆ, ಚ.

ಎಲವೊ ಗರುಡಿಯ ಕಟ್ಟಿ ಶ್ರಮವನು
 ಕಲಿಸಿ ಬದುಕುವ 1 ಮೇಣು ಕಲೆಗಳ
 ಕಲಿಸಿ ಬದುಕುವ ಕೃಪಣವೃತ್ತಿಯ ನಿಮ್ಮ ಕೂಡೆಮಗೆ |
 ಕಲಹವೇತಕೆ ಕಾಣಬಹುದೆಂ
 ದಲಘ್ನಭುಜಬಲಭಾನುಸುತ ಕಡು
 ಮುಳುದು ಫಡ ಫಡ ಪಾರ್ಥ ಮೈದೋಷನುತೆ ಮೂಱುಂತ ||

ಇತ್ತಲಿತ್ತಲು ಪಾರ್ಥ ನಿಲು ನಿಲು
 2 ಮುತ್ತಯನ ಹಾರುವರ ನಂಜನಿ
 ಹೊತ್ತುಗಳದರೆ 3 ಹೋಹುದೇ ಮೈದೋಷು ಕೈದೋಷು |
 ತತ್ತಿಗರ ಕರೆ ನಿನ್ನ ಬೇರನು
 ಕಿತ್ತು ನೀರೊಳು ತೊಳ 4 ವೆ ರಿಪುಭಟ
 ಮೃತ್ಯುವಲ್ಲಾ ಕರ್ಣನೆನುತಿದಿರಾಗಿ ನಡೆತಂದ || ೧೬

ಉಂಟು ನೀನಾಹವದೊಳಗೆ ಗೆಲ
 ಲೆಂಟೆರ್ದೆಯಲಾ ನಿನ್ನ ಹೋಲುವ
 5 ರುಂಟೆ ವೀರರು ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಬಹುಳಕಟಕದೊಳು |
 ಟೆಂಟೆಣಿಸದಿರಾಗು ನಿನ್ನಯ
 ಸುಂಟೆಗೆಯ ನಿತ್ತಖಿಳಭೂತದ
 ನಂಟೆ ನರ್ಜನ ನೆನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳನು ಕರ್ಣ ಕೇಳಂದ || ೧೭

1 ಮೇಣು ಕುಳಗಗಲಿಸಿ ಜಾಣುಗುವ, ಕ. ಮೂವ್ಯವೃತ್ತಿಯ ನೊಲಿದು
ತೋಣುವ, ಚ, ಝ.

2 ಮುತ್ತವರ, ಟ.

3 ಬಿಡುವೆನೇ, ಟ.

4 ವೆನಖಿಯಾ ಮಿತ್ತು ಕರ್ಣನ ನೆನಿಸುತ್ತಿ, ಟ.

5 ಬುಂಟರುಂಟೇ, ಜ.

ಚಕಿತಚಾಪರು ಗಾಢಬದ್ಧ

1 ಭ್ರುಕುಟಭೀಷಣಮುಖರು ರೋಷ

ಪ್ರಕಟಪಾವಕವಿಸ್ಫುಲಿಂಗರು ಕೂಡೆಸಮತಳಿಸಿ |

ವಿಕಟಕರವೇಲ್ಲಿತಮಹಾಸಾ

ಯಕರು ನಿಷ್ಠುರಸಿಂಹಗರ್ಜನ

ವಿಕಲಿತಾ 2 ಚಲಸನ್ನಿ ಬನ್ನರು ಹೊಕ್ಕು ಹೊಣಗಿದರು || ೧೪

ಪೂತು ರೇ ಬಿಲುಗಾತಿ ಮಯ್ಯು ರೇ

ಸೂತನಂದನ ಬಾಣರಚನಾ

ನೂತನದ ಬಿಲುವಿದ್ಯೆ ಭಾರ್ಗವಸಂಪ್ರದಾಯವಲೆ |

ಆತುಕೊಳ್ಳೈ ನಮ್ಮೆ ಬಲುಮೆಗ

ಳೀತತಿಶಯವೆನುತೆ ಸರಳನ

ಸೇತುವನು ಕಟ್ಟಿದನು ಗಗನಾಂಬುಧಿಗೆ ಕಲಿಪಾರ್ಥ || ೧೫

ಮೇಲುಗೈಯಹೆ ಬಿರುದರೊಳು ಬಿ

ಲ್ಲಾಳು ನೀ ನಹೆ ಚಾಪ 3 ವಿದ್ಯಾ

ಘಾಳನೇತ್ರನ ಗರುಡಿಯಲ್ಲಾ ಕಲಿತಮನೆ ನಿನಗೆ |

ಕೋಲು ನಮ್ಮೆವು ಕೆಲವು ಸಮೆಗ

ಯ್ಯಾಳ ನಿನಗಾನೆನುತೆ ನೋಟಕ

ರಾಲಿ ರೋಮಿಡೆ ಕರ್ಣ ತುಳುಕಿದ 4 ನಸ್ತ್ರಸಾಗರವೆ || ೧೬

ಅಹಹ ಫಲಗುಣ ನೋಡಲಮ್ಮೆನು

ಬಹುಳಬಾಣಾದ್ವೈತ ವಾದುದು

ಮಹಿ ಮಹಾದೇವನು 5 ತೆ ಸಾರಥಿ ಮುಚ್ಚಿದನು ಮುಖವೆ !

1 ಭ್ರುಕುಟಲರು ಭೀಷಣರು ರೋಷ |

ಪ್ರಕುಟಲರು ಪಟುಭಟರುಹೊಕ್ಕುದು ಕೂಡೆ ಸಮತಳಿಸಿ || ಜ.

2 ಗರುಚೇಕಿತಾನನು ಹೊಕ್ಕು ರುರವಣಿಸಿ || ಜ. 8 ವಿದ್ಯೆಗೆ, ಟ.

4 ನಂಬಿನಂಬುಧಿಯು, ಚ.ಜ.ಯ್ಯು. 5 ತವುತ್ರರಮುಚ್ಚಿದನು ಮುಖವೆ || ಟ.

ರಹವ ಮೊಡದಿರಲವೊ ತನಗಿದು
 ಗಹನವೇ ನೋಡೆನುತೆ ನರನತಿ
 ಸಹಸದೊಳು ಕೆದಖಿದನು ಕರ್ಣನ ಬಾಣಪಂಜರವೆ || ೨೦

ವೀರ ನಲ್ಲಾ ¹ ಬನದ ರಾಜಕು
 ಮಾರ ನಲ್ಲಾ ಕೌರವನ ಬಡಿ
 ಹೋರಿ ಯಲ್ಲಾ ತಿರಿದೆಲಾ ದಿಟ ವೇಕಚಕ್ರದೊಳು |
 ನಾರಿಯರ ನಾಟಕದ ² ಜೋಹವ
 ನಾರು ತೆಗೆದರು ಪಾರ್ಥ ನಿನಗೀ
 ಕೌರಿಯದ ಸಿರಿ ³ ಯೇಕೆನುತೆ ತೆಗೆದೆಚ್ಚ ನಾಕರ್ಣ || ೨೧

⁴ ಬಲುಗಡೆಯ ನಹೆ ಬೇಂಟೆಗಾಳರ
⁵ ಬಲದ ಮೊದಲಿಗ ನಹೆ ವಿರೋಧಿಯ
 ದಚಕೆ ನೀ ನೊಡ್ಡುಳ್ಳ ಭಟನಹೆ ಸಾಮಿಕಾರಿಯಕೆ |
 ತಲೆಯ ತೆಣುವವನಹೆ ಕುಭಾಷಿ ⁶ ಗೆ
 ಮಲೆವವರು ನಾವಲ್ಲ ಸೈರಿಸು
 ಬಚಕೆನುತೆ ಕಲಿಪಾರ್ಥ ಸುರಿದನು ಸರಳ ಸರಿವಳಯ || ೨೨

ಅದ್ದನೋ ಬಾಣಾಂಬುನಿಧಿಯೊಳು
 ಬಿದ್ದನೋ ವಿತಳದೊಳು ಮೇಣ್ವೆಧಿ
 ಕದ್ದನೋ ಕೈವಾರವೇತಕೆ ಕಾಣೆ ನಿನಸುತನ |
 ತಿದ್ದಿ ತಾತನ ದೆಸೆ ನದೀಸುತ
 ನಿದ್ದಿ ನಾದೊಡೆ ಕೌರವೇಂದ್ರನ
 ಹೊದ್ದಹೇಚೆಂದೊದಜುತಿರ್ದುದು ಕೂಡೆ ಕುರುಸೇನ || ೨೩

1 ಸುರರ, ಟ. 2 ಜೋಹವ, ಖ. ಚ. ಝ. ಟ. 3 ಯಂತನುತೆ, ಟ.

4 ಬಲುಗಡಿಯ, ಚ. ಜ. ಝ. ಟ. 5 ಬಳಗವುಳ್ಳವನಹೆ, ಖ. ಬಲಕೆ
 ಮೇಲುಳ್ಳವ, ಚ. ಬಲವನುಳ್ಳವನಹೆ, ಜ. ಬಲಕಬಲುಗೈಯಹೆ, ಝ.

6 ಗೆಮುಳವವರು, ಖ. ಚ. ಯನುಡಿವವರು, ಟ.

ಇಡಿದಮೋಡದ ಮುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇ
 ಲೊಡೆದು ಮೊಡುವ ರವಿಯವೊಲು ನೆಣೆ
 ಕಡಿದು ಶರಪಂಜರವ ಹೂಡಿದ ನರ್ಜುನನ ಮುಸುಕೆ |
 ನಡುಗಿದನು ವೈರಾಟ ಹಯ 1 ವಡಿ
 ಗಡಿಗೆ ನೊಂದುವು ಹನುಮ 2 ನಂಬರ
 ವೊ ಯೆ ಬೊಬ್ಬಿ ಉದನು ಮಹಾದ್ಭುತವಾಯ್ತು 3 ನಿಮಿಷದೊಳು

ಸೋಲವಾಯಿತು ಕರ್ಣಗೇಂಬರ
 ನಾಲಗೆಯ ಕೊ 4 ಯೈಲವೊ ಮರು ಬಿ
 ಲ್ಲಾಳು ರಾಯನ ಪಟ್ಟದಾನೆ ವಿರೋಧಿಭೂಪತಿಯ |
 ಭಾಳದಕ್ಕರ ತೊಡೆದುದೋ ತೆಗೆ
 ಕಾಳಗವ ನೆಂದಬಿಳಕುರುಬಲ
 ಜಾಲ ಬೊಬ್ಬಿ ಡೆ ಕರ್ಣ ಮೆಣೆದನು ಬಿಲ್ಲ ಬಲುಮೆಗಳ || ೨೬

ಅರಿಭಟನ ಶರಜಾಲವನು ಸಂ
 ಹರಿಸಿದನು ನಿಮಿಷದೊಳು ಫಲಗುಣ
 ನೆರಡುಶರದೊಳು ಸಾರಥಿಯ ನೈದಂಬಿನೊಳು ರಥವ |
 ಶರಚತುಷ್ಟಯದಿಂದೆ ಕರ್ಣನ
 ಕರವ ಬಿಲ್ಲನು ಕಡಿಯೆ ಭಗ್ನೋ
 ತ್ವರುಷಭಂಗಿತನಾಗಿ ಸರಿದನು ಮೌನದೊಳು ಕರ್ಣ || ೨೭

ಓಟವೇ ಅಪಜಯದ ನಾರಿಯ
 ಬೇಟವೇ ಬೆಸಗೊಳ್ಳೆ ಕೈ ಯೊಳ
 ತೋಟಿಗೊತ್ತೋಳೆಡುದು ನಾಲಗೆ ಯಿಗಳೇನಾಯ್ತು |

1 ವಿವೃಡಿಸಿ, ಚ. 2 ನತಿಭಯವಡನೆ, ಚ. 3 ಸಂಗ್ರಾಮ, ಚ. ರು.

4 ಯುಗ್ಗೆ ಸುಭಟರ | ಸೋಲವದು ರಾಯಂಗ ಸೋಲವೆ ನೂಕುನೂಕೆನುತಿ || ಜ

ಆಟವಿಕಾಭೂಪತಿಯ ಕೀರಿಯ
 ಕೂಟಣಿಗಳೂ ¹ ಗಾಯು ತೆಗೆ ಮರು
 ಉಟ ವೆಮಗೇಕೆನುತೆ ಪಾಥ-ನ ತಾಗಿದನು ದ್ರೋಣ || ೮೮

ಇದಿರುಗೊಳ್ಳೈ ಪಾರ ವಿಪ್ರ
 ಗ೯ದಟತನ ಮೆಲ್ಲಿಯದು ಕರ್ಣನ
 ಸದೆಬಡಿದ ಸಾಸಸಕೆ ಹಿಗ್ಗ ದಿರೆಮೈ ಕೈಗುಣವೆ |
 ಕದನದೊಳು ನೀ ನೋಡು ಕೈಸಾ
 ರಿದುವು ಗಡ ಕಾಮಾರಿ ಹಿಡಿನ
 ಗ್ಗ ದ ಶರಾವಳಿ ಯವಳಿ ಪರಿಯಂತೆಮಗೆ ತೋಚಿಂ || ೮೯

ಇದಿರುಗೊಂಡೆನು ವಂದಿಸಿದೆ ನೆ
 ಮ್ಮುದಯ ನಿಮ್ಮದು ನಿಮ್ಮ ದೆಸೆಯಿಂ
 ವಿದಿತ ವೆನಗೀವಿದೈ ನೀಂ ಕಾಮಾರಿ ಮುರವೈರಿ |
 ಹೃದಯ ನಿಮ್ಮದು ಕಾಳಗಕೆ ನಿ
 ಮ್ಮಿದಿರೊಳುಳಲ ತಾನು ಕರುಣಾ
 ಸ್ವದರು ನೀವೆಂದೆಚ್ಚ ನರ್ಜುನ ನವರ ಸಿರಿಪದಕೆ || ೯೦

ವಿನಯವುಚಿತವೆ ತತ್ತ ಸಮಯ ² ದ
 ಮೊನೆಯೊಳಾವಿದಿರಾದೊಡಾವುದು
 ಜನಪರಿಗೆ ಕರ್ತವ್ಯವದು ಸಾಕುಚಿದ ಮೂತೇಕೆ |
 ತನುಜ ಸೈರಿಸು ಸೈರಿಸೆನುತೆ
 ಚ್ಚನು ನಿರಂತರಬಾಣವರ್ಷದಿ
 ನನಿಮಿಷಾವಳಿ ಪೂತುರೆನೆ ಕೈದೋಣಿದನು ದ್ರೋಣ || ೯೧

1 ಳ್ಗಾಯು ಸಲೆಮರುಳುಟಕಿನ್ನೇನೆನುತೆ, ಟ.
 2 ದೊ ಳನುವಜುದು ಕಾದುವುದುಚಿತ ಮೇಣ, ಜ.

ಭಾವಿಸಲು ಪ್ರತಿಬಿಂಬದೊಳು ಬೇ
 ಣುವುದತಿಶಯವುಂಟು ನೀವೆನ
 ಗಾವ ಫರಿಯೊಳು ಕಲಿಸಿದಿರಿ ನಿಮಗೊಪ್ಪಿಸುವೆ ನದನು |
 ನೀವು ನೋಡುವುದೆನುತೆ ನರ ನಿಸ
 ಲಾವುದಂಬರ ವಾವು ದವನಿಯು
 ದಾವುದರಿಬಲ ವೆನಲು ಹಬ್ಬಿತು ಪಾರ್ಥ ಶರಣಾಲ || ೩-

ವಿಷಯಲಂಪಟತನದೊಳಾಂ ನಿ
 ಮಿಸಿದೆ ನಶ್ಯತಾ ಮನನು ನೀ
 ನೆಸೆವ ಮಗಸ್ಯ ಪಾರ್ಥ ವೋಹದ ಕಂದ ನೀ ನೆಮಗೆ |
 ಇಸುಗೆ ಕಾಞರಿಗಾರಿಗೇಶರ
 ವಿಸರ ಸಂಭವಿಸುವುದು ಮರುರೇ
 ವಿಷಮವೀರನ ಕೈಚಳಕ ಲೇಸೆಂದ ನಾ ದ್ರೋಣ || ೩೪

ಎನುತೆ ಸುರಿದನು ಸರಳ ಸಾರವ
 ನನಲಗರ್ಭದ ಬಾಯ ಧಾರೆಗೆ
 ಳನಿಲಗರ್ಭದ ಗಣಿಗಳಶನಿ ¹ ಯುದರದ ಮೀಂಟುಗಳ |
 ಮೊನೆಯ ಬಂಬಲಿ ಡಿಯ ಹೊಗರಿಸ
 ತನಿಹೊಗೆಯ ಹೊದಣಿಗಳ ² ಪುಂಖ
 ಧ್ವನಿಯ ದಟ್ಟಣೆ ಮಿಗಲು ಕವಿದುವು ದ್ರೋಣನಂಬುಗಳು ||

ದೇವ ಭಾರದ್ವಾಜ ಶರವಿ
 ದ್ಯಾವಿಷಯ ನವರುದ್ರ ಘನಶ
 ಸ್ತ್ರೀವಳೇ ನಿರ್ಮಾಣ ನೂತನ ಕಮಲಜನೆ ಯೆನುತೆ |

1 ಯ ಗರ್ಭಮಿಂಟೆಗಳ. ಖ. ಟ. ಯ ಮಿಂಟೆಯಂಬುಗಳ, ಝ.

2 ಶಂಖಧ್ವನಿಯ. ಜ. ಝ. ಟ.

ಕೋವಿದನ ಶರತಿಮಿರವನು ಗಾಂ
 ಡೀವವಿಗಳತಬಾಣಭಾನುಕ
 ರಾವಳೆಯೊ ಳಪಹರಿಸಿದನು ಸುರನಾಥಸುತ ನಗುತೆ || ೩೫
 ಹಿಳುಕ ನೀಂಡುದೊ ಗಗನ ವೆಂಬಿನ
 ಜಲಧಿ ಜರಿದುದೊ ಪಾರ್ಥನೆಂಬ
 ಗ್ನಳವಿರಿಂಚನ ಬಾಣಸೃಷ್ಟಿಯೊ ಬಲ್ಲರಾರಿದನು |
 ಇಳಯ ಮರ್ತ್ಯರು ಶಿವಶಿವಾ ತೆಗೆ
 ಫಲಗುಣಗೆ ಸರಿಯೆಂಬವರ ಬಾಯ್
 ಹುಬ್ಬುವುದೊ ಗುಣಕೇಕೆ ಮತ್ತರ ವೆಂದುದಮರಗಣ || ೩೬
 ಬಚಕ ಪಾರ್ಥನ ಬಾಣದೊಳು ಬಸ
 ವೆಚೆಯೆ ಸಾರಥಿ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ
 ತೊಲಗಬಗೆದನು ದ್ರೋಣ ನಿತ್ತಲು ಕರ್ಣ ನೀಕ್ಷಿಸುತೆ |
 ಎಲೆಲೆ ಕಸತ್ತ ಚಾರ್ಯ ಗೆಲಿದನು
 ಫಲಗುಣನ ನಿನ್ನೆನು ಕಾರವ
 ಬಲಕೆ ಹಗೆಹಱುವಾಯ್ತು ರಾಜಾಭ್ಯುಪಯ ವಾಯ್ತೆಂದ || ೩೭
 ಘಡಘಡಲವೋ ಕರ್ಣ ಸಾರಥಿ
 ಮಡಿದೊಡೇನದು ¹ ಭಂಗವೇ ಕಾ
 ಚೆಡೆಯದಿರು ನೋಡಾದೊಡಯ್ಯನ ಹರಿಬದಾಹವವೆ |
 ನುಡಿಗೆ ತೆಕಿಹಾಯ್ತೆಂಬ ಋಲ್ಲರ
 ಬೆಡಗ ನೋಡೆನುತುಗ್ನಚಾಪವ
 ಮಿಡಿದು ಮಂಡಿಸಿ ಹರನ ಹೋಲುವೆ ಯಥಟ ಮಾರಾಂತ ||೩೮
 ಆವುದೈ ² ನಿನ್ನಱುತ ವದು ವಿ
 ದ್ಯಾವಿಷಯದೊಳು ಚಾಪವೇದಾ

1 ಸೋಲವೇ. ಚ. ಟ. ಕೂಚಿತೆಯೇ. ಜ.

2 ನೀವಱುತಿಹುದು. ಚ.

ರಾಧವಳಿಯು ¹ ಶರತತಿ ಯುಪನ್ಯಾಸಂಗಳಂತೆಂದು |
² ಕೋವಿದಾಭಾಸಕರ ಜಯ ನಿನ
 ಗಾವ ಪರಿ ತೆಗೆ ಶಸ್ತ್ರವಿದ್ಯಾ
 ಭಾವಗೋಷ್ಠಿಯ ಬಲ್ಲೊಡರಿ ಯೆಂದೆಚ್ಚ ನರ್ಜುನನ || ೩೯
 ಅಕ್ರಮವೆ ತ್ರ್ಯಲೋಕ್ಯವಿದ್ಯಾ
 ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳೆಂದು ನೀವೀ
 ವಿಕ್ರಮದ ವೆತಿನೊಳು ಮೇಗಣಿ ಮೆಜುವ ಭಟರುಗಳ |
 ಶಕ್ರನಳುಕುವ ಬಾಹುಬಲ ರಿಪು
 ಚಕ್ರದೊಳಗಿನ್ನಾ ರಿಗುಂಟಿದು
 ವಕ್ರಭಣಿತೆಯು ಸಲುವು ದಶ್ವತ್ಥಾಮಗೆನುತೆಚ್ಚ || ೪೦
 ಅರ್ಜುನನ ಶರವಿದ್ಯೆ ಎವರಿಸೆ
 ದುರ್ಜಯವಲಾ ಗರುವತನದೊಳು
 ಗರ್ಜಿಸಿದೊಡೆನಹುದೆನುತೆ ಗುರುಸೂನು ಹರುಷದೊಳು |
 ನಿರ್ಜರರು ಮೆರುಪು ಪೂತುರೆನಲಾ
 ವರ್ಜಿಸಿದ ತಿರುವಿನೊಳು ಸಂಗರ
 ನಿರ್ಜಿತಾರಿಯ ನಿಸಲೆ ಕವಿದುವು ಕಣಿಗಳಂಬರಕೆ || ೪೧
 ಗುರುತನುಜನಲ್ಲಾ ವಿಭಾಡಿಸಿ
 ಹುರುಳುಗಡಿಸಲು ಬಹುದೆ ನೋಡು
 ತ್ತರ ಸುಯೋಧನಸೈನ್ಯಶರಧಿಯ ಗುಂಪಿನತಿಬಲರ |
 ಹರನ ಪೋಲುವ ಶಸ್ತ್ರವಿದ್ಯಾ
 ಧರರು ಮೆರೈರೊಳಹರೆ ಲೇಸೆಂ
 ದುರುಳೆಗಡಿದನು ಪಾರ ಧಿ ನಶ್ವತ್ಥಾಮ ನಂಬುಗಳ || ೪೨

1 ಶಕಿಮೌಳಿಕೋಪನ್ಯಾಸವೆಂತೆಂತು. ಚ. ಝ. ನಿರ್ಮಲಿತಕೋಪನ್ಯಾಸ
ವೆಂತೆಂತು. ಜ.

2 ಕೋವಿದರ ಭಾಸುರರ ಯುಕ್ತಿಗೆ. ನೀವು ಕೊಂಡಿರೆ. ಕ. ಕೋವಿದರು
ಭಾಸುರರು ಜಯ ನಿನಗಾವಜಾತಿಗೆ. ಝ.

ಗುರುಸುತನ ಶರಣಾಲವನು ಸಂ
ಹರಿಸಿ ಮೆಗುಣಿಸ್ತೊಘವನು ವಿ
ಸ್ತುರಿಸಿದನು ಕಲಿಪಾರ್ಥ ನಾತನ ಸರಳುಗಳ ಸವಣಿ |
ತರಣಿಬಿಂಬನ ನಭವ ಹೂಟತು
ಗುರುಸುತನ ಸರ ವಮಮ ಮತ್ತಿ
ಬುರಿಗೆ ಸಮಬಲವಾಗೆ ಸಮತಳಿಸಿತ್ತು ರಣಕೇಳಿ || ೪೩

ತೀರವರ್ಷನನಂಬು ರಣದೊಳು
ತೀರಿದುವು ಗುರುಸುತನ ಶರ ಕೈ
ವಾರವೇ ಕೈಗುಂದಿ ನಿಂದನು ದ್ರೋಣನಂದನನು |
ಮೇರು ಮೊಗದಿರುಹಿತ್ತಲಾ ರಣ
ಧೀರ ನಶ್ವತ್ಕಾಮ ಸೋತನು
ಸಾರನುತೆ ಕೃಪ ನುಜುಬಿದನು ತಜುಬಿದನು ಫಲುಗುಣನ || ೪೪

ತಂದೆಮಕ್ಕಳು ಸೋತ ರಿನ್ನೇ
ನೆಂದು ಮುಯ್ಯಾನದಿರು ನಿಲು ನಿ
ಲ್ಲೆಂದು ಕೃಪನಡಹಾಯು ಪಾರ್ಥನ ರಥವ ನೊಡೆಯಿಸಲು |
ಬಂದ ಪರಿ ಲೇಸೆನುತೆ ಫಲುಗುಣ
ನೊಂದು ಕವಲಂಬಿನೊಳು ಗುರುಗಳೆ
ಗಿಂದು ವಂದಿಸಬೇಕೆನುತೆ ಕೀಲಿಸಿದ ನಾರಥವ || ೪೫

ತಂಹರಿಸಿ ಸರಳೈದಜೊಳು ಸಂ
ಹರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳೆಂದೆಚೊ ಡೀತನ
ತುರಗವನು ತಾಗಿದುವು ನೊಂದುವು ರಥದ ವಾಜಿಗಳು |
ಕೆರಳಿ ಫಲುಗುಣ ನರ್ಥಚಂದ್ರನ
ಸರಳನೊಳು ಸಾರಥಿಯ ತುರಗವೆ
ಕರದ ಬಿಲ್ಲನು ಕಡಿಯೆ ತೊಲಗಿದ ನಾಕೃಪಾಚಾರ್ಯ || ೪೬

ಎಲೆಲೆ ಕರ ದ್ರೋಣ ಗುರುಸುತ
 ರಲಘುಭುಜಬಲಕೃಪನು ಹೊಕ್ಕಿಹಿ
 ದಳುಕಿದರು ಮುರೈ ಪೂತುರೆಂತುಟೊ ಪಾರ್ಥ ನಗ್ಗುಳಕೆ |
 ಗೆಲುವ ನೊಬನೆ ನಮ್ಮ ಬಲದೊಳು
 ನಿಲುಕಿ ಹಿಂಗುವ ಸುಭಟರಿನಿಬರು
 ಸುಲಭ ವೆಮಗೀಸೋಲ ವೆಂದುದು ನಿಖಿಳಕುರುಸೇನೆ || ೪೩

ಬಾಯ ಬಿಟ್ಟುದು ನೆಹಿದಕಾರವೆ
 ರಾಯದಲ ವಡ ಮುಖದೊಳಧಟರು
 ಹಾಯಿದರು ತಮತಮೆಗೆ ತೆಹಿದರಸಾಯ್ತು ಕುರುಸೇನೆ |
 ಕಾಯಬೇಕೆಂದೆನುತೆ ವರಗಾಂ
 ಗೇಯ ಚಾಪವ ತುಡುಕಿ ಬೆರಳೊಳು
 ಸಾಯಕವೆ ತೂಗುತ್ತೆ ತಡೆದನು ಪಾರ್ಥನುರವಣೆಯ || ೪೪

ಓಡಿದಾಳಲ್ಲಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವೆ
 ಮಾಡಿತಚಾಳೊಗ್ಗಿನೊಳು ಹುರಿ
 ಗೂಡಿ ತಬರ ಮಗುತೆ ನಿಬರ ವಾಯ್ತು ನಿಮಿಷದೊಳು |
 ಕೂಡೆ ಗಜಗಟ್ಟೆತು ಚತುರಬ್ಬ
 ಜೋಡುಮಾಡಿತ್ತು ಕವಿದುದೀತನ
 ಕೂಡೆ ಘನಗಂಭೀರಭೇರಿಯ ಬಹುಳರಭಸದೊಳು || ೪೫

ತೋಲಗು ರಾಜಪಿತಾಮಹನ ಖತಿ
 ಬಲುಹು ತೆತ್ತಿಗರಹಡೆ ರುದ್ರನ
 ನಳನನಾಭನ ಕರಿಸು ನೀಂ ಶಿಶು ಸಾರು ಸಾರೆನುತೆ |
 ಉಲಿಯೆ ಬಿಡಯ ಮೆಕಾರಥರು ಕಳ
 ಕಳದ ಕಹಳಯ ಪಾಠಕರ ಗಾ
 ವೆಳಯ ಬಿರುದಿನ ಬಹುಳತೆಯೊಳ್ಳೆ ತಂದನಾಭೀಷ್ಠ || ೪೬

ಪೂತು ರೇ ಕಲಿಪಾರ್ಥ ಭುವನ
 ಖ್ಯಾತನಾದ್ಯೈ ಕಂದ ದೋ ಗ್ರೀಣನ
 ಸೂತಸುತ ಕೃಪ ಗುರುತನೂಜರ ಗೆಲಿದೆ ಬಚಕೇನು |
 ಬೀತುದೇ ನಿಮ್ಮವಧಿ ಕುರು 1 ಬಲ
 ಜಾತವನು ಗೆಲಿದಿನ್ನು ನಿಮ್ಮಯ
 ಭೂತಳವ ಬಯಸುವಿರೆ ನೀವನುತೆಚ್ಚನಾಭಿಷ್ಠು || ೫೧

ನಿಮ್ಮ ಕಾರುಣ್ಯಾವಲೋಕನ
 ವೆಮ್ಮ ಸಿರಿ ಬೇಣಿಲ್ಲ ಕಾಳಗ
 ದಮ್ಮಗೆಯ ವಿಕ್ರಮದ ವಿವರಣವಿದ್ಯೆ 2 ಫಲಿಸುವುದೇ |
 ಬಿಮ್ಮ ಬೀಸರ ವುಂಟೆ ನಿಮ್ಮಯ
 ಸೊಮ್ಮಿನವರಿಗೆ ಬೇಣಿ ರಾಜ್ಯದ
 ಹೆಮ್ಮೆ ತಮಗೇಕೆನುತೆ ಕೈಯೊಡನೆಚ್ಚನಾಪಾರ್ಥ || ೫೦

ಇಸಲು ಪ ಥನ ಬಾಣವನು ಓಂ
 ಡಿಸುತೆ ಸೂತನ ನೆರಡಣಿೊಳು ಕೀ
 ಲಿಸಿದ ನೈದಂಬಿನೊಳು ಹನುಮನ ಹಣೆಯ ನೊಡೆಯಚ್ಚ |
 ನಿಶಿತಶರವೆಂಟಣಿೊಳು ಕವಚವ
 ಕುಸುರಿದಳಿದನು ನರನ ವಕ್ಷದ
 ಬಿಸುಗೆ ಬಿಡೆ ಮೊಣಂಬಿನೊಳು ಮುಣಿಯೆಚ್ಚು ಬೊಬ್ಬಿ ಣಿದ ||

ಅರಿಯ ಶರಹತಿಗುತ್ತರನು ತನು
 ಬಿರಿಯೆ ಬಸವಚ್ಚದನು ಕಪೀಶ್ವರ
 ನೊಣಿಲಿದನು ರಾವಣನ ಗಾಯವ ನೆನದನಡಿಗಡಿಗೆ |
 ಮುಣಿದು ಮಲಗಿದ ಸೂತನನು ನಾ
 ಲೆ ರಚು ಗಣಿಗೆಯು ಬೀಸಿ ಮೊಗಿನೊ
 ಳರಲ ಕಂಡನು ಪಾರ್ಥನೆತ್ತಿದನಳುಕಿರುತ್ತರನ || ೫೪

1 ಕುಲಜಾತನನು. ಕ. ಚ. 2 ಫಲಿಸುವರೆ. ಕ. ಝ.

1 ಕವಚವಿದೆ ಕೊಳ್ ಬಾಣಧಾರಾ
 ನಿವಹಶಸ್ತ್ರ ಸ್ತಂಭವಿನ್ನಾ
 ಹವದೊಳಂಜದಿರೆನುತೆ ಕುಡಲುತ್ತರನು ದುಗುಡದೊಳು |
 ಬವರದಾದಿಯೊ 2 ಳುಚಿಯದೇ ಕೊಂ
 ದವನು ನೀನೋ ಭೀಷ್ಮನೋ ಎನ
 ಲವನ ನುಡಿಗರ್ಜನನು ನಗುತಪರಾಧವುಂಟೆಂದ || ೫೫

ಹದುಳಿಸಿನ್ನಂಜದಿರು ಬಾಣಾ
 ಘದ ನಿವಾರಣವಿದು ವಿಚಾರಿಸ
 ಲೆದೆ 3 ಬಿರಿದು ನಾಂ ನೊಂದೆನಿದೆ ನೋಡೆನ್ನ ಗಾಯವನು |
 ಬದೆದು ಕೊಳುತ್ಯದಾನೆ ಸಿಂಧದ
 ತುದಿಯ ಹನುಮನು ವಜ್ರಮಯದೇ
 ಹದೊಳು ನಟ್ಟುವು ಕೋಲು ಮುನಿದೊಡೆ ರುದ್ರನೀಭೀಷ್ಮ || ೫೬

ಎಂದು 4 ನೂಟಿಂಬಿನೊಳು ಗಂಗಾ
 ನಂದನನ ಮುಸುಕಿದನು ಸಾರಥಿ
 ನೊಂದನಾಧ್ಯಜದಂಡ ಮುಣಿದುದು ರಥ ವಿಸಂಚಿಸಿತು |
 ಮುಂದುಗೆಟ್ಟನು ಭೀಷ್ಮನಹುದೋ
 ಕಂದ ಎನುತಾಣಿಂಬಿನೊಳು ಖತಿ
 ಯಿಂದೆ ಪಾರ್ಥನನಿಸಲು ಥಟ್ಟುಗಿದಂಬು 5 ಹಾಹುದುವು || ೫೭

1 ಕವಚವಿದೆ ಕೋ ಬಾಣಶಸ್ತ್ರ | ನಿವಹಧಾರಾ, ಕ. ಜ. ಝ. ಕವಚ
 ವಿದೆ ಕೋ ಬಾಣಶಸ್ತ್ರದ | ನಿವಹಧಾರಾ, ಚ, ಕವಚವಿದೆ ಕೋ ಬಾಣಶಸ್ತ್ರದ
 ನಿವಹಧಾರಾ, ಖ.

2 ಳೆನ್ನ ಕಳುಕವೆ ಬವರದೊಳುಕೊಂದವನು ನೀನೆನ, | ಖ. ಳೆನ್ನ ನುಣಿ
 ಕೊಂ, ಚ. ಝ. ಳಳುಕವೆಕೊಂ, ಜ.

3 ಬಿರಿಯಲಾಂ ನೊಂದೆ ನೀನೋಡೆನ್ನ ದೇಹವನು, ಖ.

4 ಮಾಣಿಂಬಿನೊಳು, ಜ. 5 ಹಾಯಿದುವು, ಖ. ಝ.

ಬಣಿತುದರ್ಜನ ನೊಡಲಿ ನೊಳು ದುಱು
 ದುಱಿಪ¹ ರುದಿರದ ಧಾರೆ ಸೂರ್ಯನ
 ನೆಣಿವಣಿಗೆಯೊಳು ನಿಂದು ತೊಟ್ಟನು² ವರಮಹಾಶರವ |
 ತಪ್ಪಿದನೆಡೆಯೊಳು ಭೀಷ್ಮನುಣಿ ಬೊ
 ಬಿ ಱಿದು ಬಟಕಾಗ್ನೀಯಬಾಣದ
 ಗಣಿಯ ಮಂತ್ರಿಸಿ ಹೂಡಿದನು ಕುರುಸೇನೆ ಕಳವಳಿಸೆ || ೫೮

ವರಣಬಾಣದೊಳಸ್ತುವನು ಪರಿ
 ಹರಿಸಿದನು ಕಲಿಭೀಷ್ಮನೊಬ್ಬ
 ಬ್ಬರು ಪರಾಜಯರೋಷಪಾವಕವಿಸ್ಸುಲಿಂಗಿತರು |
 ಹರಿಸಿದರು ಕಾಬೀರ ಮಾಮತ
 ನಿರುತಿ ಯಮೆ ಪುರುಹೂತ ಶಂಕರ
 ಪರಿಗತಾಸ್ತುವಳಗಳನು ಗಾಂಗೇಯಪಲುಗುಣರು || ೫೯

ಮಲೆತು ನಿಲುವೊಡೆ ಭೀಷ್ಮನಲ್ಲದೆ
 ಕೆಲರು ಪಾರ್ಥನ ದಿವ್ಯಬಾಣಾ
 ವಳಯ ಘಾರಾಘಾಠಿ³ ಗಿಂದಿನ ಭೀಷ್ಮನುರವಣೆಗೆ |
 ಕಲಿಧನಂಜಯನಲ್ಲದಿರೊಳು
 ನಿಲುವರುಂಟೀ ಸುರನರೋರಗ
 ರೊಳಗೆ ಕೆಲರೆಂದಿದ್ದ ನುಡಿದನು ಬೆರಳನೆ ಲೆದೊಲೆದು || ೬೦

ಪೂತು⁴ ರೇ ಕಲಿಪಾರ್ಥ ಬಿಲುವಿ
 ದ್ಯಾತಿಶಯನಿಧಿ⁵ ಜಾಗು ಗಂಗಾ
 ಜಾತ ಹರಮುರವೈರಿಗಳ ಮಿಕ್ಕಿರಿ ಮಹಾದೇವ |

¹ ರುದಿರವ್ರಣ ಸುಧೈರ್ಯದ, ಖ. ಚ. ಟ. ² ನರ, ಖ. ಚ. ಜ.

³ ಗಿದಿರೇ, ಚ. ಝ. ⁴ ಪಾಯಕು ಭೀಷ್ಮ, ಚ. ಝ. ಟ.

⁵ ಪಾರ್ಥ ಜಾಗು ಪುರಾತನನ ಮುರವೈರಿಯನು, ಚ. ಝ. ಟ.

ಈತಗಳು ಜನಿಸಿದೊಡೆ ಹಿಂದೆ ಮೆ
ಹೀತಳವೆ ಬಳನುಯ್ಯನೇ ಮೇಣ
ಸೀತೆ ಬನದೊಳು ನವೆವಳೇ ಫನುತಿರ್ದುರ್ದಮರಗಣ || ೬೦

ಹಿಂದೆ ಕರ್ಣನ ಕೈಮೆಯನು ಗುರು
ನಂದನನ ಬಿಲುಗಾಱತನನನು
ಮಂದರೋಪಮಧೈ ರ್ವನಾಚಾರಿಯನ ಪರಿಣತಿಯ |

1 ಬಂದಕೃಪನಗ ಕೈಯನು ನಲ
ವಿಂದೆ ಕಂಡೆ ನಿಡಾವ ಪರಿಯ
ಲ್ಲೆಂದ ನುತ್ತರ ನರ್ಜನಗೆ ಗಾಂಗೆಯನುರವಣಿಯ || ೬೦

ಎನೆ ಕುಮಾರಕ ಕಾರ್ತವೀರರ್ಯ
ಜ್ಞಾನನ 2 ಸಾಸಿರತೋರತೋಳಳ
ವನವ ಕಡಿದನು ವೀರಭಾರ್ಗವರಾಮನತಿಬಲನು |
ಮುನಿದು ಮಲೆತೊಡೆ ಬೆಹಗನಾತನ
ಮನಕೆ ಬಿತ್ತಿದ ನೀತ ನೀತನೊ
ಳನಗೆ ಸರಿ ನೂಕುವುದೆ ಕಾಳಗವೆಂದನಾಪಾರ್ಥ || ೬೨

ಮತ್ತೆ ಗಂಗಾಸೂನು ಪಾರ್ಥನ
3 ಕೆತ್ತಿಸಿದ ನೈದಂಬಿನೊಳು ರಥ
ಕಿತ್ತು ಮರಳಲು ಮೂಱುವಜ್ರಾಸ್ತ್ರದೊಳು ಕೀಲಿಸಿದ |
4 ಪುತ್ತವನು ಬಗಿದುರಗ ಪುಗುವವೊ
ಲುತ್ತರಿಸಿದುವು ಶರವಿಸರ ಧೃತಿ
ವೆತ್ತು ಫಲಗುಣನವಣನೆಚ್ಚನು ಹತ್ತು ಬಾಣದೊಳು || ೬೪

1 ಇಂದು, ಕ. ಟ. ನಿಂದ, ಬ. 2 ನಿಪ್ಪತ್ತೊಂದುವಂಶದವನವ, ಖ.
ತೋಳಿನ ಬನವ ಕಡಿದನು ಘನಪರಾಕ್ರಮಿ ವೀರ, ಚ. 3 ನೆತ್ತಿಸಿದನೈ, ಬ.

4 ಪುತ್ತಕುರಗನು ಬಗಿದು ಪುಗುವವೊಲು, ಜ. ಹುತ್ತನುರಗನು ಬಗಿದು
ಪುಗುವವೊಲು, ಟ.

ನರನ ಶರದೊಳು ಭೀಷ್ಮನದೆ ಜ
 ರ್ಪುರಿತವಾಗಲು ರ್ಪೋಮ್ಮಿನೊಳು ತರ
 ಹರಿಸಲಖಿಯದೆ ಮಲಗಿ ನಿಂದನು ರಥದ ಕವ್ವುಗೆಯ |
 ಅರರೆ ಸೋತನು ಭೀಷ್ಮ ನಿನ್ನೇ
 ನುರಿದುದೋ ಕುರುಸೇನೆ ಸಿಲುಕಿದ
 ದೊರೆ ಯೆನುತೆ ಬಾಯ್ವಿಡಲು ಕೌರವರಾಯ ಪೊರಮಟ್ಟ || ೬೫

ಸೀಳು ನಾಯ್ಕಳ ಬಾಯ ಕೆಲಬಲ
 ದಾಳ ಹಂಗಿನ ದೊರೆಯ ಸುಭಟರ
 ಸೋಲವದು ರಾಯರಿಗೆ ಸೋಲವೆ ನೂಕು ನೂಕೆನುತೆ |
 ಕೋಲ ಹೊದೆಗಳ ಕೆದಕು ಸಿಂಧದ
 ಮೇಲೆ ಹಾವನು ಹಾಯ್ಕಿ ಸಾರಥಿ
 ಮೇಳವಿಸಿದನು ನೃಪನ ರಥವನು ನೆರೆದರತಿರಥರು || ೬೬

1 ಕೆಲಕೆ ಕೆದಕಿದ ಬಲಜಲಧಿ ಯೊ
 ಬ್ಬುಳಿಗೆ ಬಂದುದು ತಳತಸತ್ತಿಗೆ
 ಗಳ ವಿಡಾಯಿಯೊಳು ಣಿವೆ ನಿಸ್ಸಾಳಕೋಟೆಗಳ |
 ಉಲಿನಕಹಳಯ 2 ಪಾಠಕರ 3 ಗಾ
 ವಳಯ ನಾನಾವಾದ್ಯರಭಸವು
 ಮೊಜಗಿ ಸುಭಟರು ಹೊಗತ್ತಿದರು ಕೌರವನ ಬಿರುದುಗಳ || ೬೭

1 ಕಲಿಕೆ, ಚ. ಝ. ಟ. 2 ಬೈಗುಳಡಗೈತಳದಬಾಯ್ವುಲಗೈಯ
 ನೊಲೆವಡ ಬಲದ ಭಟರುಬೈಣಿದರು ಕೌ. ಕ, ಬೈಗುಳಡಗೈತಳದ ಬಾಯ್ವುಲಗೈ
 ಯ ನೆಗಹಿದ ಬಲದ ಭಟ್ಟರು ಚೀಣಿದರು ಕೌ. ಖ. ಬೈಗುಳಡಗೈತಳದ ಬಾಯ್ವು
 ಲುಗೈಯನೊಲೆವಡ ಬಡಿಕೆ ಭಟ್ಟರು ಕದಖಿದರು ಕೌ. ಜ. ಬೈಗುಳಡಗೈ ತಳದ
 ಬಾಯ್ವುಲಗೈಯನೊಲೆವಡಬಡಿಕೆಭಟ್ಟರು ಬೀಣಿದರುಕೌ, ಟ.

3 ಕಳಕಳದನಾನಾವಾದ್ಯರಭಸದ ಬಡಿಯಭಟ್ಟರ ಹೊಗಟಿಕೆಯೊಳ್ಳೆ
 ತಂದ ಕುರುರಾಯ, ಚ.

ಬಗ್ಗು ಮುಖಿಯದೆ ಸೇನೆ ಮೊಱಗುವೆ
 ಲಗ್ಗಿ ವೆಣಿಯೊಳು ಹೇನ ತುಟಿದೊಡ
 ಮುಗ್ಗಿ ಕವಿದುದು ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಮೊಗದ ಸನ್ನೆಯೊಳು |
 ಹುಗ್ಗಿಗರ ಹುರಿ ಬಲುಹು ನಿಗುಚುವೆ
 ನಿಗ್ಗಿವನು ನಿಲ್ಲೆ ನುತೆ ಸೇನೆಯ
 ನಗ್ಗಿಡಲ ಬೀಟಿಸಿದ ನರ್ಜನ ನೆಗಣಿತಾಸ್ತ್ರದೊಳು || ೬೪

ವಿರರಿದಿರಹ ಹೊತ್ತು ರಣಮೈ
 ಲಾರರಾದರು ¹ ಕೆಲರು ಕೆಲಬರು
 ಭೈರವನ ಸಾರೂಪ್ಯರಾಜರು ಪೂತು ಪಾಯ್ಕನುತೆ |
 ಕೌರವನು ಕರ್ಣಾದಿಗಳ ನುಡಿ
 ಯೋರೈವೋರೆಯೊಳವಗಡಿಸಿ ಹೊಂ
 ದೇರ ದುವ್ವಾಳಿಸುತೆ ಮೂದಲಿಸಿದನು ಫಲುಗುಣನ || ೬೫

ಬಾಲವೃದ್ಧರ ವಿಪ್ರರನು ನೀಂ
 ಕಾಳಗದೊಳೋಡಿ ಸಿದನೆಂದೀ
 ಮೇಲುಮೂಗಿನೊಳರಲಿದೇನೈ ಪಾರ್ಥ ಮರುಳಾದೈ |
 ಆಳದಡವಿಯ ರಾಜ್ಯವೆಲ್ಲದೆ
 ಮೇಲೆ ಧರಣಿಯ ಬಯಸಿದೊಡೆ ನಿಮ
 ಗಾಳಲೀವೆನೆ ಹೋಗು ಹೋಗಾರಣ್ಯಕೆನುತೆಚ್ಚ || ೬೬

ಗಾಱುಗೆಡೆಯದಿರಲವೊ ಸತ್ಯವೆ
 ಮಿಱಿಲಮ್ಮದೆ ಲೋಕ ನಿನ್ನನು
 ದೂಱಿಬೇಕೆಂದಡವಿಯೊಕ್ಕೆವು ಹೊಲ್ಲೆ ಹೇನಿದಕೆ |
 ಹಾಣಿ ಹೋಯಿತ್ತವಧಿ ಯಿನ್ನೀ

¹ ಮರಳಿತೆಗೆಯುತೆ ಕ. ಖ. ಚ. ಮರಳಿತೆಗೆವೊಡೆ, ಜ. ರ್ಘು.

ಮೀಣಿ ಗಣಪುವ ನಿನ್ನ ಗಂಟಲ
ನೂಣಿ ರಾಜ್ಯವೆ¹ ಕೊಳುವ ಸೈರಿಸನುತ್ತೆ ನರನೇಚ್ಚ || ೨೦

*

ಅಣಿಯೆ ನೀ ನೆಲೆ ಮರುಳ ಗರುಡನ
ತಣವರಿಕೆಯೊಳು ಹಾವು ಕನ್ನವೆ
ಕೊಣೆದು ಬದುಕುವುದೇ ವೃಥಾ ಕಕ್ಕುಲಿತೆ ಯೇಕಿನ್ನು |
ತಣಿದು ತಿಣಿಕಲ್ಲಾಡುವೆನು ನಿ
ಮ್ನುಣುವರೈವರ ಸಿರವನರ್ಜನ
ಬಣಿದೆ ಗಣಹದಿರೆನುತೆ ಕೌರವರಾಯ ತೆಗೆದೇಚ್ಚ || ೨೦

ಗರುಡ ನೀನಹೆ ನಿನ್ನ ಪಕ್ಕವೆ
ನೊರಸಿ ಹೆಡತಲೆಗಡರಿ ಬೆನ್ನೆಲು
ಮುಣಿಯೆ ದುವ್ಯಾಳಿಸುವ ಮುರರಿಪ್ರವೆನ್ನ ನೀನಣಿಯಾ |
ತರಹರಿಸು ಕಲಿ² ಯಾದೊಡೆಂದ
ಬ್ರಿಸಿ ಕೌರವನೆದೆಯ³ ನಗುಟಿದ
ನೊಡುಬಾಣದೊಳರಣಜಲ⁴ ಧಾರೆಗಳ ಕಾಣಿಸಿದ || ೨೧

1 ತೆಗೆವೆ ಸೈರಿಸನುತ್ತೆ ನರನೇಚ್ಚ, ಖ. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸೈರಿಸನುತೇಚ್ಚ. ಚ.ಯು.

* ಎಲವೊ ಕೌರವ ಹಿಂದೆ ಜಾಜಿನ

ಕಲುಹಯೊಳು ಮೊದಿನಿಯು ಕೊಂಡುದು
ಗೆಲುವಹುದೆ ನೋಡಾದೊಡಿಸ್ಸೀನಿನ್ನ ಭೂತಳಕೆ |
ಹಲಗೆ ಯಿದು ಕುರುಭೂಮಿ ಸಿನ್ನಯ
ಕುಲದ ತಲೆ ಸಾರಿಗಳು ಶರದೊಳು
ಗೆಲಲು ಬಂದೆನು ಹಾಯ್ದು ಹಾಸಗಿಗಳನೆನುತೇಚ್ಚ ||

ಈಪ್ಪುವು ಕ. ಚ. ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ 71ನೆಯ ಪದ್ಯದ ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

2 ಯಾಗೆನುತ್ತ, ಚ. ಜ. ಟ. ಯಾಗೆನ.ತ ಬೊಬ್ಬಿಣಿದು, ಯು,

3 ನುಗುಳಿದ, ಕ. ಖ. ಚ. ಯು.

4 ದೊಪತೆಗಳ, ಖ. ಚ. ಜ. ಟ.

ಅವನ ಭಾರಿಯ ವಲ್ಲಿಸೀರೆಗೆ
 ಳವೆಯವದ ರಕುತದೊಳು ತೋಡುವು
 ಜವವೆಡೆದು ಸಾರಥಿಗೆ ಸೊಚಿಸೆ ರಥವ ಮರಳಚಿದ |
 ಕವಿದನರ್ಜುನ ನೋಡದಿರು ಕೌ
 ರವ ಪಲಾಯನವಕಟಕಟ ಪಾ
 ಥಿವರ ಪಂತವೆ ಮರಳ ನಿಂದಿರು ಕೊಲುವುದಿಲ್ಲೆಂದ || ೨೪

ಮಾತು ಹಠಸದ ಮುನ್ನ ಕಾಳು
 ಸೋತು ತೆಗೆದುವು ಹೊಳ್ಳುವಾತಿದು
 ನೀತಿಯೋ ನರಪತಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಭಂಗವೆನ್ನಯಕೆ |
 ಭೀತನಾಗದೆ ಕಾದಿ ಮಡಿದನ
 ಮಾತುಗಳಲಾ ಪುಣ್ಯಕಥನವು
 ಭೂತಳಾಧಿಪ ಮರಳ ¹ ನೋಡೆನ್ನಾಣೆ ನೋಡೆಂದ || ೨೫

ಹುರುಳುಗೆಟ್ಟುದು ಗರುವತನ ವೆಂ
 ದರಸ ನಾಚಿದ ನಧಿಕಧೈರೋ
 ತ್ಕರುಷದೊಳು ಕಲಿಯಾಗಿ ನಿಂದನು ಮತ್ತೆ ಕಾಳಗಕೆ |
 ದೊರೆಯ ದುಗುಡವ ಕಂಡು ತಮತಮ
 ಗುರವಣಿಸಿದರು ಸಕಲಸುಭಟರು
 ಹೊರಳಗಟ್ಟಿತು ಸೀನೆ ನಿಜ ಟ ² ದಟವ ನಿಶೆ ³ ಸಿ || ೨೬

ನೊಂದ ನವನಿಪ ನಿಂದು ಪಾರ್ಥನ
 ಕೊಂದು ³ ತೋಜುವೆ ನನುತೆ ರವಿಸುತ
 ನೊಂದುಕಡೆಯೊಳು ಮೊಣಗಿದನು ಬಲುಬಿಲ್ಲ ಜೀವಡೆದು |
 ಬಂದುಕಡೆಯೊಳು ಮಸಗಿದನು ಗುರು
 ನಂದನನು ವೈಷಸೇನ ⁴ ಸೈಂಧವ
 ರೊಂದುಕಡೆಯೊಳು ಭೀಷ್ಮ ದುಶ್ಯಾಸನ ⁵ ಕೃಪಾದಿಗಳು || ೨೭

1 ನಂದೊಡೆ ಕೊಲುವುದಿಲ್ಲೆಂದ. ಜ. ಟ ² ತನವ, ಜ. ³ ಹೋಗುವೆನೆಂದು, ಕ.

⁴ ದುರ್ಜಯ, ಖ. ⁵ ಜಯದ್ರಥರು, ಖ.

ಗುರು ಚಡಾಳಿಸಿ ಹೊಕ್ಕು ¹ ನೊಮ್ಮೈ
 ಗುರವಣಿಸಿದನು ಬಾಹಿ ಕನು ಭಾ
 ಸುರಕಳಿಂಗ ಸುಕೇತು ಶಕುನಿ ವಿಕರ್ಣ ದುಸ್ಸಹರು |
 ನರನ ಮುಸುಕಿದರೊಂದುಕಡೆಯೊಳು
 ತೆರಳಕೆಯ ತೇಣಿನೊಳು ಬಲ ಮೋ
 ಹರಿಸಿ ಕವಿದುದು ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಿತು ಕಲಿಧನಂಜಯನ || ೩೮

ಅಂಗವಿಸಿತರಿಸೇನೆ ಲೋಕವೆ
 ನುಂಗಿ ತಳಯಲು ² ಕುಣಿವೆ ಭರನ
 ರಂಗಭೂಮಿಯ ತೊಳವೆ ಜಲಧಿಯ ಜೋಕೆ ಯಂದದೊಳು |
 ಭಂಗಿತರ ಮುಖವಲಗೆಯೊಳು ಸ
 ರ್ವಾಂಗಬಲ ಜೋಡಿಸಿತು ನಮ್ಮೂಟಿ
 ವಿಂಗೆ ಹದನೇನನುತ ಮತ್ಸ್ಯನ ಸೂನು ³ ಬೆಸಗೊಂಡ || ೩೯

* ಅಂಜದಿರು ಕಲಿಯಾಗು ಸೂರೈನ
 ಮಂಜು ಮುಸುಕಿದೊಡೇನು ರಿಪುಬಲ
 ಪುಂಜವನು ತತ್ಕ್ಷಣದೆ ಜಯಿಸುವೆ ನೊಂದುಬಾಣದೊಳು |
 ರಂಜಕರ ನುಡಿಯಲ್ಲ ವನುತೆ ಧ
 ನಂಜಯನು ನುಡಿಯುತ್ತ ಮಿರೆ ರಿಪು
 ಭಂಜಕನ ಮುತ್ತಿ ದುದು ಕೌರವರಾಜಸಕಲಬಲ || ೪೦

ಸರಳ ಕಣಿಯುತೆ ಬಹ ಬಲವೆ ನಾ
 ಪರಬಲಾಂತಕ ನೋಡಿ ತನ್ನಯ

1 ನೊಂದನೆ, ಖ, ಚ.   2 ಖಗದಭರ್ಗವ, ಕ, ಖ, ಝ.

3 ಚಿಂತಿಸಿದ, ಕ, ಖ, ಜ. ಬೆಹಗಾದ, ಝ, ಕೈಮುಗಿದ, ಟ.

* ಅಂಜದಿರು ಮೊದಲಾದ ಪದ್ಯವೂ ಸರಳಕಣಿಯುತೆ ಮೊದಲಾದ ಪದ್ಯವೂ
 ಜ. ಝ. ಟ. ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಸಿರವೆ ತೂಗುತೆ ರಿಪುಬಲವೆ ಗೆಲಲಿದು ಬಚಿಕೆನುತೆ |
 ಕರದ ಭಾರಿಯು ಗಾಂಡಿವವೆ ಬೊ
 ಬಿ ಷಿದು ಜೀವಡೆಗೈದು ನಸುನಗು
 ತರಿಬಲವೆ ಸಮ್ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರದ್ದೆ ಸಿಲುಕಿಸುವೆ ನೆಂದ || ೧೦

ನೆರೆದ ತಿಮಿರದ ಫಟ್ಟು ಸೂರ್ಯನ
 ತೆರಳಚುವವೊಲು ಮೇಘಘಟೆಗಳ
 ಮುಟ್ಟಿದ ಮೋಹರ ವೆವುಕಿ ಪವನನ ಸೆರಗ ಹಿಡಿದಂತೆ |
 ತೆರಳದೊತ್ತಂಬರಿಸಿ ತನ್ನಯ
 ಸರಳೊಳೆದಾಹೆಣನ ತುಚ್ಛದ
 ಬ್ಬರಿಸಿ ಬರೆ ಸಮ್ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರವೆ ಹೂಡಿದನು ಪಾರ್ಥ || ೧೧

*

ಇಸಲು ಸಮ್ಮೋಹನದ ಶರ ಪಸ
 ರಿಸಿತು ಬಲದೊಳು ಬಹುಲನಿದ್ರಾ
 ವ್ಯಸನವಿಹ್ವಲಿತಾಂತರಂಗರು ಮೆಯ್ಯ ನೊಲೆದೊಲೆದು |
 ಉಸಿರ ಸಂಚದ ನಾಡಿ ಯವಗಾ
 ಹಿಸಲು ತೊಟ್ಟಿದರು ಮೈಮೆಟ್ಟಿದು ತಲೆ
 ಮುಸುಕಿನೊಳು ಬಲ ತೆಕ್ಕೆ ಗೆಡೆದುದು ಕೂಡೆ ಕಳವಳಿಸಿ || ೧೨

* ನೆರೆದತಿಮಿರದ ಮೊದಲಾದ ಪದ್ಯವ ಮುಂದೆ ಕ. ಖ. ಚ. ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ
 ಈ ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೋಷಿಯುತ್ತದೆ.

ತುಡುಕಿದನು ಸಾಗರದ ನಡುವಣ
 ವಡಬನನು ಹಿಡಿದಂತೆ ಮಿಗೆ ಘುಡು
 ಘುಡಿಪ ಸರಳನು ಹೂಡಿದನು ಸುರರಾಲಿ ನಲಿದಡೆ |
 ತೊಡಚಿ ತೆಗೆದಾರ್ಕಪೂರಕ
 ಬಿಸಲು ಜಡಿಯುತೆ ಬಾಣ ಬರೆ ತೂ
 ಕಡಿಸಿ ಕೊಡಿದು ಭೀಷ್ಮ ಹೊಜಿತಃಗವಿಳಕುರುಜಾಲ ||

* ತನುವ ನೊಲೆದುವು ¹ ದಡವಡಿಸಿ ಕಿವಿ
 ಗೊನೆಯ ಜೋಲಿಸಿ ² ಮಂಡಿಗಾಲ್ಕಳೂ
 ಳನುವರದೊಳಾಕೊರಳ ಮರಳುಚಿ ಕೈಯನೊಳಗಿಕ್ಕಿ |
³ ತನತನಗೆ ಬಲುಜೋದರೊಂದೆಸೆ
 ಕನಸ ಕಾಣಲು ಗುರು ನದೀಜರ
 ಘನಬಲವ ಕೋಟಾನುಕೋಟೆಗಜಂಗಳೊಡಗಿದುವು || ೧೪
 ದೈಯುಗವ ⁴ ನರೆದೆಜಿದು ರೋಮಾ
 ಳಗಳ ತೆಕ್ಕೆಗೆ ಸಾರಿ ಕೊರಳರೆ
 ಮಗುತೆ ಹಿಂಗಾಲೊಂನುಬುರವನು ತುಗಿ ತೊನೆತೊನೆದು |
 ಬಗೆಯ ನುಡಿದುವು ಹೊನ್ನ ಮರಗೋ
 ಡುಗಳ ಮೇಲಡಗಡೆದು ನಿಧ್ರಾ
 ವಿಗಡರಾಗಲು ರಾವುತರು ತಂತಮ್ಮ ಕುದುರೆಗಳು || ೧೫
 ಸೆಳ ಸಡಿಲೆ ಕೈದುಗಳು ಕೈಯಿಂ
 ಕಳಚಿ ಯೊಬ್ಬರ ನೊಬ್ಬ ರೊತ್ತಲು
 ಮಲಗೆ ಬೆಂಬತ್ತಳಕೆ ಬದಿಯೊಳಗಡಗೆ ತೋಳುಗಳ |
 ತಲೆಯೊಳೊಡಗಿಸಿ ಗುರುಗುರಿಸಿ ರಥ
 ದೊಳಗೆ ನಿಧ್ರಾಕುಲರು ಸಾರಥಿ
 ಗಳು ಬೆರಸಿ ನಿದ್ರೆಯೊಳು ಮೈಮೆಣ್ಣಿದಿರ ರತಿರಥರು || ೧೬
 ಸರಳ ಸೊಕ್ಕವಗಡಿಸೆ ಕೈಪ ಮೈ
 ಮೆಣ್ಣಿದ ನತ್ತಲು ದ್ರೋಣ ನಿತ್ತಲು
 ಪರಮನಿಧ್ರಾಸಕ್ತನಾದನು ತನ್ನ ಮಗನೊಡನೆ |

* ತನುವನೊಲೆದುವು ವಸವಲಾದ ಪದ್ಯವೂ ಅದರ ಮುಂದಣ ಮೂರು ಪದ್ಯಗಳೂ, ಜ. ಟ. ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

1 ತಡವರಿಸಿ, ಖ. 2 ಕೊಂಕಿ ಮರಗೋ | ಓನೊಳು ಕೂಸಿದುವು, ಖ.

3 ತೊನೆದುಕೆಡೆದು ಜೋದರಲ್ಲಿಯೆ ಕನಸುಗೂಡರು ಮಾಣೆನಲು ಕುರು

ಬಲದೊಳಗೆ ಕೋ, ಖ, 4 ನೆಣ್ಣಿದೆಗದು, ಕ, ಖ.

ಕರದ ಬಿಲು ನಸು ಸಡಿಲೆ ಕರ್ಣನು

- 1 ಮೆಣಿದ ನತ್ತಲು ರಥದೊಳತ್ತಲು
ದುರುಳದುರ್ಮೋಧನನೊಡನೆ ಮೈಮೆಣಿದುದಾಸೇನೆ || ೧೫೨
*

ಕನಸು ಮೇಣೆಣಿ ಅಸುಪುಪ್ಪಿಯ
ದೆನಿಪವಸ್ಥಾತ್ರಯದೊಳಗೆ ಜೀ
ವನು ವಿಸಂಚಿಸಿ ಬೀಜ್ವ ನಲ್ಲದೆ ತುರೈ ಸಿಲುಕುವನೆ |
ಇನಿತುಲ ತೂಕಡಿಸಿ ರೋಂಪಿಸಿ
ತನಿಗಡೆಯೆ ಭಾಗೀರಥೀನಂ
ದನನು ನಿರ್ಮಲ ನಾಗಿ ತೊಳ ತೊಳಗಿದನು ರಥದೊಳಗೆ || ೧೫೪

- * ಎಣಿಸುವೊಡೆ ಯೇಕಾದಶಾಕ್ಷೌ
ಹಿಣಿಯ ಬಲವನು ಪಾರ್ಥ ನೊಬ್ಬನೆ
ರಣದೊಳಡಗಡೆಹಿದನು ನೋಹನಮಂತ್ರಬಾಣದೊಳು |

1 ದುರುಳದುರ್ಮೋಧನನು ದ. ಸ್ವಹ ವರವಿವಿಂಶತಿ ಶಕುನಿ ದುಶ್ಯಾಸನರು
ವೊಚಗಿದನು, ಖ.

* ಈ ಪದ್ಯವು 87ನೆಯ ಪದ್ಯದಮುಂದೆ ಕ. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ
ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಸೇನೆ ಮೈಮೆಣಿದೊಚಗ ಲಥಟನಿ
ದಾನ ಹೋಗದಜುಹಿತು ನಿರಾ
ಮಾನವಿಭ್ರಮವನು ಸಕಲಸಂಸಾರದಂದದೊಳು |
ಏನ ಹೇಣುವೆ ನದನು ಕದನದ
ಕಾನನದೊ ಳತಿರಥರು ವಿಜಯನ
ನಾನಬಲಸನ್ನೋಹನಾಸ್ತ್ರದ ಬಾಧೆಗೊಳಗಾಯ್ತು ||

* ಎಣಿಸುವೊಡೆ ಯೇಕಾದಶಾಕ್ಷೌಹಿಣಿಯ ಮೊದಲಾದ ಪದ್ಯವು, ಜ. ರ್ಕು ಟ.
ಎಂ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇಡಿದು ದ್ರೋಣನ ಎಂಬುದೇ ಮೊದಲಾದ ಪದ್ಯವೂ
ಧರಣಿಪಾಲನ ಎಂಬುದೇ ಮೊದಲಾದ ಪದ್ಯವೂ, ಚ. ಜ. ಟ. ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಕುಣಿಯುತಂಬರದೊಳಗಲರ ಸಂ
 ದಣಿಯ ನಮರರು ಸೂಸಿದರು ಫಲು
 ಗುಣನು ರಥವನು ನೂಕಿದನು ನಿಜಮಹಿಮ ರಿದ್ದೆ ಡೆಗೆ || ೧೯

ಇಟದು ದ್ರೋಣನ ಚರಣಕಮಲಂ
 ಗಳಿಗೆ ತನ್ನಯ ನೊಸಲ ಚಾಚಿದ
 ನಳವಿಯೊಳು ಭೀಷ್ಮಂಗೆ ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿದನು ರಥದೊಳಗೆ |
 ಸುಟದು ಕರ್ಣನ ಮಕುಟಪಟ್ಟಿಯ
 ಸೆಳದು ದುರ್ಯೋಧನನ ವಸ್ತ್ರವೆ
 ಸುಲಲಿತಾಭರಣವನು ¹ ನೀಂ ತೆಗೆ ಯೆಂದ ನುತ್ತರಗೆ || ೨೦

ಧರಣಿಪಾಲನ ಮಕುಟವನು ಕ
 ತ್ತ ರಿಸಿ ದುಶ್ಯಾಸನನ ಘನಮಣಿ
 ಸರದ ರತ್ನವ ನುಡಿದು ಭೂರಿಶ್ರವ ಜಯದ್ರಥರ |
 ಹೊರಳಚಿದ ² ನು ವಿಶೋಕಕುವರರ
 ಹುರುಳುಗೆಡಿಸಿದ ನಖಿಳರಾಜರ
 ಸಿರಕೆ ಭಂಗವ ಪೊಚ್ಚಿಸಿ ಫಲುಗುಣ ನಡರಿದನು ರಥವ || ೨೧

*

1 ತೆಗೆದುತ್ತರಗೆ ನೀಡಿದನು, ಖ.   2 ನಾನಾಕುವಾರರ ನ ರುಳ ಕೆಡಹಿದ
 ನಖಿಳ ಕಾರವಧುರಕ ಭಂಗವ ಮಾಡಿ ಫ. ಖ,

* ಈ ಪದ್ಯವು, ಕ. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಇತ್ತಲರ್ಜನ ಮತ್ಸ್ಯತನಯಂ
 ಗಿತ್ತ ಕೆಲಸವ ನೀನು ರಥದಂ
 ಹೊತ್ತುಗಳೆಯದೆ ಹೋಗಿ ರಣದೊಳು ಭಾನುನೆಂದನನ |
 ಉತ್ತಮದ ನವರತ್ನಪದಕವ
 ಬಿತ್ತರದ ದೇವಾಂಗವಸ್ತ್ರವ
 ನುತ್ತರಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ತಾ ಪೋಗಿಂದು ನೇಮಿಸಿದ ||

ಫಲಗುಣನ ನೇಮದೊಳು ರಥದಿಂ
 ದಿಡಿದ ನುತ್ತರ ನವನಿವನ ಕೋ
 ಮೆಲ ಸುವಸ್ತ್ರಾಭರಣವನು ಕರ್ಣ ಕೃಪ ಗುರುಸುತರ !
 ಸುಲಲಿತಾಂಬರ ರತ್ನ ಭೂಷಂ
 ಗಳನು ಕೊಂಡಡರಿದನು ರಥವನು
 ಬಿಲುದುಡುಕಿ ಗಾಂಗೇಯ ನಡಹಾಯ್ದನು ಧನಂಜಯನ || ೯೦
 ಎರಡುಶರದೊಳು ಊಪವನು ಕ
 ತ್ತರಿಸಿ ಭೀಷ್ಮನ¹ ಕಡುಹ ನಿಲ್ಲಿಸಿ
 ಭರದೆ ಮಕುಟವ ಬೀಟಲೆಚಕನು ಮೂಝುಬಾಣದೊಳು |
 ತಿರುಗಿದನು ಕಲಿಪಾರ್ಥನಗುತು
 ತ್ತರಸಹಿತ ಬನ್ನಿಯೊಳು ಕೈದುವೆ
 ನಿರಿಸಿ ಮುನ್ನಿನ² ರಥವ ಜೋಡಿಸಿ ನಗರಿಗೈತಂದ || ೯೨

*

* ಸೇನಿಸಿದವ ನೇಕಾದಶಾಕ್ಷೌ
 ಹಿಣಿಯ ಪತಿ ಕರ್ಣಾದಿಗಳು ಭಾ
 ರಣೆಯ ಸುಭಟರತಿಬಲರು ಭೀಷ್ಮ ದ್ರೋಣ ಗೌತಮರು |

1 ನಿಲಿಸಿ ಕೌರವ ಧರಣಿಪಾಲನ ಮಕುಟವನು ಮೂಝುಬಿಣೋಳು ಕಡಿ
 ದು ಖ. ಜ. ಟ. ಕಡುಹ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಧರಣಿಪಾಲನ ಮಕುಟವನು ಮೂಝುಬಿಣೋಳು
 ಕಡಿದು, ರ್ನು. 2 ತಪದೆ ಸಂಠಿತನವೈಕೈಕೊಂಡ, ಜ.

* ಈ ಪದ್ಯವು, ಕ. ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಇತ್ತ ಭಂಗದ ಪಡಪಿನೋಳು ರಿಪು
 ವೇತ್ತ ತಿರುಗಿತು ಜವಗೆ ಬಾಣಸ
 ವಿತ್ತ ಫಲಗುಣ ಮತ್ಸ್ಯನಾತ್ಮಜಮಹಿತ ನಡೆತಂದ |
 ಆತ್ತ ದೇವಾನೀಕ ಸುರನರ
 ರುತ್ವವರು ಮಧು ಭಾಸ್ತುರೆನೆ ಹೋಗ
 ಉತ್ತೆ ಹೊಕ್ಕರು ತಮ್ಮ ನಿಳಯನ ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ ||

* ಈ ಪದ್ಯವು, ಜ. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ರಣದೊಳನಿಬರ ನೊಬ್ಬನೇ ನೆಜ್ಜಿ
ಹಣಿದ ನೆಂದಮರಾಳಿ ಗಗನಾಂ
ಗಣದೆ ಹೊಗಳತು ವೀರನಾರಾಯಣನ ಮೈದುನನ || ೯೪

ಉಭತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಅರ್ಜುನನು ಉತ್ತರನೊಡನೆ ವಿರಾಟರಾಯನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು.

ರಾಯಕೌರವೆಸೈನ್ಯಕದಳೇ
ವಾಯು ವೃತ್ತರಸಹಿತ ನಿರ್ಜರ
ರಾಯನಂದನ ಬಂದು ಹೊಕ್ಕನು ಮತ್ಸ್ಯಪುರವರವ ||

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯಧರಿತ್ರೀ
ಪಾಲ ಭಂಗದ 1 ಮೇಲೆ ಕೌರವ
ಜಾಲ ತಿರುಗಿತು ವಹಿಲದೊಳು ಗಜಪುರಿಗೆ ನಡೆತಂದು |
ಮೇಲುಮುಸುಕಿನ ಮೊಗವ ಪಾದ್ಯದ
2 ಸೋಲ ದೊಸಗೆಯೊಳಿಖಿಳನೃಪರು ನಿ
ಜಾಲಯಂಗಳ ಬಂದು ಹೊಕ್ಕರು ಹೊತ್ತ ದುಗುಡದೊಳು || ೧

1 ಮೇಲೆ ರಪ್ರಭಟಜಾಲ, ಬಿ. ಪಪುನೊಳು ಕುರು | ಜಾಲ ತಿರುಗಿತು ಗಜಪುರಿಗೆ ದುಗುಡದೊಳು ನಡೆತಂದು, ಜ. ಪಪುನೊಳು ಭಟ | ಜಾಲ, ಟ್. ಪಪುನೊಳು ರಪ್ರ | ಜಾಲ, ಝ. 2 ಮೇಲಮೋಸದೊಳಿಖಿಳ, ಟ್. ಟ್. ಮೇಲೆ ಮೋಸದೊಳಿಖಿಳ, ಜ. ಮೇಲಮೋಸದೊಳಿಖಿಳ, ಜ. ಮೇಲಮೋಸದೊಳಿಖಿಳ, ಝ.

ಬಲಿಕ ಫಲಗುಣ ನಿತ್ತಲಾಮರ
 ದೊಳಗೆ ಕೈದುವ ನಿರಿಸಿ ಮುನ್ನಿನ
 ಹುಲರಥವ ಮೇಳೈಸಿ ಸಾರಥಿತನವ ನನುಗೊಳಸೆ |
 ಇಚ್ಛಿದು ಪಾರ್ಥನ ಮೈದಡವಿ ಕಪಿ
 ಕುಲಲಲಾಮನು ¹ ಬೀಜುಕೊಂಡನು
 ಹೊಜಲ ಹೊರೆಯೊಳು ನಿಂದು ನರ ನುತ್ತರನೊಳಂತೆಂದ || ೨

ಕರೆದು ದೂತರಿಗಱುಹು ನೀನೇ
 ಧರವ ಜಯಿಸಿದೆ ನೆಂದು ನಾವಿ
 ದೀರವ ನಿಂದಱುಹದಿರು ಪಸರಿಸು ನಿನ್ನ ವಿಕ್ರಮವ |
 ಅರಸ ನಿನ್ನನೆ ಮನ್ನಿಸಲಿ ಪುರ
 ಪರಿಜನಂಗಳು ನಿನ್ನ ವಿಜಯದ
 ಹರುಷದೊಳು ಹೆಚ್ಚಿ ರಲಿ ನೇಮಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡೆಂದ || ೩

ಎನಲು ನೀನೇ ಬಲ್ಲೆ ಸರಿ ಲೇ
 ಸೆನುತೆ ದೂತರ ಕರೆದು ಮತ್ಸ್ಯನ
 ತನಯ ಕಾರವಬಲವ ಜೈಸಿದ ನೆಂದು ಹೇಳುವುದು |
 ಜನಪನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಯೆಂದಾ
 ತನು ನಿಯಮಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನತ್ತಲು
 ಜನಪಕುಂತೀಸುತರು ಸಹಿತ್ಯತಂದರೊಲವಿನೊಳು || ೪

ಅರಮನೆಯ ಹೊಕ್ಕ ವನಿಪತಿಯು
 ತ್ತರನ ಕಾಣದೆ ಕಂದ ನೆತ್ತಲು
 ಸರಿದ ನೆನೆ ರಾಣಿಯರು ಬಿನ್ನೈಸಿದರು ಭೂಪತಿಗೆ |
 ಕುರುಬಲವ ನಂಗೈಸಿದನು ವು
 ತ್ತರೆಯ ಗುರು ಸಾರಥಿತನವ ನನು
 ಕರಿಸಿದನು ಕೆಲಬಲನ ಹಾರದೆ ಕದನಕೈದಿದನು || ೫

1 ನಭಕಿ ಹಾಯ್ದನು. ಖ. ಚ. ಟ. ಬನಕೆ ಹಾಯ್ದನು. ಜ.

ಎಂದೊಡೊಡಲೊಳು ಕೂರಲಗು ಮುಖಿ
 ದಂದದೊಳು ಕಳವಳಿಸಿದನು ಮನ
 ನೊಂದ ನಕಟ ಕುವಾರ ನೆತ್ತಲು ರಾಯದಲಿ ವೆತ್ತೆ |
 ಬಂದವರು ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳು ¹ ಮಿಗೆ
 ನಿಂದು ತರಹರಿಸುವೊಡೆ ತಾನೇ
 ನಿಂದುಧರನೇ ಮರುಳಲಾ ಮಗ ನೆನುತೆ ಚಿಂತಿಸಿದ || ೬

ಮಗಗೆ ಪಡಿಬಲ ವಾಗಿ ಬಲಮಂ
 ತ್ರಿಗಳ ನವನಿಪ ಬೀಜುಕೊಟ್ಟನು
 ದುಗುಡದಿಂದಿರೆ ಹೊಜಲ ಕೈಸೂಜಿಗಳ ಕಳಕಳದ |
 ಮೊಗದ ಹರುಷದೊಳಖಿಳದೂತಾ
 ದಿಗಳು ಬಂದರು ಗುಡಿಯ ಕಟ್ಟಿಸು
 ನಗರಿಯೊಳು ಕಳುಹಿದಿರುಗೊಳಿಸು ಕುವಾರಕನ ನೆನುತೆ || ೭

ರಾಯಕುವರಪಿತಾಮಹನು ರಿಪು
 ರಾಯಕುನರಮುರಾರಿ ಕೌರವ
 ರಾಯಥಟ್ಟುವಿಭಾಡ ನರಿರಾಜಗಜಪಂಚಮುಖ |
 ಜೀಯ ಬಿನ್ನಹ ಕರ್ಣ ಗುರು ಗಾಂ
 ಗೇಯ ಮೊದಲಾದಖಿಳಕೌರವ
 ರಾಯದಲಿವನು ಗೆಲಿದ ನುತ್ತರ ತುಣುವ ಮರಳಚಿದ || ೮

ಕೇಳ ಮಿಗೆ ಹಿಗ್ಗಿದನು ತನುರೋ
 ವಾಳ ತಳತುದು ಬಹುಳಹರುಷದ
 ದಾಟಿಯೊಳು ಮನ ಮುಂದುಗಟ್ಟಿದು ಕಂಗ ಳರಳದುವು |

¹ ತನಗಿಂದು ತರಹರಿಸುವೊಡೆ, ಕ, ಟ. ತನಗಿಂದು ಸರಿಹರಿಸುವೊಡೆ, ಖ.
 ತಾನಿಂದು ತರಹರಿಸುವೊಡೆ, ಜ, ಝ.

ಲಾಲಿಸುತೆ ಸರ್ವಾಂಗ ¹ ಚಿತ್ತದೊ

ಳಾಣೆ ಜನಪ ಪಸಾಯವನು ದೂ

ತಾಳಗಿತ್ತನು ಸುಲಿದ ರವದಿರು ರಾಯನೋಲಗವ ||

F

ಇದಿರಗೊಳಹೇಣೆನಲು ಸರ್ವಾಂ

ಗದ ² ರುಚಿರಕಾಂತಿಗಳ ಶೃಂಗಾ

ರದ ಸುರೇಶಿಯ ಲಲಿತಚಿತ್ರಾವಳಯ ಮುಸುಕುಗಳ |

ಸುದತಿಯರು ಪೊರಮಟ್ಟ ರೊಗ್ಗಿನ

ಮೈದುಮೈದಂಗದ ಕಹಳಗಳ ಸಂ

ಪದದ ಸೊಂಪುಗಳ ಸೆಯೆ ರ ಜಕುಮಾರಿಯರು ³ ಮುಂದೆ ||೧೦

ಕವಿದು ನೂಕುವ ಹರುಷವನು ಸಂ

ತವಿಸಲಹಿಯದೆ ಕಂಕ ನಿನ್ನೊಡ

ನೆನೆಗೆ ವಿಮಲದ್ಯೂತಕೇಳಿಗೆ ಚಿತ್ತ ವಾಯ್ತನಲು |

ಅವನಿಪತಿ ಕೇಳೊ ಜಿನೊಳು ಪಾಂ

ಡವರು ಸಿಲುಕಿದ ರವರ ⁴ ಪರಿಯೊಳು

ಭುವನದೊಳು ನವೆದವರದಾರಂದನು ವಿರಾಟಂಗೆ ||

೧೧

ಅವರು ರಾಜ್ಯವ ನೊಡ್ಡಿ ಸೋತವೊ

ಲೆವೆಗೆ ಪಣ ಬೇಡಿಲ್ಲ ಹರುಷೋ

1 ಹರುಷದೊ, ಕ. ಚಿತ್ತದ ವೀಳಯವ ನೊಲಿದರಸ ನಾದೂ, ಖ. ಚಿತ್ತವ ಧೂಳಿಧುಳದ ಪಸಾಯವನು ದೂ, ಚ. ಪುಳಕಿಸಿ ವೀಳಯವನುಡುಗೊಣೆಯ ನಾದೂ, ಜ. ಚಿತ್ತದ ಧಾಟಿಯೊಳು ದೂತಾಳಿಗೆ ಪಸಾಯವನು ಕೊಟ್ಟನು ಸು, ಝ

2 ಮಣಿಯ ಮುಕ್ತಿಕದ, ಕ. ಲಿಮಣಿಮುಕ್ತಿಕದ, ಚ. ಝ. ಣಿಯಲು, ಜ.

3 ನಡೆಯೆ, ಖ. ಚ. ಝ. ನಡವೆ, ಜ. ಟ.

ವಿಧಿಯನು ಭುವನದೊಳು ಬಂದವ, ಖ. ಚ. ಜ. ಝ. ಟ.

ತ್ಸವೆಕುಮಾರಾಭ್ಯುದಯವಿಜಯಶ್ರವಣಸುಖ¹ ವಿರಲು |
 ಎವೆಗೆ ಮನವಾಯ್ತೊಡ್ಡು ಸಾರಿಯ
 ನಿವಹವನು ತೆಗೆ ಯೆನಲು ಹೂಡಿದ
 ನವನಿಪತಿ ನಸುನಗುತೆ ಹಾಸಂಗಿಗಳ ಹಾಯ್ಕಿದನು || ೧೦

ಕೇಳಿ ಸಮತಳಿಸಿತ್ತು² ಮತ್ಸ್ಯನೈ
 ಪಾಲ ನೆಂದನು ಕಂಕ ನೋಡೈ
 ಕಾಳಗವೆ ನುತ್ತರನು ಗೆಲಿದನು ರಾಯಭಟ್ಟನೊಳು |
 ಶೂಲಪಾಣಿಗೆ ಸೆಡೆಯದಹಿತಭ
 ಟಾಳಿ ಸೋತುದು ದಿವಿಜನರರೊಳು
 ಹೋಲುವವರುಂಟೇ ಕುಮಾರ³ ರು ಹೇ-ಁ ಹೇಬೆಂದು || ೧೨

ಸೋತುದುಂಟರಿಸೇನೆ ಸುರಭಿ
 ವ್ರಾತ ಮರಳಿದುದುಂಟು ಗೆಲವಿದು
 ಕೌತುಕವಲೇ ಬಗೆಯಲದುಭುತ ವೆನ್ನ ಚಿತ್ತದೊಳು |
 ಮಾತು ಹೋಲುವೆ ಯಹುದು ಜನವಿ
 ಖ್ಯಾತಸಾರಥಿ ಯಿರಲು ಕುವರಗೆ
 ಭೀತಿ ತಾನೆಲ್ಲಿಯದು ತಪ್ಪೇನೆಂದ ನಾಕಂಕ || ೧೪

ಎಲೆ ಮರುಳ ಸನ್ಯಾಸಿ ಮತ್ಸರ
 ದೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿದ ಚಿತ್ತ ನಿನ್ನದು
 ಗೆಲುವಿನೊಳು ಸಂದೇಹವೇ ಹೇಡಾವು⁴ ನದುಭುತವು |
 ಅಳುಕುವವನೆ ಕುಮಾರ ಸಾರಥಿ
 ಬಲುಹ ನುಳ್ಳವನೇ⁵ ಬೃಹನ್ನಳ
 ಯೊಳು ನಿರಂತರಪಕ್ಷ⁶ ವೆಂದು ವಿರಾಟ ಏತಿಗೊಂಡ || ೧೫

1 ಮಿಗಲು, ಖಿಜ್ಜಟ. 2 ನಗುತೆ ನೈ, ಖಿ. ಜ. ಝ. ಟ.
 3 ನ ನೆಂದನವನೀಕ, ಖಿ. ನ ನೆಂದನಾಮತ್ಸ್ಯೈ, ಕ. ಜೆ. ಜ. ಝ.
 4 ದಂತರವು, ಕ, ಖಿ. ಜೆ. ದತಿಕಯವು, ಟ.
 5 ನಪುಂಸಕನೊಳು, ಖಿ, ಜೆ. ಝ. ಟ. 6 ಪಾತವಿದಂದನಾಮತ್ಸ್ಯೈ, ಜ.

ನಾರಿಯರ ಮೈಗುಟುಹು ಪುರುಷರ
 ಚಾರುಚಿಹ್ನವೆ ¹ ಕೂಡಿ ಕೊಂಡಿಹ
 ಸಾರಥಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದೆ ² ಗೆಲಿದನು ಗೆಲಿದನೆಂಬಿದನು !
 ಸೈರಿಸಿದೆ ³ ನಾ ನೆನ್ನ ಪರಿಯಿಂ
 ದಾರೊಡನೆ ಮಾತಾಡದಿರು ನಿ
 ಸ್ಸಾರಹೃದಯನು ಕಂಕ ನಿಂ ದುಷ್ಯಾತ್ಮ ಹೋಗಿಂದ || ೧೬

ಖತಿಯ ಹಿಡಿಯದಿರರಸ ದಿಟ ನೀ
 ನತಿಶಯವ ಬೆದಕುವೊಡೆ ಜನಸ
 ಮ್ಮತವು ಸಾರಥಿ ಗೆಲಿದ ನೆಂದೇ ಹೊಯ್ಸು ಚಂಗುರವೆ |
 ಸುತನು ಸಾರಥಿ ಯೆಂದು ಸಾರಿಸು
 ವಿತಥ ವಲ್ಲಿದು ಪಕ್ಷಪಾತ
 ಸ್ಥಿತಿಯ ನಾಡೆನು ಕವಲುನಾಲಗೆ ಯಿಲ್ಲ ತನಗಿಂದ || ೧೭

ನಿನ್ನ ಮೋಹದ ಕಂಗಳಿಗೆ ಸುತ
 ನುನ್ನ ತೋನ್ನ ತಸತ್ವ ನೆಂದೇ
 ಮುನ್ನ ತೋಣಿತು ಹೊಲ್ಲೆ ಹವೆ ಸಾಂಸಾರಿಕಭ್ರಮೆಗೆ |
 ಇನ್ನು ಬಗೆ ಗೆಲಿದವ ಬ್ರಹ್ಮನ್ನಳ
 ನಿನ್ನ ಮಗಗಳುಕುವರೆ ಭೀಷ್ಮರು
 ಕರ್ಣ ಗುರು ಕೃಪ ಗುರುತನೂಭವ ರೆಂದನಾಕಂಕ | ೧೮

ಎನಲು ಖತಿ ಬಿಗುಹೇಣಿ ಹಲುಹಲು
 ದಿನುತೆ ಕಂಗಳೊಳುರಿಯ ನುಗುಟುತೆ

⁴ ಕನಲು ಮಿಗಲೊಡೊತ್ತಿ ಕನಕದ ಸಾರಿಯನು ನೆಗರಿ |

1 ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಹ, ಖ. 2 ಕುವರನು ಗೆ, ಖ. 3 ನಿಂದೆನ್ನ, ಖ.
 ತಾನೆನ್ನ ಪರಿಯಂತಾರೊಡನೆ, ಚ. ನಾ ನಿಸುವಪರಿಯೆನ್ನಾರೊಡನೆ, ಜ. ನಾ ನೆನ್ನ
 ಪರಿಯೆಂದಾರೊಡನೆ, ಟ. ಕನಲಿಬಿಗಿದೊಡೊತ್ತಿ, ಖ. ಚ. ಜ. ಝ. ಟ.

ಜನಪತಿಯ ಹಣೆ ಯೊಡೆಯಲಿಡೆ ಜಾ
ಜಿನ ಗಿರಿಯ ನಿಜ ರದವ್ರೊಲು ಭೋಂ
ಕೆನಲು ರುಧಿರದ ಧಾರೆ ಚಿಮ್ಮಿ ತು ಸಿರದ ಸೆರೆ ಯೊಡೆದು || ೧೯

ಸೈರಿಸುತೆ ಯಮಸೂನು ರಕ್ತದ
ಧಾರೆಯನು ಕೈದುಂಬಿ ಹಿಡಿದತಿ
ಧೀರ ನೋರೆಯ ನೋಟದೊಳು ಸೈರಂಧ್ರಿಯನು ಕರೆಯೆ |
ನಾರಿ ಹರಿತಂದಕಟ ನೊಂದನು
ಕಾರಣಿಕಸನ್ಯಾಸಿ ಯೆನುತೆ ನಿ
1 ಕಾರಿಸುತೆ ಸೀರೆಯೊಳು ತೊಡೆದಳು ಬಹುಳಶೋಣಿತವೆ || ೨೦

ಮಡದಿ ಕರಪಲ್ಲವದೊಳೂರಸಿದ
ಳಡಿಗಡಿಗೇ ಹಣೆಯನು ಕಪ್ಪೋಲವ
ತೊಡೆದು ತೊಳದಳು ಮುಖವೆ ನಿದನವ ಕಂಡು ಬೆತ್ತಿಗಾಗಿ |
ಹಿಡಿದೆ ರಕ್ತವ ಫೇಕೆ ಕಾಮಿನಿ
ನುಡಿ ನಿಧಾನವ ನೀತ ನೊಂದೊಡೆ
ಮಿಡುಕಲೇತಕೆ ನೀ ನನುತೆ ದ್ರೌಪದಿಯ ಬೆಸಗೊಂಡ || ೨೧

ಉರಿದು ಹೋಹುದು ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯದ
2 ಸಿರಿಯು ಬದುಕಿತ್ತಿದೊಂದು 3 ಬೋಲೆ
ಪರಮಯತಿ ಕಾಯಿದನು ಕೈಯೊಳು ತುಂಬಿ ರಕ್ತುವನು |
ಅರಸ ಕೇಳೀಮುನಿಯ ನೆತ್ತರು
ಧರೆಯೊಳೊಕ್ಕೊಡೆ ಯಾಪ್ರದೇಶವ
ನೊರಸಿ ಕಳವುದು 4 ಕಲಿಬ್ಬ ಹನ್ನೆಗಳೇಣಿಸಿದ 5 ಬಿರುದು || ೨೨

1 ಕಾರಿಸಿದ, ಕ. ಜ. 2 ಧರಣಿ, ಖ. ಜ. ಟ ಪೇಳುವೆ, ಚ.
ಬಾರಿಗೆ, ಜ. ಝ. 4 ವರ, ಜ. ಝ, ದಿಟ, ಚ. ಟ. 5 ಭಾಷೆ, ಚ. ಮಾತು, ಟ.

ಈಕೆ ಯಾರಿವರಾರೊ ನಾಟ್ಯ
ವ್ಯಾಕರಣಪಂಡಿತ ಬೃಹನ್ನಳ
ಯೇಕೆ ಯಿವರೇಕಳಿಯಬಾರದು ಕಾಲುಕೀಲುಗಳ |

ಏಕೆ ನಮಗೀಚಿಂತೆ ಯೆನುತವಿ
ವೇಕಿ ಯಿ ¹ ರೆ ಬಚ್ಚಿತ್ತ ಪುರದೊಳು

ನೂಕುನೂಕಾಯಿತ್ತು ನೋಡುವ ನೆರವಿ ಯುತ್ತರನ || ೨೩

* ಇದಿರುವಂದರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ವರ
ಸುದತಿಯರು ಸೂಸಿದರು ಸೇಸೆಯ
ನುದಿತಮಂಗಳಘೋಷ ವಾದ್ಯನಿನಾದ ರಭಸದೊಳು |

ವದನ ವಿದೆ ಕಳಗುಂದಿ ² ಜಯದ

ಭ್ಯುದಯ ತಾ ನಂತಾಯ್ತನುತೆ ಕೋ

ವಿದರು ತವ್ಯೋಳಗಾಡುತಿದರು ಕೂಡೆ ಗುಜುಗುಜಿಸಿ || ೨೪

ಎಂದಿನವ ನುತ್ತರನು ಗಂಗಾ

ನಂದನನ ನೀಹೂಹೆ ಗೆಲಿದನು

ಸಂದಸುಭಟ ದ್ರೋಣಕರ್ಣಾದಿಗಳ ನೋಡಿಸಿದ |

ಎಂದು ಕೆಲಬರು ಕೆಲಬರಿವ ಗೆಲಿ

ದಂದ ವಾಗಿರದೀಬೃಹನ್ನಳ

ಯಿಂದೆ ಸಂಭಾವಿಸುವುದೆಂದುದು ಮಂದಿ ತಮತಮಗೆ || ೨೫

ಶೀಲೆ ಮಿಗಲುತ್ತರನ ಪುರಜನ

ಜಾಲ ಜೀಯೆನಲಿದಿರುವಂದ ನಿ

ವಾಳಗಳನೂಕಿದನು ಕೈವಾರಿಗಳ ಕೋಪಿಸಿದ |

ಆಲಿ ಯವನಿಯ ಬರೆಯೆ ಮುಸುಕಿನ

ಮೇಲುದುಗುಡದ ಭಾರದೊಳು ರಾ

ಜಾಲಯಕೆ ಬರಲಿದಿರುವಂದಪ್ಪಿದನು ನಂದನನ || ೨೬

1 ರಾತಿರಲಿತ್ತ. ಖ. ಜ. ರ್ಷು.

* ಈ ಪದ್ಯವು, ರ್ಷು. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಲ್ಲ.

2 ರಣದ. ಖ.

ಬಾ ಮಗನೆ ವಸುಕುಲದ ನೃಪಚಿಂ
 ತಾಮಣಿಯೆ ಕುರು ¹ ರಾಯವೋಡರ
 ಧೂಮಕೇತವೆ ಕಂದ ಬಾ ಯೆಂದಪ್ಪಿ ² ಕುಳ್ಳಿರಿಸೆ |
 ಕಾಮಿನಿಯರುಪ್ಪಾರತಿಗಳಭಿ
 ರಾಮ ವಸ್ತ್ರ ನಿವಾಳ ರತ್ನ
 ಸ್ತೋಮ ಬಣ್ಣದ ಸೋಡರ ³ ಸುಷ್ರುಗ ಳಸೆದುವೊಗ್ಗಿನೊಳು ||
 ಬೊಪ್ಪೆ ಸಾಕೀಬಯಲ ಡೊಂಬೆನ
 ಗೊಪ್ಪುವುದೆ ವೀರೋಪಚಾರವಿ
 ದೊಪ್ಪುವರಿಗೊಪ್ಪುವುದು ತೆಗಿಸೆನಲರಸ ನಸುನಗುತೆ |
 ದಪ್ಪ ವುಳ್ಳರಿಗೀಸು ಮಂಗಳ
 ವೊಪ್ಪದೇ ಭುವನದೊಳಗಾವಂ
 ಗೊಪ್ಪುವುದು ಬಲದಿಂ ನಿಗರ್ವಿತ ನೆಂದ ನವಿನೀತ || ೨೮

ಮಗನೆ ಕರ್ಣದ್ರೋಣ ಭೀಷ್ಮಾ
 ದಿಗಳ ನೊಬ್ಬನೆ ಗೆಲಿದೆಯ್ಯೆ ಕಾ
 ಳಗದ ಕಡುಗಲಿತನ ವಿದುಂಟೇ ಪೂರ್ವರಾಜರೊಳು
 ದುಗುಡ ಬೇಡೆನ್ನಾಣೆ ಹೆತ್ತರ
 ಮೊಗಕೆ ಹರುಷವ ತಂದೆ ನೀಂ ಹಂ
 ಗಿಗನೆ ಮಿಗೆ ತಲೆಗುತ್ತಲೇಕೆನುತೆತ್ತಿದನು ಮೊಗವೆ || ೨೯

ಕಾದಿ ಗೆಲಿದವ ಬೇಣಿ ಸಾರಥಿ
 ಯಾದವಂಗೀಸೇಕ ನಿಮ್ಮಡಿ
 ಯಾದರಿಸಲೊಡೆಮುಖಿಚಬಲ್ಲೆನೆ ⁴ ನಾಚಿಸದಿರೆನಲು |
 ಕಾದಿ ಗೆಲಿದವ ನೀನು ಸಾರಥಿ
 ಯಾದವನು ತಂಗಿಯ ಬೃಹನ್ನಳ
⁵ ಭೇದ ವೇಕೆಲೆ ಮಗನೆ ಬಲ್ಲೆನು ನಿನ್ನ ಪಾರುಷ್ಪವೆ || ೩೦

1 ರಾಜವಂಶದ, ಜ. 2 ಮುಂಡಾಡಿ, ಖ. ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಚ. ಟ. ದನು
 ಮಗನ, ಜ. ಝ. 3 ಸುಳಿಸಿದ ತನಯನಿಧಿರಿಸೊಳು, ಖ. ಚ. 4 ಬೊಪ್ಪ
 ಬೇಡೆನಲು, ಝ. 5 ವಾದ ಬೇಡೆಲೆ, ಖ. ಚ. ಜ. ಝ. ಟ.

ಅಧಃಪತನ ವನಗುಂಟೆ ¹ ಬೆಂದುದ
 ಬೆದಕಬೇಡೆಲೆ ತಂದೆ ಹಗಲಿನ
 ಕದನವನು ² ಹರಿ ಬಂದು ಗೆಲಿದನು ಬೊಪ್ಪ ನುಡಿಸದಿರು |
 ಉದಯದೊಳು ಗೆಲಿದಾತನನು ನಿ
 ವ್ವಿದಿರಿನೊಳ ತೋಱುವೆನು ಬೀಜೊಡು
 ಸದನಕೆಂದು ಕುಮಾರ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಂಡ ನರಮನೆಗೆ || ೩೦

ಇತ್ತಲರ್ಜುನದೇವ ಸಾರಿದ
 ನುತ್ತರೆಯ ಭವನವನು ತಾಂ ತಂ
 ದುತ್ತಮಾಂಬರ ವಿವಿಧರತ್ನಾಭರಣ ವಸ್ತುಗಳ |
 ಇತ್ತ ನಾಕನ್ನಿ ಕೆಗೆ ಮುದ ಮಿಗ
 ಉತ್ತರೆಯ ಮನೆಯಿಂದೆ ಶಶಿಕುಲ
 ಮುತ್ತವಾರಣ ಬಂದ ನಾ ³ ಭೀಮಾಗ್ರಜನ ⁴ ಬಚಿಗೆ || ೩೧

ಬಚಿಕ ಸಂಕೇತದೊಳು ಭೂಪನ
 ನಿಳಯವನು ಕಲಿಭೀಮ ಹೊಕ್ಕನು
 ನಳನಮುಖಿ ಸಹದೇವ ನಕುಲರು ಬಂದರಾಕ್ಷಣಕೆ |
 ಫಲುಗುಣನು ಪೊಡಮಟ್ಟ ನಿಬರಿ
 ಗುಚದವರು ಪಾರ್ಥಂಗೆ ವಂದಿಸ
 ಲೊಲಿದು ಬಿಗಿಯಪ್ಪಿದ ⁵ ರು ಸೋದರ ರೆಲ್ಲ ಹರುಷದೊಳು ||

ಉಚದ ನಾಲ್ವರು ಕಲಿತ್ತಿಗರ್ತ್ತರ
 ಗೆಲಿದ ಪರಿಯನು ಪಾರ್ಥ ಕೌರವ
 ಬಲವ ಭಂಗೆ ತಂದ ಪರಿಯನು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಿರಲು |

1 ಬೆಂದುದ ಬೆದಕಿ ಬೇಯಿಸಬೇಡ ಹಗಲಿನ, ಖ, ಬೆಂದುದ ಬೆದಕಿ ನೋಯಿಸ
 ಬೇಡ ಹಗಲಿನ, ಚ. ಟ. ಬೆಂದುದ ಬೆದಕಬೇಡೆಲೆತಾತ ಹಗಲಿನ, ಜ. ಝ, 2 ಹರಿತ
 ನುಜಗೆಲಿದನು. ಟ. 3 ಧರ್ಮಜನಮಂದಿರಕೆ, ಖ. 4 ಮನೆಗೆ, ಚ. ಜ. ಪೂರಗೆ, ಝ.

5 ನು ಸಾಹಸಧೈರ್ಯಸಹಭವರ, ಖ,

ನಿಲುಕಿ ರಾಯನ ಹಣೆಯ ಗಾಯವೆ
 ಬಚ್ಚಕ ಕಂಡ ನಿದೇನು ನೊಸಲಿಂ
 ದಿಚಿಯುತಿವ ನಸು ರಕ್ತಬಿಂದುಗಳಂದನಾ ಪಾರ್ಥ || ೩೪

- 1 ಅನುನಿಮಿತ್ತದೊಳಾಯು ಸಾಕದ
 ನೆನೆಯ ಲೇತಕೆ ಮಾಣೆನಲು ಮಿಗೆ
 ಕನಲುತರ್ಜನ ನಖದ ನಾದೌ ಪ್ರದಿಯು ಸೂರುಳಿಸಿ |
 ಮನದೊಳುರಿದೆದ್ದನು ವಿರಾಟನ
 ತನುವೆ ² ಹೊಳ್ಳಿಸಿ ರಕುತವನು ಶಾ
 ಕಿನಿಯರಿಗೆ ಹೊಯ್ಸುವೆನು ಹೊಲ್ಲೆ ಪ ವೇನು ಹೇಡೆಂದ || ೩೫

ಕಳುಹಬೇಕಾಕೀಚಕೇಂದ್ರನ
 ಬಳಗ ವಿದ್ವಲ್ಲಿಗೆ ವಿರಾಟನ

- 3 ನೆಲೆ ದುರಾತ್ಮಕ ಸಾರಿಯೊಳು ಹಣೆಯೊಡೆಯ ಲಿಟ್ಟನಲಾ |
 ನೆಲದೊಳೊಕ್ಕುದೆ ರಕುತ ವಿವದಿರ
 ಕುಲವ ನೊರಸುವೆ ನಿವನ ಸೀಳಿದು
 ಬಲಿಯ ಕುಡುವೆನು ಭೂತಗಣಕೆನುತೆದ್ದ ನಾಭೀಮ || ೩೬

ಕಾಕ ಬಳಸಲು ಬೇಡ ಹೋ ಹೋ
 ಸಾಕು ಸಾಕೈ ತಮ್ಮ ಮೂಣು
 ದ್ರೇಕವನು ನೆಲ ರಕುತಗಂಡೊಡೆ ನಿನ್ನ ಮೇಲಾಣೆ |

1 ಅನುವರದೊಳೇನಾಯು, ಕ. ಅನುಚಿತಮಿದ ರಿಂದವಾಯ್ತೆನೆ, ಝ.

2 ಸೀಳಿದು ಬಲಿಯ ಕೊಡುವೆನು ವ:ನುಜಪತಿಗೀವೆತೆಯ ತಂದನೆ ಕಿವಕಿವಾ
 ಯೆಂದ, ಝ.

3 ತಲೆಯ ರಿಣಸಾಲಿಗನಲೆ ಕಿವಕಿವ: ಮಹಾದೇವ, ಕ. ತಲೆಯ ಹೊಯ್ದಿರೆ
 ಕಳುಹುವೆನು ಕಿವ ಕಿವ ಮಹಾದೇವ, ಟ. ತಲೆಯ ಹೊಯ್ದಿರಸಾಲಿಗನೊ ಕಿವ ಕಿವ
 ಮಹಾದೇವ, ಚ. ತಲೆಗೆ ಹೊಯಿಗುಳು ಸ:ಲಿಗನೊ ಹೇಳುವು ಮಹಾದೇವ, ಟ.

ಈಕಮಲಲೋಚನೆಯು ¹ ಸೆಹಿಗಿಗೆ
ಸೇಕ ವಾದುದು ರಕ್ತುತದೊಳು ಸು
ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಬೇಡೆಂದು ² ಭೀಮನ ಹಿಡಿದ ನಾಭೂಪ || ೩೩

ತಿಂಬೆ ನೀತನ ಬೇವವನು ಪತಿ

ಯೆಂಬ ಗರ್ವಿತ ನಿವನ ನೆತ್ತಿಯು

³ ತುಂಬು ಬಿಡಲೆಹಗುವೆನು ತಪುವೆನು ಮತ್ಸ್ಯಸಂತತಿಯು |

ಅಂಬುಜಾಕ್ಷಿಗೆ ಕೀಚಕನ ಬೇ

ಳಂಬ ವೀತನ ⁴ ಕೂಟ ಭೂತಕ

ದಂಬತುಷ್ಟಿಯ ಮಾಡಬೇಹುದು ಸೆಹಗ ಬಿಡಿ ಯೆಂದ || ೩೪

ಇವನ ನಾ ವೋಲೈಸಿ ಕೈಯೊಡ

ನಿವಗೆ ಮುನಿದೊಡದೇನ ನೆಂಬುದು

ಭುವನಜನ ನೀಂ ಭ್ರಮಿಸದಿರು ಸೈರಣೆಗೆ ಮನಮಾಡು |

ಎವಗೆ ನೋವಿನ ಹೊತ್ತು ದುಷ್ಕೃತ

ವಿವರಣದ ಫಲ ವಿದಕೆ ಲೋಗರ

ನವಗಡಿ ⁵ ಸಿದೊಡೆ ಹಾನಿ ನಮಗೆನೆ ಭೀಮ ನಿಂತೆಂದ || ೩೫

ಬಹಿಯ ಧರ್ಮದ ಜಾಡ್ಯದೊಳು ಮೈ

ಮೆಣಿದು ಬನದೊಳು ಬೇರುಬಿಕ್ಕೆಯ

ನಹಿಸಿ ⁶ ತೊಪಲ್ಲುದು ಸಾಲದೇ ⁷ ಹದಿಮೊಳು ವತ್ಸರವು |

⁸ ಉಜುಕುಗೊಂಡೊಡೆ ⁹ ರಾಜತೇಜವ

ಮೆಣಿವ ದಿನ ವೆಂದಹುದು ನೀವಿ

ನ್ನ ಣಿಯಿರೆಮ್ಮನು ಹರಿಯಬಿಡಿ ಸಾಕೆಂದ ನಾಭೀಮ || ೪೦

¹ ಸೆಹಿಗಭಿ ಪೇಕವಾದುದು ರಕ್ತುತವನೆ ಸು ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಬೇಡೆಂದು ಗಲ್ಲವ

ಬಿಡುವನಿಲಜನ, ಖ. ² ಸಂತೈಸಿದನು ಸಹಭವನ, ಕ. ಝ. ³ ಕುಂಬುಡ, ಚ. ತುಂಬುಬಿಡು, ಝ. ಮಾತು, ಚ. ⁴ ಸಲೇಕೆಂದು ಸಂತೈಸಿದನು ಸಹಭವನ, ಕ. ಝ. ⁵ ತಿರುಗದೆ ವಿನ್ನಬರ, ಕ. ಹನ್ನೆರಡುವತ್ಸರವು, ಚ. ⁶ ಉಜುಪುಗೊಂಡೊಡೆ, ಝ. ⁷ ಕ್ಷಾತ್ರತೇಜವ, ಖ. ಜ. ಝ. ಟ.

ಉದಯದೊಳು ¹ ನಾವಿನಿಬ ರಾತನ
 ಸದನ ² ದೊಳು ನೈಪಪೀಠವನು ಗ
 ವರ್ದೊಳು ನೆಮ್ಮವ ನಾತ ನೆಮ್ಮೊಳು ಖಾತಿಯನು ಹಿಡಿಯೆ |
 ಮದಮುಖನ ನೊರಸು ³ ವೆವು ಹರುಷದೊ
 ಳದಿರುಗೊಂಡೊಡೆ ಮೆನ್ನಿಸು ⁴ ವೆ ವಿಂ
 ತಿದುವೆ ಸಮ್ಮತ ವೆಂದು ⁵ ಸಂತೈಸಿದನು ಸಹಭವನ || ೪೦
 *

ಹತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಅಭಿಮನ್ಯುವಿನ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣ ಸ್ವಾಮಿ ಬಂದುದು.

ಸೂಚನೆ.

ರಾಯ ಪಾಂಡವ ⁶ ಜೀವ ಭಕ್ತನಿ
 ಕಾಯಲಂಪಟ ನಮಲಯಾದವ
 ರಾಯ ಬಿಷಯಂಗೈದ ನಭಿಮನ್ಯುವಿನ ⁷ ಪರಿಣಯಕ್ಕೆ ||

1 ನಮ್ಮಿನಿಬ, ಕ. ಚ. ಜ. ಟ. 2 ದಲ್ಲಿಯ ಕನಕಪೀಠವ ನಡು ಕುಳ್ಳಿ
 ರಲವನು ಗವಿಸಿ ಖಾತಿ. ಟ. 3 ವುಮ ಪಮಳವೊ ಳದಿರು, ಖ. 4 ವುದಿಂತಿದು,
 ಖ. 5 ನಿಶ್ಚೈ ಸಿದನು ಯಮಸೂನು, ಖ. 6 ಜೀವು, ಟ. 7 ಪರಿಣತೆಗೆ, ಜ. ಟ.

* ಈ ಪದ್ಯವು ಖ. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊ
 ರೆಯುತ್ತದೆ.

ಕಳೆದವಜ್ಞಾತನನು ಮೇಣಾ
 ಕೆಲಸದಾರ್ಯಕೆಗಳ ನಮ್ಮೀ
 ಲಲಿತವೈಭವಕೆಳೆಯ ಮೇಗಣ ಸಾರಸಂಖ್ಯತೆಗೆ |
 ಕಳವಳಿಸದಿರಿ ಚಿಂತೆ ಬೇಡೆನು
 ಗೊಲವ ನೀವನನುಪಮಕರುಣಾ
 ಜಲಧಿ ಯಹ ಜಲಜಾಹ್ನ ನಗ್ನದ ವೀರನಾರಯಣ ||

- ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರಿ
 ಪಾಲ ¹ ಚರಿತಾಜ್ಞಾ ತನಾಸವ
 ಬೀಟುಕೊಟ್ಟರು ಬಹುಳಹರುಷದೊಳಿರುಳ ನೂಕಿದರು |
- ² ಮೇಲಣವರಭ್ಯುದಯವನು ಕೈ
 ನೇಳವಿಸಿ ಕುಡುವಂತೆ ಮೂಡಣ
 ಶೈಲ ³ ಮುಖದೊಳು ಕೆಂಪು ತೋಜಿತು ಭಾನುಮಂಡಲದ ||೧
 ಏಜುಕುದುರೆಯ ಖರಪುಟದ ಕೆಂ
 ದೂಳಿಯೋ ಕುಂತೀಕುಮಾರಕ
 ರೇಷಿಗೆಯ ತನಿರಾಗರಸ ವುಬ್ಬರಿಸಿ ಪಸರಿಸಿತೋ |
- ⁴ ಹೇಣಲೇನು ಮಹೇಂದ್ರವರದಿ
 ಗಾ ಲಕಿಯ ಬೈತಲೆಯ ಕುಂಕಮ
 ಜಾಲವೋ ನೇಣೆನಲು ದಿನಪನ ಚೂಣಿ ರಂಜಿಸಿತು || ೨
 ಸರಸಿಜದ ⁵ ಪರಿಮಳಕೆ ತುಂಬಿಯ
- ⁶ ವರವನಿತ್ತನು ಚಂದ್ರಕಾಂತಕೆ
 ಬೆಹಗನಿತ್ತನು ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಯ ಸೆಪೆಯ ಬಿಡಿಸಿದನು |
 ಕೆರಳ ನೈದಿಲ ಸಿರಿಯ ಸೂಣಿಯ
- ⁷ ತರಿಸಿದನು ಪರರಾಜತೇಜವ
 ನೊರಸಿದನು ರವಿ ಮೂಡಣದ್ರಿಯೊಳಿತ್ತನೋಲಗವ || ೩
 ಹರಹರ ಶ್ರೀಕಾಂತ ಎನುತೈ
 ವರು ಕುಮಾರಕರುಪ್ಪವಡಿಸಿದ
 ರವಿನಾಶರು ಮಾಡಿದರು ಮೂಂಗಲ್ಯಮೇಜ ನವ |

1 ರವರಜ್ಞಾತ, ಖ.

2 ಮೇಲೆಯವರ, ಚ.

3 ಕಿಖಂದೊಳುಪ್ಪವಡಿಸಿದನಬ್ಬನೀರನುಣ, ಚ.

4 ಹೇಣಲರಿದನಲಮರವರ, ಚ. ಜ. ಝ. 5 ಮಧುಕರದಗುಂಟಗೆ ಹರು

ಪವಿತ್ತನು, ಖ. 6 ತೆಪವಕೊಟ್ಟನು, ಕ. ಥರವ ಕೊಟ್ಟನು, ಚ. ಜ. ಝ.

ಥರವಬಟ್ಟನು, ಟ. ಬರಿಸಿದನು, ಟ.

ವರ ವಿಭೂಷಣ ಗಂಧ ಮೂಲ್ಯಾಂ
 ಬರ ಪರಿಷ್ಕೃತರಾಗಿರುವನೀ
 ಸುರರಿಗತ್ತರು ಧೇನು ಮಣಿ ಕನಕಾದಿವಸ್ತುಗಳ್ || ೪
 ತಮದ ಗಂಟಲಿ¹ ನೊಡೆದು ಹಾಯ್ದಿ
 ದ್ಯುಮಣಿಮಂಡಲದಂತೆ² ಜೀವ
 ಭ್ರಮೆ³ ಯ ಕವಚವ ಕಚ್ಚದು ಹೊಳೆಹೊಳೆವಾತ್ಮನಂದದೊಳು |
 ವಿಮಳ ಬಹುಳ⁴ ಕ್ಷತ್ರಶೈಲಿ
 ಳಮಮ ದೆಸೆಗಳ ಬೆಳಗೆ ರಾಜೋ
 ತ್ತಮಯುಧಿಷ್ಠಿರದೇವ ನೆಸೆದ ನು⁵ ದಾರತೇಜದೊಳು || ೫
 ಪರಮ⁶ ಸತ್ಯವ್ರತಮಹಾಕ್ರತು
 ವರದೊಳವೆಭೃಥಮಜ್ಜನವ ವಿ
 ಸ್ತರಿಸಿ⁷ ಭೀಮಾದಿಗಳುಸಹಿತ ವಿರಾಟನರಮನೆಗೆ |
 ಅರಸ ಬಂದನು ಮಣಿಖಚಿತಕೇ
 ಸರಿಸುಪೀಠವ ನಡರಿದನು ನಿಜ
 ಚರಣ⁸ ಸೇವೆಯೊಳಸೆದ ರೊಡಕುಟ್ಟಿದರು¹⁰ ಪರುಠವಿಸಿ || ೬
 ಅವನಿಪನ ಸಿಂಹಾಸನವ ನೇ
 ಋವ ಸುಗರ್ವಿತರಾರು ನೋಡಿದೊ
 ಡೆವೆಗಳುರಿಯವೆ¹¹ ನೊಕೆನುತೆ ಕಂಚುಕಿಗಳ್ಳತಂದು |
 ಇವರ¹² ವಿಮಲಕ್ಷತ್ರತೇಜವ
 ನವಗಡಿಸಲಂಚಿದರು ಹರಿತಂ
 ದನದಿರೆಬ್ಬಿಸಿ ಬಿನ್ನೆವಿಸಿದರು ಮತ್ಸ್ಯಭೂಪತಿಗೆ || ೭

1 ನೊಡೆದು ಮುಡುವ, ಕ. ಚ. ಜ. ಝ. ಟ. 2 ಚಿತ್ತ, ಚ. 3 ಗಳಡ
 ಗಿದ ಖಚಿಕ, ಕ. 4 ಬ್ರಹ್ಮರಕ್ತಿಯ ವಿಮಲದೇವಿಯೊಳು, ಝ. 5 ರಾಜ
 ತೇಜ, ಖ. ಚ. ಜ. ಟ. 6 ಮಂಗಳವರಮಹಾ, ಖ. 7 ಹೊಲ ಮಜ್ಜನವ ಮಾಡಿ
 ವಿರಾಟ, ಚ. 8 ದರಸಿ ದ್ರೌಪದಿಯೆಸೆದಳೊಡ, ಟ. 9 ನೀಮೆಯೊ, ಖ. ಚ.
 10 ಭೂಪತಿಯ, ಜ. ಬಳಸಿನೊಳು, ಝ. 11 ನೋಡನುತೆ, ಖ.
 12 ನೀಕ್ಷಿಸಿ, ಕ್ಷತ್ರ, ಕ. ಖ. ಚ.

ಜೀಯ ಸಿಂಹಾಸನಕೆ ದಿವಿಜರ
 ರಾಯನೋ ಶಂಕರನೊ ಮೇಣ್ಣ ನಾ
 ರಾಯಣನೊ ನರನಲ್ಲ ದೇವರು ಬಂದು ನೋಡುವುದು |
 ಕಾಯಲಸದಳ ವೆಮಗೆನಲು ನಿ
 ದಾರ್ಯದೊಳು ನೆಲೆಗೊಂಡ ¹ ನಿರ್ಭಯ
 ದಾಯತವು ತಾನೆಂತೆನುತ್ತೆ ವಿರಾಟ ಚಿಂತಿಸಿದ ||

✓

ಕರಿಸಿದನು ಪಾರೋಹಿತರನು
 ತ್ತರನ ನಖಿಳಮಹಾಪ್ರಧಾನರ
 ನರಮನೆಯ ಪೊತ್ತಿಮಟ್ಟ ನೋಲಗಸಾಲೆಗೈತಂದು |
² ತನು ಕೀಸಿದ ಚಂದ್ರಬಿಂಬದ
 ಕಿರಣಲಹರಿಗಳನಲು ವಿಮಳಾ
 ಭರಣರತ್ನ ಪ್ರಭೆಯ ಕಂಡನು ನೃಪತಿ ದೂರದೊಳು ||

ಹರನ ನಾಲುಕುಮುಖದ ಮಧ್ಯ
 ಸ್ಫುರಿತದೀಶಾನನವೊಲಾಸೋ
 ದರಚತುಷ್ಟಯಮಧ್ಯದೊಳು ಕಂಡನು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ |
 ಅರಸಿಯನು ವಾಮದೊಳು ವಿವಿಧಾ
 ಭರಣಮಣಿರಶ್ಮಿಗಳ ಹೊದಕುನ
 ಹೊರಳಯೊಳು ಕಣ್ಣಾಲಿ ಕೋರೈಸಿದುವು ಪರಿಜನಕೆ ||

ಮೇಳವೇ ³ ಜಡಮನದ ಮತ್ಸರರು
 ಕಾಲಿಡಲು ಠಾವಲ್ಲ ಮನುಜರ
 ಹೋಲುವೆಯ ನಾಟಕದ ನಿರ್ಜರಮಂಡಲೇಶ್ವರರು |

F

೧೦

1 ನಿರ್ಜರರಾಯ ನಾರವ ನೆಂದೆನುತ್ತೆ ವಿರಾಟ, ಬ. ನಿರ್ಜರ ರಾಯ ನಾವ
 ನೊ ಎನುತ ಮತ್ಸರನೈಪಾಲ ಚಿಂತಿಸಿದ, ಚ. ² ಕರಗಿ ಕಾಸಿದ, ಕ. ಖ.
 ಕರಗಿ ಕೀಸಿದ, ಚ. ಝ. ಹರಿಯಕೇಸರ ಚಂದ್ರ, ಜ. ³ ಫಡ ಮನದ ಮತ್ಸರ
 ಕಾಲಿಡುವೊಡಳವಿಲ್ಲ, ಕ. ಬಡಮನದ, ಚ. ಫಡ ಮನದ ಮತ್ಸರ ಕಾಲಿಡಲು
 ಠಾವಲ್ಲ, ಜ. ಝ. ಫಡ ಮದದ ಮತ್ಸರ ಕಾಲಿಡಲು, ಟ.

ಆಲಿಗಳು ಮೇಲಿಕ್ಕಲಮ್ತವು
ಶೂಲಪಾಣಿಯ ಪರಮತೇಜದ
ಚೂಳಕೆಯೊ ಶಿವ ಶಿವ ಏನುತ್ತೆ ವಿರಾಟ ಜೆಜಗಾದ || ೧೧

ವಲಲ ಕಂಕ ಬೃಹನ್ನಳಯ ಸ್ಯು
1 ಸುಚಿವ ಹೋಲುವರೆಂದು ಕೆಲಬರು
ಕೆಲಿದೆತ್ತಣ ನರರು ತೆಗೆ ಸುರಲೋಕಪಾಲಕರು |
ತಿಳಿಯಲರಿದಿದನೆನುತೆ ಕೆಲಬರು
ತಳವೆಳಗುಗೊಳುತಿರಲು ಮಂದಿಯ
ತೊಲಗ ನೂಕಿಸಿ ತಂದೆಗುತ್ತರ ನಗುತೆ ಯಿಂತೆಂದ || ೧೨

ತಾತ ಬಿನ್ನಹ ನಿನ್ನೆ ನೈರಿ
ವ್ರಾತವನು ಗೆಲಿದಾತ 2 ನಾತೋ
ಪಾರ್ತ ನಾತನ ಮುಂದೆ ಮೆಜಿವೆವ ಕೀಚಕಾಂತಕನು |
ಈತ ನಕುಲನು ಕೆಲದೊಳೇತೋ
ಪಾರ್ತ ಸಹದೇವಾಂಕ ನಿನಿಬರಿ
ಗಾತ ಹಿರಿಯನು ಧರ್ಮನಂದನನೆಂದು ತೋಟಿಸಿದ || ೧೩

*

1 ಲುಳಿಯು, ಜ ವಳಿಯು, ಝ ಟ. 2 ನರ್ಜನ ನೀತ ನೀತನ, ಬಿ.
ನರ್ಜನ ನಾತ ನಾತನು ಭೀಮಸೇನನು ಕೀ. ಚ, ನೀತನೀಪಾರ್ತ, ಜ. ಝ.
ಪಾರ್ಥನು ಈತ ನಿನ್ನಯ ಹರಿಬನನು ಗೆಲಿದಾತ ಕಲಿಘೇಮ, ಟ.

* ಈಪದ್ಯವು ಕ. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಜ್ಯೋತಿಮಣವಯದಂತೆ ಹೊಳೆಹೊಳೆ
ವಾತ ಧರ್ಮನ ನತುಳಭುಜಬಿಲ
ಖ್ಯಾತಭೀಮಸುಪಾರ್ಥರಬ ಮಹಾಮಹೀಶ್ವರರು |
ಈತ ನಕುಲನು ಕೆಲದೊಳೇತೋ
ಪಾರ್ತ ಸಹದೇವಾಂಕನೈವರ
ಶ್ರೀತರುಣಿಯಿರವಿನ್ನ ಪೇಲುವೆ ಬೆಂಪು ಕೇಳೆಂದ ||.

ರಮಣಿ ಯೈವರಿಗೀಕೆ ಕೆಲದೊಳು
 ಕಮಲಮುಖಿ ¹ ಪಾಂಚಾಲಿ ² ತಾವೀ
 ವಿಮಲಗುಣರಾಮಾಭಿರಾಮರು ಪಾಂಡುನಂದನರು |
 ಎಮಗೆ ಭಾರಿಯ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯ
 ಮಮತೆ ³ ಕೈಸಾರಿದುದು ನೃಪಪದ
 ಕಮಲದೊಳು ಬೀಡುವೆವು ನಡೆ ನಡೆ ಧನ್ಯರಾವೆಂದ || ೧೪

ಈತನೇ ಧರ್ಮಜನು ದಿಟ ತಾ
 ನೀತನೇ ಪವನಜನು ನಿಶ ಯು
 ವೀತನೇ ಫಲಗುಣನು ಮೌದ್ರೀಚಾತರೇ ಇವರು |
 ಈತಳೋದರಿ ದ್ರುಪದಸುತೆಯೇ
 ಕೌತುಕವಲಾ ಭುವನಜನವಿ
 ಖ್ಯಾತ ರೆಲ್ಲಿಂದೆಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಡರೆಂದು ಬೆಹಗಾದ || ೧೫

ವರುಷವೊಂದಜ್ಞಾ ತವಾಸವ
⁴ ನಿರದೆ ನೂಕಿದರಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯು
 ಹೊರೆಯೆ ಹೆಸರವು ಬೇಜು ನಡವಳಿಯಂಗವಣೆ ಬೇಜಿ !
 ಮರುಳನಂತಿರೆ ಜಗಕೆ ತೋಱನೆ
 ಪರಮತತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಯೆವಿಷ್ಟ
 ಯರಸುತನ ಫಲಿಸಿತ್ತು ನಡೆ ನಡೆ ಧನ್ಯರಾವೆಂದ || ೧೬

1 ಯನು ನೋಡು, ಜ. ಝ. ಟ. 2 ತಾನೀವಿಮಲ ಮತಿ, ಖ. ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮ
 ಣತೇಜೋಭಿಮಾನರು. ಜ. ತಾವಿಂ ದಮಲಗುಣಗರ್ವಾಭಿರಾಮರು ತೊಳಗಿ
 ದರು, ಜ. ತಾನೀವಿಮಲಗುಣನಾಮಾಭಿಯುಕ್ತರು ಪಾಂಡುನಂದನರು, ಝ.
 ರೀಮಮಲಗುಣನಿಧಿಪೂಜಿತಾಮರ ಪಾಂಡುನಂದನರು, ಟ.

3 ಯನು ಚಿತ್ತೈಸು, ಖ. ಝ. ಟ.

4 ನುರುಳಿ, ಖ. ಜ. ಝ. ಟ.

ದರುಶನಕೆ ಮಣಿಕನಕವಸ್ತುವೆ
 ತರಿಸಿ ಮುದದೊಳು ¹ ಮುಳುಗಿ ನಿಜಪರಿ
 ಕರಸಹಿತ ಮೆಯ್ಯಕ್ಕಿದನು ಕಾಣಿಕೆಯ ನೊಪ್ಪಿಸುತೆ |
 ವರನೈಪಾಲ ತ್ರಾಹಿ ಭುವನೇ
 ಶ್ವರ ಪರಿತ್ರಾಪ್ಯಸ್ವ ಕರುಣಿಸು
 ಕರುಣಿಸೆಂದಂಭ್ರಿಗಳ ಹಿಡಿದನು ಮತ್ಸ್ಯಭೂಪಾಲ || ೧೩
 ಬಗೆದೆ ನಪರಾಧವನು ಕರುಣಾ
 ಳುಗಳ ಬಲ್ಲಹ ನೀನು ನಿನ್ನಂ
 ಭ್ರಿಗಳ ² ಗೀತಲೆ ನಂಟ ನೀನಿದ ಕಾಯಬೇಕನುತೆ |
 ಮಿಗೆ ³ ಬಕುತಿಭಾವದೊಳು ನಿಜಮಂ
 ತ್ರಿಗಳು ಮಕ್ಕಳು ಸಹಿತ ಮನನಂ
 ಬುಗೆಯ ಮೆಣಿದನು ಮತ್ಸ್ಯನೈಪತಿ ಮಹೀಶನಿದಿನೊಳು || ೧೪
 ಆಸುಧೇಷೆ ಕುಮಾರಿಯೊಡನೆ ವಿ
 ಲಾ ⁴ ಸಿನೀಜನವೆರಸಿ ರಾಣೀ
 ವಾಸದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕಾಣಿಕೆಗೊಟ್ಟು ಮೆಯ್ಯಕ್ಕಿ |
 ಆಸಕಲಪರಿವಾರ ಪುರಜನ
 ದೇಶಜನ ದರುಶನವನಿತ್ತು ಮೆ
 ಹೀಶನನು ಕೈಮುಗಿದು ಕಂಡುದು ⁵ ಬಹುಳಹರ್ಷದೊಳು || ೧೫
 ಮುಗುಳುನಗೆಯೊಳು ಭೀಮಪಾರ್ಥರ
 ಮೊಗವ ನೋಡಿದ ನವನಿಪತಿ ಕೈ
 ಮುಗಿದು ತಲೆವಾಗಿದರು ತಮ್ಮಂದಿರು ಮಹೀಶಪತಿಗೆ |

1 ಮತ್ಸ್ಯನೈಪತಿ ವೆರಸಿ ಕಾಣಿಕೆಯಿಕ್ಕಿ ಮೆಯ್ಯಕ್ಕಿದನು, ಭಕ್ತಿಯೊಳು,
 ಬ. ಮುಳುಗಿಹರುಷೋತ್ಕರೂಪವೊಳು ಮಿಗೆಯಿತ್ತು ಮೆಯ್ಯಕ್ಕಿತ್ತು ಕಾಣಿಕೆಯ,
 ಚ. ಮುಳುಗಿ ಜನಪರಿ, ಝ. 2 ಗಹಿತವ ಬಗೆವ ಸೀತಲಗಾಯ, ಚ. ಗೀತಲೆ
 ಬಂಟಿನೀನಿದ, ಜ. 3 ಭರತಭಕ್ತಿಯೊಳು, ಚ. ಭಕ್ತುತಿ ಭೀತಿಯೊಳು, ಟ.
 4 ಸದೊಳು ನಡೆತಂದುರಾಣೀ, ಕ. 5 ಕಾಣಿಕೆಯುಸೀಡಿ, ಕ.

ತೆಗಿಸಿದನು ಕಾಣಿಕೆಯ ನಾಮಂ
 ತ್ರಿಗಳ ನಾಪರಿವಾರವನು ದೃಗು
 ಯುಗದ ಕರುಣಾರ ದೊಳನಿಬರ ಹೊರೆದುಮನ್ನಿಸಿದ || ೨೦

ಸಿರವನೆತ್ತಿ ವಿರಾಟಭೂಪನ
 ಕರೆದು ಹತ್ತಿರೆ ಪೀಠದೊಳು ಕು
 ಳ್ಳಿರಿಸಲೊಡೆಮುಣ್ಣಿಚಿದನು ಕೆಲದೊಳು ಗದ್ದುಗೆಗೆ ಸರಿದು |
 ಪರಮಸುಕೃತ ವಲಾ ಧರಾಧೀ
 ಶ್ವರನ ದರುಶನ ವಾಯ್ತು ಧನ್ಯರು
 ಧರೆಯೊಳನ್ನಿಂದಾರು ಭಾವಿವೊಡೆಂದನಾಮತ್ಸ್ಯ || ೨೧

ದೇಶ ನಿಮ್ಮದು ¹ ಸರ್ವರಾಜ್ಯದ
 ಕೋಶ ನಿಮ್ಮದು ತನ್ನ ಜೀವವಿ
 ಲಾಸ ನಿಮ್ಮದು ಸಲಿಸಬೇಹುದು ಬಿನ್ನ ಹದ ಹದನ |
 ಈಸಮಂಜಸದಿವಸದೊಳು ಸಿಂ
 ಹಾಸನದೊಳಭಿಷೇಕವನು ಭೂ
 ಮಿಾಶ ವಿಸ್ತರಿಸುವನು ಚಿತ್ತೈಸೆಂದನಾಮತ್ಸ್ಯ || ೨೨

ಎನಲು ನಗುತೆಂದನು ಮಹೀಪತಿ
 ವಿನಯ ಮಧುರರಸಾಭಿಷೇಕವೆ
 ನೆನಗೆ ಮಾಡಿದೆ ಸಾಕು ಪುನರುಕ್ತಾಭಿಷೇಕನವೆ |
 ಜನವಿದೆಮ್ಮದು ನೀನದೆಮ್ಮಯ
 ತನು ಧರಿತ್ರಿ ಯಿದೆಮ್ಮ ² ದೆಂಬೀ
 ನೆನಕು ತಾನುಪಚಾರ ³ ವಾಕವಿದೆಂದನಾಭೂಪ || ೨೩

¹ ನಗರಪಟ್ಟದ ಕೋಶ, ಕ. ಖ. ಚ. ಜ. ರು. ² ದಿನ್ನೀಕಿನಿತು
 ತಾನುಪಚಾರಯೋಗ ವಿಧೆಂದ, ಚ. ದಿನ್ನೀನನಹು ಸಾಕುಪಚಾರ ಯೋಗ್ಯವೆ
 ಎಂದ, ಜ. ದೆನ್ನೀನನಹುತಾನುಪಚಾರವಾಕವಿದೆಂದ, ಟ.

³ ಭಾವವೆ ಎಂದ, ಕ. ಖ.

ನೊಂದವರು ಭೀಮಾರ್ಜುನರು ಹಗೆ
ಯಿಂದೆ ಹಠುವವ ಹೊಕ್ಕು ಮನದೊಳು
ಕಂದು ಕಸರಿಕೆ ಹೋಗದಾದುರೋಧನಾದಿಗಳ |
ಕೊಂದು ಕಳವಲಿಯಿತ್ತು ಗಜಪುರಿ
ಗೆಂದು ಗಮಿಸುವೆವೆಂಬ ತವಕಿಗ
ರಿಂದು ತಾವೇ ಬಲ್ಲರಿವರೆಂದನು ವಿರಾಟಂಗೆ ||

೨೪

ಎಂದೊಡುತ್ತರ ನರಸನಂಭಿಯೊ
ಳಂದು ಮಕುಟವ ಚಾಚಿ ಬಿನ್ನಪ
ವಿಂದು ನೇಮವ ಕುಡಿ ಕುಮಾರಿಯನೀವೆಸರ್ಜನಗೆ |
ಎಂದೊಡೇತೇತೆಂದು ನಸುನಗೆ
ಯಿಂದೆ ಪಾರ್ಥನ ಸೋಡೆ ಕೈಮುಗಿ
ದೊಂದ ನಾತನು ಮನದ ನಿಶ್ಚಯವನು ಯುಧಿಷ್ಠಿರಗೆ ||

೨೫

ವರುಪವೀಕೆಗೆ ನಾಟ್ಯವಿದ್ಯೆಯು
ಪರುತವಿಸಿದನು ತಂದೆ¹ ಯಂತಿರೆ
ತರುಣಿ ಭಜಿಸಿದಳಾಪ್ತಕಾ² ರದ ತಿಪ್ಪನಿಷ್ಠೆಯೊಳು |
ಗುರುತನದ³ ಗರುವಾಯಿಗಟ್ಟಿ
ನ್ನರಸಿಯಾಗಲಿ ಯೆಂಬು⁴ ವನುಚಿತ
ವರಕುಮಾರಿಯ ನೀವೊಡಭಿಮನ್ಯುವಿಗೆ⁵ ಕುಡಲೆಂದ ||

೨೬

ಎವೆಗೆ ನೀ⁶ ವೇನಾತನೇನು
ತ್ಸವದೊಳಾಗಲಿ ಯೆನೆ ವಿರಾಟನು
ನವನಿಪತಿ ಮನ್ನಿಸಿದ ನಿತ್ತನು ನಗುತೆ ವೀಳಯವ |

1 ಯೆಂದೆ; ತರುಣಿ, ಚ. 2 ರವೊಳೆನ್ನ ಮನವೊಳಗೆ, ಚ. ರರಹವ್ಯ
ವಚನದೊಳು, ಚ. ರದ ಪಾಪ್ಯವಚನದೊಳು, ಝ. ರರಹವ್ಯನಿಷ್ಠೆಯೊಳು, ಟ
3 ಸಾಮರ್ಥ್ಯಸಾಹಿ ನ್ನ, ಟ. 4 ದಿಷ್ಟೀವರ, ಟ. 5 ಕೂಡಿಯೆಂದ,
ಙ, ಝ, ಟ. 6 ನೇ ತಾತನುತುತ್ಸವ, ಏ. ನೇ ನಾಥನುತುತ್ಸವ, ಚ.

ಎವಗೆ ಪರಮಸ್ವಾಮಿ ಯೆ ¹ ಮ್ಹುದು
 ಭವದ ನೆಲೆ ಯೆಮ್ಮೈವರಸು ಯಾ
 ದವಶಿರೋಮಣಿ ಕೃಷ್ಣ ನಭಿಮತ ವೆಮ್ಮು ಮತವೆಂದ. || ೧೩
 ಪೊಡವಿಯೊಡೆತನ ವೆಮಗೆ ² ಮಿಗೆ ಕ
 ಟ್ಪೊಡೆಯ ಕೃಷ್ಣ ನು ಕೃಷ್ಣ ನೊಡಬ
 ಟ್ಪೊಡೆ ವಿವಾಹ ನಿರಂತರಾಯವು ಚಿಂತೆ ³ ಬೇಡೆನಲು |
 ಬಡಬಡಲಿ ಮೇಣಿರಲಿ ಗುರು ನಿ
 ಮ್ಹುಡಿ ಮುರಾರಿಯ ತೋಟಿಸುವಿರಾ
 ದೊಡೆ ಕೃತಾರ್ಥನು ತಾನೆನುತೆ ಹಿಗ್ಗಿದನು ಮತ್ಸ್ಯನೃಪ | ೧೪
 ಪರಿಸರಿಯ ಪಾವ್ನಡವೆ ಕಟ್ಟಿಸಿ
 ಹರುಷದೊಳು ಬಿನ್ನಹದ ವಾಲೆಯು
 ಬರಿಸಿದನು ⁴ ವೇಗಾಯ್ದೂತರ ನಟ್ಟಿದನು ನೃಪತಿ |
 ಚಕರರು ಪಯಣದ ಮೇಲೆ ಪಯಣದೆ
 ಭರದೆ ಬಂದರು ಕೃಷ್ಣ ರಾಯನ
 ಪುರಕೆ ಪರಿತೋಷದೊಳು ⁵ ಕಂಡರು ರಾಜಮಂದಿರವೆ || ೧೫
 ಬರವೆ ಬಿನ್ನಹಮಾಡೆ ಪಡಿಹಾ
 ರರು ಮುರಾರಿಯ ನೇಮದೊಳು ಚಕಾ
 ರರನು ಹುಗಿಸಲು ಬಂದು ⁶ ಹೊಕ್ಕರು ಕೃಷ್ಣನೋಲಗವೆ |
 ದರುಶನವೆ ⁷ ಮಾಡಿದರು ಚಕರಣಾಂ
 ಬುರುಹದೊಳು ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿ ದೇವನ
 ಹೊರೆಯೊ ⁸ ಕಿರಿಸಿದರಿವರು ಕಳುಹಿದ ಬಿನ್ನವತ್ತಳಯ || ೧೬

1 ಮ್ಹುತ್ತವದನೆಲೆವನೆಯ್ಯೆ, ಚಕ 2 ತಾ ಕಟ್ಟೊಡೆಯನಾಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ, ಖ.
 ತಾಕಟ್ಟೊಡೆಯ ಶ್ರೀಪತಿಕೃಷ್ಣ, ಚಕ. ತಾ ಕಟ್ಟೊಡೆಯ ಶ್ರೀಹಂಕೃಷ್ಣ, ಜ
 3 ಬೇಡಿದಕ್ಕೆ, ಖ. ಜ. 4 ಬೇಗದೊಳು ದೂತರ, ಖ. ಚ. ಜ. ಝ.
 5 ಹೊಕ್ಕರು, ಚಕ. 6 ಕಂಡರು, ಖ. ಚಕ. 7 ನೀಡಿದರು, ಖ. ಝ. ಟ.
 ಸಿತ್ತವರು, ಜ. 8 ಕಿರಿಸಿದರಿವರು, ಖ. ಚಕ. ಝ.

ನಸುನಗುತೆ ಮುರವೈರಿ ಮಿಗೆ ಮೆ
 ನ್ನಿಸಿದನವರನು ಪಾಂಡುತನಯರ
 ಕುಶಲವನು ದ್ರೌಪದಿಯ ಸುಕ್ಷೇಮವನು ಜೆಸಗೊಳಲು |
 ಕುಶಲರನಿಬರು ಜೀಯ ಭಕ್ತ
 ವ್ಯಸನ ನಿಮ್ಮದು ಸುಖದೊಳುಜ್ಜೀ
 ವಿಸಿದರನಿಬರು ನಿಮ್ಮ ಡಿಯ ಕರುಣಾಕಟಾಕ್ಷದೊಳು || ೩೧

ಕಳುಹಿದುಡುಗೊಣಿ ಜೀಯ ನಿಮ್ಮಡಿ
 ಗಳಿಗೆ ರಾಣೀವಾಸವರ್ಗಕೆ
 ಬಲಗೆ ದೇವಕಿದೇವಿವಸುದೇವ್ರಗ್ರನೇನರಿಗೆ |
 ಕುಲಗುರುಗಳಕ್ರೂರ ನುಧವ
 ಬಲುಭುಜರು ಕೃತವರ್ಮ ಸಾತ್ಯಕಿ
 ಲಲಿತಸಾಂಬ ಕುಮಾರಕಂದರ್ಪನಿರುದ್ಧರಿಗೆ || ೩೨

ಎನಲು ನಸುನಗೆಯಿಂದೆ ಕುಂತೀ
 ತನಯ ರಟ್ಟಿದ ಪಾವುಡಂಗಳ
 ನನಿತುವನು ತೆಗಿಸಿದನು ಕೆಲದೊಳು ಸಂಧಿವಿಗ್ರಹಿಯು |
 ದನುಜಹರ ನೀಕ್ಷಿಸಲು ಲಿಖಿತವ
 ನನುನಯದೊಳವಡಿಸಿ ಬಿನ್ನಹ
 ವೆನುತೆ ನೇಮವ ಕೊಂಡು ಕಳಕಳ ವೆಡಗೆ ವಾಚಿಸಿದ || ೩೩

ಸ್ವಸ್ತಿ ದಾನವರಾಜಕುಂಜರ
 ಮೆಸ್ತ¹ ಕಾಂಕುಶ ಖೇಲನಾಪ
 ಯೊಸ್ತಯದುಕುಲಸಿಂಹ ಸಂಪೃತಜನ್ಮ ಮುರಿತಹರ |

1 ಕೇಸರಿ ಭುವನಜನಭಾರ್ಯಸ್ತಕರ ಯದುಸಿಂಹ, ಖ. ಚ. ಕಾಂಕುಶವು
 ಧರಕರಸಿಂಹ ಸ್ತಯದುಕುಲವಜಿನ ಸಾಕ್ಷ್ಯತಿ ಜನದದುರಿತಹರ, ಜ ಕಾಂಕಣ
 ಖೇಲನಾಪರೈಸ್ತಕಲಿಯದುಸಿಂಹ, ಟ.

ಹಸ್ತಕಲಿತಸುದರ್ಶನೋತ್ಕೃಗ
 ಭಸ್ತಿಲವ ನಮಿತಾರ್ಕಶತಪರಿ
 ವಿಸ್ತರಣ ಚಿತ್ತೈಸು ಕುಂತೀಸುತನ ಬಿನ್ನಪವೆ || ೩೪

*

ದೇವ ನಿಮ್ಮಡಿಗಳ ಕೃಪಾಸಂ
 ಜೀವನಿಯೊಳವ್ಯಸುಗೆ ಳೊಡಲಿನ
 ಠಾವೆ ¹ ನುಚ್ಚಿ ರಲೊಡೆದು ಹಾಯ್ದವು ವಿಪಿನ ² ಮಂದಿರವ |
 ಈವರುಷದಜಾ ತನಾಸ ಗ
 ತಾವಶೇಷ ವದಾಯ್ತು ಕಂಗಳ
 ಗೀವು ³ ದವೆಯವದರ್ಶನಾಮೃತಪಾನಸಂಪದವೆ || ೩೫

ದಾಟದೆವು ನುಡಿವಧಿಯನು ಮೈ
 ರಾಟಪುರದೊಳು ತುಣು ವಿಡಿದು ಮೈ
 ನೋಟಕೋಸುಗ ಬಂದು ನುಗ್ಗಾಯಿತ್ತು ಕುರುಸೇನೆ |
 ತೋಟಜಯಿಸಿದೊಡೆಮ್ಮೆ ನಜೆದು ವಿ

* ಕ, ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಧಿಕಪಟ್ಟದಿಯಾಗಿ ರಚಿತವಾದ ಅಸಂಬಂಧವಾಗಿರುವ ಈ ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಕ್ರೀಮದನುಸಮಚರಿತನಿಖಿಳಲೋಕಾರಾಧ್ಯ
 ಕಾನುಪಿತಕಾರುಣ್ಯನಿಧಿಕಮಲಭವವಂದ್ಯ |
 ಮಾಮನೋಹರಮಹಾಪುರುಷದೇವರದೇವದನುಜಕುಲದಾವಾನಲಾ ||
 ಸಾಮಜುಪ್ರಯಗೋಪವೇಷ್ಠಗೋವಿಂದನೀ
 ಲಾಂಬರ ಪ್ರೇಮನಿಸ್ಸೀಮಸದ್ಗುಣದಾಮ |
 ರಾಮರಾಜೀವದಳನೇತ್ರಪಂವನಗಾತ್ರ ಲಾಲಿಪುದುಬಿನ್ನಹವನೊಲಿದೊಲಿದು ||

1 ನೆಮ್ಮಿದುವೊದೆದು ಖ. ಚ. ನುಚ್ಚಿದವೊಡೆದು ಹಾಯ್ದವು ಗಹನಗಹ್ವ
 ರವ, ಝ. 2 ಮಂಡಲವ, ಟ. 3 ದಾದರಾಶನವ ನಿಮ್ಮಯ ಪಾದಪಂಕ
 ಜದ, ಖ. ಚ. ಜ. ಝ.

ರಾಟ ಮೆನ್ನಿಸಿ ತನ್ನ ಮಗಳ ಕಿ
 ರೀಟಿತನಯಂಗೀವ ¹ ಭರವಿದು ದೇವರವಧರಿಸಿ || ೨೬
 ಮದುವೆ ಯೆಂಬುದು ನೆವ ² ನಿಜಶ್ರೀ
 ಪದವತೋಽಪಿಸಬೇಕು ವನವಾ
 ಸದ ಮಹಾಯಾಸದ ಸುಸಂತಾಪವನು ಬೀಡ್ಕೊಳಿಸಿ |
 ಕಡಡು ಹೋಗಲು ಕಾಣಬೇಡುದು
 ಹದುಳವಿಟ್ಟೆಮ ³ ಗುಚಿತವಚನದ
 ಹದವಳಯೊಳುತ್ಸಾಹಸನಿಯನು ⁴ ಸಲಹಬೇಕೆಂದ || ೨೭
 ಕರುಣೆ ಬಿಜಯಂಗೈದು ಭಕ್ತರ
 ಹೊರೆಯಬೇಡುದು ಬೇಡಿ ⁵ ಕೊಳ್ಳವು
 ಕರಿಸಲೇಕೆಳಗಂದಿ ಕಱುಗಳ ನಟಿಸುವೆಂದದೊಳು |
 ಚರಣಭಜಕಕುಟುಂಬಿ ಯೆಂಬೀ
 ಬಿರುದ ಪಾಲಿಸಿ ಬಿನ್ನಹವೆ ನವ
 ಧರಿಸಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುದೆಮಗೆ ಮ ಕ್ರಾಪ್ರಸಾದವದು || ೨೮
 ಕೇಳಿದನು ಹರುಷದೊಳು ಕಡುಕರು
 ಣಾಳು ಹೊಂಪುಳಿಯೋಗಿ ಬಕುತರ
 ಮೇಲಣೊಲವರತನದ ಪರಮಸ್ನೇಹ ⁶ ರಸ ರಹಿಸಿ |
 ಕೇಳಿದನೆ ಹರಹರ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ
 ನೇಟಿಗೆಯ ನಾಕಾರವೇಶ್ವರ
 ನೂಟಗವ ನೆನುತಸುರರಿಪು ⁷ ತೋಗಿದನು ನಿಜಶಿರವೆ || ೨೯

1 ಹದಸಿದು ವೇವ ಚಿತ್ತೈಸು, ಬ. ಚ. ಭರವಸ ವೇವ ಚಿತ್ತೈಸು, ಜ. ಭರ
 ವಿದ ನೋಡಲವಧರಿಸಿ, ಟ. 2 ದೊಳಗೆ ಸಿರಿ, ಬ. ಚ. ನುವೇವರ ಪದವ ಕಾಣ
 ಲುಬೇಕು, ಝ. 3 ಗಭಯವಚನದ, ಬ. ಚ. 4 ವೇವಸಲಹುವುದು, ಬ. ಚ. ಟ.
 ಕಾಯಬೇಕೆಂದ, ಜ. 5 ಕೊಂಡವು ಅರರ ಕೇಳಿಗಳಂದಿ ಕಾಯದ ಬಂಧ
 ಕಱುಗಳಿಗೆ, ಝ. 6 ಪಸರಿಸಿತು, ಬ. ಚ. ರಸವೊಸರೆ, ಜ. 7 ನೋಡಿದನು
 ಕೆಲಬಲನ, ಬ. ಚ. ಜ. ಟ.

ಚಿಂತೆ ಬೀತುದು ಪಾಂಡುಮಾವನ

ಸಂತತಿಗಳಜಾ ತವಾಸವ

1 ನಿಂತು 2 ಪಂಥದ ಮೇಲೆ 3 ಕಳೆದರು ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯದೊಳು |

ಕುಂತಿದೇವಿಯರುಮ್ಮಳಸಲಾ

ವೆಂತು ಬದುಕುವೆವೆಕೆನೆನುತ್ತ ನಿ

ರಂತರವು ಮೆಱುಗುವೆನು ಬೋಪ್ಪನು ಶಿವಶಿವಾ ಯೆಂದ || 80

ಬವಣಿ ಗೆಯಬಂದಡವಿಯೊಳು ಪಾಂ

ಡವರು ನವೆದರು ರಾಜ್ಯವನು ಕೌ

ರವರು ತಾವನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು 4 ನಡೆದುದಿನ್ನೆ ಬರ |

ಅವರ ಸೊಗಸೇ ನಮ್ಮ ಸೊಗಸುಗ

ಳವರ ದುಗುಡವೆ ನಮ್ಮ ದುಗುಡಗ

ಳವರ ವಿಮಲಾಭ್ಯುದಯ ವೆಮ್ಮ ಭ್ಯುದಯ ವೆಹುದೆಂದ || 80

ಕಾಲ ಕೈಗೂಡಿದೊಡೆ ಲೇಸಿನ

ಮೇಲೆ ಲೇಸುಗಳೊದಗುವುವು ಭೂ

ಪಾಲಕುಂತಿ 5 ಸುತರ ಕಾಣಿಕೆ ಮೊದಲ ಮಂಗಳವು |

ಮೇಲೆ ತಂಗಿಯ ಮೆಗನ ಮದುವೆ ವಿ

ಶಾಲಶುಭವಿದು ಸಕಲಯಾದವ

ಜಾಲ ಪಯಣವೆ ಮಾಡಲೆಂದಸುರಾರಿ ನೇಮಿಸಿದ || 80

ಚಕರರಿಗುಡುಗೊಣಿ ಗಂಧ ವಖಿಳಾ

ಭರಣ ಕಪ್ಪುರ ವೀಳಯವ ನಿ

ತ್ತರಿದಿಶಾಪಟ ಬೀಜುಕೊಟ್ಟನು ರಾಯಸವ ಬರಿಸಿ |

ಮರಳ ದೂತರು ಬಂದು ಮತ್ಸ್ಯನ

1 ನೆಂತು, ಬ. ಚ. 2 ಗನ್ನದ, ಜ. 3 ಕಳೆದರೊ, ಬ. ಚ.

4 ನವೆದರನ್ನೆ ಬರ, ಬ. ಚ. ಝ. 5 ತನಯಾರೇಣಿಗೆ ಮೊದಲ, ಕ. ಝ.

ಪುರವ ಪೊಕ್ಕರು ಕೃಷ್ಣ ರಾಯನ
ಕರುಣದಳತೆಯ ಬಿನ್ನವಿಸಿದರು ಪಾಂಡುತನಯರಿಗೆ || ೪೩

*
ಬಚಕ ಸುಮೊಹೂರ್ದದೊಳು ಮೆತ್ಸ್ಯನ
ಹೊಟಲ ಪೊಟಮಟ್ಟತ್ತ ರಾಶಾ
ವಳಯದೊಳು ರಚಿಸಿದ ರುಪಪ್ಪ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಪುರವೆರವೆ |
ನೆಲನಗಲದೊಳು ¹ ಝಲ್ಲಿಪಟ್ಟಿಯ
ನಳವಡಿಸಿದರು ನಿಖಿಳನ ಪರಿಗೆ
ಬಟಿಯ ² ನಟ್ಟದರತ್ತರೋತ್ತರ ³ ವಾದುದವೆರುದಯ || ೪೪

ಜೋಳ ಹಾಳಿದುದು ನಿಖಿಳರಾಯರಿ
ಗೋಲೆಯುಡುಗೊಜು ⁴ ಯಿಕ್ಕಿದುವು ಪಾಂ
ಚಾಲಪತಿ ಪೊಟವಟ್ಟ ⁵ ಮೊಟಿಕ್ಷೋಣಿಬಲಸಹಿತ |
ನೀಲನು ⁶ ಯುಧಾಮನ್ಯು ಸಮರಕ
ರಾಳಧ್ಯಷ್ಟದ್ಯುಮ್ಮ ಕೀರ್ದಿವಿ
ಶಾಲನೀರಶಿಖಂಡಿ ಸಹಿತಾದ್ರುಪದ ನೈತಂದ || ೪೫

* ವಾರ್ಧಕ ಪಟ್ಟದಿಯಿಂದ ರಚಿತವಾದ ತಪ್ಪುಬಿದ್ದಿರುವ ಈ ಸದ್ಯವು, ಕ. ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರಾಜರಾಜಾಧೀಶ
ಸೋಮವಂಶೋದ್ಧ ರಣಧರಣಿಪಾಗ್ರಣಿಕೇರ್ದಿ
ಕಾಮಕುರುಕುಲತೀಲಕಕುಂತೀಕುವಾರದಯಸಾರಸದ್ಗುಣವಿಚಾರ |
ಭೂಮಿಾಶರನ್ವಯಾಭರಣಭೂಭೃದ್ರತ್ನ
ಹೇಮಾದ್ರಿಗಿರಿದೈರ್ಯಸತ್ಯಸಿದ್ಧಿಸಮರನಿ
ಸ್ಸೀಮಸದ್ಗುಣಧಾಮಧರ್ಮಜಘಾವನವರುಚಿತ್ತೈಸುವುದುಬಿನ್ನ ಪವನೊಲಿದು
ನಲಿದು ||

1 ಕಟ್ಟ ಪೇಟೆಯ, ಜ. ಝ. ಕಟ್ಟ ಪಟ್ಟೆಯ, ಟ. 2 ಲಟ್ಟದರು. ಖ. ಚ. ಜ. ಝ. ಟ. ಕಾರ್ಯಸಂಗತಿಯ, ಜ. ಕಾರ್ಯಗತಿಗಳಿಗೆ, ಝ. 4 ಯಟ್ಟಿದುವು. ಖ. ಚ. ಸಹಿತವಾಪಾಂಚಾಲ, ಝ. 5 ನೇಟಿಕ್ಷೋಣಿಬಲ, ಜ. 6 ದಯಸುಮನ್ಯು, ಖ. ಚ.

ಇದಿರುಗೊಂಡರು ಹರುಷದೊಳು ದೌ
 ಪದಿಯ ಬಾಂಧವೈಕವನು ಪಂ
 ಧದೊಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರಖಿಳನುಹಾಮಹೀಶ್ವರರ |
 ಬದವಿತಖಿಳಕ್ಷೋಣಿಬಲಸಂ
 ಪದ ವನಂತಸುವಸ್ತುಗಳ ಸೊಂ
 ವೃಂದವೆ¹ ಕವಿಯಿತು ಮಂದಿ ಮದುವೆಯ ಮಂಗಳೋತ್ಸವದ ||

ದೇವ² ನೀಬಹನೆಂ³ ದು ಬಂದರು
 ದಾವಣಿಯ ರಾಹದನ ನಖಿದು ಮ
 ಹಾವಿಲಾಸದೊಳೂಪ್ಪವಿಟ್ಟರು ತಮ್ಮ ಪಾಳಯವ |
 ಹೂವಲಿಯ ಬೀದಿಗಳ ನವರ
 ತ್ನಾವಳಯ ಸೂಸಕದ ಭದ್ರದ
 ಲೋವೆಗಳ ಲಂಬಳದೊಳನೆದುವು ಕೇರಿಕೇರಿಗಳು || ೪೩

ಚಾರುತರಕತ್ತುರಿಯ ಸಾದಿನ
 ಸಾರಣೆಯ ಕುಂಕುಮದ⁴ ಪಬ್ಬಿಯ
 ಕಾರಣೆಯ ನವಚಿತ್ರಪತ್ರದ ಒಹುಳಭಿತ್ತಿಗಳ |
 ಓರಣದ ಬೀದಿಗಳ ತಳಗೆಯ
 ತೋರಣದ⁵ ಹೊಂಜಗಲಿಗಳ ಪ
 ನ್ನೀರ ಚಳಯದ ರಚನೆಯೊಳು ಮನೆಮನೆಗಳೊಪ್ಪಿದುವು || ೪೪

ಕಟ್ಟಿದುವು ಗುಡಿ ಮನೆಗಳೊಳು ಮೇ
 ಲ್ಕಟ್ಟು ಬಿಗಿದುವು ಪುರದ ನಾರಿಯ
 ರಿಟ್ಟು ತೊಟ್ಟರು ಕಳಸ ಕನ್ನಡಿ ಸಹಿತ ದೇಶಿಯೊಳು |

1 ಕೈಗೈಯಿತ್ತು ಮದುವೆಯ ಮಂಗಳಾಭ್ಯುದಯ, ಕ.

2 ನಿವೆ ಬಹನೆಂದು, ಖ. ಚ. 3 ದೇವದಖಿದರು, ಟ.

4 ಪಂಕಿತ, ಝ. ತಳಪದ, ಟ. 5 ಹೊಂಗೆಜ್ಜೆಗಳ, ಝ.

ಇಟ್ಟುಣಿಸಿ ಗಜ ವಾಜಿ ರಥ ಸಾ
 ಲಿಟ್ಟು ಹೊಡವಡೆ ದನುಜರಾಯುಘೆ
 ರಟ್ಟನನು ನಡೆದಿದಿರುಗೊಂಡರು ಪಾಂಡುನಂವನರು || ೪೯

ಕಳಸ ಕನ್ನಡಿ ವಾದ್ಯರವಮಂ
 ಗಳ ಮಹಾಂಬುಧಿ ಮಸ ¹ ಗಿವುದುಚಾ
 ಪಳ ಪತಾಕಾವಳಯ ವಿಮಳಚ್ಚತ್ರ ² ಚಾಮರದ |
 ಹೊಳವಕಂಗಳ ³ ಮುಖದ ಕಾಂತಿಯು
 ಮೊಲೆಗಳೊಡ್ಡಿನ ಮಂದಗಮನದ
 ತಳತಮುಸುಕಿನ ಮೌಳಿಕಾತಿಯ ರೆಸೆದರೊಗ್ಗಿ ನೋಳು || ೫೦

ಹೊಳಹು ಮಿಗೆ ದೂರದೊಳು ಗರುಡನ
 ಹಟವಿಗೈಯ ಕಂಡಂದಳಂಗಳ
 ನಿಚಿದು ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿದರು ದ್ರುಪದವಿರಾಟ ⁴ ಪಾಂಡವರು |
 ಬಟಕ ಭೂಪರು ಕಾಲುನಡೆಯೊಳು
 ನಲಿದು ಬರುತಿರಲಾನೆಯಿಂದಿಳ
 ಗಿಚಿದು ಬಿಜಯಂಗೈದ ನಸುರಾರಾತಿ ⁵ ನಸುನಗುತೆ || ೫೧

ಇತ್ತ ನವರಿಗೆ ಸಮಯವನು ಸುರ
 ರುತ್ತಮನು ನಿಗಮೌಘ ವರಸಿದೊ
 ಡತ್ತಲಿತ್ತಲೆ ಸರಿವ ಮುನಿಗಳ ⁶ ಮನಕೆ ಮೈಗುಡದ |
 ಹೆತ್ತಮಕ್ಕಳು ನಿಲಲಿ ಭಕ್ತರ

1 ಗಿಮಿಗೆ ಚಾ, ಜ. ಝ. ಗಿಡವೊಲು ಚ್ಚಳ, ಟ. 2 ಪಬ್ಬಿಗಳ, ಜ.
 3 ಕದಪು, ಝ. 4 ಸೃಂಜಯರು, ಖ. ಜ.
 5 ಕರುಣದೊಳು, ಖ. ಜ. ಜ. ಟ. ಯೊಲವಿನೊಳು, ಝ.
 6 ಮತಿಗೆಮ್ಮೆ, ಖ. ಜ. ಜ.

ನಿತ್ತ ಕರೆ ನೆನೆವರಿಗೆ ¹ ತನ್ನ ನು
ತೆತ್ತು ಬದುಕು ² ವೆ ನೆಂಬ ಬೋಡೆಯರರಸ ನಡೆತಂದ || ೫೧

ಬಲದ ಪದಗಟ್ಟಣೆಯ ಧೂಳಿಯ
ಸುಷ ಮುಸುಕಿದಂಬರದ ಮೂರ್ಗದ
ಝಳದ ಕಿರುಬಿಂದುಗಳ ಲಲಿತ ಕವೋಲಮಂಡಲದ |
ಕೆಲದ ಪಾಯವಧಾರುಗಳ ಕಳ
ಕಳದ ಕರುಣಾರಸವೆ ಸೂಸುವ
ಮೆಲುನೆಗೆಯ ಸಿರಿಮೋಗದ ಕೃಷ್ಣ ನ ಕಂ ³ ಡು ದಖಿಲಜನ ||

ಬಾಗಿ ನಿಡುಭರಿಕೈಗಳನು ಹಣೆ
ಗಾಗಿ ಮುರುಹಿದುವಾನೆಗಳು ತಲೆ
ವಾಗಿ ಗುಡಿಗಟ್ಟಿದುವು ಹೇಷಾರವದ ತೇಜಿಗಳು |
ತೂಗಿ ತನುವನು ಪುಳಕ ⁴ ದೊಳು ಮನ
ಲಾಗು ಮಿಗೆ ಮೈಮುಖಿದು ಹರುಷದ
ಸಾಗರದೊಳೋಲಾಡುತಿರ್ದುದು ಸಕಲತಳತಂತ್ರ || ೫೪

ಅಂಗನೆಯ ರರವಿಂದನಾಭನ
ಮಂಗಳಶ್ರೀಮೂರ್ತಿ ಸುಧೆಯನು
ಕಂಗಳೊಳು ಕುಡಿಕುಡಿದು ಪಡೆಯರು ಮತ್ತೆ ತಣಿವುಗಳ |
ಅಂಗಜನ ಪೆತ್ತಯ್ಯ ನೀರೂ
ಪಿಂಗೆ ಬಡವನೆ ಎನುತೆ ಮುರಹರ
ನಂಗಶೋಭೆಯ ಬಂದಿಯೊಳು ಸಿಲುಕಿತ್ತು ಸಕಲಜನ || ೫೫

1 ತನ ವನು, ಟ.

2 ನವುರುಳುತಾ ಕೆಂಬಂತೆನಡಿ, ಟ.

3 ಡುದಾಸೇನೆ, ಕ. ಡರೂಲವಿನೊಳು, ಬಿ. ಚ.

4 ದೊಡವಿನ, ಬಿ. ಚ.

- 1 ಎರಡುಕೈಯೊಳು ತುಂಬಿ ರತುನವೆ
 ಸುರಿದು ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿದನು ಭೂಸತಿ
 2 ಚರಣದೊಳು ಚತುರಾಸ್ಯವಂದ್ಯನ ವಿಮಲಭಕ್ತಿಯೊಳು |
 ನರ ವೃಕೋದರ ನಕುಲ ಸಹದೇ
 ವರು ವಿರಾಟ ದ್ರುಪದ ಮೊದಲಾ
 ಗಿರೆ ಸಮಸ್ತನೃಪಾಲ 3 ಜನ ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿ ತೊಲವಿನೊಳು || ೫೬

ಸಿರವೆ 4 ನೆಗಹಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ 5 ಮೈ
 ಮುರಿಯಲೀಯದೆ ಕೃಷ್ಣ ನಪ್ಪಿದ
 ನುರುತರಪ್ರೇಮದೊಳು ಭೀಷ್ಮಾರ್ಜುನರ ಯಮಳರನು |
 ಹರುಷದೊಳು 6 ತೆಗೆದಪ್ಪಿ ಭೂಮೀ
 ಶ್ವರರ ಮನ್ನಿಸಿದನು ವಿಳಾಸಿನಿ
 ಯರವಿಡಾಯಿಯೊಳರಸಿ ಬಂದಳು ಕಂಡಳ 7 ಚ್ಯುತನ || ೫೭

ಕಾಣಿಕೆಯ 8 ಕೈಕೊಂಡು ರಾಯನ
 ರಾಣಿಯನು ಮೆನ್ನಿಸಿದ ತನ್ನಯ
 ರಾಣಿವಾಸದ ಹೊರಗೆ ನೇಮವ 9 ನಿತ್ತು ಕಳುಹಿದನು |
 ರಾಣಿರುಕುಮಿಣಿಯಾದಿ 10 ಯಾದವ
 ಜ್ಞೋಷಿಧರನರಸಿಯರನನಿಬರ
 ಕಾಣಿಕೆಯ ಕೊಟ್ಟೆತ್ತಿಗಿ ದ್ರಾಪದಿ ಕಂಡಳಾಲವಿನೊಳು || ೫೮

1 ಕರಕೆರತಬೋಳು, ಖ. ಚ. ಎರಡುಸೇರೆಯ, ಟ.
 2 ಹರುಷಮಿಗೆತೆಗೆದಪ್ಪಿಮುಂಡಾಡಿದನುಧರ್ಮಜನ, ಖ. ಚ.
 3 ಕರು, ಖ. ಚ. ಯು. ಕರುಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿದರುಕರಿಗೆ, ಜ. ಕರುಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿ
 ತೊಗ್ಗಿನೊಳು, ಟ. 4 ತಡಹಿ, ಖ. ಚ. ಬಾಅರಸಬಾರೆಂದೆನುತೆಯಪ್ಪಿ
 ದನು, ಖ. ಚ. 6 ಬಿಗಿಯಪ್ಪಿ, ಖ. ಚ. 7 ಗಧರನ, ಜ.
 8 ನಿತ್ತತ್ತಿಗಿರಾ, ಖ. ಚ. 9 ಕೊಟ್ಟು, ಕ. ಜ. ಯು.
 10 ಯಾಗರೆ, ಕ. ಖ, ಚ. ಜ.

ದರುಶನವ ¹ ನಿತ್ತಿತ್ತು ವಸುದೇ
 ವರನು ದೇವಕಿದೇವಿಯರ ಸಂ
 ಕರುಷಣನನು ಮಹೋಗ್ರಸೇನನ ಕಂಡ ² ರೋಲವಿನೊಳು |
 ವರಸುಭದ್ರಾದೇವಿ ಭಾವಂ
 ದಿರಿಗೆ ವಂದಿಸಿದಳು ಕುಮಾರನು
 ಹರುಷ ³ ದಿಂದೊಪ್ಪಿದನು ಬಂದಭಿಮನ್ಯು ಪಾಂಡವರ || ೫೯

ಕೈದಣಿಯೆ ವಸುದೇವ ನಳಯನ
 ಮೈದಡವಿದನು ಮಗನೆ ಬನದೊಳ
 ಗುಯ್ದು ವಿಧಿ ಬಂಧಿಸಿತಲಾ ಸಾಕಿನ್ನು ದೈವವನು
 ಬೈದು ಮಾಡುವುದೇನು ದ್ರೌಪದಿ
 ಯೈದೆತನ ವುಂಟಾಗೆ ⁴ ದುರಿತವ
 ಕೊಯ್ದು ನರಲೋಕಕ್ಕೆ ಸುಟದಿರಿ ಯೆಮ್ಮ ಪುಣ್ಯದೊಳು || ೬೦

ಅರಸಿಯೈದೆತನಕ್ಕೆ ಯೆಮ್ಮೈ
 ವರ ನಿಜಾಯುಷ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದ
 ಸಿರಿಯ ಸೊಂಪಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮಗ ⁵ ನೀಕೃಷ್ಣ ಹೊಣೆ ಯೆಮಗೆ |
 ಸುರರು ಸರಿ ಯಿಲ್ಲೆಮಗೆ ಮಿಕ್ಕಿನ
 ನರರು ಗಣ್ಯರೆ ಮಾವ ಕೇಳಂ
 ದರಸ ವಸುದೇವರನು ಮಧುರೋಕ್ತಿಯೊಳು ಮನ್ನಿಸಿದ || ೬೦

⁶ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಬೇಡ ಕೈವಿಡಿ
 ದಿಂದುಮುಖಿಯರನೊಲೈ ನೈ ಮನ
 ಸಂದು ಮೆಚಿ ಹೆ ನೆನ್ನ ಭಕ್ತರೊಳೆಂಬ ನನವರತ |

1 ನೊಲಿದಿತ್ತು, ಕ. ಖ. ಚ.   2 ನವನೀಕ, ಕ. ಖ. ಚ. ಜ.

3 ಋಗಲಪ್ಪಿ, ಜ. ಝ.   4 ಬನದಿಂದೆಯ್ತುಸುಖದೊಳುಬಂದಿರಿಲ್ಲಿಗೆ, ಖ. ಚ.

5 ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ, ಕ. ಖ. ಚ. ಜ. ಝ.

6 ತಂದೆ ಬೇಡಮಗವೈ ಬೇಡಮಗುದುಮುಖಿಯರುಬೇಡತಾಮನ, ಖ.ಚ.ಟ.

ನೊಂದೆ ನೆಂಬನು ತನ್ನವರು ¹ ಮನ
 ನೊಂದರಾದೊಡೆ ² ತನ್ನವರ ತನು
 ವಿಂದು ಕೃಷ್ಣಂಗಲ್ಲದಿಲ್ಲೆಲೆ ಮಗನ ಕೇಳಂದ || ೬೦

ಅರಸಿಯರ ಬಗೆಗೊಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ
 ಸರಕುಮಾಡನು ದೇಶಕೋಶದ
 ಸಿರಿಯ ಗಣಿಸನು ³ ಕಡ್ಡಿಗೊಳ್ಳನು ಗಾಢಗರ್ವಿತದ |
 ಹರಿಪರಾಯಣರೆಂದೊಡತ್ತೆಲೆ
 ಹರಹಿಕೊಳ್ಳನು ಮಗನ ⁴ ಶೀಲವು
 ನರರ ಪರಿಯಲ್ಲೆಂದನಾವಸುದೇವ ನಳಯಂಗ || ೬೨

ಲೋಗರೇ ನೀವೆಮಗೆ ನಿಮಗರ
 ಗಾಗಿ ಕರಗುವ ನದು ನಿಲಲಿ ತನ
 ಗಾಗದ ⁵ ವರಿಗೆ ತನ್ನ ಕೊಡುವನು ಕೊಲುವಹಗೆಗೊಲಿವ |
 ಲೋಗರೆನ್ನವರೆನ್ನನೆವರಿ
 ಗಾಗಿ ಬದುಕುವೆ ನೆಂಬ ⁶ ಬಿಡುಗೈ
 ಚಾಗಿ ಕೃಷ್ಣನ ನೇನ ಹೇಳುವೆ ನೆಂದ ನರಸಂಗ || ೬೪

ಮಿಗೆ, ಖ. ಚ. ಟ.

² ತನ್ನವರು ತನಗಿಂದು, ಖ. ಚ. ತನ್ನವರತನದಿಂದೆ ಕೃಷ್ಣಂಗಲ್ಲದಿ
 ಲ್ಲೆಲೆ, ಜ. ತನ್ನಯೊಡತನವಿದು, ಝ. ತನ್ನವರ ತನವಿದು, ಟ.

³ ಖಡ್ಡಿಗೊಳ್ಳನು, ಕ. ಚ. ಖಡ್ಡಿಗೊಳ್ಳನು ತುರಗಜರಥವ, ಜ.
 ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳನು ತುರಗಜರಥವ, ಝ.

⁴ ಹೇಳುವ ಸರಿಸದವರಿಂದ, ಖ. ಚ.

⁵ ವರನುಕೊಲುವಭಕ್ತರಿಗಾಗಿಹಗೆಗೊಳುವ, ಜ.

⁶ ಬಿಡುಗೈಚುಗು ಕೃಷ್ಣನ, ಚ. ಬಿಡುಗಿನಚಾಗಿಕೃಷ್ಣ, ಟ.

ಬೊಪ್ಪೆ ¹ ನವರೀಯೆಮ್ಮ ದೂಡಿದೆ
 ಯಿಪ್ಪವರು ² ತಾವಲ್ಲ ಸಾಕೀ
 ಯೊಪ್ಪದೊಳು ಬಾಯೆಂದು ಮುರರಿಪ್ಪ ಕರೆದನವನಿಪನ |
 ಚಕ್ರಪ್ರಸಿ ಕೌರವರು ತುಳುಗಳ್
 ತಪ್ಪಿಸಿ ³ ದೊಡೇನಾಯ್ತು ಪಾರ್ಥನ
⁴ ದರ್ಪದನುವೆಂ ⁵ ತೆನುತೆ ಬೆಸಗೊಂಡನು ಮುರಧ್ವಂಸಿ || ೬೫

ಹೂಹೆಗೆಲ್ಲಿಯ ದರ್ಪ ವನುಜನ
 ಸಾಹಸವು ಬೇಣಿನು ಯಂತ್ರದ
 ಹಾಡೆ ಯಂತ್ರಿಯನುಚದು ಚೇಷಿ ಸಬಲ್ಲುದೇ ಬೇಣಿ |
 ದೇಹಿ ನೀ ನಾವೆಲ್ಲ ನಿನ್ನಯ
 ದೇಹ ವಿದಣೊಳಗೆಮಗೆ ಗರ್ವ
 ಗ್ರಾಹ ವೆಲ್ಲಿಯದೆನುತೆ ಬಿನ್ನೈಸಿದನು ಯಮಸೂನು || ೬೬

ಎಸಳುಮೊನೆ ⁶ ಮೇಲಾಗಿ ತಾವರೆ
 ಮುಸುಕುತಿದೆ ನೈದಿಲಿನ ನೆತ್ತಿಯು
 ಬಿಸುಗೆ ಬಿಡುತಿದೆ ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಯ ತೆಕ್ಕೆ ಸಡಿಲುತಿದೆ |
 ದೆಸೆದೆಸೆಯ ತಾಣಾಂತರದ ಹೊಂ
 ಬಿಸಿಲು ಬೀತುದು ಜೀಯ ಬಿನ್ನಹ
 ವೆಸು ⁷ ಧೆ ತಂಪೇಣಿತ್ತು ⁸ ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ಯಬೇಕೆಂದ || ೬೭

1 ನವರೀ ಎಮ್ಮ , ಟ. 2 ನೀವಲ್ಲ, ಟ.

3 ದುದೇನಾಯ್ತು, ಖ. ಚ. ಜ.

4 ಚಕ್ರಪ್ರಣತಾನೆಂತುಹೆಂದನುನಗುತೆ ಮುರವೈರಿ, ಝ.

5 ತೆಂದುಮುರರಿಪ್ಪನಗುತೆಬೆಸಗೊಂಡ, ಖ. ಚ. ದೆನುತೆಬೆಸಗೊಂಡನುಯು
 ಧಿಷ್ಣಿರನ, ಜ. 6 ಮೊದಲಾಗಿತಾವರೆವಸುಳುತಿದೆ, ಕ. ಚ. ಮುಂತಾಗಿ, ಜ.
 ಮುಂತಾಗಿತಾವರೆನುಸುಳುತಿದೆ, ಝ. 7 ರರಿಪ್ಪುಗಿಂದನುಯುಧಿಷ್ಣಿರದೇವಕ್ಕೈಮು
 ಗಿದು, ಕ. ಜ. 8 ಸಂಧ್ಯಾಸಮಯವಾಯ್ತೆಂದ, ಖ. ಚ. ಝ.

ನಗುತೆ ಹರಿ ನಿಂದಿರಲು ಕೈ¹ ದೀ
 ವಿಗೆಯವರು ಹೊದ್ದಿದರು² ವ್ರವ್ಯಾ
 ಹಿಗ್ಗೆ ಬಿಜಯಂಗೈದ ಜಯಜಯವನಲು ಸುರಸಿಕರ |
 ಬಿಗಿದದಡ್ಡಿಯ ಬದ್ಧರದ ಬೀ
 ಯಗದ ರಾಣೀವಾಸದಂದಣ
 ತೆಗೆದು ನಡೆದುವು ಮುಂದೆ ಸಂದಣಿಸಿತ್ತು ಯಮಸೇನೆ || ೬೪

* ಹೊಕ್ಕ ನಸುರಾರಾತಿ ಪಾಂಡವ
 ರಿಕ್ಕಲಕ್ಕೆ ಬರೆ³ ನಗರಿಯನು ಮೆ
 ಯ್ಕಕ್ಕೆ⁴ ಬೀದಿಯ⁵ ಧೂಳಿ ಕವಿದುದು ಮಂದಿಸಂದೋಹ |
 ಹೊಕ್ಕು ಹೊಗಳುವ ಶ್ರುತಿ⁶ ತತಿಯ ಕೈ
 ಮಿಕ್ಕು ಕಳದನು ಪಾಂಡುಸುತರಿಗೆ
 ಸಿಕ್ಕಿದನು ಹರಿ ಯೆನುತುಮಿದು⁷ ಸೂರಿಸಂದೋಹ || ೬೫

ಮೇಲೆ ಬೀಡುವ ಮಂದಿಯನು ಕೈ
 ಗೋಲಿನವರಪ್ಪಳಿಸೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
 ಲೋಲ ನವದಿರ ಜಜಿದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳುತೆ ಪುರಜನವ |
 ಮೇಲನೇಲೆಯುಪ್ಪರಿಗೆಗಳ ವರ
 ಬಾಲೆಯರ ಕಡೆಗಣ್ಣು ಧಾಳಿಸಿ
 ವಾಳಗಳ ಕೈಗೊಳುತೆ ಹೊಕ್ಕನು ರಾಜಮಂದಿರವ || ೬೦

1 ದಂಡಿಗೆಯವರು ಕೈಗುಡಲು ದುವ್ಯಾರಿಗೆಗೆ ಬಿಜಯಂಗೈದ ನುಘಿ ಯೆನೆ ಸಕಲಮುನಿನಿಕರ, ಖ. ಚ. 2 ದುವ್ಯಾರಿಗೆಗೆ, ಕ, ರುವ್ಯಾರಿಗೆಗೆ ಬಿಜಯಂಗೈದ ನುಘಿಯೆನೆ ಸಕಲಮುನಿನಿಕರ, ಜ. ದಂಡಿಗೆಯೊಳಗೆ, ಝ.

* ಹೊಕ್ಕನಸುರಾರಾತಿ ಎಂಬುದೇ ವೇದಲಾದಪದ್ಯವು ಝ. ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿದೆ.
 3 ಭೂರಿಯೊಳು, ಕ. 4 ಮಂದಿಯ ಧೂಳಿ ಕವಿದುದು ಮುಂದೆ ಸಂದಣಿಸಿ, ಖ. ಚ. 5 ಮುಂದೆಸಂದಣಿಸಿದುದು ಪೌರಜನ, ಜ. 6 ಗಳಿಗೆ ಮೈಯ್ಯಿಕ್ಕಿ ತೋಡಿಸು, ಖ. ಚ. 7 ಮೇಲೆ ಸುರಸಿಕರ, ಖ. ಚ.

ಹಿಡಿದರಾರತಿಗಳನು ಬಣ್ಣದ
 ಸೊಡರು ತಳತುವು ಮುಂದೆ ನೆಲನು
 ಘಡಿಸೆ ಭೀಮಾರ್ಜುನರು ಕೈಗುಡೆ ಧರ್ಮನಂದನನು |
 ಹಿಡಿದ ಕೈದೀವಿಗಳನು ಕೈ
 ದುಡುಕಿ ತಿವಿದಾಡುವ ಸುಕಾಂತಿಯ
 ಕಡಲ ಮಣಿಮಯಪೀಠದೊಳು ಕುಳ್ಳಿದನಸುರಾರಿ || ೨೦

ಬೀಜುಕೊಟ್ಟನು ಬೇಹ ಭೂಮಿ
 ಪಾಲರನು ಕುಂತೀಕುಮಾರರ
 ವೇಳದೊಳು ಪರಿಮಿತದೊಳಸುರಾರಾತಿ ನಸುನಗುತೆ |
 ಸೋಲದೊಳು ಮೈದಣಿದು ಕುರುಭೂ
 ಪಾಲನುಚಿತವೆ¹ ಮಾಡೆ ರಾಜ್ಯವೆ
 ಪಾಲಿಸುವ ಹದನುಂಟೆ ನಿವ್ಯಾಳಾಪ ವೇನೆಂದ || ೨೧

ಮರಳದುವು ತುಣು ವಿತ್ತಲಹಿತರು
 ಸರಿದರತ್ತಲು ಮತ್ಸ್ಯ ನೆಮ್ಮೈ
 ವರನು ನಾವೆಂದಜಿದು ಕೊಂಡಾಡಿದನು ವಿನಯದೊಳು |
 ವರಸುಭದ್ರಾನಂದನಂಗು
 ತ್ತರೆಯ ನೀವೆರಿಯೊಳರಲವನು
 ಕರೆಯಲಟ್ಟದೆವೆಂದು ಬಿನ್ನಹವಾಡಿದನು ನೃಪತಿ || ೨೨

ಕೊಳುಕೊಡೆಗೆ ಸೇರುವೊಡೆ ಮದುವೆಯ
 ನೊಲಿದು ದೇವರು ಮಾಡುವುದು ಮೇ
 ಲಿಳಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿಗಲಿಸುವುದೆಮ್ಮೆನುಧರಿಸಿ |
 ಬಚಕ ಬಿಜಯಂಗಿಯುದಿದು ಹದ
 ನೆಲೆ ದಯಾಂಬುಧಿ ಕೇಳನಲು ನೃಪ
 ತಿಲಕನುಚಿತದ ಬಿನ್ನಹಕೆ ಮನವೊಲಿದು ಹರಿ ನುಡಿದ || ೨೩

¹ ಮಾಡಿರಾಜ್ಯವನಾಳಿಸುವ ಹದನುಂಟೆ, ಬಿ. ಚ. ಟ.

ಕೊಳುಕೊಡೆಗೆ ¹ ತಪ್ಪೇನು ವಸುಕುಲ
 ದೊಳು ವಿರಾಟನು ಚಂದ್ರವೆಂಶಾ
 ವೆಳ ² ಯೊಳಧಿಕರು ನೀವು ಕುಲದೊಳಗಿಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚುಗಳು |
 ಬಳುನುಡಿಗಳೊಳು ದೈವಶಕುನಾ
 ವೆಳಗಳಾದೊಡೆ ಹರುಷದೊಳು ಮಂ
 ಗಳಮುಹೂರ್ತವೆ ಮಾಡಿ ಯೆಂದನು ಕೃಷ್ಣ ನಸುನಗುತೆ || ೨೫
 ಬಸಗೆಯೊಳು ನಿಸ್ಸಾಳತತಿ ಗ
 ಜಿಫಿಸಿದು ದಖಿಳನರೊಘೆ ವುತ್ಸಾ
 ಹಿಸಲು ಕನ್ಯಾವರಣ ವಾಗಲು ವೈದಿಕೋಕ್ತಿಯೊಳು |
 ಹಸೆಯೊಳಭಿಮನ್ಯುವನು ಸಿಂಗಾ
 ರಿಸಿತು ಯದುಪಾಂಚಾಲಪುತ್ರೀ
 ಪ್ರಸರ ಮಿಗೆ ಮೆಟ್ಟಕ್ಕಿ ಜೀರಿಗೆ ಬೆಲ್ಲ ವನುವಾಯ್ತು || ೨೬
 ವರಮುಹೂರ್ತದ ಗಣಿವೆಟ್ಟಲ
 ಚರಿತದೊಳು ಪುಣ್ಯಾಹರವವಿ
 ಸ್ತರದೊಳಹ್ಲತೆ ³ ತುಂಬಿ ತಂದರು ವಿಮಳಮಂಟಪಕೆ |
 ಪರಮಖುಷಿಗಳು ಹೋಮದೊಳು ಶಿಖಿ
 ವರನ ಬಲಗೊಳಿಸುತೆ ಕುಮಾರಿಯ
 ಬರಿಸೆ ಸಪ್ತಪದಿಯೊಳು ಬಂದಳು ವರನ ವಾಮದೊಳು || ೨೭

4 ವಿಭವದೊಳು ಗುರುದೈವಸದ್ವಿಜ
 ಸಭೆಯ ನಾರಾಧಿಸಿದ ರವನೀ
 ವಿಭುಗಳತ್ತರು ⁵ ಮುಹಿಗಳನು ವುಡುಗೊಣಿಯ ಭೂಷಣವೆ |

---

1 ತಪ್ಪಿಲ್ಲ, ಕ. ಖ. ಚ. 2 ಯವರು ನೀವಾಭಿಜಾತ್ಯದೊಳಿಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚುಗಳು, ಟ.
 3 ವೆರಸಿತಂದರು, ಜ. ಝ. 4 ವಿಭವದೈವತಿಯಾಗಿ ಸದ್ವಿಜವಿಭುಗಳನು
 ಮನ್ನಿಸಿದ, ಜ. ಟ. ವಿಭವವಿಸ್ತುತಿಯಾಗಿ ಸದ್ವಿಜ, ಝ.
 5 ಮುಯ್ಯನುಡುಗೊಣಿ ರತ್ನ ಭೂಷಣವೆ, ಖ. ಚ. ತುತ್ತುಗಳುಡುಗೊಣಿ
 ರತ್ನ ಭೂಷಣವೆ, ಝ.

ಅಭವಸನ್ನಿ ಭವೀರ ನಾಗೆಂ
 ದಿಭಗಮನೆಯರು ಕೃಷ್ಣನರಸಿಯ
 ರಭಿಜನಾಮಲತಿಕನನು ಹರಸಿದರು ಹರುಷದೊಳು || ೨೮

ಇದು ಸುಭೋಗದ ಗರುಡಿ ಬಹುಸಂ
 ಪದದ ನೆಲೆವನೆ ಸೊಂಪಿನಾಗರ
 ವಿದು ಪರಾನಂದಪ್ರವಾಹದ ಜನ್ಮಭೂಮಿ ಯಿದು |
 ಮುದದ ಕೇಳಿಸ್ಥಾನ ವಿಮಲಾ
 ಭೃದಯದೊಲಗಶಾಲೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
 ಸದನ ವೆನೆ ರಂಜಿಸಿದುದಭಿಮನ್ಯುವಿನ ವೈವಾಹ || ೨೯

ಯಾದವರು ಪಾಂಚಾಲವಂಶ್ಯರು
 ಚೇದಿಪತಿಗಳು ಪಾಂಡ್ಯಸೋಮಕ
 ರಾದಿಯಾದನ್ವಯದೊಳಗಣಿತಬಂಧು ¹ ವರ ವನು |
 ಆದರಿಸಿದನು ವಿನಯ ² ದೊಳು ಗಂ
 ಧಾದಿವಸ್ತುಗಳೆಂದೆ ತಣಿದುದು
 ಮೀದಿನೀಜನ ವವನಿಪನ ಸನ್ಮಾನದಾನದೊಳು || ೩೦

ವರಚತುರಿಯೊಳರುಳು ಮೆಚಿದರು
 ಪುರದೊಳುತ್ತಾಹದೊಳು ದಂಪತಿ
 ವರರು ³ ಭೂಪಕದಂಬದದ್ಭೃತಚಾತುರಂಗದೊಳು |
 ಮೆಚಿದವನು ⁴ ವೋಕುಳಯ ನತಿವಿ
 ಸ್ಮರಿಸಿದರು ಪನ್ನೀರ ಹೊಂಗೆ
 ಪ್ರರಿಗೆಗಳ ಕುಂಕುಮದ. ⁵ ನವ ಪರಿಮಳದ ರಚನೆಯೊಳು || ೩೧

1 ಬಳಗವನು, ಜ. ಟ. 2 ನುಡಿವಿವಿಧಾದಿ, ಖ. ಚ. 3 ಭೂಮೀ
 ಲಂಬದ, ಕ. ಜ. ಟ. ಭೂಮಿಕದಂಬದ, ಖ. ಚ. ಭೂಮಿವಿಡಂಬದ, ಝ.

4 ವವಭೃಥವನತಿ, ಜ. ಟ. 5 ಸಾದುಜವಾದಿರಚನೆ, ಕ. ಖ. ಚ.
 ಪಟವಾಸಕದ, ಜ. ಸಾದುಜವಾದಿಕತ್ತರಿಯ, ಝ.

ಕನಕಮೆಯಶ್ಯಂಗಳದೊಳು 1 ಜಾಜಿಯು
 ನನೆಯ ಕಂಚುಕೆಳೆಯೊಳು ಮದನನ
 ಮೊನೆಯ ಉಡುಪುಡಿಹಾತಿಯು 2 ರೈದೆ ಹೊಯ್ದೊಯ್ದು |
 ದನುಜಹರನರಸಿಯರು ಕುಂತೀ
 ತನಯರಸಿಯರೊಡನೆ ಮತ್ಸ್ಯನ
 ವನಿತೆಯರು ಪಾಂಚಾಲಿಯರು ನೋಕುಳಿಯನಾಡಿದರು || ೧೦

*

ಧರಣಿಹೊರೆದುದು ಗಂಧರಸಕ
 ತ್ತುರಿಯ ಪನ್ನೀರುಗಳ್ ಫೊನಲೊಡ
 ವೆರಸಿ ದೆನೆ ಕಂಪಿಟ್ಟು ದಂಟುಧಿಘನತುಪಾರದೊಳು |
 ತರಣಿ ಪರಿಮಳಿಸಿದನು ಪವನನ
 ಸುರಭಿತನ ವಚ ರಿಯೆ ಗಗನದ
 ಪರಮಸುರಭ ಕಲಿಸಿಕೊಂಡುದು ಸಕಲಸುರಕುಲನ || ೧೨

• ಬಚವತಿಯ ನಖಿಳಾವನೀಮಂ
 ಡಲವ ನನುಪಮಕೋಶವನು ವರ
 ಲನೆಯರ ಗಜವಾಚಿರಥವ ಪದಾತಿಗೋವ್ರಜವ |

1 ಜಾಜಿನನೆಯ ಕಂಚುಕಿಗಳೊಳು, ಖ. ಚ.
 2 ರವನಿಪನಮೇಲೆ, ಖ. ಚ. ರೈದೆಹೊಯ್ದೊಡಿ, ಕ. ಜ

* ಖ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ 82ನೆಯ ಪದ್ಯದ ಮುಂಚೆ ಈ ಪದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಅರಸ ಭೀಮಾರ್ಜುನರದೊಂದೆನೆ
 ಹರಿವಿರಾಟದ್ವಯದೊಂದೆನೆ
 ಸರಸಪರಿಮಳಜಲವಚ್ಚೆಲ್ಲಿದರವರವರಮೇಲೆ |
 ವರಸುಭದ್ರಾಜಾತ ಸಗುತು
 ತ್ತರೆಗೆ ಸೂಸಿದೊಡಾಕೆಯಾಪ್ತರು
 ಹುರಿಗೊಳಿಸೆ ಹೊಯ್ದುಳು ಕಿರೀಟಕುಮಾರಕನ ಮೇಲೆ ||

ಅಳಯಗಿತ್ತು ವಿರಾಟನ ಪ ಯದು
 ಕುಲವ ಪಾಂಚಾಲಿಕರ ಮತ್ಸ್ಯ
 ವಳಯ ನುತ್ತು ಮವಸ್ತುವಾಹನದಿಂದೆವೆನ್ನಿಸಿದ || ೧-೪

ಆದುದಭಿಮನ್ಯುವಿನ ಮದುವೆ ಮೆ
 ಹಾದಯಾಂಬುಧಿ ಕೃಷ್ಣ ರಾಯನ
 ಪಾದದರುಶನ ವಾಗಲಿಮ್ಮಡಿ ಸಿತ್ತದೆಮ್ಮುದಯ !
 ಮೇದಿನಿಯ ನಾವೊತ್ತೆಯಿಟ್ಟವು
 ಕಾದು ಕೊಂಡವು ಸತ್ಯವನು ಮೇ
 ಲಾದಹದನನು ಕರುಣಿಸೆಂದನು ಭೂಪ ನರಯಣಗೆ || ೧-೫

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಶ್ರೀಮದಚಿನ್ಮಯಮಹಿಮಗದುಗುವೀರನಾರಾಯಣಚರಣಾರವಿಂದನಿರಂತರ
 ಧ್ಯಾನಮಧುಪಾನಪುಷ್ಪವಚಸ್ಪಟ್ಟ ದನಿಕಾಯಮುಪ್ಪ ಶ್ರೀಮತ್ಕು
 ಮಾರವ್ಯಸಯೋಗೀಂದ್ರವಿರಚಿತಮುಪ್ಪ ಕರ್ಣಾಟಕ
 ಭಾರತಕಥಾಮ ರ್ಷಿ ರಿಯೋಳ್ ವಿರಾ
 ಟಪರ್ವಂ ಸಮಾಪ್ತಂ.

ಶುದ್ಧಿ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಪುಟ	ಪದ್ಧಿ	ಅಶುದ್ಧ	ಶುದ್ಧ
4	12	ತಂದರು	ತಂದನು
5	1	ಈವುದಾ	ಈವುದಾಂ
19	7	ಕೊರಳು	ಕೊರಲು
26	11	ದವು	ದನು
30	5	ಕೊರಳ	ಕೊರಲ
41	9	ಯವ	ಯಮ
„	24	ನಗ	ನಗೆ
„	25	ಗುಂಟೆ	ಗುಂಟೆ
65	22	ನಿಂದಿ	ನಿಂದಿ
67	23	ಜಾಗಟೆ	ಜಾಗಟೆ
77	1	ಗಳೆ	ಗಳೆ
85	7	ನೋಲ್ಲೆ	ನೋಲ್ಲೆ
89	21	ಹಸ್ತಿನಾ	ಹಸ್ತಿನೆ
90	8	ಯೂಡಿ	ಯೂಡಿಗ
97	19	ಮುಟ್ಟಿದು	ಮುಟ್ಟಿದು
113	9	ನಡೆತಂ	ನಡೆದೈತಂ
118	17	ದ್ದಂಜ	ದ್ದಂಜಬಲ
120	9	ಗೆಯೋ	ಗೆಯೋ
„	„	ಫಟ್ಟೋ	ಫಟ್ಟೋ
121	11—16	7ನೆಯ ಪದ್ಯವಾಗಿ ಖಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಪದ್ಯವು ಬಿಡತಕ್ಕ ಪು	
„	25	ಬಿದುವು	ಬಿದುವು

ಪುಟ	ಪಟ್ಟಿ	ಅಕೃದ್ಧ	ಕೃದ್ಧ
124	21	ನುಘ್ನುಡಿಸು	ನುಗ್ನುಡಿಸು
"	24	ಲಹುದನಲು	ಲಹುದಮಗ
127	1	ಬಲಕ	ಬಲೆಕ
143	9	ಕೊಂಬರು	ಕೊಳ್ಳರು
150	4	ಮಲತರನು	ಮಲೆತರಣು
158	10	ಹರಿಬಂ	ಹರಿಬವ
162	6	ವೊಯ	ವೊಡೆಯ
168	3	ಮುರು	ಮುರು
169	3	ಬಲಕೇನು	ಬಲೆಕೇನು
"	13	ಪರ್ಥನ	ಪಾರ್ಥನ
182	3	ಸುತರ !	ಸುತರ
186	4	ಇದಿರಗೊಳ	ಇದಿರುಗೊಳ
"	9	ರಜ	ರಾಜ
191	12	ನವನೀಶ	ನವನೀಶ
"	15	ರಾಜರೊಳು	ರಾಜರೊಳು
194	25	ಹನ್ನೆರಡು	7 ಹನ್ನೆರಡು
202	3	ರದೊಳನಿ	ರಸದೊಳನಿ
207	8	ಸಲಹಬೇಕೆಂದ	ದೇವಸಲಹುವುದು
"	23	ದೇವಸಲಹುವುದು.	ಸಲಹಬೇಕೆಂದ.
		ಖ. ಚ. ಟ.	ಕ, ರ್ಯು.
216	9	ಚೇಷಿಸ	ಚೇಷಿಷ
218	3	ಘ್ನುಡಿಸ	ಗ್ನುಡಿಸ